

Securitatea

STRICT SECRET

4609
Nr. 2 (10) — 1970

STRICT
SECRET

Exemplar

nr. 1601

(10)

1970

PENTRU PATRIA NOASTRĂ, REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA!

Securitatea

BULETIN INTERN PENTRU APARATUL SECURITĂȚII STATULUI

Sumar

* * *	
Un important eveniment pentru munca aparatului de securitate	3
* * *	
Masă rotundă: Tineretul studios	13
Colonel VASILE CRĂCIUNOIU	
În centrul preocupărilor: Prevenirea faptelor de natură să afecteze economia națională	27
Locotenent-colonel VASILE LUPU	
Unele concluzii privind munca de prevenire a activității elementelor urmărite	31
Maior MIRCEA ȘTEFĂNESCU	
Maior COSTICĂ MOHOREA	
Principalul efort în direcția descoperirii agenților serviciilor de spionaj, recrutați din rîndul cetățenilor români	37
Colonel GH. PELE	
Salt calitativ în rezolvarea cererilor pentru călătorii în străinătate	43
Maior ALECU BOTEZATU	
O categorie de elemente care nu trebuie neglijată: Navigatorii străini	49
* * *	
Calificativul obținut, rod al efortului întregului colectiv	55

Colonel M. ALBIN	
Mijloace tehnice de transmitere a informațiilor	62
Colonel LUCIAN MATEESCU	
Probleme actuale ale muncii de evidență	70
Colonel VASILE BURGHELEA	
Locotenent-colonel ION BOLOHAN	
Învățăminte prețioase pentru pregătirea de specialitate și militară a elevilor	75
Colonel NICOLAE FLOREA	
Organizarea trecerii la activitate clandestină	83
Colonel NICOLAE SIDEA	
Locotenent-colonel MARIAN MOLEA	
Probleme de metodologie în cercetarea unor evenimente deosebite	87
Căpitan FILITAȘ VULCAN	
Acțiuni de influențare a unor cetățeni români, rămași în stră- inătate, pentru a se întoarce în patrie	102
Colonel EMILIAN GEORGESCU	
Locotenent-colonel AL. AULIK	
Considerente privind organizarea muncii de securitate în obiectivele cu statut de centrale industriale	106
Locotenent-colonel P. STĂNESCU	
Supravegherea informativă generală a cetățenilor străini	110
Locotenent-colonel V. DUMITRESCU	
Maior ION DATU	
Învățăminte desprinse din cercetarea penală a unor cauze	113
* * *	
De peste hotare	117
Ecouri la articolele :	
Legătura impersonală cu rețeaua informativă	121
Stilul de muncă al șefilor — factor esențial în realizarea sarcinilor de securitate. Luarea hotărârii	130
Contribuții la stabilirea și delimitarea sferei activităților informativ de cea a actelor premergătoare	135
* * *	
Cum rezolvați cazul ?	146
* * *	
Referiri la materialele publicate	147
* * *	
Poșta redacției	149
* * *	
Index legislativ	150

COLEGIUL DE REDACȚIE

General-maior DUMITRU BORȘAN — președinte, general-maior ALEXANDRU DUMITRAȘCU — vicepreședinte, colonel GHEORGHE SIMIONESCU, colonel GEORGE ALEXANDRESCU, colonel EMILIAN GEORGESCU, colonel ARISTOTEL STAMATOIU, colonel ION MORARU, colonel GHEORGHE BĂLEANU, locotenent-colonel ION BARBULEA, locotenent-colonel EUGEN PANDELESCU, locotenent-colonel ION GEAGLĂ, maior MIHAI DIMA — redactor șef.

UN IMPORTANT EVENIMENT PENTRU MUNCA APARATULUI DE SECURITATE

Consfătuirea cadrelor de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție — făcând bilanțul activității desfășurate de aceste organe pentru prevenirea și combaterea infracțiunilor, pentru descoperirea și curmarea tuturor manifestărilor antisociale — a evidențiat hotărârea unanimă a tuturor lucrătorilor, de a acționa cu consecvență pentru respectarea legilor, a normelor de conviețuire socială, pentru întărirea ordinii publice și dezvoltarea opiniei colectivității în vederea întronării în viața socială a principiilor de etică și echitate ale partidului și statului nostru.

La ședința de închidere a Consfăturii, ce a avut loc la 9 aprilie — ca expresie a aprecierii deosebite de care se bucură activitatea organelor de securitate, miliție, procuratură și justiție — au participat conducătorii de partid și de stat, în frunte cu tovarășul Nicolae Ceaușescu, care — în încheierea lucrărilor — a rostit o amplă cuvîntare. Supunînd unei analize multilaterale munca depusă de aceste organe în ultimii ani, secretarul general al partidului a arătat cerințele puse de construcția societății socialiste multilateral dezvoltate în fața tuturor lucrătorilor securității, miliției, procuraturii și justiției. Caracterizînd rolul acestor organe în viața societății socialiste românești contemporane, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că ele sînt chemate să apere cuceririle revoluționare ale poporului, proprietatea socialistă de stat și cooperatistă, să vegheze la respectarea normelor orînduirii socialiste și a legilor țării. Înțelegîndu-și menirea în viața socială, aceste organe și-au sporit aportul la asigurarea ordinii de drept, la reducerea numărului infracțiunilor și a altor acte antisociale.

Analiza multilaterală a evoluției relațiilor sociale în ultimii ani, a

duș la concluzia că starea de spirit a cetățenilor patriei este, în general, bună. Aceasta își găsește expresia în sprijinul pe care **poporul nostru** îl acordă în mod unanim politicii interne și externe a partidului și statului, în rezultatele obținute de oamenii muncii în îndeplinirea sarcinilor planului de stat. Oamenii muncii de la orașe și sate — muncitori, țărani, intelectuali — au pășit în anul 1970 cu o viziune clară a sarcinilor economice, culturale, științifice, statornicite cu precizie de Plenara Comitetului Central al partidului din decembrie 1969, care — pe baza Directivei Congresului al X-lea al P.C.R. — a elaborat coordonatele activității oamenilor muncii în toate domeniile de activitate, pentru realizarea cu succes a actualului cincinal și pentru pregătirea trecerii la noul plan cincinal. Oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, sint conștienți că făuresc o orînduire socială care răspunde în cel mai înalt grad năzuințelor și intereselor proprii. Tocmai de aceea ei sint **hotărîți să apere cu tot mai multă vigilență cuceririle dobîndite, sporindu-le, totodată, cantitativ și calitativ**. Rezolvarea în spiritul marxism-leninismului a problemei naționale, asigurarea deplinei egalități în drepturi a tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire de naționalitate, au dus la cimentarea unității întregului popor în jurul partidului și guvernului. S-a dezvoltat continuu democrația socialistă, oamenii muncii participă tot mai activ la elaborarea și îndeplinirea politicii interne și externe a partidului și statului. „În acest climat general — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — **munca organelor de stat, chemate să asigure cuceririle revoluționare și creația pașnică a poporului nostru, se bucură de un puternic sprijin din partea maselor largi populare**“.

Partidul și guvernul au pus un accent deosebit pe adoptarea unor măsuri menite să contribuie — concomitent cu perfecționarea întregii activități sociale — la întărirea și consolidarea ordinii și legalității socialiste, la îmbunătățirea activității organelor de securitate, miliție, procuratură și justiție. La baza activității acestor organe s-au pus reglementări juridice, adoptate de Marea Adunare Națională, s-au delimitat cu rigurozitate atribuțiile ce le revin, s-au întreprins măsuri eficiente pentru eliminarea neajunsurilor trecutului și realizarea deplină a conducerii și controlului de partid în munca desfășurată. În prezent, se realizează o colaborare largă a organelor de securitate, de miliție și de grăniceri cu **gărzile patriotice și detașamentele de pregătire militară a tineretului**. În antrenarea maselor populare la activitatea de sprijinire a muncii organelor de stat, partidul nostru pornește de la faptul că apărarea ordinii și proprietății socialiste constituie o obligație patriotică a întregului popor, că numai cu sprijinul activ și organizat al poporului, organele de stat își pot îndeplini în cele mai bune condiții sarcinile încredințate. În lumina indicațiilor partidului nostru, organele de securitate, miliție, procuratură și justiție și-au dezvoltat continuu legăturile cu masele populare, îmbunătățindu-și calitativ întreaga activitate desfășurată.

Împreună cu întregul popor, **aparatură securității statului**, animat de un profund atașament față de partidul nostru, de politica sa înțeleaptă, aduce o contribuție importantă la apărarea cuceririlor revoluționare, a independenței și suveranității patriei. În cursul anului precedent, aparatul

nostru a obținut rezultate bune în îndeplinirea sarcinilor trasate de conducerea partidului și statului, executând misiunile primite cu mai multă promptitudine, cu eficiență sporită și dovedind mai mult spirit de inițiativă și orientare. Pregătirea aparatului de securitate, măsurile întreprinse în direcția perfecționării neconținute a întregii activități, a formelor și metodelor de muncă, au avut drept rezultat îmbunătățirea activității practice în toate compartimentele muncii. Unitățile centrale și teritoriale au făcut o selecție mai riguroasă a elementelor din baza de lucru, creându-se posibilitatea concentrării eforturilor asupra persoanelor a căror activitate constituie un pericol pentru securitatea statului. În cursul anului trecut a fost îmbunătățită compoziția rețelei informative și s-a pus un accent mai mare pe valorificarea potențialului acesteia, ceea ce a dus la creșterea volumului și calității informațiilor furnizate. În ansamblu, a crescut aportul aparatului de securitate la activitatea de prevenire a acțiunilor dușmănoase, obținându-se rezultate bune pe toate liniile de muncă. A crescut eficiența activității de prevenire a faptelor îndreptate împotriva economiei naționale, reușindu-se să se prevină producerea unor importante pagube și să se cerceteze, în timp util, toate evenimentele extraordinare ce au avut loc în economie.

S-au întreprins măsuri mai eficiente pentru apărarea secretelor de stat, pentru cunoașterea mai completă și în timp util a preocupărilor serviciilor de spionaj, a acțiunilor pe care le pregătesc acestea împotriva țării noastre. În același timp, s-au obținut rezultate pozitive în direcția perfecționării metodelor și procedeele de acțiune în comun a trupelor și unităților informative de securitate.

Recenta consfătuire a cadrelor de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție a evidențiat, în afara succeselor dobândite, unele neajunsuri, a căror lichidare grabnică trebuie să ducă la ridicarea muncii practice pe noi trepte calitative. În cuvântarea rostită la 9 aprilie a.c., tovarășul Nicolae Ceaușescu a relevat că atît organele de securitate și miliție, cît și cele ale justiției și procuraturii au dat dovadă, în unele împrejurări, de o anumită indulgență în aplicarea măsurilor stabilite pentru combaterea unor fenomene antisociale. Viața a demonstrat că, în societatea noastră mai există oameni care încalcă legile statului sau nesocotesc normele eticii, echității și dreptății sociale. Cu toate că — în comparație cu anul 1967 — s-a înregistrat o scădere a infracțiunilor în dauna avutului obștesc, mai sînt încă numeroase fapte grave, care provoacă daune ce se ridică la zeci de milioane lei anual. Sectoarele economice în care s-au produs și continuă să se producă cele mai mari pagube sînt: circulația mărfurilor (pondere medie 32 la sută), industrie (16 la sută), transporturi și telecomunicații (13,5 la sută). Pagube importante continuă să se înregistreze în sectoarele cooperăției agricole și în construcții. Subliniem faptul că infracțiunile — delapidare, furt și înșelăciune — reprezintă aproape 70% din numărul total al condamnărilor, iar valoarea pagubelor produse prin astfel de infracțiuni reprezintă circa 65 la sută. Mai sînt încă oameni care vor să trăiască fără muncă sau urmăresc să-și mărească veniturile personale pe căi necinstite. Organele de stat nu au dovedit întransigența necesară pentru aplicarea

Legii controlului provenienței averilor, precum și a celorlalte măsuri stabilite de conducerea de partid și de stat pentru combaterea speculei cu unele produse de consum și a încercărilor de înșelare a consumatorilor de către elemente necinstite.

Nu s-a acordat atenția necesară combaterii infracțiunilor așa-zis mărunte, a unor manifestări de huliganism și încălcare a normelor de conviețuire socială. Organele de stat nu au acordat întotdeauna atenția necesară apărării cetățenilor împotriva unor elemente declasate, infracătoare, nu s-au preocupat în măsură suficientă de apărarea proprietății personale a tuturor cetățenilor.

Conducerea partidului și-a exprimat încrederea că organele securității, miliției, procuraturii și justiției vor întreprinde măsurile necesare pentru lichidarea neajunsurilor existente și ridicarea muncii lor la nivelul exigențelor de astăzi ale societății socialiste, ale poporului nostru muncitor. „**Lupta împotriva încălcării normelor de conviețuire socială** — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la consfătuire — **trebuie înțeleasă ca o problemă ce privește toate organele de partid și de stat, întreaga noastră societate socialistă**“. Accentul principal trebuie pus pe munca politico-educativă prin folosirea mai judicioasă a unor asemenea mijloace eficiente, cum sînt: radioul, televiziunea, presa, cartea, teatrul cinematografia, activitatea artistică de masă și altele, în scopul formării conștiinței socialiste, combaterii unor stări de lucruri negative, manifestărilor antisociale, și crearea unei puternice opinii împotriva celor ce se fac vinovați de încălcarea normelor de conviețuire socială.

Conducerea partidului a relevat necesitatea ca organele de securitate, miliție, procuratură și justiție să întreprindă măsuri represive hotărâte împotriva celor care se sustrag de la normele și legile societății noastre săvîrșind fapte infracționale cu consecințe deosebit de grave pentru desfășurarea normală a vieții sociale. Aceste organe trebuie să intervină — prin mijloacele lor specifice — pentru a combate stările de lucruri negative și a preveni acțiunile elementelor infractoare.

În această activitate, în general, în lupta împotriva infractorilor, a elementelor cu manifestări antisociale, un rol deosebit de important revine aparatului securității de stat. „**Este necesar — arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu la consfătuire — ca organele de securitate să dea dovadă de mai multă combativitate împotriva oricăror manifestări care afectează interesele orinduirii noastre socialiste**“. Trebuie avut în vedere că se mai găsesc elemente declasate, în stare să se dedea la acțiuni de sabotaj sau spionaj, să se pună în slujba dușmanului, a cercurilor imperialiste, să-și trădeze poporul. Față de acestea, organele de securitate trebuie să fie necruțătoare, acționînd cu intransigență pentru a împiedica producerea chiar și a celui mai mic prejudiciu societății noastre socialiste, intereselor oamenilor muncii.

Este cunoscut că, în ultimii ani, conducerea de partid și de stat s-a preocupat în mod deosebit de munca aparatului securității statului, acordîndu-i un sprijin susținut pentru lichidarea neajunsurilor trecutului și pentru ridicarea calitativă a muncii practice. Cerînd întregului aparat de securitate să acționeze în spiritul înaltelor principii ale par-

tinității, adevărului și justiției sociale, echității și legalității socialiste, conducerea partidului ne-a atras atenția asupra necesității de a nu uita că datoria noastră supremă este de a dovedi vigilență revoluționară, descoperind, demascând și curmind orice acțiune de natură a aduce vreo atingere securității statului. Legalitatea socialistă presupune desfășurarea unei activități susținute din partea tuturor cadrelor aparatului securității statului în direcția îndeplinirii, în cele mai bune condiții, a atribuțiilor stabilite de lege, în executarea exemplară a sarcinilor și misiunilor încredințate de către partid și guvern. Fiecare ofițer și subofițer trebuie să acționeze în strictă conformitate cu cerințele și exigențele legii, în scopul de a face inofensivă orice acțiune dușmănoasă, dovedind combativitate și intransigență revoluționară. Toate măsurile întreprinse pe parcursul desfășurării supravegherii informative generale, urmăririi informative speciale și cercetării penale, trebuie să se înfăptuiască cu respectarea riguroasă a dispozițiilor legilor țării. Pentru întregul aparat de securitate — chemat să vegheze, alături de alte organe ale statului, la respectarea legilor țării — prezintă o importanță deosebită ambele laturi ale legalității socialiste. Nu trebuie admisă nici o încălcare a prevederilor legii. Avem obligația să întreprindem toate măsurile ce depind de noi — pe baza reglementărilor în vigoare — pentru a contribui activ la întărirea continuă a legalității socialiste. **Este greșită optica acelor ofițeri de securitate care — în urma măsurilor întreprinse de către partid și guvern pentru a pune capăt abuzurilor și ilegalităților — au înțeles că nu trebuie să mai acționeze ferm împotriva manifestărilor antisociale, spre a nu fi acuzați de ilegalități și abuzuri.** Mai mult, unii dintre ei manifestă o atitudine de autoliniștire, lipsă de combativitate și fermitate. Acest fel de a înțelege rolul și sarcinile organelor de securitate nu are nimic comun cu concepția noastră despre organizarea socială și despre menirea acestor organe în viața societății. Desigur, este foarte important să se acționeze în strictă conformitate cu legea în întreaga activitate de prevenire, descoperire și lichidare a acțiunilor infracționale îndreptate împotriva securității statului, neadmițându-se, sub nici o formă, abuzurile. În același timp însă, este necesar să relevăm că lipsa de măsuri împotriva celor care încalcă legile țării sau aduc prejudicii orânduirii socialiste, nesancționarea celor vinovați constituie tot un abuz și o ilegalitate, o gravă abatere de la lege. Este lesne de înțeles ce consecințe grave poate avea o asemenea atitudine, în cazul în care este vorba despre infracțiuni îndreptate împotriva securității statului. De aceea, avem obligația de serviciu de a dovedi combativitate revoluționară, de a preveni, descoperi și lichida la timp acțiunile ostile, făcând inofensive toate încercările elementelor dușmănoase de a aduce vreo atingere orânduirii noastre sociale și de stat. Promovarea legalității presupune aplicarea cu fermitate a legilor țării în orice împrejurare, cu atât mai mult atunci când este vorba despre fapte prin care se încearcă să se submineze orânduirea socialistă.

Consiliul Securității Statului a atras atenția — încă la ședința de bilanț pe anul 1969 — asupra necesității combaterii lipsei de exigență față de manifestările antisociale, atitudinii de autoliniștire, lipsei de control și fermitate din partea unor șefi profesionali. Analizele efectuate la unele unități arată că asemenea manifestări se mențin și în prezent, că unii ofițeri dovedesc lipsă de răspundere, tergiversând exploatarea informațiilor și întârziind măsurile ce se impun pentru prevenirea, în timp util, a unor acțiuni dușmănoase. Există serioase deficiențe în privința verificării și exploatării operative a unor informații de valoare și, ca urmare, se pierde momentul operativ în rezolvarea acelor cazuri, măsurile întreprinse devenind, adesea, inefficiente.

Se pune în mod firesc întrebarea : cum este permis ca o informație primită cu luni de zile în urmă să nu fie verificată ? Răspunsul este unul singur : ofițerii în cauză dovedesc lipsă de răspundere în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. La aceasta se adaugă deficiențele existente în stilul de muncă, în modul cum este organizată activitatea în unele unități, fapt ce face să se consume, adesea, un volum mare de muncă, iar rezultatele să nu fie pe măsura eforturilor depuse. Filiera prin care trece o informație, de la primire și până la exploatare, este destul de lungă. Sînt cazuri în care — deși se iau hotărîri juste — nu se întreprind măsuri concrete pentru a se executa ceea ce s-a hotărît. Pe de altă parte, exploatarea unor informații nu se face cu operativitatea necesară, pentru motivul că ofițerii respectivi sau unele cadre cu funcții de conducere nu apreciază just valoarea informațiilor primite.

Unele deficiențe se constată și în privința cooperării la nivelul direcțiilor centrale și al inspectoratelor de securitate județene. Sînt situații cînd unele informații stau neexploatate la unitatea care le-a primit, deși se impune transmiterea lor de urgență unității de specialitate. Nu mai vorbim despre faptul că între unități nu se sesizează operativ deplasarea unor elemente dușmănoase de pe raza unui județ pe raza altui județ. În această privință, la recenta consfătuire s-au ordonat măsuri care să ducă la un contact direct între șefii de unități sau între ofițeri, folosindu-se toate mijloacele de comunicare operativă. În această privință trebuie să se stimuleze mai mult inițiativa cadrelor, preocuparea lor de a găsi forme și modalitățile cele mai eficiente.

Consfătuirea a relevat necesitatea organizării mai active, mai eficiente a muncii pentru a preveni producerea incendiilor, exploziilor, avariilor și a altor fenomene care ar putea provoca daune grave economiei naționale. La recenta consfătuire cu cadrele de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție, tovarășul Nicolae Ceaușescu — subliniind necesitatea creșterii exigenței în lupta împotriva acelor care aduc grave atingeri avutului obștesc — atrăgea atenția asupra pericolului deosebit pe care îl prezintă delapidarea. Secretarul general al partidului arăta că : „trebuie să considerăm delapidarea, furtul din avutul obștesc ca acțiuni profund antisociale, îndreptate împotriva intereselor orînduirii

noastre socialiste, a intereselor generale ale celor ce muncesc — și să le tratăm ca atare!” Relevind dificultățile în delimitarea delapidării de actul de sabotaj, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia necesitatea ca aparatul securității de stat să fie mai activ, să conlucreze mai strâns cu miliția, cu organismele chemate să se ocupe de infracțiunile economice.

La consfătuire s-a atras atenția asupra faptului că unii ofițeri de securitate și chiar cadre cu munci de conducere se lasă influențați de concluziile unor comisii de expertiză numite de organizațiile economice, concluzii prin care fapte deosebit de grave sint cotate neglijențe. Oricare ar fi aceste concluzii, ofițerii de contrainformații economice au datoria de serviciu să verifice dacă aceste fapte nu sînt de natură a masca existența unor acțiuni ostile, dacă în realitate nu este vorba despre acte de sabotaj. Trebuie cercetate cu deosebită atenție și, mai ales, în timp util, toate împrejurările săvîrșirii faptei respective, pentru a se stabili adevăratele cauze, pentru a se afla adevărul și a face posibilă aplicarea măsurilor ce se impun. Dacă și în celelalte domenii activitatea preventivă ocupă un loc foarte important, cu atît mai mult preîntîmpinarea producerii unor evenimente sau acțiuni cu consecințe economice grave trebuie să constituie preocuparea esențială a lucrătorilor de contrainformații economice, a întregului nostru aparat.

Sarcini importante s-au precizat și în direcția contracarării încercărilor de culegere a unor informații ce constituie secrete de stat, politice, militare, economice și tehnico-științifice, întreprinse de serviciile de spionaj. La consfătuire, tovarășul Nicolae Ceaușescu atrăgea atenția asupra faptului că, asemenea încercări persistă și vor persista din partea unor cercuri străine, în scopul de a intra în posesia unor acte secrete și de a cunoaște activitatea strict internă a organelor noastre. Tocmai de aceea, organele de securitate trebuie să vegheze cu hotărîre ca toate unitățile aparatului de stat, toate organizațiile economice și sociale să respecte cu strictețe legile și dispozițiile privitoare la păstrarea secretului de stat.

Se impune să întreprindem măsuri mai eficiente în vederea urmăririi persoanelor care acționează împotriva țării noastre sub diverse acoperiri oficiale, precum și a altor categorii de cetățeni străini. Analizele efectuate au arătat că unele unități dețin încă puține informații cu privire la elementele suspecte din această categorie.

La consfătuire s-a acordat o atenție deosebită problemelor care se ridică pe linie de vize și pașapoarte. După cum se cunoaște, aceste probleme au trecut în competența securității de stat. Și era firesc să fie așa, deoarece vizele și pașapoartele sînt — prin excelență — chestiuni cu caracter politic. Analiza efectuată a scos în evidență faptul că, în ultimii ani, au rămas peste graniță mulți ingineri, medici și alți specialiști. Or, este știut că acești oameni — pentru care țara a cheltuit sume importante spre a le asigura calificarea — în loc să răspundă grijii acordate prin eforturi susținute, integrîndu-se în viața socială românească, prin conduita lor, și-au trădat patria, rămînînd în străinătate.

Ceea ce trebuie menționat este faptul că, în unele cazuri existau date din care reieșea că anumite persoane ar putea rămâne peste graniță și, cu toate acestea, li s-a avizat plecarea. În alte cazuri, dacă se verifica cu atenție situația celui care a solicitat viza, se putea stabili intenția de a rămâne în străinătate. Au fost și situații când s-a manifestat ușurință în acordarea vizelor, chiar dacă existau unele sesizări că anumite persoane intenționează să rămână în străinătate. În toate aceste cazuri ofițerii respectivi au încălcat prevederile Ordinului nr. 99, din aprilie 1969, cu privire la avizarea plecărilor în străinătate. Ca urmare, Consiliul Securității Statului a luat măsuri severe de pedepsire a ofițerilor vinovați.

Menționăm că au fost și situații în care organele noastre au fost incluse în eroare. De pildă, soțul cerea viza pentru o țară, iar soția pentru o altă țară, plecând amândoi aproximativ în același timp și comunicând apoi că au rămas în străinătate. Alții au declarat pașapoartele ca fiind pierdute. În general, s-a constatat insuficientă atenție și vigilență în rezolvarea problemelor privind vizele și pașapoartele. Drept consecință, în anul trecut, s-au înregistrat frecvente rămânări în străinătate, care au adus grave prejudicii orânduirii noastre, securității statului.

Având în vedere această situație, Consiliul de Stat a hotărât modificarea Codului penal, adăugind după art. 157, art. 157¹ cu următorul cuprins: „Fapta cetățeanului român care, având o însărcinare de stat în străinătate, nu se întoarce în țară la terminarea misiunii, se pedepsește cu închisoare de la 5 la 15 ani, interzicerea unor drepturi și confiscarea totală a averii.

Fapta prevăzută în al. 1, dacă este săvârșită de o persoană având o însărcinare de interes obștesc în străinătate, se pedepsește cu închisoare de la 3 la 10 ani, interzicerea unor drepturi și confiscarea totală a averii“. Aceste fapte sînt calificate **trădare prin refuzul înapoiării în țară**. Măsurile întreprinse răspund întru totul exigențelor orânduirii noastre și sînt de natură să preîntîmpine fapte asemănătoare.

Modificarea Codului penal și trecerea sarcinii acordării vizelor și a eliberării pașapoartelor în competența securității — sînt măsuri menite să ducă la schimbări calitative în acest domeniu. Securității statului, tuturor ofițerilor le revin — în contextul noilor măsuri — răspunderi sporite. Trebuie să depunem mai mari eforturi pentru a descifra intențiile dușmănoase, pentru a descoperi scopurile urmărite de diverse elemente ostile și a preveni toate încercările lor de a rămâne în străinătate, aducînd în felul acesta prejudicii intereselor noastre naționale. Acestea sînt semnificațiile și răspunderile politice majore determinate de recente măsuri adoptate de conducerea de partid și de stat pe linie de vize și pașapoarte. Avem datoria să întreprindem tot ce depinde de noi și — prin mijloacele specifice pe care le avem la dispoziție — să contracărăm acțiunile dușmanului în acest domeniu.

La consfătuire s-a subliniat, totodată, necesitatea de a folosi mai judicios toate mijloacele și procedeele de muncă — **filajul, investigația, măsurile speciale, combinațiile informative** etc. Trebuie întreprinse măsuri operative pentru lichidarea deficiențelor rezultate cu ocazia inspec-

țiilor și controalelor efectuate. Folosirea sporadică, întreruperile, neglijențele unor ofițeri, precum și ale unor cadre cu munci de conducere trebuie eliminate definitiv din practica activității de filaj. Se impune un accent mai mare pe organizarea mai judicioasă a muncii, în vederea obținerii rezultatelor scontate în activitatea de filaj și investigații. Totodată, trebuie întreprinse măsurile cele mai eficace pentru a asigura o deplină conspirativitate și un randament maxim filajului și investigațiilor, pentru folosirea rațională a tehnicii și mijloacelor din dotare, întărirea disciplinei în muncă și prevenirea accidentelor auto în timpul executării misiunilor și în afara lor.

Este cunoscută preocuparea Consiliului pentru a asigura o mai bună dotare a unităților de securitate cu mijloace tehnice. Din păcate însă, **nu toate inspectoratele folosesc mijloacele tehnice la capacitatea lor totală.** Se constată defecțiuni grave în manipularea și întreținerea aparatului. Pe de altă parte, nu toate inspectoratele se preocupă, în măsura necesară, pentru a se autodota, deși este știut că pe plan local se pot rezolva o serie de probleme mult mai ușor decât pe plan central. Este necesar ca ofițerii să-și exploateze singuri mijloacele tehnice din dotare — îndeosebi cele mobile, pentru că nu sînt posibilități de asigurare cu cadre, numai din partea Direcției a VIII-a.

Conducerea partidului a atras atenția asupra necesității combaterii și lichidării oricăror manifestări antisociale, incompatibile cu ținuta morală a omului societății socialiste și asigurarea ordinii publice necesare exercitării nestingherite a drepturilor garantate de lege tuturor cetățenilor. În acest sens, o teză cu importante semnificații politice este cea formulată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, cu privire la necesitatea participării la combaterea acestor încălcări, a tuturor organelor de partid și de stat, a tuturor organizațiilor de masă și obștești, a întregii colectivități. Ofițerii de securitate au datoria să contribuie activ la prevenirea faptelor de natură a perturba buna conviețuire socială, ordinea și liniștea publică, atît în calitatea lor de slujitori ai cauzei apărării cuceririlor socialiste ale poporului, cît și în calitatea lor de cetățeni ai României socialiste. Această sarcină este cu atît mai actuală pentru activitatea aparatului securității de stat, cu cît — după cum practica a arătat — elementele care trăiesc pe seama unor manipulații necinstite, sustrăgîndu-se de la îndatorirea cetățenească de a-și asigura mijloacele de existență prin muncă, persoanele care practică jocuri de noroc și alte elemente antisociale sînt mai lesne atrase la acțiuni dușmănoase. În acest sens, rețin atenția unele aspecte dușmănoase în activitatea unor tineri studenți și elevi. Inițial apar manifestări de indisciplină, comportări cu caracter imoral, tendințe spre o viață parazitară, dezorganizată. Și nu rareori, pe acest fond de descompunere apar manifestări cu caracter dușmănos, acțiuni de agitație și propagandă antidemocratică, pregătirea unor înscrisuri cu conținut dușmănos, participare la activitatea organizată sub masca unor culte și secte religioase. Sub influența emisiunilor postului de radio „Europa Liberă“ unii tineri își însușesc idei străine socialismului, alcătuiesc cluburi și grupuri, mai mult sau mai puțin organizate, în care promovează un mod de viață de genul curentului „hippies“. S-a

constatat că unii dintre acești tineri au rude în Occident și că încearcă — sub influența emisiunilor acestui post — să fugă din țară. Este lesne de înțeles însemnătatea covârșitoare a muncii preventive în toate aceste cazuri, în scopul destrămării cluburilor și grupurilor organizate și influențării pozitive politico-educative a acestor tineri. Totodată — în funcție de activitatea desfășurată — nu trebuie să existe nici un fel de rezerve în aplicarea sancțiunilor penale sau de altă natură. Desigur, accentul principal trebuie pus pe munca preventivă. Este necesar să conlucrăm cu organele de miliție pentru a căuta și găsi soluțiile cele mai potrivite pentru destrămarea unor asemenea activități. În același timp, avem sarcina să punem un accent mai mare pe descoperirea și prevenirea încercărilor unor elemente interesate în trimiterea de materiale cu caracter ostil, a unor lucrări de specialitate sau acordarea de interviuri unor ziare occidentale, fără aprobarea organelor competente. Accentul principal trebuie pus pe măsuri contrainformative eficiente în rîndul celor care pleacă în străinătate. În această privință trebuie să ne însușim temeinic prevederile Hotărîrii Consiliului de Miniștri nr. 328/1970, în care sînt cuprinse măsuri menite să preîntîmpine fapte și activități de genul celor expuse mai sus.

Consfătuirea cadrelor de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție trebuie să constituie un moment de cotitură în munca practică să stimuleze energiile și capacitățile tuturor ofițerilor și subofițerilor în scopul ridicării pe o treaptă superioară a calității muncii. Această analiză s-a desfășurat în spiritul unei înalte responsabilități, în climatul generat de Congresele al IX-lea și al X-lea ale Partidului Comunist Român de creștere necontenită a eficienței în toate domeniile vieții sociale. Avem datoria să aplicăm în practică învățămintele ce se desprind pentru activitatea noastră, să îndeplinim sarcinile trasate, să muncim mai bine, cu simț de răspundere în executarea tuturor misiunilor încredințate. În ultimii ani, conducerea de partid și de stat ne-a învățat să acționăm pe toate căile pentru a mobiliza întregul personal la îndeplinirea calitativă a tuturor atribuțiunilor ce ne revin. Or, atingerea acestui deziderat este de neconceput fără creșterea răspunderii personale a fiecăruia. Nu mai în cazul în care fiecare ofițer, fiecare cadru cu muncă de conducere — la toate nivelurile — va acționa cu un înalt simț al responsabilității, va deveni posibilă descoperirea faptelor infracționale și anihilarea efectelor lor dăunătoare pentru securitatea statului.

În acest scop, trebuie întreprinse măsuri mai eficiente pentru lichidarea manifestărilor de indisciplină și de formalism, pentru creșterea exigenței, pentru stimularea inițiativei, spiritului novator, pentru participarea efectivă a tuturor cadrelor la îndeplinirea la timp și la nivel calitativ a obligațiilor de serviciu. Acesta a fost spiritul dezbaterilor care au avut loc la Consfătuirea cadrelor de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție — eveniment de importanță majoră pentru activitatea întregului personal al Consiliului Securității Statului.

*Masă
rotundă*

TINERETUL STUDIOS

Educația tinerei generații a constituit dintotdeauna o problemă delicată. Pentru că, din foarte îndepărtate timpuri, s-a înțeles un adevăr de necontestat: că tineretul constituie o forță, că el reprezintă viitorul societății, deci e purtătorul și realizatorul de mâine al idealurilor de azi.

În ultimii ani, această dificilă sarcină, a formării unui tineret sănătos, se ridică cu tot mai mare acuitate. Complexitatea vieții moderne, explozia informațională, care a apărut concomitent cu o multitudine de semne de întrebare, specifice secolului fisiunii nucleare și al împărțirii omenirii în tabere opuse, toate acestea constituie un complicat cadru de influențe, în mijlocul cărora noua generație trebuie să se maturizeze, să se afirme.

Tineretul acesta, care e format din copiii sau frații noștri, care vor deveni tehnicienii, doctorii, profesorii și inginerii de mâine, care vor fi apărătorii cuceririlor pentru care noi sau părinții noștri au luptat ori au căzut, tineretul acesta trebuie ferit de orice întinare, trebuie educat la școala demnității și a patriotismului.

Înțelegînd pe deplin, în spirit marxist-leninist, această necesitate vitală pentru națiunea noastră, Partidul Comunist Român a

acordat și acordă tineretului toată grija și toată căldura, tot sprijinul necesar formării și dezvoltării armonioase, multilaterale.

Cei care, din cătunele îndepărtate ale țării, vin în marile centre urbane pentru a se pregăti și perfecționa, sau tinerii care urcă schele ori conduc tractoare trebuie ajutați să înțeleagă pe deplin măreția sarcinii care le revine : aceea de a se face purtătorii tradițiilor înaintate ale unui popor care, indiferent de valurile de urgie care s-au abătut ades asupra sa, a rămas, ca un singur om, făuritor al unor înalte valori materiale și spirituale.

Grija pentru orientarea pe deplin pozitivă a energiei tinerești, grija pentru ca nimic să nu altereze gândurile curate, ale celor ce trebuie să știe a spune adevărul în față și a-l apăra, ne revine astfel și nouă, celor ce veghem pentru zădărnicierea celor mai subtile încercări ale dușmanului de a lovi în trăinicia, în unitatea, ori în viitorul patriei noastre.

Redacția publicației „Securitatea” a inițiat în numărul de față o discuție de lucru cu câțiva ofițeri care activează pe această linie de muncă, a tineretului studios.

Nu ne-am propus a intra în amănunte tehnice de muncă, nici a pătrunde în analizarea unui caz anume.

Am vrut să conturăm mai mult profilul unor ofițeri, să le cunoaștem preocupările, punctul lor de vedere asupra sarcinii nobile pe care o îndeplinesc ; și să atingem unele probleme de esență ale acestei munci : cauzele persistenței, în 1970, a unor fenomene negative în rindul tineretului și posibilitățile de prevenire, care se impun în acest sector mai mult ca în oricare altul.

La Baia Mare am purtat în acest scop o discuție cu : maior Teodor Ghișa, maior Ioan Hendli, căpitan Victor Mira, căpitan Vasile Hrin (toți din cadrul Inspectoratului de securitate al județului Maramureș) și cu locotenent-major Iuliu Pop, de la Inspectoratul de securitate al județului Satu Mare.

La dezbateri a participat, aducându-și o substanțială contribuție, și tovarășul maior Ioan Wagner, din partea Direcției I.

REDAȚIA : Care considerați a fi trăsătura principală a tinerei generații ?

Maior IOAN WAGNER : Am, cred, un avantaj față de ceilalți tovarăși participanți la această discuție, acela de a lucra la Direcția I și de a cunoaște astfel problemele tineretului în ansamblu. De aceea voi începe să răspund eu la această întrebare. Am reușit să înțeleg specificul acestui sector de activitate, mi-am dat seama cât de mare este dorința tinerilor de a sluji poporul nostru.

„Avem un tineret minunat” — spunea pe drept cuvânt tovarășul Nicolae Ceaușescu. Și cele ce s-au petrecut recent, bătălia cu apele dezlănțuite, au demonstrat cu prisosință aceasta. Tinerii de la orașe și sate

au fost în primele rînduri ale acestei încleștări titanice, între om și natură. Actele de eroism, din care doar o parte au fost scoase din anonim de presă, radio și televiziune, vor rămîne mărturie de necontestat ale patriotismului și ale frumuseții morale ce caracterizează tineretul patriei noastre.

Dar nu numai acum tineretul român a dovedit că este prin excelență muncitor, inventiv și neconformist. În societatea noastră, în care nu există discriminări de clasă, de rasă sau de sex, acest tineret are posibilități multiple de a se realiza pe deplin.

Și totuși, întrebarea dumneavoastră cere un răspuns mai concis. Aș înclina să afirm că entuziasmul este trăsătura principală a tinerei noastre generații. Dar entuziasmul a fost o trăsătură fundamentală a tineretului dintotdeauna. Aș spune că este dorința de afirmare. Dar tinerii din toate țările doresc azi, poate mai mult ca oricînd, să se afirme. De aceea, consider că trăsătura principală, specifică tineretului din țara noastră, este **angajarea socială totală, la edificarea noii societăți, atașamentul profund față de politica partidului și statului nostru**. Și de aici dorința de a cunoaște, de a se pregăti tot mai bine, pentru a-și aduce o contribuție cît mai însemnată la înflorirea națiunii noastre socialiste.

Căpitan VASILE HRIN : În ce privește trăsătura principală a tinerei generații, eu o consider a fi **dorința de afirmare**. La noi, în Maramureș, județ care în trecut a fost mult neglijat, actul de la 23 August a adus condiții de afirmare deosebite. Iar tinerii noștri s-au afirmat și se afirmă pe planuri multiple ; în toate domeniile vieții, atît pe plan social-economic, cît și cultural. Deși tineri, ei dovedesc o maturitate politică ; evident, rezultată din munca amplă de educare, din atenția care le-a fost și le este acordată în permanență de către partid.

Maior TEODOR GHIȘA : Aș completa cele spuse de tovarășul căpitan Hrin, accentuînd asupra acestui specific local, tradițional, care oferă excelente posibilități de valorificare a energiei tinerești azi. Pentru că eu cred că energia, **energia și spiritul de colectivitate** sînt trăsăturile specifice tineretului nostru. Dar trebuie să fim foarte atenți. Energia și spiritul de colectiv al tineretului trebuie orientate pe un făgaș bun. Și aceasta este și sarcina noastră. Trebuie să ne ocupăm în mod deosebit de tineret, pentru ca aceste calități să nu fie speculate și transformate — de anumite elemente dușmănoase — în contrariul lor. Aici, în materie de prevenire, rolul nostru este foarte mare.

Locotenent-major IULIU POP : După părerea mea, specifică noii generații este **preocuparea pentru tot ce este nou**. Vedeti, tineretul este plin de inițiativă. Aș argumenta afirmația mea cu un exemplu. La Liceul nr. 3 din Satu Mare a fost înființat de curînd un club, care a fost amenajat chiar de elevi, cu sprijinul direct al conducerii școlii. Prin muncă patriotică a fost transformată o parte din subsolul liceului într-un club minunat. Există acum acolo o stație de radioficare, sală de tenis de masă, șah ș.a.m.d. E o realizare frumoasă a elevilor sub îndrumarea organizației U.T.C., a dirigîntilor.

Cred însă că această dorință de inițiativă, specifică vârstei, nu a fost folosită în măsură suficientă. Nu li s-a dat încă ocazia tuturor elevilor să realizeze, cu mâinile lor, un cadru frumos, unde să-și poată petrece timpul liber; cel puțin la noi în județ. Spre exemplu, asemenea cluburi, ca cel despre care am vorbit, s-ar putea amenaja și la alte licee din oraș. În general, cred că se organizează prea puține acțiuni educativ-patriotice cu tineretul.

Maior IOAN HENDLI : Dorința de afirmare a tineretului și acel specific local, acea nuanță tradițională nu trebuie neglijate.

Eu mă ocup de Institutul de subingineri cu profil minier, care s-a reînființat anul trecut, după o întrerupere de 20 de ani. Au venit la examen, și sînt acum studenți, tineri care, la drept vorbind, nu mai sînt așa tineri. Dar dorința lor de a se afirma, într-un domeniu în care au lucrat și părinții lor, în această meserie atît de importantă pentru economia țării, a fost foarte puternică.

Trebuie ținut seama de acest aspect atunci cînd vorbim de tineret și de tradiția locală, căci aceasta are influențe puternice asupra formării caracterului.

REDACȚIA : Lucrînd pe această linie de muncă, ați întîlnit desigur și anumite fenomene negative, care atunci cînd nu sînt prevenite la timp pot degenera în manifestări dușmănoase. V-am ruga să ne spuneți punctul de vedere asupra specificului acestor fenomene negative pe care le întîlniți în munca dumneavoastră.

Maior IOAN WAGNER : În ultimii ani, se constată o creștere a atenției opiniei publice, a unor instituții naționale și internaționale, inclusiv O.N.U., față de problemele tineretului contemporan. Au fost făcute analize din punct de vedere sociologic, demografic, etic, psihologic, politic.

Înainte de a răspunde la întrebarea propriu-zisă, vreau să fac unele precizări : noi acordăm azi o mai mare atenție decît în trecut problemei tineretului ; avem ofițeri tot mai bine pregătiți care răspund de acest sector al muncii de securitate, asigurîndu-se continuitatea lor în problemă. Punem un tot mai mare accent pe caracterul preventiv al activității noastre, pentru că acest caracter este impus, o dată mai mult, de particularitățile acestei linii de muncă. Și acum, răspunzînd la întrebare, afirm că în rîndul tineretului studios mai apar fenomene negative, care pot degenera în manifestări dușmănoase. Trebuie spus însă că ele sînt, în general, manifestări izolate și se împletesc cu nuanțe naționaliste și mistice.

Într-adevăr în ultimii ani nu am mai întîlnit organizații dușmănoase. Este un aspect pozitiv acest fapt, este rezultatul unei munci de educare care s-a dus cu tineretul și, desigur, consecința unui proces firesc de dezvoltare și maturizare social-politică.

Maior TEODOR GHIȘA : Dar manifestări dușmănoase, desigur izolate, constatăm și acum. Spunînd aceasta, mă refer în special la scrisorile pe care unii tineri le scriu postului de radio „Europa Liberă“.

Mai sînt și tinerii aceia care cîntă în grup cîntece cu iz naționalist : ori cei care participă la diverse grupări sectante.

Maior IOAN WAGNER : Nu trebuie să tratăm de loc cu ușurință această chestiune. În ultima vreme se constată o intensificare a emisiunilor destinate de postul de radio „Europa Liberă” influențării dușmănoase a tineretului nostru. Interesul unor tineri a fost stimulat și de noua emisiune a acestui post, intitulată „Metronom” și comentată de fugarul Cornel Chiriac, în care nu numai că se încearcă influențarea ascultătorilor, dar se trece și la instigarea lor la acte potrivnice politicii partidului și statului nostru.

Ca urmare a acestei situații, la Facultatea de electrotehnică a Institutului Politehnic din Iași, un student a inițiat audierea în colectiv a emisiunii „Metronom” chiar în cadrul căminului. La Academia de Științe Economice din București, într-una din camerele de la cămin, nu numai că se audia această emisiune, dar știrile transmise erau comentate în mod dușmănos, iar apoi erau difuzate în rîndul celorlalți studenți. Mai mulți elevi de la unele licee din Sibiu audiau și comentau în mod frecvent emisiunile postului de radio „Europa Liberă”, căutau să influențeze negativ și pe alți elevi, au trimis mai multe scrisori anonime cu conținut dușmănos postului de radio sus-menționat. Noi am constatat încercări de a trimite astfel de scrisori și prin intermediul unor persoane care pleacă în Occident, ori prin unii turiști care ne vizitează țara.

Pot afirma, de asemenea, că în rîndul studenților, sîntem sesizați mai des asupra unor aspecte de propagandă dușmănoasă.

REDAȚIA : Cum vă explicați faptul că organele noastre constată asemenea manifestări mai des în rîndul studenților ? Nu cumva este cunoscută mai bine această categorie de tineri ?

Maior IOAN WAGNER : Din păcate este cam așa. Adică noi am dat o atenție mai mare problemelor apărute în rîndul tineretului studios. Ne ocupăm, într-adevăr, mai puțin de tineretul din afara centrelor școlare și universitare. După părerea mea, nu este bine că procedăm în acest fel.

În ceea ce privește răspunsul la întrebarea de ce se întîlnesc în rîndul studenților asemenea manifestări, trebuie spus că, în general, studenții ies de sub controlul părinților, că printre ei sînt unii ai căror părinți sau ale căror rude apropiate le-au imprimat concepții străine socialismului. În sfîrșit, în rîndul studenților, prin tradiție, există ceva mai multă îngăduință, au mai puține griji materiale ca în trecut. Și după părerea mea, ei vin din licee cu o serie de noțiuni ale științelor sociale insuficient cunoscute sau chiar avînd o înțelegere greșită a unora dintre aceste noțiuni, cum ar fi : libertate, comunism, revoluție ; ori a altora : fascism, teroare etc.

Apar cîteodată deficiențe de natură administrativă și atunci, unii tineri, fără a face o analiză corespunzătoare a situației, se dedau la comentarii care depășesc cadrul inițial, putînd provoca dezordini sau acțiuni

în esență nejustificate. Se mai ivesc și situații când sînt incitați de atitudine neprincipială a unor cadre didactice, de poziția de frondă a unor studenți certați cu disciplina, de o atitudine prost înțeleasă de „colegialitate”.

Nu trebuie să pierdem din vedere nici faptul că, printre studenți sînt și unele elemente care au suferit condamnări politice și care nu au renunțat în realitate la concepțiile lor dușmănoase. Există chiar unele semnalări referitoare la unii foști conducători ai organizației „Tinerii doritori de libertate”, care fac anumite încercări de reorganizare.

O atenție deosebită trebuie să acordăm, cred, și acelor forme de activitate care, deși nu sînt direct de competența organelor noastre, pot degenera în infracțiuni împotriva securității statului. Mă refer la unele așa-zise cluburi sau grupuri, mai mult sau mai puțin organizate, care își propuneau promovarea unor concepții și moduri de distracții asemănătoare curentului hippies. Ca urmare a măsurilor luate de noi, au fost descoperite, destrămate și demascate o serie de asemenea cluburi ca „Pop-Club 70”, „Kripta-Club”, „Pop-Club-acolo” din Cluj, „Sfîntul os”, „Star Beat Hippies-Club” și „Bassano” din Arad, „Interpol-Club” din Brad și altele. Trebuie arătat că unii dintre inițiatorii și organizatorii acestor cluburi erau tineri fără ocupație, cu o comportare generală necorespunzătoare, iar majoritatea participanților erau atrași din rîndul elevilor de liceu.

Sînt semnificative, pentru a ilustra atitudinea, atmosfera și confuziile existente la unii dintre cei ce frecventau aceste cluburi, ideile exteriorizate de elevul I.G. din clasa a XI-a a unui liceu din Cluj, care afirma : „... hippies propovăduiesc o reală egalitate între membrii societății ; idealurile actuale ale tineretului sînt beția, femeile și muzica”.

Recent, în județul Covasna, au fost depistate două grupuri de tineri, marea majoritate elevi, de naționalitate maghiară, care, pe lângă unele manifestări naționaliste, din spirit de aventură, și-au procurat sau confecționat într-un mod rudimentar, arme cu care au făcut trageri, folosind ca încărcătură fosforul de la bețele de chibrituri, alice confecționate din plumb etc. De menționat și faptul că în ultima perioadă diverși studenți și elevi gravitează în jurul cetățenilor străini, vizitează reprezentanțele diplomatice și își exprimă intențiile de evaziune din țară. Legat de acest ultim aspect, în Cluj au fost identificate mai multe asemenea cazuri și s-a acționat pentru prevenirea materializării acestor intenții. Concludent este, din acest punct de vedere, și cazul celor trei elevi de la Liceul nr. 2 din București, care au fost reținuți nu de mult, în timp ce se îndreptau spre Dunăre, cu scopul de a fugi din țară. Asupra acestora s-au găsit busole, hărți, un aparat de fotografiat etc.

În ultima vreme, în cadrul unor secte au fost atrași numeroși tineri. Astfel, în Timișoara, pastorul baptist a botezat 23 de tineri, iar la Cluj pastorul penticostal a botezat clandestin zece tineri, studenți și elevi. În alte centre universitare sînt, de asemenea, semnalări privitoare la participarea individuală sau în grupuri restrînse a unor tineri la activitatea cultelor și sectelor.

Locotenent-major IULIU POP : Au existat și la Satu Mare manifestări dușmănoase în rîndul unor tineri. Cu oîtvă timp în urmă au fost depistați elevi care trimeteau corespondență cu conținut dușmănos postului de radio „Europa Liberă“. Avem în atenție acum pe tinerii constituiți în mici grupuri huliganice, așa-zisele „găști“, care, pe lîngă faptul că tulbură uneori liniștea publică, sînt pretabili de a iniția și acțiuni mai „îndrăznețe“.

Se conturează în mod special activitatea tinerilor de naționalitate maghiară, care se plîng că „nu au drepturi egale cu cele ale tinerilor de naționalitate română“. Am identificat, de pildă, șase tineri care aveau în plan să-și procure armament și să fugă apoi din țară. Noi am cunoscut însă la timp aceste intenții și, prin școală, cu ajutorul organizației U.T.C., am luat măsuri de contracarare. Cei șase au fost demascați în cadrul școlii și exmatriculați. I-am urmărit apoi, îi urmăresc și în prezent. Ei își dau seama acum de greșeala făcută. Unul dintre ei mă informează chiar, din cînd în cînd, asupra unor aspecte, cu caracter dușmănos, pe care le întîlnește.

Maior IOAN WAGNER : Dar avem și altfel de cazuri. **Depinde foarte mult de modul cum se face demascarea și avertizarea.** De influența pe care o exercităm, prin aceste măsuri și ulterior, asupra unor asemenea elemente ; avertizatul trebuie făcut să înțeleagă unde a greșit și, în ultimă instanță, care este rolul măsurii întreprinse de noi. Să manifestăm mai ales multă grijă față de cei care, după avertizare sau demascare, au fost exmatriculați din școli.

Căpitan VASILE HRIN : Și trebuie să avem grijă și de un alt aspect.

În 1966, îmi amintesc că a fost o grupare de tineri cam de 18 ani, care doreau să fugă peste graniță. Unul dintre ei, inițiatorul, i-a amenințat pe ceilalți că îi va otrăvi în caz că vor divulga cuiva planul lor. În munca informativă pe care o ducem — și după avertizare — **să ne fie în atenție și asemenea amenințări pe care trebuie să le contracărăm neapărat.**

Locotenent-major IULIU POP : Aș vrea să mai adaug încă ceva. La noi, probabil că și prin alte județe, există tineri care au așa-numite „**lucrări literare de sertar**“. Se ridică problema unei îndrumări mai atente care la cenacuri, de pildă, ar trebui dată tinerilor. Asemenea îndrumări trebuie să vină din partea unor oameni de specialitate, cu o bună orientare ideologică, pricepuți în materie de literatură și mai ales cu mult tact. Tinerilor nu le place să fie „dădăciți“. Dar aprecierea unui om de cultură, o apreciere inteligentă, îi măgulește, îi ajută în mod real. Mă întreb : oare toți tinerii care au materiale prin sertare sînt elemente dușmănoase ? Personal nu cred. Nu pot fi ei atrași ? Nu li se poate canaliza înclinația sau talentul într-o direcție pozitivă ? **Poate că, în afară de a căuta să documentăm că posedă și au dat spre citire o lucrare de sertar, am putea face, dacă ne gîdim bine, altceva, de pildă, să fie atrași mai mult în jurul redacțiilor.**

REDACTIA : Care credeți că sînt cauzele fenomenelor negative care s-au amintit în această discuție ?

Locotenent-major IULIU POP : Cauzele sînt multiple. Iată doar un exemplu. Mie mi se pare că există o neconcordanță între regulamentul unor școli și actualul nivel al dezvoltării învățămîntului. **Regulamentul școlilor profesionale**, la acesta mă refer în mod special, este întocmit cu mulți ani în urmă. Unul din articolele sale prevede, de pildă, ca absolvenții școlii profesionale să fie repartizați și încadrați în producție la categoria a III-a de salarizare. Mă întreb : e bine ca elevii, indiferent că au terminat școala cu media 9,80 sau cu 5,05 să fie încadrați în aceeași categorie ? Pentru că, ce rezultă de aici ? Un dezinteres pentru mulți, un slab nivel profesional ; dar se favorizează și apariția unui timp „de prisos” pe care elevul îl folosește pentru a bate străzile, cafenelele ș.a.m.d. Mă întreb dacă nu s-ar putea semnala acest aspect organelor centrale competente, pentru a se găsi, poate, o soluție.

Mai există și alte situații. Sînt unele prevederi ale regulamentului cadrelor didactice care practic nu se respectă. Se știe că profesorii-diriginți sînt obligați să facă vizite la domiciliul elevilor. În realitate, aceste vizite nu se fac. Pe plan local, noi am informat organele de partid și s-au luat unele măsuri în acest sens.

Căpitan VASILE HRIN : Aș mai adăuga două cauze : **numărul mare de profesori care nu sînt titulari** ai posturilor din școlile unde predau. De multe ori, acești oameni nu sînt interesați, nici pregătiți pentru a se ocupa de educația tineretului, educație care constituie o misiune grea. O a doua chestiune este aceea a numărului încă mic al cluburilor pentru tineret.

Maior IOAN HENDLI : Iar acolo unde se crează astfel de cluburi, nu există o grijă, un control direct, dar eficace asupra lor. Eu mă refer concret la acele cămine ale tineretului care s-au înființat la noi pe lângă cîteva din întreprinderile mari și au săli de club. Se permite accesul, în aceste săli, al unor indivizi fără ocupație stabilă, care crează o atmosferă nefavorabilă. Ei îi atrag pe tinerii muncitori la băutură și așa mai departe. Cred că ar trebui să fie urmărită această problemă ; și să sesizăm organele competente pentru a lua măsuri.

Maior TEODOR GHIȘA : Dacă este vorba de cauze, eu găsesc că există vreo trei. Nu am să le redau în ordinea importanței, pentru că nici eu nu știu care e mai importantă.

O cauză pentru care, în 1970, mai avem de lucru cu tineretul cred că este **educația din unele familii**. Nu insist asupra problemei, e larg dezbătută. Vreau să dau două exemple concrete : Obiectivul „Samoilă” ascultă postul „Europa Liberă” în prezența nepoatei sale, căreia îi și comentează și explică știrile. Ca urmare, am stabilit că fata a început să redacteze scrisori cu conținut dușmănos. Sau, pictorul „Ilia” debitează în mod organizat în fața fiului său idei iredentist-maghiare. Este vorba deci de o influență sistematică, avînd și atîtul respectului firesc pe care un copil îl poartă părinților săi.

Căpitan VICTOR MIRA : Dacă îmi permiteți, eu am să relatez un fapt legat de aceeași problemă. La școala de care mă ocup este un elev iehovist, membru U.T.C., inteligent, bun la învățătură. L-am rugat pe directorul școlii să poarte o discuție cu acel elev în prezența mea, fără a-i spune elevului cine sînt. Și directorul l-a întrebat cum se face că el, un elev bun, U.T.C.-ist, participă în sat la adunările iehoviștilor. Copilul a oftat și a răspuns : „Ei, tovarășe director, dacă ați ști dumneavoastră care e situația la noi în sat. Toți merg din familia mea. Și tata a zis : Cum să nu mergi ?! Mergi și tu acolo cu noi, nu se poate altfel“. Și tînărul merge azi, merge mâine și peste cîțiva ani devine un iehovist convins.

Cred că nu numai pentru directori, ci și pentru noi este importantă cunoașterea exactă a cauzelor pentru care, la un moment dat, un elev — la care nici nu te aștepti — are o anumită comportare necorespunzătoare.

Maior IOAN WAGNER : Într-adevăr, și eu am întîlnit un asemenea tînăr care la 14 ani cunoștea foarte bine istoricul organizației legionare. **Avem deci de-a face, în anumite cazuri, cu o îndoctrinare metodică în familie, îndoctrinare de care, în activitatea noastră, trebuie să ținem seama neapărat.**

Sînt însă și părinți care au o concepție principal sănătoasă, dar care contribuie în mod înconștient la dezorientarea copiilor lor, prin neglijarea educației. În genere, legătura școală-familie, de care se vorbește mereu, este încă defectuoasă. Fiecare își face datoria, atunci cînd și-o face, însă separat.

Maior TEODOR GHIȘA : O altă cauză o constituie **insuficienta ori incorecta organizare a timpului liber al tineretului**. Să ne gîndim că, dintr-o greșită concepție, unii tineri rămîn un an, ba uneori și mai mulți ani, neîncadrați în cîmpul muncii și nici în vreo formă de învățămînt.

La facultăți, în general, sînt mulți candidați la examenul de admitere. Reușesc numai o parte, dar ceilalți ce fac ? Mulți dintre ei nu vor să intre în școli profesionale, nu se angajează în producție și îi întîlnim pe bulevarde, în cafenele, la ceaiuri... Acolo vin în contact cu cei din școli, mai mici ca vîrstă, sau cu alții mai mari... În activitatea de prevenire a acestui fenomen, cred că trebuie să cerem mai mult sprijinul U.T.C.-ului, școlii, presei, părinților, pentru ca îndrumarea în direcția unei activități productive să fie mai eficientă.

Încă o cauză mi se pare că e așa-zisa „literatură“, care circula clandestin, și circula foarte mult. La liceul din Ulmeni, a fost găsită o carte editată în 1943, cu caracter fascist, care fusese citită de mai mulți elevi, deoarece școala aceea nu manifesta încă un interes real pentru combaterea unei asemenea „literaturi“. Poate chiar că și în literatura pentru tineret care apare la noi, foarte instructivă în general, se strecoară uneori și lucrări de o calitate îndoielnică, cu descrieri ale unor crime sau alte aspecte pe care le consider dăunătoare. Pentru că, **trebuie să**

reținem : tinerii citesc aceste cărți cu aviditate. Remarca este valabilă desigur și pentru anumite emisiuni de televiziune.

Maior IOAN WAGNER : După părerea mea, există un complex de cauze, dar mă voi referi mai întâi la **influența externă**. În afara posturilor de radio de genul „Europa Liberă”, a cărei activitate o cunoaștem, mai există și delegații și turiștii străini și diplomații chiar, care se dovedesc interesați în a-și crea relații cu tineretul din țara noastră. Marea majoritate a acestora manifestă în mod evident o influență nocivă.

De asemenea, o cauză importantă o constituie **influența unor elemente dușmănoase din interiorul țării**, care se dedau la instigări directe, sau la o propagandă subtilă, uneori sub forma ironizării realizărilor noastre, a unor principii de muncă. Asemenea elemente se strecoară și prin casele de cultură și cluburile studențești, ca vizitatori, ca foști studenți, ori contactează tineretul prin cafenele, baruri etc.

Așa cum s-a arătat, un număr de elevi și studenți sînt educați în familie, în spirit mistic și sînt atrași la activitatea unor culte și secte. În Iași, cîțiva studenți activau în secta „Advențiști de ziua a 7-a”. Acești studenți participau la întrunirile comunității sectante, organizau întîlniri cu caracter mistic la unii dintre ei, citeau cărți religioase etc. Ei au organizat și un cor cu care au prezentat programe de muzică sectantă. Dacă adunăm toate aceste aspecte, putem să conturăm o imagine a cauzelor pentru care azi, mai avem încă mult de lucru în problema tineretului.

REDACȚIA : Ați arătat multe cauze. Instituția noastră nu ar putea contribui mai mult la prevenirea transformării unor asemenea cauze în efecte ?

Maior IOAN WAGNER : Într-adevăr, sînt convins că se putea face mai mult. Noi am slăbit, la un moment dat, atenția pe care ar fi trebuit s-o acordăm permanent tineretului, așa cum o acordăm azi. Ne-am bazat pe faptul că avem un tineret foarte bun. Și asta e adevărat. Dar elementele dușmănoase au profitat imediat. Rezultatele sînt cele amintite aici și altele desigur.

Pot să afirm însă că, în prezent, după părerea mea, „problema tineretului” este stăpînită mai bine decît oricînd, ca urmare a unei mai judicioase organizări a muncii. Dispunerea rețelei informative, diversificarea ei ne ajută să putem cunoaște și preveni la timp orice încercare de acțiune dușmănoasă.

REDACȚIA : Cum reușiți în mod concret să cunoașteți, să fiți în permanență la curent cu preocupările tineretului ? Ne referim la preocupările generale, nu doar la intenții sau manifestări negative sau dușmănoase.

Maior IOAN WAGNER : Personal cred că ofițerul care lucrează în acest domeniu trebuie să se străduiască să fie și un bun educator. Este necesar să cunoaștem tineretul de azi, să-i aflăm și să-i înțelegem preocupările. Cum reușesc eu ? Nu vreau să vorbesc despre discuțiile

ample cu informatorii, care reprezintă o metodă folosită frecvent de noi toți. Dar iată presa, de exemplu, este o sursă importantă de informare. Nu știu dacă citiți, eu citesc cu regularitate „Scînteia tineretului”, „Viața studentescă”. Se ridică acolo niște aspecte de viață și se dezbat într-un mod foarte interesant. Particip apoi la adunările studentești, la întâlniri, discuții, concursuri artistice și sportive, la diverse serbări și chiar la revelațiile care se fac în facultăți. Se mai supără soția mea, dar aceasta este situația; personal consider că e vorba de o absolută necesitate. Să cunoaștem în primul rînd oamenii și nu hîrțile.

Căpitan VICTOR MIRA : Eu mă ocup doar de puțin timp de această problemă, aflată în discuție, și numai de un grup școlar. În rest, am și alte sarcini pe linie de învățămînt, în cadrul unității. Personal, stau de vorbă foarte mult cu pedagogii, cu secretarul U.T.C., cu personalul școlii, inclusiv cu administratorul. Am discutat cu elevii mai puțin. Folosesc mai des acel sistem pe care l-am amintit, de a participa la unele discuții. Elevii află uneori după aceea cine sînt, dar asta nu mi se pare că e rău.

Locotenent-major IULIU POP : Se ridică aici o problemă. Aceea a continuității muncii ofițerilor care lucrează cu tineretul. Această continuitate trebuie asigurată. Eu aș spune că, mai mult decît în alte domenii, ofițerii care lucrează cu tineretul trebuie să aibă timp să se familiarizeze foarte bine cu specificul. Pentru că este vorba de un specific. Se evită uneori trecerea ofițerilor de la această problemă la alta, pentru considerentul că ei au cunoscut deja profesorii etc. Este un fapt important. Dar mai important este să cunoști modul de a gîndi și de a acționa al tinerilor. Și această cunoaștere nu se realizează de la o zi la alta.

REDAȚIA : Apreciați că vîrsta tînără a celor de care vă ocupați este un avantaj sau un impediment pentru munca de securitate ?

Maior IOAN WAGNER : În general vorbind, tineretul de azi este dezvoltat fiziologic și intelectual în jurul vîrstei de 14 ani și este matur politic la 18 ani. Ca atare, nu cred că se poate da un răspuns categoric la această întrebare. Este și un avantaj și un impediment.

Căpitan VASILE HRIN : Sînt de aceeași părere. De pildă, munca de educare a informatorului tînăr e mult mai complexă și mai plină de neprevăzut. Contactezi un elev. La prima vedere pare excelent, entuziasmat, corect în comportare ș.a.m.d. La întîlnirea următoare începe să plîngă că el nu poate să nu le spună părinților nimic etc. În general problema păstrării secretului — nu numai față de părinți — e foarte dificilă. Pe de altă parte, neavînd antecedente, nu găsești în concepțiile lui ceva ce trebuie înfrînt, depășit. Dar am văzut și aici ce influență pot avea cei mari uneori.

Locotenent-major IULIU POP : Mie imi este mai ușor să recrutez un profesor decît un elev. Am lucrat și în alte compartimente și cred că, dacă ne gîndim bine, vîrsta e mai mult un inconvenient, o greutate

pentru noi. Mai trebuie să ținem seama și de faptul că sînt foarte influențabili acești tineri și că noi, cam trei luni pe an, pierdem contactul cu ei. La fiecare început de an trebuie reluată munca de educare cu fiecare în parte, trebuie văzut ce-a făcut în vacanță, cu cine a venit în contact, ce influențe a primit. Și cînd, în sfîrșit, poți spune că ai format un informator, termină școala și trebuie să-l predai.

Maior IOAN HENDLI : Sau informatorul iese pur și simplu din școală, nu lucrează nicăieri și-l abandonezi. Eu cred că asemenea informatori ar trebui păstrați în legătura personală a noastră, a ofițerilor care i-au recrutat.

Maior TEODOR GHIȘA : Vîrsta este un avantaj totuși. Pentru că asupra unui om matur e mai dificil să-ți manifesti influența. Acela și-a cimentat deja anumite concepții, uneori negative. **Pe scurt, în recrutarea și formarea unui informator tînăr se pune problema educării ; în cazul celorlalți (recrutați pe linie de foste partide, naționaliști ș.a.), se pune problema reeducării.**

Maior IOAN HENDLI : Este probabil un avantaj și un inconvenient în același timp, cum s-a spus la început. **Depinde cum reușești să fructifici avantajele vîrstei, cum știi să te apropii de tineri, cît de operativ intervii pentru a preveni acțiunile lor, care sînt cîteodată foarte... tinerești.**

REDACTIA : Am ajuns, așadar, la nucleul discuției noastre : prevenirea. V-am ruga să relatați ce ați întreprins în această direcție și ce credeți că ar fi bine să se întreprindă în viitor ?

Căpitan VASILE HRIN : Munca de prevenire cred că trebuie începută cu eliminarea pe cît posibil a cauzelor care favorizează persistența unor fenomene negative. Și aceste cauze, sau o parte dintre acestea, s-au arătat aici. Menționez încă o dată problema satisfacerii unor dorințe firești, pentru ca tinerii să-și poată pune în evidență inventivitatea, energia, spiritul de inițiativă, toate acestea sub o îndrumare atentă și discretă. În această direcție, rolul nostru este de a cunoaște cît mai bine preocupările, idealurile lor și de a interveni din timp, cu promptitudine, atunci cînd anumite elemente încearcă, fie să le stăvilească aceste avînturi, fie să le abată pe căi greșite.

Situații similare celor arătate cred că trebuie să facă obiectul unor sesizări mai dese, mai complete din partea noastră, la organele locale de partid. Să informăm exact — pentru că aceasta este menirea noastră — asupra unor stări de fapt, care după mine, contribuie, conștient sau inconștient, la apariția unor fenomene necorespunzătoare.

Avertizările și demascările și-au dovedit pe deplin valabilitatea în cazul unor elemente dezorientate. Ele sînt forme de prevenire verificate. Dar să nu abuzăm de aceste forme. Din 1965 pînă în prezent noi am făcut doar șapte avertizări. Poate este puțin. Dar în nici unul din cazuri nu au reapărut fenomene negative, manifestări dușmănoase. Înclin de aceea să cred că este bine să nu facem prea multe demascări și avertizări, dar atunci cînd le facem, să fie temeinic pregătite, să aibă un

ecou puternic în conștiința tinerilor. Și să suplinim aceste măsuri cu informări, cât mai documentate, făcute la organele locale de partid, să ținem o legătură strânsă cu școala, pentru a nu lăsa ca manifestările negative să ajungă într-o formă avansată, care să impună excluderea din școală sau arestarea celor în cauză.

Locotenent-major IULIU POP : Informarea organelor de partid a constituit și la noi o formă principală de prevenire, în problema aceasta a tineretului studios. Noi am folosit și legătura directă cu organele U.T.C. și cu diriginții care ne-au ajutat la lichidarea unor fenomene necorespunzătoare, fenomene care nu erau dușmănoase, dar puteau deveni.

Căpitan VICTOR MIRA : În general, consider că trebuie să mergem în continuare pe linia extinderii rețelei informative în școli, pentru a cunoaște cât mai mult. Pentru că, în felul acesta, prevenim apariția unor situații mai grave, prevenim chiar și exmatriculările, care sînt o sancțiune școlară majoră necesară, dar cu consecințe nu întotdeauna pozitive.

Maior TEODOR GHIȘA : Din păcate, și noi ne-am ocupat pînă în prezent puțin sau de loc de tinerii care nu sînt prinși în procesul de învățămînt.

În consecință, e necesar să extindem rețeaua și atribuțiile ei, să mergem pe linia unei legături mai strînse cu școala. Noi să rămînem în umbră, dar rezultatul muncii noastre să se vadă la timpul oportun. Și prin timpul oportun înțeleg momentul cînd încă nu s-a cristalizat o activitate dușmănoasă, cînd se ivesc numai anumiți indici că ea poate apare, indici pe care noi trebuie să știm să-i sesizăm. Și atunci să acționăm imediat.

Maior IOAN WAGNER : Desigur. În definitiv, pe această linie de muncă, fără operativitate, prevenirea devine o vorbă goală. Și această operativitate impune să fim sesizați cu promptitudine, a avea adică o rețea bine dispusă și instruită temeinic. A realiza o prevenire eficientă înseamnă și să acordăm atenție, mai mult decît pînă în prezent, acelor „fenomene antisociale“, de care s-a amintit, chiar dacă acolo caracterul dușmănos nu s-a conturat, și tineretului aflat în afara școlii și producției.

Fără îndoială, tovarășul căpitan Vasile Hrin are dreptate atunci cînd afirmă că avertizările și demascările trebuie foarte bine pregătite. Dînsul mai afirma : „Să nu abuzăm de aceste forme“. Să nu abuzăm într-adevăr, dar nici să ne ferim să le utilizăm. Pentru că, din experiența pe care am acumulat-o pe această linie, rezultă că tocmai cel mai eficient mod de a acționa împotriva unor tineri care, în mod izolat sau în grup, se dedau la manifestări și acțiuni ostile regimului, îl constituie avertizările și mai ales demascările, realizate în școala sau în facultatea unde cei în cauză și-au desfășurat activitatea. Țin să subliniez că, acolo unde au fost bine pregătite, demascările au avut un efect pozitiv și consider că trebuie să acționăm și pe viitor în acest fel, ori de cîte ori apar, chiar în forme embrionare, idei și activități dușmănoase la tineret.

Punerea în dezbaterea publică a unor asemenea cazuri în județele Cluj, Iași, Bihor, Hunedoara, Sibiu, Vâlcea, Dâmbovița și altele, împreună cu organele locale de partid și de U.T.C., cu participarea cadrelor didactice și a părinților, a dat muncii noastre o accentuare a caracterului preventiv, limitând extinderea unor idei dușmănoase în rindul tinerilor.

În același timp, în raport de activitatea dușmănoasă pe care o desfășoară tinerii respectivi, trebuie să luăm măsuri de tragere a lor la răspundere penală, în special a celor care inițiază și organizează asemenea activități. Nu trebuie să avem rețineri nici în pornirea urmăririi penale, acolo unde activitatea unor tineri întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de propagandă împotriva orînduirii socialiste. Așa a fost cazul unui student din Cluj — de naționalitate germană, care în mod frecvent, în relațiile cu colegii, elogia „rasa ariană”, fascismul și pe unii conducători ai armatei hitleriste și ai mișcării legionare.

Trebuie făcut mai mult și în ce privește urmărirea activității unor străini care caută cu orice preț să vină în contact cu tinerii noștri, cu studenții, mai ales. Aceste încercări nu sînt desigur dezinteresate. Formele pe care noi le abordăm pentru a cunoaște și zădărnici scopurile lor trebuie să fie însă multilaterale, adecvate situației și momentului.

S-a ridicat aici problema întreruperii legăturii cu rețeaua în timpul vacanțelor școlare. Aceasta constituie într-adevăr o greutate, ba mai mult, o latură slabă a activității noastre. În timpul verii, adică tocmai atunci cînd în țară se găsește cel mai mare număr de străini, noi pierdem contactul cu un număr însemnat de informatori. Mă întreb de ce? De ce nu folosim legăturile impersonale și diversele deplasări pe care ori informatorii, ori noi le putem face? În cazul elementelor urmărite, de ce nu cooperăm mai mult cu organele informative ale altor județe?

Totodată trebuie să trecem la aplicarea riguroasă a recente Hotărîri a Consiliului de Miniștri nr. 328 din 27 III 1970, care aduce unele modificări esențiale la H.C.M. nr. 957, privind relațiile cu cetățenii străini. Astfel, se interzic orice legături sau acordarea de interviuri posturilor de radio și televiziune ori organelor de presă occidentale care desfășoară activitate de defăimare sau contrară intereselor statului nostru.

Împotriva acelorora care se dedau la acțiuni de ultraj al bunelor moravuri sau au comportări de natură să tulbure liniștea publică, în cooperare cu organele de miliție, va trebui să acționăm operativ; să acționăm conform normelor prevăzute de legea penală, precum și de cele ale Decretului nr. 153, recent apărut.

Această orientare trebuie s-o avem cu atît mai mult, cu cît nu în toate împrejurările putem să acționăm; multe cazuri nu întrunesc elementele constitutive ale unor infracțiuni contra securității statului. Ținînd însă seama de faptul că, accentuez, sarcina noastră este de a preveni operativ și acele activități care pot evolua și degenera în acțiuni îndreptate împotriva securității statului, trebuie să găsim soluțiile cele mai adecvate pentru a curma, în fază incipientă, orice asemenea intenții. Numai acționînd astfel, vom putea afirma că ne-am făcut datoria față de sarcinile încredințate de partidul și de statul nostru.

ÎN CENTRUL PREOCUPĂRILOR

PREVENIREA FAPTELOR DE NATURĂ SĂ AFECTEZE ECONOMIA NAȚIONALĂ

În cadrul misiunii lor generale, organelor de securitate le revine și sarcina de mare răspundere de a preveni, descoperi și lichida orice acțiune îndreptată împotriva bazei tehnico-materiale a patriei noastre.

Dintre cele trei componente — prevenirea, descoperirea și curmarea — ce fac obiectul muncii de contrainformații economice, prevenirea constituie preocuparea principală, deoarece asigură apărarea efectivă și integrală a economiei noastre împotriva faptelor de natură să o afecteze.

În cadrul serviciului de contrainformații economice al Inspectoratului de securitate al municipiului București, în baza ordinelor Consiliului Securității Statului, s-au întreprins o serie de măsuri menite să așeze munca de contrainformații economice pe baze noi, științifice. S-a desfășurat, în primul rînd, o activitate susținută de clarificare concepțională a noțiunii de prevenire, a limitelor ei în timp, atît în sfera acțiunilor infracționale împotriva securității statului, cit și în sfera altor genuri de infracțiuni.

În acest sens, s-a insistat în mod deosebit asupra faptului că activitățile de sabotaj, de diversiune și de subminare a economiei, trebuie să fie curmate încă din faza incipientă, aportul organelor noastre fiind apreciat, nu după numărul persoanelor arestate și condamnate, ci după valoarea prevenirilor făcute. Spre exemplu, în concordanță cu aceste afirma-

ții, ofițerii noștri, care se ocupă de Direcția regională C.F.R. București, primind informația că, după electricizarea liniei București-Predeal, blocurile de linie automate, deja instalate, sînt defecte și ar putea să dea naștere unor catastrofe de cale ferată cu consecințe destul de grave, atît materiale cît și umane, au întreprins imediat măsuri de prevenire.

Orientarea, în acest caz, a fost justă, cu toate că identificarea vinovaților, tragerea lor la răspundere, după luarea măsurilor de prevenire, a constituit o mare greutate pentru ofițeri. Însă, în astfel de situații, cu toate greutatea care decurg în documentarea unei acțiuni (deoarece se știe că elementele rău intenționate, puse în gardă, cad de acord asupra declarațiilor, iar corpurile delictelor sînt distruse etc.), *nu se poate admite sub nici o formă să se producă explozii, incendii, avarii, catastrofe sau alte acțiuni.*

În activitatea noastră a existat preocuparea ca toți ofițerii să înțeleagă pe deplin faptul că sub masca neștiinței, incompetenței și a neglijenței, se ascunde uneori și activitatea dușmănoasă, că între acestea și activitatea de sabotaj nu se poate face întotdeauna o delimitare precisă.

De aici necesitatea ca — în afară de informațiile în care se sesizează intenția dușmănoasă a unor elemente, pornind de la unele fenomene ce se produc în uzine și fabrici (neîndeplinirea planului, rebuturi, degradarea unor materiale și utilaje, fabricarea unor produse de proastă calitate și altele) — ofițerii de contrainformații economice să facă o problemă majoră din verificarea și prevenirea unor asemenea situații.

În această privință, considerăm că următorul exemplu poate fi edificator. Rețeaua informativă ne-a sesizat că la Uzina Mecanică de material ru-

lant Grivița se confecționează arcuri necorespunzătoare care, montate la vagoanele de marfă, pot produce catastrofe pe calea ferată. Ofițerul nostru a trecut de îndată la verificarea informației, stabilind că din 1 287 arcuri controlate, 200 sînt defecte, ca urmare a faptului că unele persoane nu-și îndeplinesc atribuțiile de serviciu. Astfel, au fost găsite arcuri mai scurte cu 6-7 mm, inter-spății între foi pe o lungime de 100 mm și adîncime 25 mm; tratamente termice necorespunzătoare (proba de duritate se făcea cu un dorn în locul aparatului special, numit „brinel”); controlul ultrasonic al osiilor nu se executa conform normelor în vigoare etc.

Ca urmare a acestor nerespectări aparent mărunte, în realitate grave încălcări ale atribuțiilor de serviciu, un număr de 16 vagoane, din compunerea unor garnituri de tren, au deraiat, provocînd astfel evenimente de cale ferată.

Pentru prevenirea unor cazuri asemănătoare, s-au constituit mai multe comisii tehnice, cu scopul de a controla cele 38 019 bucăți de arcuri confecționate și a depista pe cele cu defecte, pentru a fi înlocuite cu altele corespunzătoare.

Concomitent cu măsurile de prevenire, s-a dispus începerea urmăririi penale asupra unui număr de patru elemente care, invocînd lipsa de pregătire a lucrătorilor, în mod intenționat au admis confecționarea și livrarea de arcuri defecte unor întreprinderi din Turnu Severin, Simeria, Iași, Arad și Timișoara, precum și la export.

Din cele relatate, se desprinde orientarea bună a ofițerilor în privința măsurilor luate după primirea informației, însă, în același timp, și deficiențele serioase privind instruirea rețelei informative, care a semnalat

cu mare întârziere că la uzină se confecționează arcuri cu defecte.

O altă măsură luată de către conducerea inspectoratului și menită să așeze munca de contrainformații economice pe baze științifice, a fost *selecționarea obiectivelor în raport de importanța lor*. S-a avut în vedere locul pe care acestea îl ocupă în cadrul economiei naționale, dacă execută producție de apărare, dacă concentrează secrete de stat, vulnerabilitatea unor sectoare, volumul și intensitatea relațiilor cu firmele străine. De asemenea, nu s-a neglijat criteriul fundamental în activitatea de contrainformații economice, și anume, unde, cînd și cum s-ar putea comite acte de sabotaj, de diversiune, de subminare a economiei naționale, de culegere sau transmitere de date și informații cu caracter strict secret sau alte infracțiuni împotriva Securității Statului.

Această măsură a permis ca eforturile ofițerilor să fie concentrate către obiectivele economice principale, putînd astfel să se prevină pagube însemnate pentru economia națională. Așa de exemplu, *în primul trimestru al anului 1970 s-au prevenit cazuri care ar fi putut provoca pagube în valoare de peste 250 milioane lei*.

În continuare mă voi referi la un aspect al problemei privind *instalarea ofițerilor de securitate în obiective*, și anume, la avantajele acestei măsuri deosebit de importante.

Pornind de la faptul că în Capitală se concentrează multe centrale industriale, combinate, grupuri, uzine și fabrici cu o mare complexitate industrială, conducerea inspectoratului nostru a aprobat pînă în prezent instalarea a 34 de ofițeri în marile obiective.

Prezența ofițerilor de contrainformații economice în obiective a dus la crearea unor multiple legături, cu

oameni diferiți, începînd de la cadrele de conducere pînă la muncitorii din secții și ateliere. Aceștia au venit din proprie inițiativă la birourile ofițerilor, sesizînd unele aspecte. Așa de exemplu, ofițerul care deservește Centrala electrică de termoficare București-Sud a fost sesizat de către un salariat că dispozitivul stației pentru reglarea gazelor este defect. În urma verificării, s-a stabilit că dispozitivul se uzase și, ca urmare, avea o scăpare mare de gaze, putîndu-se ajunge la explozie. Producerea exploziei, pe lîngă pagubele materiale de zeci de milioane lei, ar fi putut să pună în pericol viața salariaților și să întreprindă alimentarea cu energie electrică și termică a unui mare număr de consumatori. Intervenția promptă a ofițerului la conducerea centralei și informarea organelor de partid a dus la prevenirea acestei situații.

În sensul celor relatate mai putem da și alte exemple. Astfel, în luna octombrie a anului trecut, colaboratorul „Dragomir”, operator la stația de azot (sector vulnerabil) în cadrul I.P.R.S. Băneasa, a comunicat ofițerului instalat în obiectiv că, datorită uzurii pronunțate a suflantelor, exista pericolul ca, în urma unei explozii, această stație să fie distrusă.

Ofițerul nostru a consultat imediat un specialist, care a confirmat pericolozitatea stării de fapt, după care a informat conducerea obiectivului, luîndu-se urgente măsuri de înlocuire a suflantei. S-a prevenit în acest fel o explozie care, pe lîngă victime omenești, ar fi adus o pagubă de circa 50 milioane lei.

În aprilie 1970, un ofițer din cadrul serviciului a primit de la informatorul „George” o informație din care reieșea că în cadrul tratativelor de la Industrialexport, privind livrarea unor grupuri de foraj, există pericolul încheierii unui contract dezavantajos

pentru statul nostru. Intrucît a două zi urma să se semneze contractul, s-a raportat Direcției a II-a, care a informat conducerea M.I.C.M. În felul acesta, contractul cu firma străină nu a mai fost semnat, prevenindu-se o pierdere de circa 300 000 mărci vest-germane.

Pentru a fi în măsură să prevină orice situație negativă, ofițerii instalați au realizat încadrarea informativă a locurilor vulnerabile pe schimburi, cu informatori și colaboratori competenți profesional, capabili să semnaleze la timpul oportun orice problemă ce interesează organele de securitate. Recrutarea unui număr mare de informatori și colaboratori a impus cu necesitate crearea de rezidenți, pentru a ușura legătura cu rețeaua.

De asemenea, s-a trecut la folosirea ofițerilor de securitate în rezervă, antrenându-i în muncă, fie ca rezidenți — cea mai mare parte — fie ca informatori sau colaboratori.

Instruirea și dirijarea competență a rețelei informative a făcut posibilă cunoașterea, în fază incipientă, a 22 cazuri de încălcări grave ale atribuțiilor de serviciu de către unele persoane. Cei în cauză au fost trimiși în justiție. Avînd ca preocupare permanentă, apărarea avutului obștesc, ofițerii de contrainformații economice au putut preveni astfel însemnate pagube materiale.

Astfel, ofițerul instalat la Uzina de utilaj chimic „Grivița Roșie” a primit, în luna decembrie 1969, o informație din care rezulta că la un număr de 90 vagoane cisternă, destinate exportului, cuplurile de legătură (care servesc și ca tampoane) au fost fisurate în procesul de fabricație datorită nerespectării tehnologiei (Comanda era pentru 1 000 vagoane).

Verificîndu-se această informație,

ofițerul a luat cazul în lucru și a stabilit că inginerii Z.R., A.P. și mai-strul D.V., în virtutea funcțiilor pe care le aveau, au admis acoperirea fisurilor prin ștemuire, dispunînd ca, după vopsire, cuplurile de legătură să fie montate la vagoane. În scopul de a preveni montarea acestor cuple și pentru înlocuirea celor fisurate, care în exploatare puteau duce la catastrofe de cale ferată și la compromiterea produselor românești pe piața externă, cu sprijinul Direcției a II-a, au fost informate forurile competente din M.I.C.M., precum și organele de partid, luîndu-se măsuri de sancționare a celor vinovați, unii dintre aceștia fiind destituiți din funcție.

Un alt exemplu : în aprilie 1969, Uzina „Vulcan” a executat o unitate de pompaj pentru o expoziție de la Budapesta. Cu ocazia ambalării produsului pentru expediere, informatorul „Preda” a sesizat că unul din documentele care însoțesc instalația certifică că aceasta nu ar fi vandabilă. Verificînd personal această informație, ofițerul a constatat că documentul respectiv a fost introdus din eroare printre celelalte documente. Ca urmare, a fost informat directorul general al uzinei, care a dispus înlocuirea aceluși document cu altul. Astfel, instalația a fost vîndută cu suma de 800 000 lei, realizîndu-se totodată noi contracte pentru asemenea utilaje.

Dacă în centrul preocupărilor ofițerilor serviciului nostru a stat munca de prevenire a unor evenimente deosebite, prin informarea organelor competente sau a organelor de partid, trebuie spus că nu ne-am limitat la atît, ci, de regulă, s-au continuat verificările, prin metode specifice muncii, pînă la elucidarea deplină a împrejurărilor care puteau aduce prejudicii economiei naționale.

Colonel VASILE CRĂCIUNOIU

UNELE CONCLUZII PRIVIND MUNCA DE PREVENIRE A ACTIVITĂȚII ELEMENTELOR URMĂRITE

Locotenent-colonel VASILE LUPU

Ordinele și indicațiile date de către Consiliul Securității Statului, în sensul folosirii unei game largi de procedee și metode, pentru prevenirea și curmarea activității desfășu-

rate de anumite elemente dușmănoase, ne-au condus la obținerea unor rezultate certe. Aceste rezultate demonstrează cu prisosință că realizarea sarcinii de prevenire este determinată, în mare măsură, de modul judicios, realist al organizării muncii, de folosirea la maximum a întregului ansamblu de măsuri și mijloace de care dispunem, pentru tratarea diferențiată a fiecărui caz în parte.

De la înființarea Inspectoratului de securitate al județului Buzău, activitatea noastră de prevenire a devenit tot mai eficientă, îndeosebi din anul 1969, când am prins în sfera măsurilor noastre de avertizare, compromitere și izolare, un număr tot mai mare de persoane care ne erau în atenție.

Astfel, împotriva unor elemente urmărite, îndeosebi foști legionari semnați cu atitudine ostilă, a fost luată măsura avertizării lor, măsură care s-a dovedit a fi binevenită, deoarece marea majoritate a celor avertizați au renunțat la activitatea desfășurată pînă atunci.

Într-o analiză făcută nu de mult, am constatat însă și unele deficiențe care s-au manifestat și care dovedesc că, prin măsura avertizării, n-am pus capăt, întotdeauna și definitiv, activității dușmănoase, așa cum ni se părea. Luarea măsurilor de avertizare ne-a dat posibilitatea o dată în plus să ne convingem de fățărnicia unor foști legionari. Asemenea elemente sînt permanent preocupate de întrebuițarea unor forme tot mai subtile de comportament, în scopul de a ne înșela vigilența.

Astfel, după avertizare, unii legionari înrăiți au înțeles că sint în atenția noastră, că le cunoaștem gândurile și acțiunile. Ei au încetat pentru un timp, uneori îndelungat, activitatea dușmănoasă, afișind chiar o poziție „corectă”, pentru a ne înșela. Și în unele cazuri au reușit, pentru că ofițerii noștri au slăbit intensitatea supravegherii informative, socotind că „i-au transformat” pe foștii legionari în oameni loiali și au propus chiar scoaterea acestora din baza de lucru.

Noi am avut cazuri din care a rezultat că adoptarea unei poziții „corecte” de către unii foști legionari, după avertizare, a constituit numai o tactică; ei și-au schimbat doar metodele de activitate dușmănoasă, păstrându-și însă concepțiile anterioare.

Fostul legionar „Cojan”, de exemplu, a încetat, imediat după avertizare, activitatea dușmănoasă. Dar el a afirmat față de unele persoane (informatorii cu care era încadrat) că este necesar să procedeze așa o perioadă, pentru a lăsa impresia organelor de securitate că este om corect, dar că el „rămîne același”, elogiator al fostei organizații legionare și a conducătorilor ei. Într-adevăr, după cinci-șase luni a fost semnalat din nou cu manifestări dușmănoase la adresa regimului din țara noastră.

Un alt fost legionar, „Ganea Gheorghe”, fost condamnat, a procedat similar, sistînd, după avertizare, orice activitate dușmănoasă, evitînd chiar să se întîlnească și să discute cu cineva asupra problemelor care-l frămîntau.

Însă, după aproximativ șase luni de zile, ne-a fost semnalat din nou cu manifestări dușmănoase.

De aceea, aprecierea poziției și activității foștilor legionari după avertizare trebuie făcută cu multă grijă și prudență, pentru a nu ne lăsa induși în eroare de aparențe. Este necesar să avem permanent în vedere că foștii legionari nu renunță ușor la concepțiile lor și ca atare cei avertizați trebuie, de regulă, controlați ulterior în mod temeinic prin măsuri informative de durată.

Impotriva anumitor elemente, apreciem chiar că este necesar a se intensifica urmărirea lor imediat după avertizare. Pentru că această măsură obligă neapărat elementele respective să reacționeze într-un fel, să-și modifice linia activității, pentru a evita pe viitor să reîntre în atenția noastră directă. Această schimbare poate fi însă reală sau falsă. Intensificarea urmăririi foștilor legionari, tocmai în această perioadă, ne va da posibilitatea să pătrundem mai adînc în clandestinitatea activității lor, să-i studiem și să-i cunoaștem mai bine.

Evident, un asemenea complex de măsuri presupune din partea noastră o muncă amplă, de calitate, cu rețeaua informativă.

În unele cazuri însă, după avertizare, ofițerii nu mai folosesc sau folosesc puțin informatorii utilizați pînă la aceea dată, deși aceștia au dovedit bune posibilități de informare. Acest fapt nu este lipsit de consecințe. În primul rînd, un astfel de comportament din partea acelor informatori poate atrage suspiciuni asupra lor. În al doilea rînd, dirijînd alți informatori

cu posibilități neverificate, se obțin date neconcludente despre activitatea foștilor legionari, date liniștitoare poate, dar îndoielnice.

Iată, pentru exemplificare, cazul fostului legionar „Sirbu Ion” care, pînă la avertizare, a fost urmărit cu trei informatori ale căror informații se coroborau. După avertizare, ofițerul a folosit însă alți informatori, care obțineau doar date pozitive. Între timp „Sirbu Ion” și-a manifestat nedumerirea cu privire la trei legături ale sale; remarcase că acestea îl ocolesc. Pentru a evita desconspirarea, cei trei informatori au fost dirijați din nou asupra celui urmărit și, în scurt timp, au obținut informații din care rezulta că „Sirbu Ion” continuă să aibă poziție dușmănoasă, nicidecum corectă, cum credeam pînă atunci.

Apreciem că unii informatori trebuie înștiințați despre măsura avertizării încă înainte de a o efectua, pentru a-i feri de bănuielile elementelor urmărite. Este vorba desigur despre informatori verificați care vor fi cu această ocazie și temeinic instruiți asupra liniei de conduită pe care vor trebui s-o adopte după avertizare. Este necesar să le explicăm justetea, umanismul măsurii luate, aceasta contribuind direct la educarea informatorilor, la stimularea încrederii lor în organele noastre. Spre exemplu, am avut cazuri cînd unii informatori, cum sînt: „Ionescu”, „Dumitriu”, „Cazacu”, „Niculescu”, „Dragomirescu” și alții, au apreciat măsura avertizării; în unele cazuri, în care au lucrat ulterior, ne-au sugerat chiar luarea unor măsuri identice pentru curmarea acti-

vității elementelor cu care erau în contact.

În altă ordine de idei, fiind preveniți asupra avertizării, informatorii nu vor fi luați prin surprindere de această măsură, vor ști cum să se comporte pentru a nu fi suspicionați de cei urmăriți și vor pătrunde mai temeinic în intimitatea acestora, asigurînd astfel continuitatea lucrării calificate a acțiunii.

Neprocedînd așa, am avut situații în care informatorii n-au știut cum să procedeze cînd cei avertizați le-au relatat despre măsura care se luase asupra lor, au scăpat momente operative importante, în care puteau cîștiga și mai mult încrederea celor urmăriți, ba și-au creat chiar și o serie de frămîntări personale.

De exemplu, în avertizarea numitului „Popa Ilie”, fost șef de cuib legionar și condamnat pentru activitate contrarevoluționară, se impuneau măsuri pentru conspirarea informatorului „Marcel Valeriu”, care furnizase cele mai bune informații. În acest scop, cu prilejul discuțiilor ce s-au purtat cu cel avertizat, i s-a lăsat în mod abil impresia că mai cunoaștem și alți prieteni ai săi care au o atitudine negativă împotriva regimului. Printre alții, a fost menționat și informatorul. Imediat după avertizare, „Popa Ilie” l-a căutat pe „Marcel Valeriu”, i-a destăinuit că a fost avertizat de securitate și l-a prevenit totodată, precizînd că și informatorul este în atenția securității. Fiind neavizat, informatorul, nu numai că n-a folosit acest prilej pentru a-și conso-

lida relațiile cu „Popa Ilie”, ci dimpotrivă, sperîndu-se, i-a interzis acestuia orice legături cu el pe viitor și a venit la organul nostru, cerînd explicații.

★
★ ★

O altă idee care cred că trebuie mai temeinic analizată este aceea a avertizării propriu-zise.

În cele mai multe cazuri, măsurile noastre de prevenire și influențare se opresc la avertizarea făcută, adică la un singur contact direct cu cel urmărit, după care îl mai urmărim doar cu informatorii, așa cum am văzut, uneori defectuos.

Or, noi știm că asupra unor elemente suspecte, predispuse ca, după un timp, să-și reia activitatea dușmănoasă, măsura avertizării trebuie continuată prin contactarea lor periodică de către ofițeri, iar în mediul rural, de către șeful de post sau de instructor, pentru ca, pe această cale, să perfectăm măsura prevenirii, să controlăm și să adîncim influența noastră pozitivă asupra concepțiilor și a activității celor în cauză.

Aș ridica aici și problema pregătirii minuțioase a actului avertizării, a conținutului și cronologiei discuțiilor ce se poartă cu cel avertizat. Este de dorit ca această discuție să-l determine pe cel avertizat să-și recunoască greșeala, să-l facă să regrete sincer poziția și activitatea sa anterioară. Totodată, trebuie să realizăm conspirarea temeinică a surselor folosite.

De o deosebită importanță pentru reușita măsurii este cunoașterea temeinică a persoanei celui ce urmează a fi avertizat, pentru ca, în raport de datele obținute, să stabilim conținutul discuțiilor, modul de abordare a problemelor, locul și participanții la avertizare.

★
★ ★

În general, în scopul compromiterii, izolării și influențării, noi am utilizat contactele deschise, vizînd în primul rînd pe fostele elemente legionare care au avut grade și funcții și pe foștii condamnați care în închisoare s-au situat pe poziții ostile, elemente în general pretabile la acțiuni dușmănoase.

Contactarea deschisă a unor foști legionari de către ofițeri de securitate cunoscuți, în locuri și împrejurări care au dat posibilitatea să fie văzuți de alte elemente suspecte, a fost realizată prin diverse măsuri combinate.

Pentru a adînci și mai mult procesul compromiterii, am folosit concomitent unii informatori de încredere, instruiți să răspîndească, în rîndul legăturilor celor contactați, ideea că aceștia au relații cu organele de securitate.

În alte cazuri am folosit procedeul chemării periodice la securitate, în împrejurări și condiții compromițătoare pentru foștii legionari. Paralel cu acțiunile acestea, am intensificat lucrarea informativă a celor în cauză și a legăturilor lor, pentru a le cunoaște reacția, urmînd a se acționa și în raport de aceasta.

Ca urmare, am obținut unele rezultate bune în compromiterea unor foști legionari, cum sînt „Ionescu” (fost șef C.M.L.), „Tudose” (fost condamnat) și alții. Am obținut informații din care rezultă că aceștia sînt discutați nefavorabil, sînt ocoliți, se evită contac-

tele cu ei, fiind socotiți ca informatori ai organelor de securitate.

Dar, analizând rezultatele obținute pe linia compromiterii și eficacitatea metodelor folosite, am ajuns la concluzia că metoda contactării deschise, pe lângă aspectul pozitiv, are și laturi care s-ar putea răsfringe negativ în munca noastră.

Astfel, folosirea fără discernămint a contactărilor deschise poate da posibilitate unor elemente versate să înțeleagă scopul real al acestor contacte, ele știind că securitatea nu poate folosi asemenea metode neconspirate pentru întâlniri cu rețeaua informativă.

Scopul real — de compromitere — este și mai ușor de sesizat în cazul în care pretextele chemărilor la întâlniri sau conținutul discuțiilor nu sînt suficient de verosimile, cînd nu sînt în raport de situația și personalitatea fiecărui element în parte.

De exemplu, „Pencu”, din orașul Buzău, fost legionar marcant, asupra căruia se duce o acțiune de compromitere, a afirmat față de informatori: „Pe mine, prima dată m-au chemat să le spun unele nereguli de la întreprinderea unde lucrez. M-am mirat că-mi cer asemenea nimicuri, pe care ei le pot ști din alte surse. Eu văd că nu au nici un rost chemările acestea, dar mă duc, pînă într-o zi. Ce să le spun? Probabil așa au și ei dispoziții. De altfel, majoritatea legionarilor ce au avut funcții sînt chemați așa ca mine și ne-am obișnuit cu aceasta”.

Alt element urmărit, „Barbu”, fost șef

F.D.C. în Buzău, apreciază astfel aceste chemări: „Că ne cheamă ăștia nu-i nimic, așa fac ei, e un sistem al lor de a-ți fixa întâlniri fără rost. Și pe mine m-au chemat întrebîndu-mă fel de fel de nimicuri”.

Asemenea afirmații sînt semnificative.

De aceea, credem că este necesar ca, pentru realizarea compromiterii unor astfel de elemente, să nu ne mărginim numai la efectuarea unor contacte, ci să folosim o varietate de metode, cum ar fi: efectuarea întîlnirilor în case desconspirate și abandonate; în cursul discuțiilor să-i lăsăm pe interlocutori să înțeleagă că despre activitatea lor dușmănoasă ne-au informat și unele dintre elementele pe care intenționăm a le compromite. Să ne referim și la unele aspecte din viața lor particulară, familială, vicii etc., pe care cei în cauză le ascund.

Mai pe scurt, sîntem de părere că trebuie exploatate mai bine aceste contactări ale foștilor legionari, vizînd cu asemenea prilejuri scopuri mai largi, diferite, nu să ne propunem doar a-i compromite prin întîlnire. De altfel, pe lângă acest caracter activ al discuțiilor, întîlnirile capătă astfel și verosimilitate.

Desigur, în scopul unei mai mari eficiențe, discuțiile de compromitere ori de influențare este necesar să fie temeinic pregătite și realizate, în cea mai mare parte, cu participarea efectivă a șefilor de colective.

Ca și în cazul avertizărilor, în pregătirea acestor discuții, trebuie să avem în vedere întotdeauna trăsătu-

rile caracteristice ale fiecărui element în parte, exploatându-le în mod abil. Necunoscându-le sau ignorându-le, ne îngreunăm sau ratăm chiar realizarea compromiterii.

Așa de exemplu, în cazul numitului „Sandu”, fost șef de cuib și condamnat, neținind seama de aroganța sa pronunțată, ofițerul n-a manifestat în cadrul discuțiilor cu el suficientă sobrietate, n-a abordat „teme interesante”, ceea ce a făcut ca fostul legionar să refuze ulterior a răspunde invitațiilor ofițerului de a se mai întâlni.

De mult discernămint trebuie să dăm dovadă în selecționarea informatorilor pe care-i folosim în măsurile de compromitere. Pornind de la faptul că aceștia pot, iar uneori trebuie să înțeleagă scopul urmărit de organele noastre, este absolut necesar a manifesta maximum de prudență, folosind în cadrul acestor măsuri numai informatori bine verificați, informatori a căror sinceritate în colaborarea cu noi a fost temeinic dovedită.

Iată în acest sens un exemplu: Informatorul „Ghenade” fiind instruit, în cazul unui fost legionar, să răspundească zvonul că acesta are legături cu securitatea, a înțeles ce intenționăm și ne-a spus: „V-ați gândit foarte bine să-l compromiteți. Așa vor fugi toți de el”. Dar este ușor de imaginat ce prejudicii ne-ar fi putut aduce acest informator dacă ar fi fost nesincer și ar fi divulgat intenția noastră.

O ultimă problemă referitoare la

oportunitatea discuțiilor cu elementele în atenție.

Ne este cunoscută practica anterioară când, pentru manifestări dușmănoase, în loc să fie avertizați pe loc, unii suspecți erau urmăriți ani de-a rindul, prin acțiuni, trăgându-se rezolvarea cazului, deși, încă de la început era clar că alte date mai importante decât cele inițiale nu vor rezulta. Noi trebuie să acționăm cu promptitudine întotdeauna.

De exemplu, aveam date verificate că „Marian”, profesor din orașul Buzău, interționa să scoată din țară clandestin, pe calea turismului, o lucrare istorică importantă, pentru a o trimite lui Tocanelli, un înalt emisar al Vaticanului.

Organizând cu „Marian” o discuție într-un moment operativ bine ales, respectiv cu două zile înainte de plecarea în Italia a ginerelui său, profesorul ne-a confirmat informațiile noastre și ne-a predat lucrarea, care urmează a fi publicată în țară, deoarece prezintă importanță.

Ca o concluzie generală, credem că pentru atingerea pe deplin a scopului, în cazul avertizărilor și compromiterilor, se impune desfășurarea unei munci inteligente, nuanțate, în funcție de elementul pe care-l avem în atenție, excluzând orice șabloane în aplicarea procedurilor.

Desprinzând aceste concluzii, colectivul de conducere al inspectoratului nostru a luat hotărârile corespunzătoare pentru îmbunătățirea și dezvoltarea măsurilor de prevenire a activității dușmănoase prin avertizare, compromitere și izolare a elementelor pretabile la astfel de acțiuni.

Principalul efort în direcția descoperirii agenților serviciilor de spionaj, recrutați din rîndul cetățenilor români

Dacă ar fi să ierarhizăm sarcinile ce revin aparatului de securitate — și mai ales celui de contraspionaj — problema descoperirii agenților serviciilor de spionaj trebuie să se afle pe primul plan. Se naște întrebarea de ce această sarcină a devenit deosebit de importantă și de actuală?

Este știut că afirmarea țării noastre pe plan internațional neliniștește anumite cercuri din străinătate, care, folosindu-se de organele de spionaj și de grupările reacționare ale emigrației române, desfășoară acțiuni menite să ducă la compromiterea politicii interne și externe a statului nostru.

Pentru atingerea acestor scopuri, serviciile de spionaj au sarcina ca,

exploatînd toate posibilitățile pe care le oferă dezvoltarea relațiilor externe ale statului nostru, să procure informații din toate domeniile. Întotdeauna informațiile au fost procurate folosindu-se mijloacele tehnice, exploatarea în orb și observarea directă. Mijlocul principal, însă, a fost și este agentura.

Înainte de a analiza locul agenturii în ansamblul mijloacelor folosite de serviciile de spionaj, dorim să reamintim că partidul și guvernul nostru nu fac un secret din obiectivele politicii lor, atît pe plan intern cît și pe plan extern. Obiectivele industriale, culturale, științifice etc., care există ori se construiesc, pot fi admirate de toți cetățenii, inclusiv de cei străini. Aceasta explică de ce, de la an la an, crește numărul cetă-

țenilor străini care ne vizitează țara pentru a vedea succesele, bogățiile și frumusețile patriei noastre. Dar, desigur că, în fiecare sector de activitate din țara noastră, sînt probleme, date, materiale ce au caracter secret și a căror divulgare poate prejudicia interesele politice, economice, științifice sau de altă natură ale Republicii Socialiste România.

Este știut că ponderea informațiilor care interesează serviciile de spionaj o formează nu problemele care sînt date publicității sau la care accesul nu este limitat, ci cele care au caracter secret. Pentru aflarea acestora sînt utilizate, de fapt, forțele umane ale fiecărui serviciu de informații. Elementul esențial din cadrul acestora îl constituie rețeaua informativă. Agentul, ales și recrutat după anumite cerințe, asigură cunoașterea la timp a problemelor cu caracter secret. Istoria activității de spionaj consemnează suficiente cazuri de agenți care, prin activitatea lor, au asigurat țării în favoarea căreia lucrau, obținerea unor succese economice, militare, politice, științifice etc. Rezultă că, în activitatea de procurare a informațiilor, serviciile de spionaj în timpină greutate numai în aflarea unor probleme secrete de o anumită valoare. De regulă, astfel de probleme pot fi cunoscute numai cu ajutorul persoanelor ce lucrează cu ele sau au prieteni în sectoarele unde se concentrează.

Pe teritoriul patriei noastre, cine ar putea realiza astfel de sarcini mai bine decît un agent? Acesta poate să fie recrutat din rîndul cetățenilor români cu posibilități de informare, ori poate fi recrutat din rîndul persoanelor ce trăiesc în afara granițelor R. S. România și „plantat” apoi în-

tr-un sector vizat de serviciile de spionaj.

Orientarea serviciilor de spionaj, mai ales spre cetățeni români — așa cum rezultă din materialele aflate în posesia aparatului de securitate — este determinată de anumite considerente practice și anume;

Cetățenii români se bucură de încredere din partea tuturor factorilor interni. Acest fapt ușurează, celui recrutat, găsirea unor pretexte pentru a „împrumuta”, studia sau discuta cu prietenii despre conținutul unor documente secrete, se poate deplasa, fără să atragă atenția, în sectoare sau zone de unde serviciul de spionaj dorește să procure informații, îi este „ușurată” pătrunderea la anumite categorii de documente secrete etc.

Momentul recrutării unei astfel de persoane coincide, de regulă, cu cel al furnizării de date ce interesează serviciul de spionaj. Elementul recrutat, cetățeanul român, datorită funcției sau a relațiilor de care dispune, cunoaște o multitudine de date de care un serviciu de spionaj are nevoie, fapt ce face ca, de la început, el să fie un agent productiv. Situația aceasta nu există în cazul agenților recrutați din rîndul persoanelor care trăiesc în exteriorul patriei noastre și sînt trimiși cu misiuni în România. Acestora le trebuie, de regulă, o perioadă pentru convingerea celor din jur că sînt „loiali”, fapt esențial în asigurarea accesului în sectoarele unde sînt concentrate secrete de stat.

Cetățeanul autohton, fiind o persoană cunoscută și apreciată, are posibilitatea să obțină informațiile dorite de la cetățenii care îi sînt apropiați și care îi acordă încrederea, neavînd

nici cea mai mică bănuială asupra rolului real al „prietenului” lor. Această situație, dublată de manifestarea unei „loialități” a agentului față de regim și de respectarea conspirativității cerute, asigură o durată prelungită a activității de procurare a informațiilor. Fiind o persoană care îndeplinește anumite însărcinări în cadrul instituției în care lucrează, un cetățean român are posibilitatea, în mod oficial, de a întreține legături cu cetățeni străini sau se poate deplasa în străinătate. Acest fapt îi ușurează transmiterea informațiilor și primirea de instrucțiuni, în cazul în care el este recrutat de către un serviciu străin de informații.

Pentru orice agent ce urmează să fie „plantat” în țara noastră se ridică însă numeroase probleme legate de adaptarea sa și a activității sale la condițiile existente la noi. Oricât de bine s-ar fi realizat pregătirea în școli a agentului trimis, contactul cu realitățile din țara noastră poate ridica în fața acestuia probleme cărora să nu le găsească cea mai bună rezolvare. Și atunci, apare implicit perspectiva desconspirării sale. Această situație este exclusă, în mare măsură, în cazul agenților recrutați din rîndul cetățenilor români.

În condițiile cînd pe plan internațional ar interveni evenimente ce ar duce la încordarea relațiilor dintre statul nostru și alte state, agentul recrutat din rîndul cetățenilor autohtoni va asigura continuitatea în culegerea de informații cu riscuri mai puține decît în cazul unor agenți trimiși din exterior. Orice serviciu de spionaj cunoaște că, în astfel de situații, accesul străinilor și aria deplasării acestora pe teritoriul statului nostru vor

fi foarte mult îngrădite sau poate chiar complet interzise.

Am expus cîteva considerente care explică motivul pentru care serviciile de spionaj se orientează spre cetățeni români.

Din materialele pe care le dețin organele de securitate rezultă că atragerea unor astfel de persoane la acțiuni ostile statului nostru este făcută în urma unui studiu îndelungat și multilateral, pentru a limita la maximum, în cazul unui eșec, urmările negative.

Am dori să desprindem cîteva concluzii pentru munca aparatului de securitate, pornind de la faptul pe care practica l-a dovedit și anume că serviciile de spionaj folosesc agen-tură recrutată din rîndul cetățenilor români.

O primă concluzie desprinsă are în vedere necesitatea ca, acea creștere a numărului de cetățeni străini care ne vizitează țara să ducă aparatul nostru la mobilizarea potențialului de care dispune pentru a asigura descoperirea din timp a celor ce vin cu misiuni pe teritoriul patriei noastre. Singurul potențial ce poate asigura realizarea acestei sarcini a fost și rămîne o rețea informativă de valoare. Este vorba de rețeaua ce poate pătrunde în acele locuri de unde să obțină informațiile necesare rezolvării acestei sarcini. În acest sens, considerăm că, dacă dispunem rețeaua informativă pe căile posibile de acces ale dușmanului la secretele de stat din țara noastră, vom putea cunoaște din timp persoanele care au venit cu misiunea de a culege informații și astfel, aparatul de securitate va avea posibilitatea să

întreprindă măsurile necesare de prevenire.

Iată în acest sens un exemplu :

Organele noastre au obținut informații din care rezulta că un serviciu de spionaj se interesează de un mare obiectiv industrial, unde se execută și anumite lucrări speciale. Pe baza acestor date, analizându-se cu atenție persoanele pasibile de a fi contactate de serviciul de spionaj respectiv, s-a ajuns la numitul „Avram Ion” care lucra de mulți ani în instituția respectivă, avea relații bune atât în interiorul instituției, cât și la eșalonul superior, iar prin natura muncii, venea în contact cu cetățenii străini și avea posibilități să se deplaseze în străinătate.

În acest stadiu, după studiul făcut, „Avram Ion” a fost recrutat ca informator și pregătit pentru a fi interpus serviciului de spionaj. Prin instructajul făcut informatorului, s-a urmărit în primul rînd determinarea serviciului de spionaj să-l contacteze și apoi să-l recruteze ca agent. Acest fapt s-a realizat cu ocazia unei deplasări a informatorului în străinătate, ocazie cu care a fost contactat de un cadru al serviciului de spionaj. Primele întâlniri dintre spion și informatorul nostru au evidențiat faptul că, în străinătate, despre persoana lui „Avram Ion” se cunoșteau multe date ce fuseseră procurate de la străinii cu care acesta intrase în relații, în virtutea sarcinilor de serviciu.

Din momentul cînd procesul studierii a fost considerat încheiat, cadrul de spionaj i-a solicitat informatorului nostru date din ce în ce mai importante. Pe această bază, s-a început cu acel serviciu de spionaj un joc operativ.

Evoluția acestui caz a evidențiat justetea concluziilor desprinse și a măsurilor luate în urma analizării situației operative, create în obiectivul respectiv prin interesul serviciului de spionaj față de secretele existente. Totodată, din modul în care se desfășoară acțiunea în prezent, rezultă că serviciul de spionaj urmărește, pe lângă pătrunderea cu „Avram Ion” în locuri unde se găsesc secrete de stat, și obținerea de date de studiu despre alți cetățeni români cu posibilități de informare.

Cazul la care ne-am referit, cit și altele asemănătoare întăresc concluzia potrivit căreia succesul acțiunii de procurare a informațiilor ce prezintă interes pentru un serviciu de spionaj este asigurat, mai ales, de un agent care are acces ori posibilități de a obține date cu caracter secret.

O altă problemă care merită multă atenție se referă la necesitatea descoperirii din timp a cetățenilor români care au fost recrutați ca agenți de către serviciile de spionaj.

Este știut că orice serviciu de spionaj există numai prin rețeaua sa de agenți, care îi procură informațiile necesare. Dacă aparatul de securitate cunoaște din cine este formată agentura unui serviciu de spionaj pe teritoriul țării noastre și controlează activitatea acesteia, poate spune că principala sa sarcină este îndeplinită.

Pentru atingerea acestui scop dispunem și continuăm să ne creăm mijloacele necesare. În esență însă, în folosirea mijloacelor de care dispunem, trebuie pornit de la secretele ce prezintă interes pentru dușman și pe care trebuie să le apărăm. Dar pornind de la aceste secrete, trebuie spus că este necorespunzătoare situa-

ția existentă astăzi în munca aparatului nostru, din moment ce raportul existent, între urmărirea cetățenilor străini și cei români, este net în defavoarea ultimilor.

Este greu de argumentat de ce, în prezent, numărul cetățenilor străini care stau în atenția aparatului de securitate este mult mai mare decât cel al cetățenilor români urmăriți pentru acțiuni în favoarea serviciilor de spionaj sau în favoarea grupărilor contrarevoluționare ale emigrației reacționare române. De altfel, situația aceasta a fost criticată foarte serios de către conducerea C.S.S.

Arătăm mai sus că serviciile de spionaj se interesează de secretele noastre și că pentru atingerea acestui scop, se străduiesc să găsească persoane dispuse să le „vindă” anumite date. Dacă avem în vedere numai faptul că există o disproporție evidentă între numărul cetățenilor străini care vin în România și cel al cetățenilor români care au posibilitatea să procure, în mod direct sau indirect, date cu caracter secret ori nedestinate publicității, ne dăm seama imediat de gravitatea situației ; căci accentul se pune pe urmărirea străinilor. Aceasta explică și de ce, în astfel de cazuri, eficacitatea mijloacelor noastre de muncă este mult diminuată. Fiind destul de mare numărul cetățenilor străini care, pe baza primelor indicii intră în atenția aparatului de securitate, se ajunge la dispersarea forțelor de care dispunem ; la scăderea aportului calitativ al acestora și, în final, la nerealizarea sarcinii de a preveni scurgerea secretelor către dușman.

Dacă am considera raportul existent ca fiind normal, ar trebui să fim de acord cu concluzia potrivit căreia procurarea de informații se realizează,

mai ales, când se află străinul în țara noastră. Or, practica a dovedit că indiferent unde se află spionul, continuitatea în culegerea informațiilor este asigurată de agentură. Aceasta, pe baza instructajului făcut, culege informații și, folosind diferite căi și mijloace, reușește să le comunice serviciilor de spionaj. La nivelul actual de dotare, serviciile de spionaj dispun de mijloace și posibilități care pot exclude sau limita contactul direct al spionului cu agentul. De asemenea, nu este exclus ca spionul să folosească pentru întâlnirea cu agentul său și o anumită împrejurare naturală.

Iată deci fapte ce dovedesc că urmărirea numai a spionului nu ne duce în mod sigur și la descoperirea agenturii.

În aceste condiții, datoria aparatului de securitate este ca, folosind mijloacele muncii noastre, să urmărească obținerea de indicii care să ateste că un anumit cetățean român desfășoară activitate în favoarea unei puteri străine. Așa spre exemplu, trebuie să acordăm atenție celor care : manifestă „curiozitate” față de anumite date sau documente secrete ; urmăresc cu atenție evoluția unor probleme la care și ei au lucrat ; își fac, fără să fie necesar, anumite însemnări în timpul manipulării unor documente secrete ; fără motive plauzibile, se deplasează în anumite locuri sau localități din țară ; manifestă interes nejustificat pentru a călători în străinătate ; au comportări deosebite în perioadele premergătoare plecării în străinătate ; dispun de mijloace materiale care depășesc posibilitățile lor ; manifestă interes pentru a pătrunde în anturajul unor persoane care lucrează în sectoare ce prezintă interes pentru serviciile de spionaj etc.

Se pot obține și alte indicii cărora trebuie să li se acorde atenție în munca desfășurată pentru descoperirea agenților. Esențialul este ca astfel de date să fie urgent verificate și adincite pentru a ajunge la descoperirea celor care au devenit agenți ai serviciilor de spionaj. Totodată, trebuie să se acorde atenție și datelor din care rezultă că unele persoane ar putea fi determinate să lucreze pentru anumite servicii de spionaj.

Pentru a convinge și mai mult pe cititori, vrem să ne referim, pe scurt, la următorul caz :

În cursul anului 1968, cetățeanul român „Carol” a călătorit în străinătate pentru a-și vizita rudele. După reîntoarcerea din această călătorie a apărut suspect faptul că face deplasări în diferite localități din țară, că a vizitat o reprezentanță străină fără să aibă un motiv plauzibil și că este uneori vizitat la domiciliu de către unii cetățeni străini, despre care se spune că îi aduc vești de la rudele pe care le avea „Carol” în străinătate.

Pe baza acestor indicii s-a început urmărirea informativă specială. În procesul urmăririi s-a stabilit că numitul „Carol”, pe timpul cit s-a aflat în străinătate, a fost recrutat de un agent al unui serviciu de spionaj, un fost cunoscut, originar din țara noastră, care i-a cerut să culeagă informații cu caracter politic și economic și să le transmită convențional, prin poștă sau sub formă de rapoarte și fotocopii, prin intermediul cetățenilor străini (care erau rude și cunoscuți ai acestuia, trimiși în acest scop să-l viziteze).

Reîntors în țară, „Carol” a pus în aplicare sarcinile primite și a reușit — pînă la arestarea sa, în 1969 — să transmită mai multe rapoarte informative și fotocopii după unele docu-

mente ce nu erau destinate publicității.

Din exemplul prezentat se desprinde ideea că descoperirea agentului ar fi durat mai mult dacă s-ar fi mers pe linia urmăririi numai a străinilor, pentru că, despre străinii care îl vizitau nu existau date pentru a-i suspecta. Unii erau originari din țara noastră și se cunoșteau cu „Carol” din perioada anterioară plecării lor definitive, iar alții se aflau în grad de rudenie cu cel urmărit. Acestea fiind relațiile, întîlnirile lor cu „Carol” nu ar fi fost suspecte și agentul ar fi continuat implicit să-și desfășoare activitatea.

Pornindu-se însă de la cetățeanul român, care prezenta interes pentru serviciul de spionaj care l-a recrutat, s-a putut desprinde concluzia că deplasările lui prin țară erau nejustificate, că motivul ce stătea la baza vizitelor făcute de străini și chiar de rude nu putea să justifice frecvența acestora, deoarece anterior nu fuseseră în relații foarte apropiate, că vizita lui la ambasadă, intervenită la scurt timp după reîntoarcerea din străinătate, nu putea fi motivată plauzibil. Toate acestea au dus la declanșarea acțiunii de urmărire, soldată cu rezultate pozitive.

În încheiere, am vrea să reamintim, ceea ce au recunoscut public numeroși conducători sau foști conducători ai serviciilor de spionaj, că aparatul care are misiunea de a culege informații încetează să mai existe în momentul cînd a renunțat la agentură. Este, credem, un argument merit să ne convingă, încă o dată, de necesitatea ca principalul efort să fie îndreptat în direcția descoperii agenților serviciilor de spionaj recrutați din rîndul cetățenilor români.

Maior MIRCEA ȘTEFĂNESCU
Maior COSTICĂ MOHOREA

SALT CALITATIV ÎN REZOLVAREA CERERILOR PENTRU CĂLĂTORII ÎN STRĂINĂTATE

● Colonel GH. PELE

Deși a trecut o perioadă scurtă de la importantele măsuri luate pe linie de partid și de stat, cu privire la îmbunătățirea activității de pașapoarte și vize, pentru ridicarea acestei munci la înțelegerea conținutului ei politic, se pot trage unele concluzii referitoare la eficiența măsurilor și la direcția în care va evolua această activitate în viitorul apropiat.

Măsurile luate și noile reglementări au eliminat o serie de neajunsuri care existau anterior, fiind creat acum un organ unic, cu atribuții clare pe linia eliberării pașapoartelor și a acordării vizelor. S-au stabilit criterii precise pentru călătoriile în străinătate, prevăzându-se obligațiile ce revin organizațiilor socialiste, precum și măsurile ce se pot lua în cazul încălcării legii.

Se poate afirma cu certitudine că, deși au trecut numai două luni de la aplicarea noilor norme, s-a produs deja un salt calitativ în rezolvarea

cererilor pentru călătorii în străinătate.

Punerea în aplicare a actelor normative a fost completată de conducerea Consiliului Securității Statului și a Ministerului Afacerilor Interne cu măsuri organizatorice corespunzătoare noilor cerințe.

Apreciem în mod deosebit faptul că, o dată cu aplicarea măsurilor de mai sus, conducerea superioară de partid și de stat a aprobat, la propunerea conducerii Consiliului Securității Statului și a Ministerului Afacerilor Interne, importante fonduri bănești, destinate procurării unor mijloace tehnice, necesare atât în cadrul direcției, cit și la formațiunile de pașapoarte și la punctele de control treceri frontieră, pentru a se putea desfășura o activitate operativă și calificată. O parte din această aparatură a început să fie deja înșălătată.

Activitatea de cunoaștere a persoanelor și de prevenire a acordării

vizei unor elemente necorespunzătoare se desfășoară pe un front larg, în sensul că organele de securitate și de miliție, folosind toate mijloacele informativ-operative de care dispun, ne sesizează asupra persoanelor despre care obțin informații cu privire la intenția de a rămâne în străinătate.

Pe baza informațiilor primite ulterior acordării vizelor, s-a luat măsura retragerii pașapoartelor de la 84 persoane, iar punctele de control treceri frontieră au întrerupt călătoria unui număr de opt persoane, asupra cărora, la control, s-au găsit acte nedecarate (certificate de stare civilă, diplome de studii, acte de proprietate etc.) de unde rezulta intenția de a rămâne în străinătate.

Totodată, în perioada la care ne referim, s-au înapoiat în țară 20 cetățeni români care rămăseseră anterior în străinătate. Considerăm că aceasta este și o consecință a măsurilor luate de către organele de securitate și de miliție, de a discuta cu rudele celor în cauză pentru a le determina să recheme în țară pe cei rămași peste hotare.

În continuare, vom prezenta câteva probleme care prezintă un caracter deosebit și pentru care se impune ca, în viitor, să fie luate măsuri mai eficiente, în vederea preîntâmpinării apariției unor fenomene negative și a lichidării unor situații deja create.

Atrage atenția faptul că măsurile luate pentru prevenirea plecării în străinătate a persoanelor care nu prezintă garanția unei comportări corespunzătoare a determinat o reacție în rîndul celor care vor să părăsească țara în scopul de a nu se mai întoarce, aceștia căutînd alte mijloace

pentru a contracara efectele măsurilor luate.

Printre procedeele folosite mai frecvent pentru plecarea ilegală din țară, sînt cele de trecere frauduloasă a frontierei peste fișie, ascunderea în mijloacele de transport și folosirea documentelor false.

În perioada care a trecut de la noile măsuri, un număr de 56 elemente infractoare au încercat să treacă fraudulos peste fișia de frontieră, nouă persoane au reușit să treacă prin aceste locuri (fiind reținute de către organele de frontieră ale R.S.F. Iugoslavia ori ale R.P. Ungare și predate autorităților române), iar punctele de control pentru trecerea frontierei au reținut, numai în lunile aprilie și mai, 19 infractori români și străini, care au încercat să treacă frontiera, folosindu-se de documente de călătorie false.

De asemenea, deținem date că, în această perioadă, unii cetățeni români au reușit să treacă fraudulos frontiera, stabilindu-se în țări capitaliste, însă nu se cunoaște prin ce metode și locuri au părăsit țara.

La această stare de fapt a contribuit, după părerea noastră, și lipsa de supraveghere, din partea organelor de securitate și miliție, asupra elementelor aventuriste, cunoscute cu intenții de evaziune, sau cărora li s-au respins cererile de plecare din țară, a celor cunoscuți că aveau relații cu străini, ori fuseseră cercetați sau condamnați anterior pentru trecere frauduloasă a frontierei și erau dispăruți de la domiciliu. Supravegherea nu s-a realizat nici în mediul rural, unde

disparația de la domiciliu se putea constata cu mai multă ușurință.

Cetățeanul Buz Dănilă, de pildă, din comuna Șagu, județul Arad, a fost reținut în ziua de 11 aprilie a.c., în timp ce încerca să treacă fraudulos frontiera. De remarcat că în anul 1969 a fost condamnat la trei luni închisoare pentru aceeași infracțiune și că ieșise din detenție la 2 februarie 1970.

Unii infractori își pun în aplicare intenția de trecere frauduloasă a frontierei, prin folosirea în special a metodei ascunderii în mijloacele de transport care trec peste frontiera de stat.

Astfel, cetățeanul vest-german Depner Ștefan, în complicitate cu Schodl Hans-Jurgen, a pregătit în R. F. a Germaniei, scoaterea din România a mai multor cetățeni români.

În acest scop, cei doi au venit în țara noastră ca turiști, în ziua de 5 februarie a. c., iar în ziua de 11 februarie au încercat să scoată prin punctul de frontieră Stamora Moravița, cu microbuzul cu care călătoreau, cinci cetățeni români din localitățile Brașov, Sibiu și Mediaș, care erau ascunși în locurile pentru bagaje și într-un lăcaș destinat unor instalații ale mașinii.

În afara acțiunilor întreprinse pe cont propriu de unii cetățeni, folosind metodele și mijloacele arătate mai sus, în ultimul timp, se înregistrează o intensificare a folosirii pașapoartelor falsificate. Este de remarcat că falsurile sînt executate cu metode tot mai avansate. Din cercetările infractorilor prinși, a rezultat că pașapoartele sînt falsificate îndeosebi în străinătate, dar sînt cazuri cînd

acest lucru s-a făcut și pe teritoriul țării noastre.

Din multiplele exemple de acest gen, prezentăm unul singur :

Biroul de contrainformații al Brigăzii a IX-a grăniceri Timișoara, l-a lucrat informativ pe cetățeanul iugoslav Skojo Franyo, cu reședința în R. F. a Germaniei, despre care existau date că se ocupă cu scoaterea persoanelor din România, folosind pașapoarte falsificate. Acesta a venit în România în luna mai a.c., cu intenția de a-l scoate din țară pe cetățeanul român Staic Rudolf-Zoltan din Timișoara, a cărui soție a plecat în 1969 în R.S.F. Iugoslavia, de unde a trecut fraudulos în R. F. a Germaniei. În acest scop, a procurat anterior fotografii ale cetățeanului Staic Rudolf-Zoltan, pe care le-a aplicat pe pașaportul iugoslav al lui Grigorovici Dușan și pe un permis de conducere al acestuia. Pe baza materialelor obținute, cetățeanul iugoslav Skojo Franyo a fost reținut, la data de 19 mai a.c., în orașul Timișoara.

Faptul că acțiunile de scoatere din țară ale unor cetățeni români se intensifică este demonstrat și prin aceea că, la controlul efectuat de către punctul de control pentru trecerea frontierei de stat Mihail Kogălniceanu, asupra cetățeanului vest-berlinez Kobke Horst-Adolf, la intrarea în țară, în luna mai a.c., s-a găsit o trusă completă de falsificat pașapoarte, precum și mai multe documente de călătorie.

Un aspect al problemei de evaziune din țară și căruia nu i s-a acordat suficientă atenție, îl constituie venirea în România, ca turiști străini, în localitățile de origine, a unor cetățeni

români, rămași în străinătate. În puține cazuri organele de securitate și miliție s-au sesizat de prezența unor asemenea elemente și rareori au luat măsuri de a nu li se mai permite ieșirea din țară.

Popovici Alexandru din București, de exemplu, a plecat temporar în 1969 în vizită la o mătușă în Franța, iar în 1970 a venit de două ori în București, cu pașaport francez, fiind depistat, în ultimă instanță, de organele române de frontieră.

Cazul lui Sin Elisabeta și al surorii sale Balogh Mario este și mai interesant. Acestea au domiciliat în Baia Mare pînă în 1969, cînd, împreună cu soțul primei și cu logodnicul celei de a doua, însoțite de patru copii minori, au părăsit România în mod fraudulos prin P.C.T.F. Curtici, folosindu-se de pașapoarte procurate din R.S.F. Iugoslavia și falsificate la noi în țară, pașapoarte cu ajutorul cărora au ajuns pînă în R. F. a Germaniei. În luna mai a.c., cele de mai sus au procurat pașapoarte iugoslave pentru trei rude din România și au intrat în țară, deplasindu-se la Baia Mare, unde, împreună cu un cetățean iugoslav au falsificat pașapoartele, pentru a putea fi folosite de rudele lor la ieșirea din R. S. România. Organele de securitate și miliție din Baia Mare nu s-au sesizat de prezența acestor persoane în localitate, deși cazul era în atenția lor, pentru a stabili modul de plecare din țară. La controlul de frontieră, efectuat de P.C.T.F. Stamora-Moravița, s-a constatat falsul din pașapoarte și numai astfel au fost reținute.

În ultimul timp, teritoriul țării noastre este folosit și de către unele persoane din țări capitaliste pentru înțîniri cu cetățeni est-germani sau

cehoslovaci, în scopul de a-i ajuta să iasă fraudulos din România, pentru a se stabili în Occident.

Astfel, cu documente făcute în R.F. a Germaniei și aduse în România de către cetățeni ai aceluia stat, au încercat să treacă frontiera și Schultz Irine, Frank Borgman, Siewert Arno-Leo și Obendorf Boris, cetățeni ai R. D. Germane.

Cetățenii R. D. Germane, Müller Rudolf și Schreider Jurgen au obținut de la Ambasada R. F. a Germaniei la București două pașapoarte vest-germane, cu care au reușit să plece din țară, înșelînd vigilența organelor noastre de control pentru trecerea frontierei.

Se remarcă faptul că o serie de străini care vin pe teritoriul țării noastre comit și numeroase infracțiuni ori contravenții. Astfel, numai în luna mai s-a început urmărirea penală împotriva a 109 străini care au comis infracțiuni, iar 43 străini au fost sancționați contravențional. Principalele fapte infracționale comise au constat în operațiuni de trafic de valută, contrabandă, treceri sau complicitate la treceri ale frontierei de stat.

De la străinii cercetați, au fost indisponibilizate de către organele de urmărire penală, în vederea confiscării, cca. șapte kg bijuterii din aur, 66 420 lei, 17 700 șilingi, 150 000 lire italiene, 2 700 dinari și 200 dolari S.U.A., 20 autoturisme și alte bunuri, iar de la cei sancționați contravențional în punctele de frontieră, suma de peste 14 000 lei și mărfuri în valoare de 66 000 lei, aplicîndu-li-se amenzi de 21 900 lei. S-au depus cauțiuni, ori s-au achitat în valută, pedepse transformate în amenzi în valoare de peste 900 000 lei.

O analiză a cazurilor de rămînere în străinătate a cetățenilor români, pe trimestrele I și II ale anului în curs,

ne îndreptățește să tragem concluzia că numărul acestora s-a redus de circa șapte ori, față de aceeași perioadă a anului trecut, în condițiile unui flux aproape egal de călătorii efectuate în afara hotarelor țării.

Scăderea numărului cetățenilor români care rămân în străinătate este un rezultat al ansamblului de măsuri luate de către Consiliul Securității Statului și de către Ministerul Afacerilor Interne pe linia acordării vizelor cit și a faptului că punctele de control pentru trecerea frontierei de stat efectuează cu mai multă atenție controlul asupra pașapoartelor.

Totuși, considerăm că este necesar să se depună o activitate mai intensă pentru aplicarea măsurilor de prevenire, pentru că rămănerile se mențin încă la un nivel care nu ne dă motive de satisfacție.

Numărul celor plecați în străinătate în interes de serviciu și rămași peste hotare a fost în creștere în luna mai față de luna precedentă, ceea ce arată că instituțiile care trimit cadre în străinătate, nu au procedat cu atenția și discernământul ce se impuneau atunci când au făcut propunerile respective, iar organele de securitate nu au analizat temeinic și cuprinzător situația tuturor persoanelor propuse.

Iată, de pildă, la data de 6 martie 1970, M.I.C.M. a cerut viză de ieșire-înapoiere pentru R. F. a Germaniei și Italia numitului Atanasie Valentin — șef sector în cadrul Institutului de proiectare în construcții mașini — în scopul contractării de utilaje petrochimice. Pentru plecarea acestuia, a făcut intervenții la direcția noastră în mai multe rânduri un ministru adjunct al M.I.C.M., care a menționat că, prin neacordarea vizei, pierde economia națională. La data de 20 aprilie 1970, i s-a acordat viza lui

Atanasie Valentin, dar acesta, ajungând în Italia, a cerut azil politic.

Din verificările efectuate ulterior la locul de muncă și la domiciliu, s-a stabilit că, dacă anterior plecării, s-ar fi executat dispozițiile prevăzute în recente norme ale C.S.S. și M.A.I., s-ar fi prevenit acordarea vizei de plecare, deoarece sus-numitul era cunoscut că a fost propus la intervenția directorului institutului, fără a fi specialist în problemele ce urmau să fie tratate. Atanasie Valentin avea, de asemenea, neînțelegeri în familie și se afla în anturajul unor femei din institut, își vînduse autoturismul, iar în evidențele organelor de securitate era cunoscut pentru manifestări dușmănoase și existau chiar informații că ar fi desfășurat activitate de spionaj. În sfîrșit, familia acestuia apărea cu unele date deosebite.

Credem că, pînă în prezent, nu s-a pus încă un suficient accent, de către organele de pașapoarte și de către cele de contrainformații pe intensificarea măsurilor de identificare a persoanelor care nu se întorc în termenul valabilității vizei acordate, iar direcția noastră, din lipsa mijloacelor tehnice, încă nu a reușit să realizeze evidența preconizată pentru cunoașterea situației exacte a acestora.

Și în prezent mai sînt identificate persoane care nu s-au înapoiat, plecate în străinătate din anul 1968 sau de la începutul anului 1969.

Unele inspectorate de securitate ori de miliție n-au antrenat în suficientă măsură posturile de miliție în direcția cunoașterii străinilor care-și fixaseră reședința pe raza lor de competență. Nu s-a ținut o evidență strictă a acestora, nu s-a urmărit plecarea acelor persoane în termenul legal din localitate, nu au fost sancționați cei care au încălcat dispozițiile legale.

Pe raza județelor Bistrița-Năsăud, Neamț, Argeș, Tulcea, Bacău, Olt, Vâlcea, Maramureș, Suceava și altele, s-au aflat timp îndelungat numeroși străini, despre a căror existență nu s-a știut nimic.

În concluzie, considerăm că, pentru unitatea noastră și pentru organele de securitate, se desprind unele sarcini ce vor trebui rezolvate în etapa imediat următoare.

Este necesar ca inspectoratele de securitate să studieze îndeaproape volumul de muncă și organizarea actuală a formațiunilor de pașapoarte pentru ca, în raport de noile atribuții, să se poată stabili o repartizare judicioasă a forțelor, în cadrul măsurilor de reorganizare.

Credem că se impune în continuare aprofundarea studiului noii legislații pe linie de pașapoarte și străini, precum și a normelor care au fost elaborate.

Apreciem oportun ca, în conformitate cu normele C.S.S. și M.A.I., inspectoratele de securitate să-și motiveze avizele negative date asupra persoanelor ce se află în lucru, pentru ca direcția noastră să poată lua hotărâri cit mai juste în soluționarea cererilor de plecare în interes de serviciu.

Deoarece soluționarea operativă a cererilor de plecare în străinătate în interes de serviciu este strâns legată mai ales în etapa actuală, de îndeplinirea integrală a sarcinilor de plan, solicităm ca avizele cerute să ne fie date în timp util, pentru a putea satisface numeroasele urgențe ce se ivesc, mai ales ca urmare a calamităților naturale.

Se impune ca, inspectoratele de securitate să stabilească împreună cu inspectoratele de miliție, un sistem operativ de informare a organelor lo-

cale de miliție, inclusiv a posturilor cu privire la persoanele cărora li s-au aprobat cererile de plecare în străinătate, precum și a aceloră despre care există semnalări că intenționează să treacă fraudulos frontiera, pentru ca acestea să le poată urmări activitatea.

În atenția organelor de securitate, trebuie să stea și depistarea cetățenilor români care au plecat temporar în străinătate și vin în țară cu pașapoarte străine, pentru a-și vizita rudele. În toate cazurile în care se depistează asemenea persoane, este necesar să fie informată operativ direcția noastră.

Trebuie să lichidăm, o dată pentru totdeauna, cu necunoașterea numărului real al persoanelor rămase în străinătate. Pentru aceasta, solicităm ca toate organele să-și aducă contribuția la identificarea urgentă a celor care au plecat anterior și care până în prezent nu s-au înapoiat în țară și să fie luate măsuri ca, atunci când o persoană nu s-a înapoiat în termenul prevăzut de viză, acest fapt să fie cunoscut imediat. Indiferent de căile prin care se obțin date despre asemenea persoane, aceste date trebuie comunicate de urgență organelor de pașapoarte și vize.

Îmbunătățirea muncii este condiționată și de modul în care șefii formațiunilor de pașapoarte vor reuși să înțeleagă și să se achite de sarcinile ce le revin. Prin normele recent elaborate li s-au dat largi atribuții, inclusiv dreptul de a hotărâ asupra acordării vizelor. De aceea, considerăm că este necesar ca ei să fie sprijiniți, îndrumați și controlați îndeaproape de către conducerile inspectoratelor de securitate, pentru a preveni eventualele greșeli ce s-ar putea manifesta în munca lor.

O CATEGORIE DE ELEMENTE CARE NU TREBUIE NEGLIJATĂ

NAVIGATORII STRĂINI

Dezvoltarea relațiilor economice dintre țara noastră și alte state a determinat o intensificare evidentă a traficului maritim și fluvial în porturile românești.

Astfel, numai în portul Galați au sosit, în cursul anului 1969, un număr de cca. 500 nave de mare tonaj, aparținând unor state capitaliste. La bordul acestor vase s-au aflat aproape 10 000 de navigatori străini. Cu mult mai mare a fost numărul navelor fluviale, precum și al navigatorilor aparținând unor state riverane.

Ponderea principală au reprezentat-o navele sub pavilion grec, italian, libanez, panamez, englez, iar în ultimul timp, au sosit în mod frecvent și

unele nave maritime sub pavilion spaniol, olandez, israelian ș.a.

Informațiile obținute de către organele noastre în decursul anilor atestă faptul că serviciile de spionaj străine — în special grec, italian, turc, israelian — folosesc pe scară tot mai largă calea legală ce o oferă navigația, în scopul culegerii de informații cu caracter politic, economic și militar, de pe teritoriul R.S. România.

Evident — așa cum practica ne-a dovedit — noi nu trebuie să pornim de la ideea că orice navigator străin se ocupă cu culegerea de informații sau că orice marinar este un dușman al statului nostru. De altfel, însăși su-

pravegherea generală efectuată asupra acestor categorii de străini confirmă faptul că marea majoritate a navigatorilor ce vin în porturile noastre sînt elemente cinstite, care apreciază realizările noastre. Avem nenumărate exemple în care unii dintre acești navigatori se situează chiar pe poziții înaintate, progresiste.

Prin urmare, a percepe lucrurile altfel decît se prezintă ele în realitate, a vedea în orice marinar străin un spion sau un dușman al patriei noastre, ar însemna să avem o imagine denaturată asupra acestora, să irosim forțele în zadar, scăpînd din vedere sarcina principală ce ne revine, aceea de a preveni, descoperi și curma la timp acțiunile dușmănoase întreprinse de serviciile de spionaj străine împotriva orînduirii noastre, prin cadrele și agentura strecurată în țară sub acoperirea de marinari.

Cu ani în urmă, trebuie să recunoaștem, pornind de la ideea că marinarilor străini, în ansamblul lor, ar prezenta interes pentru securitatea statului, am mers pe linia efectuării supravegherii generale a tuturor navigatorilor, fără a ține seamă de criteriile ce trebuie să stea la baza selecției lor, acționînd adesea cu măsuri simpliste și fără a avea un scop clar. Asemenea practici greșite — după cum era și firesc — duceau la dispersarea forțelor noastre, la obținerea unor informații cu caracter general, lipsite de valoare operativă, punîndu-ne în situația de a organiza fel de fel de evidențe, chiar și asupra acelor marinari față de care nu se ridicau probleme deosebite. Datorită acestui fapt, se scăpa din vedere supravegherea intensivă a navigatorilor care într-adevăr puteau fi sus-

pectați că se ocupă cu activitatea de spionaj.

Deficiențe serioase s-au manifestat într-o anumită perioadă și în ceea ce privește supravegherea generală a legăturilor navigatorilor, în sensul că nici acestea nu erau selectate după cele mai judicioase criterii, astfel că, deseori, în urma unor susținute eforturi depuse și a înmagazinării unui însemnat volum de muncă, rezulta că majoritatea acestor legături erau elemente parazitare, afaceriste, care practicau contrabanda și alte activități ce prezentau doar puțin interes pentru munca noastră. Desigur că procedînd astfel, uneori se întîmpla să nu fie urmărite în mod susținut tocmai acele legături ale marinarilor care într-adevăr erau suspecte, fie prin trecutul lor, fie prin aceea că lucrau în cadrul diferitelor obiective unde se concentrau date cu caracter secret, ori întrețineau legături cu persoane ce aveau acces la astfel de documente.

Iată deci cît este de necesar să ținem seamă în mod permanent de noua orientare și de indicațiile prețioase pe care conducerea Consiliului Securității Statului ni le-a dat cu privire la această activitate de selecție a străinilor, inclusiv a navigatorilor străini și a legăturilor acestora.

Din datele de care dispunem, rezultă că serviciile de spionaj străine se folosesc în culegerea de informații de unele persoane bine pregătite, ce îndeplinesc funcții de comandă la bordul vaselor, cum ar fi: comandanți, ofițeri, radiotelegrafiști, șefi de echipaje etc.

Aceștia, venind în contact cu diferiți cetățeni români care lucrează în diverse obiective, au posibilitatea

să obțină informațiile ce îi interesează. Uneori se mai întâmplă chiar ca, pe bordul navelor comerciale, să sosească în port unii străini, în calitate de armatori, coproprietari, reprezentanți ai acestora etc., elemente care, folosind aceste acoperiri, de asemenea se ocupă cu culegerea de informații de pe teritoriul patriei noastre.

Specific este faptul că, în ultimul timp, pe bordul navelor sub pavilion grec și israelian, vin sub acoperirea de navigatori și unele elemente originare din România. Cunoscând bine țara, limba, obiceiurile și avînd sau creîndu-și relații cu localnicii, îndeosebi cu conaționalii lor, aceștia reușesc să contacteze mai ușor pe unii cetățeni români, de la care ar putea obține informații.

Experiența acumulată pe parcurs de către organele noastre în problema navigatorilor străini ne arată că, la baza selecționării elementelor suspecte din rîndul acestora, trebuie să stea vizarea, în primul rînd, a următoarelor categorii de persoane : cele care, venind în contact cu cetățenii români, manifestă interes în a obține unele informații cu caracter politic, economic, militar și tehnico-științific ; cei care desfășoară activitate de propagandă naționalist-șovină, ori încearcă să corupă anumite persoane din R.S.R. ; duc acțiuni de instigare și caută să incite imigrația străină (cum este imigrația greacă din porturile Galați, Brăila) ; cei care încearcă să scoată din țară în mod clandestin unele persoane la bordul navelor ; navigatorii semnalati că au avut sau au tangență cu serviciile străine de spionaj ; cei care sînt originari din

România (fie că au plecat legal sau ilegal din țară) ; persoanele care au rude apropiate în țara noastră ; oamenii care nu își justifică acoperirea de marinari, dovedind neîndemînare pentru o asemenea profesie ; cei angajați recent la companiile străine de navigație și care nu sînt cunoscuți ca marinari de către restul echipajului ; persoanele care se bucură de protecția armatorilor sau care au fost recomandate diferitelor companii de navigație, de către organele de informații sau polițienești. De asemenea cei care, comițînd anumite infracțiuni sau încălcări ale normelor de navigație, continuă să călătorească, fără a fi sancționați sau eventual debarcați de către organele statului de care aparțin ; cei care, înainte de a deveni marinari, au făcut parte din forțele armate, serviciile de informații sau polițienești ale unor state străine ; persoanele care, în străinătate, merg la sediile organelor de informații, polițienești sau la reprezentanțele diplomatice străine, ori iau contact cu unii polițiști, diplomați etc. ; cei care au mai fost în țara noastră și sub alte acoperiri ; navigatorii care, atît la intrarea, cît și la ieșirea din țară, au o comportare suspectă ; persoanele suspecte de apartenență la diferite organizații pe linia acțiunii „Arta”, cum ar fi „El Fatah”, „Sinai”, „Al Saeka” etc. ; cei care părăsesc localitatea în care se află nava, deplasîndu-se în interiorul țării și îndeosebi în zonele interzise.

Natural că aceste criterii nu epuizează toate posibilitățile de selecție, însă, în linii generale, considerăm că trebuie să se țină seamă de ele.

Cunoscut fiind faptul că, de regulă,

străinii nu acționează singuri și că, în desfășurarea activității lor, se folosesc de unele elemente dușmanoase din rîndul autohtonilor, o atenție deosebită trebuie acordată și legăturilor acestora, bineînțeles în raport de importanța ce o prezintă ele din punctul de vedere al securității statului.

Este greu să enunțăm aici toate criteriile după care ar putea fi selecționate aceste legături ale navigatorilor străini. De reținut este însă că ele nu diferă prea mult de criteriile generale ce trebuie să stea la baza selectării elementelor suspecte ce vin în contact cu străinii. Esențial este ca, în trierea acestora, să se țină seamă de trecutul și antecedentele lor, sub toate aspectele, de atitudinea prezentă față de regimul nostru, de mediul, anturajul, locul de muncă, mai ales, și practic de ce posibilități ai dispune pentru a culege sau transmite informații străinilor.

Desigur, pentru a efectua o supraveghere informativă calificată a navigatorilor străini și a legăturilor acestora, precum și o selectare corespunzătoare a celor care trebuie să facă obiectul urmăririi speciale, este necesar a se ține seamă de unele cerințe, cum ar fi : operativitatea, existența unei rețele informative bine înstruite și verificate, plasată în locuri des frecventate de navigatorii străini, o bună organizare a sistemului de legătură cu aceasta, cooperarea cu celelalte compartimente de muncă ale inspectoratului, precum și cu celelalte inspectorate de securitate — Constanța, Tulcea, Brăila — pe raza cărora sosesc nave străine, cit și cu organele P.C.T.F. și ale Mi-

liției. Este bine să se păstreze o strînsă legătură cu conducerile obiectivelor portuare și cu cele de comerț exterior și, în sfîrșit, este necesară luarea unor măsuri care să ducă la cunoașterea activității navigatorilor și pe timpul cit aceștia se află în străinătate.

Operativitatea este impusă de faptul că navele rămîn de regulă în porturile noastre o perioadă relativ scurtă de timp (5—8—10 zile) și, ca atare, asupra elementelor urmărite, trebuie luate măsuri din timp, pentru ca, încă de la intrarea lor în țară, să poată fi supravegheate informativ în permanență, pînă ce părăsesc teritoriul nostru.

Pentru aceasta se recomandă — practic noi așa procedăm — să fie atrase la colaborare persoanele din rîndul piloților de linie, piloților de port, vameșilor, personalului din cadrul Navlomar, Romtrans, Oficiul de control al mărfurilor, Exportlemn, Controlul fitosanitar etc., oameni care, prin natura muncii lor, vin în contact cu străinii și, de regulă, cunosc mai multe limbi, avînd astfel posibilitatea de a ne furniza informații.

Un accent deosebit trebuie pus și pe crearea unei rețele de interpunere în oraș. Cunoaștem faptul că elementele versate din rîndul navigatorilor, cit și legăturile acestora, presupunînd că organele de securitate au informatori dintre angajații obiectivelor portuare, manifestă unele rezerve față de aceștia și se abțin în a-și dezvălui intențiile lor. De aceea, noi folosim și rețeaua ce lucrează pe linia altor probleme și compartimente de muncă. Nu o dată am fost sesizați de către informatori de la hoteluri, ori de către gazde O.N.T., că

unii navigatori închiriează camere pentru a se întâlni cu persoane din rîndul localnicilor. Folosindu-ne de aceste sesizări, am reușit să-i introducem în camere special amenajate, să controlăm astfel discuțiile și să identificăm legăturile respective. Se întâmplă alteori ca unele legături ale navigatorilor străini, care au domiciliul în alte localități, să se deplaseze la Galați, în așteptarea marinarilor cu care sînt în legătură și să închirieze camere, fie la hoteluri, fie la gazde O.N.T., pentru a se întâlni cu aceștia. Și asemenea situații sînt desigur exploatabile în interes informativ.

Un rol deosebit în ceea ce privește identificarea marinarilor suspecți, îl au membrii Echipei unice de control (E.U.C.). Aceștia, întîmpinînd nava în port, sînt printre primii oameni care constată și pot semnala aspecte ce interesează organele noastre.

În ceea ce privește celelalte inspectorate de securitate, pe raza cărora vin, de asemenea, vasele străine, cooperarea cu acestea este absolut necesară, mai cu seamă dacă avem în vedere faptul că unele vase sînt dirijate pentru a efectua operațiunile de descărcare-încărcare, fie la Galați, fie la Brăila, Constanța sau Tulcea, în funcție de împrejurări.

Pe această linie, consider că s-a făcut un lucru bun, în sensul că, în cursul anului trecut, cu sprijinul Direcției a III-a, noi am pus bazele unui sistem de dispecerat între inspectoratele de securitate ale județelor Constanța, Tulcea, Galați și Brăila, fapt ce a făcut ca ofițerul interesat să poată fi anunțat în mod operativ de prezența în țară a navigatorilor ce îi

sînt în atenție. Se realizează astfel un schimb eficient de informații și se pune capăt unor paralelisme care s-au manifestat în trecut, cînd, asupra aceluiași navigator, acționau două sau mai multe organe informative în mod spontan, prin măsuri necoordonate, care ajungeau uneori chiar să prejudicieze munca.

Mentținerea unui contact permanent cu conducerile obiectivelor portuare și de comerț exterior permite ofițerilor ce lucrează pe linia „navigatori străini” să cunoască din vreme anumite probleme în perspectiva lor, cum ar fi : firmele cu care s-au încheiat contracte comerciale, companiile de navigație cu care se lucrează etc., pentru ca, în raport de aceste aspecte, să știe cum să-și organizeze munca și să elaboreze planul de căutare a informațiilor.

★

★ ★

Măsurile întreprinse de noi în ultimul timp pe linia supravegherii informative a navigatorilor străini au condus la obținerea unor informații valoroase și la selecționarea unor elemente ce fac obiectul urmăririi speciale. Pentru a ilustra criteriile de selecționare a cazurilor luate în lucru, cităm cîteva exemple :

Navigatorul „Zaharia”, comandantul unui vas sub pavilion grec, ce vine în porturile noastre de mai mulți ani, manifestă interes în a obține informații referitoare la contractele comerciale încheiate cu firmele străine, volumul livrărilor, prețurile stabilite etc., făcînd diferite tatonări în rîndul salariaților ce lucrează în obiectivele de

comerț exterior. Asupra acestuia s-au luat măsuri de a fi supravegheat informativ și totodată s-a prevăzut inițierea unei combinații informative, menite a-l dezinforma.

Navigatorul străin „Corfu”, șef mecanic pe o navă de linie ce vine în portul Galați, întreține relații cu imigranții greci „Ianis” și „Anestis” — elemente cunoscute cu manifestări potrivnice statului nostru. Față de sursele noastre, navigatorul a manifestat interes în a obține informații cu privire la profilul și producția unor obiective industriale în cadrul cărora se concentrează date secrete și se execută chiar unele comenzi speciale. El mai este interesat să cunoască starea de spirit a populației din țara noastră, nivelul de trai al acesteia etc.

Un alt străin, comandant de navă sub pavilion grec, originar din România, a contactat la Galați mai multe persoane din rîndul localnicilor, printre care și pe inginerul „Anton”, element ce lucrează în cadrul unui obiectiv important.

Navigatorul italian „Rolando”, comandant de navă, venind în contact cu un informator, i-a solicitat acestuia unele informații cu privire la: organizarea muncii în port, modul cum sînt constituite echipele de docheri, condițiile de remunerare a acestora pe timp de zi și noapte, practica și uzul portului, gradul de mecanizare a operațiunilor de încărcare-descărcare, regulamentele de ordine interioară, capacitatea de trafic a portului, numărul danelor, lungimea cheiului comercial, conosamentele, adîncimile de dană etc., motivînd că toate acestea i-ar fi necesare în scopul de a-l informa pe armatorul

său, care este interesat să perfecțeze unele afaceri cu statul nostru.

Este deosebit de semnificativ cazul unui fost navigator străin care, pînă acum cîțiva ani, venea în porturile noastre ca marinar, iar în prezent se află în țară în cadrul unei misiuni consulare.

Am enunțat doar cîteva cazuri în ceea ce privește selecționarea elementelor ce trebuie să le avem în atenție din rîndul navigatorilor, precum și a legăturilor acestora.

Pentru a desfășura o activitate informativă calificată în acest sector de muncă, în ultima perioadă de timp am pus un accent mai mare pe studiarea și verificarea unor navigatori străini, în vederea atragerii lor la colaborare.

Condițiile în care s-au efectuat aceste studii, consider că fac obiectul unei probleme ce trebuie tratată aparte. Cert este că, de la cîteva elemente ce se află într-un stadiu avansat de contactare, cu perspectiva finalizării recrutării lor, s-au obținut unele informații prețioase, care scot în evidență activitatea unor navigatori pe timpul cît se află în exterior, elemente cu o comportare deosebit de suspectă și care vor trebui să ne stea în atenție.

În încheiere, aș vrea să subliniez încă o dată că navigatorii străini reprezintă o categorie de elemente ce nu trebuie de loc neglijată, cunoscut fiind faptul că serviciile de spionaj străine încearcă să folosească din plin această cale, în scopul culegerii de informații de pe teritoriul R. S. România.

Maior ALECU BOTEZATU

CALIFICATIVUL OBTINUT

ROD AL EFORTULUI ÎNTREGULUI COLECTIV

Nu de mult, la Inspectoratul de securitate al județului Dolj, în prezența primului vicepreședinte al C.S.S., tovarășul general-locotenent Grigore Răduică și a primului secretar al Comitetului județean Dolj al P.C.R., tovarășul Constantin Băbălău, a avut loc analiza rezultatelor controlului efectuat de către un colectiv de ofițeri din Corpul de consilieri și inspecți și din direcțiile centrale ale Consiliului Securității Statului.

Cu acest prilej, a fost evidențiat faptul că, sub îndrumarea permanentă a comitetului județean al P.C.R., în centrul preocupărilor conducerii Inspectoratului a stat cunoașterea și executarea sarcinilor care i-au revenit din hotărârile de partid și de stat, din ordinele și instrucțiunile Președintelui Consiliului Securității Statului.

În cadrul ședinței s-a făcut precizarea că, în ultima vreme, rețeaua informativă a fost mult îmbunătățită, prin recrutarea unui număr însemnat de informatori și de colaboratori care

au studii superioare și sînt cunoscători de limbi străine. A existat mai multă preocupare și pentru conspirarea legăturii cu rețeaua, folosindu-se metode variate pentru contactarea și verificarea ei.

În urma măsurilor luate, obiectivele importante sînt asigurate informativ în mod corespunzător, ceea ce crează posibilitatea ca activitatea prezentă a elementelor suspecte să poată fi cunoscută permanent. Acest lucru a permis să se facă și o selecție mai exactă a elementelor din baza de lucru, în concordanță cu concepțiile și pozițiile lor. Periodic, au fost scoase un număr mare de elemente din bază și au fost introduse altele noi, despre care s-au obținut informații că desfășoară activitate suspectă; celor mai active li s-au deschis mape de lucru sau acțiuni.

În referat s-a menționat că urmărirea informativă specială se desfășoară în mod corespunzător, marea majoritate a mapelor și acțiunilor

fiind asigurate informativ pe cel puțin două linii. În multe dintre aceste acțiuni s-au folosit mijloace complexe și combinații bine concepute.

Succesele obținute în cadrul inspectoratului se datoresc și faptului că au fost folosite în bune condiții mijloacele tehnice din dotare și că, în ultimul timp, filajul a furnizat date importante despre cei urmăriți.

O problemă care a stat în atenția inspectoratului a fost și aceea a îmbunătățirii și intensificării muncii informative pentru apărarea secretului invențiilor, al inovațiilor și al cercetărilor unor oameni de știință.

În vederea preîntâmpinării unor acțiuni dușmănoase și a prevenirii extinderii activității ostile, au fost luate măsuri de avertizare, îmbinate, în raport de situațiile operative, cu acțiuni de compromitere și influențare, care au dus la dezbinarea unor elemente cunoscute cu poziție duș-

mănoasă, cu legături între ele și care mai aveau influență în mediul respectiv. Aceste măsuri s-au dovedit eficiente.

O atenție deosebită s-a acordat lucrării informative a elementelor dușmănoase care acționează sub masca cultelor și a sectelor. Prin finalizarea unor cazuri și a altor măsuri luate, activitatea acestor elemente este, în prezent, bine controlată de către inspectorat.

Obiectivele de învățămînt superior, de artă și cultură sînt corespunzător încadrate informativ. Dar mai este necesar a fi luate unele măsuri pentru îmbunătățirea rețelei în sectorul sanitar și în învățămîntul mediu, unde numărul informatorilor și al colaboratorilor este încă redus.

În centrul preocupărilor conducerii inspectoratului și ale ofițerilor care își desfășoară activitatea în domeniul contrainformațiilor economice, a stat

Din cuvîntul participanților

Executarea în cele mai bune condiții a misiunilor care revin aparatului nostru presupune un stil de muncă eliberat de rutină, o activitate în care experiența, pregătirea politică și profesională, intuiția și imaginația fac front comun.

★

Principalul instrument cu care operăm în cîmpul activității de securitate îl constituie rețeaua informativă.

Elementul funcțional asupra căruia dorim să insistăm este VERIFICAREA REȚELEI INFORMATIVE. Reținem atenției acest element, avînd în vedere calitatea informațiilor ce trebuie să o obținem, precum și pericolul dezinformării organelor noastre.

Pentru a fi la înălțimea misiunii încredințate, se cere, în primul rînd, și cu fermitate, respectarea ADEVĂRULUI. Putem fi în măsură să atestăm că faptele, datele și informațiile ce le culegem prin rețeaua noastră informativă corespund realității, numai atunci cînd avem certitudinea plănă că ne-am verificat temeinic și plurivalent informatorii.

Așa cum de altfel a reieșit și în urma recenteii inspecții de fond a

munca de prevenire. În acest scop, a fost creată o rețea informativă de calitate, atât în punctele vulnerabile, cât și în sectoarele importante, ceea ce a facilitat cunoașterea și înlăturarea la timp a unor stări de lucruri negative, care ar fi putut aduce prejudicii importante economiei naționale. Semnificativ în acest sens este faptul că, în perioada ianuarie 1969 – mai 1970, pe baza informațiilor obținute, au fost făcute peste 450 informări organelor locale de partid, Direcției a II-a și direct conducătorilor unităților economice, prin care s-a prevenit producerea unor evenimente.

O atenție sporită a fost acordată și supravegherii informative generale a specialiștilor străini care au acordat asistență tehnică în cadrul Combinatului chimic de la Ișalnița, Combinatului energotermic, lucrărilor de irigații de la Bechet etc. Trebuie spus că, în baza semnalărilor primite de la re-

țeaua informativă, s-au făcut informări pentru conducerile întreprinderilor în care își desfășoară activitatea specialiștii străini, informări referitoare la lipsa de pregătire a unor asemenea specialiști. Ca urmare, s-a luat măsura de înlocuire a celor vizați.

În cadrul analizei, s-a apreciat că activitatea de contraspionaj este orientată spre problemele principale, specifice județului.

Cunoscându-se în bună măsură preocupările serviciilor de spionaj străine, inspectoratul dispune de o situație mai clară a elementelor suspecte și are un număr însemnat de lucrări care, într-un viitor apropiat, vor putea fi finalizate cu rezultate pozitive.

În ultima vreme, a fost completată baza de lucru, fiind incluse și unele elemente din rindul cetățenilor români care au apărut ca legături suspecte ale diplomaților, ale specialiș-

Din cuvîntul participanților

C.S.S. la Inspectoratul de securitate al județului Dolj, întreaga noastră rețea informativă este verificată.

★

În cadrul muncii de contraspionaj, noi am pornit de la premisa supravegherii generale a tuturor străinilor, cu toate posibilitățile informative ale inspectoratului de securitate. Și treptat s-au conturat câteva cazuri dintre care menționăm :

Specialistul străin „Bob”, detașat temporar la un important obiectiv industrial de pe raza județului Dolj, întreprinde frecvente deplasări cu autoturismul său, abătîndu-se adesea pe drumurile laterale care conduc spre unele obiective economice mai importante din țara noastră, ori staționînd „întimplător” în apropierea zonelor în care se face instrucție militară. S-a constatat că „Bob” este dotat cu aparate moderne de fotografiat, dintre care unul miniaturizat, prevăzut cu teleobiective puternice și pelicule ultrasensibile. Există totodată informații că observațiile făcute în teren și le notează cifrat pe o hartă ce o are permanent asupra sa. „Bob” mai exploatează în orb diferite persoane pe care le transportă

tilor și ale altor cetățeni străini veniți pe raza județului. Cele mai importante dintre aceste elemente au fost luate în urmărire informativă specială.

La rezultatele bune obținute de către inspectorat pe linie informativă, o contribuție însemnată au adus-o și ofițerii din secțiile a VIII-a, a IX-a și din biroul de evidență, cu sprijinul cărora au fost obținute și verificate materiale ce au fost necesare pentru clarificarea sau finalizarea unor lucrări.

Colectivul de control a apreciat faptul că o preocupare permanentă a conducerii inspectoratului a constituit-o și pregătirea cadrelor.

Conducerea inspectoratului, șefii de compartimente și ofițerii care au sarcina de a se ocupa de învățămîntul de specialitate și de pregătirea de luptă au manifestat preocupare pentru îndeplinirea integrală a ordinelor

și a instrucțiunilor ce reglementează aceste activități.

Succese însemnate au fost obținute și pe linia pregătirii juridice a ofițerilor, în cadrul inspectoratului existînd 57 de ofițeri atestați și 15 în curs de pregătire pentru examenul de atestare.

Starea și practica disciplinară a fost apreciată ca fiind corespunzătoare, existînd un climat favorabil executării în bune condiții a ordinelor și a indicațiilor conducerii Consiliului Securității Statului. Ofițerii cu funcții de conducere se preocupă îndeaproape de cunoașterea subordonaților, aprecierile asupra acestora fiind întotdeauna principiale.

Atît în referat, cit și în discuții s-au făcut referiri și la unele aspecte negative din activitatea lucrătorilor de la acest inspectorat. Spre exemplu, pe raza județului sînt unele elemente care, deși fac obiectul urmăririi infor-

Din cuvîntul participanților

ocazional în mașină etc. În prezent cazul se află în lucru pentru documentare.

★

Ponderea cea mai mare în acțiunile noastre de contraspionaj o au însă legăturile străinilor. Raționamentul „străinul pleacă, legătura rămîne” cuprinde în chintesență orientarea muncii de contraspionaj.

Demascat în urmă cu cîțiva ani de către organele noastre de securitate că desfășoară activitate de spionaj, diplomatul „Pamfil” a fost expulzat din țara noastră. În anul 1969 a revenit însă în România, de astă dată în calitate de curier al Departamentului de relații externe al statului respectiv. În această nouă ipostază l-a contactat în mai multe rînduri pe căpitanul „Petre” — ofițer tehnic într-o unitate militară specială și, după un timp, i-a propus să se întâlnească și în străinătate, cu ocazia unei călătorii turistice. În prezent ofițerul respectiv se află în atenția și sub controlul organelor de securitate.

mative speciale, nu sînt lucrate în mod corespunzător de către ofițerii serviciului I. De asemenea, despre 18 persoane aflate în evidența generală a problemelor, nu s-au obținut materiale din care să rezulte poziția prezentă a acestora.

Cu toate că pe linie legionară inspectoratul dispune de o rețea informativă, în general bună, s-a ridicat problema recrutării unor noi informatori cu posibilități de pătrundere în rîndul fostelor vîrfuri legionare.

Mai mulți vorbitori s-au referit la activitatea desfășurată pentru descoperirea unor autori de înscrisuri cu conținut dușmănos. Deși, în ultima perioadă, în activitatea de urmărire și identificare a autorilor s-au obținut rezultate bune, au existat și neajunsuri, în sensul că nu întotdeauna s-au exploatat cu operativitate toate indiciile, iar unele măsuri propuse n-au fost duse la bun sfîrșit. Din

această cauză continuă să existe un număr însemnat de autori de înscrisuri care n-au fost încă identificați.

În cadrul ședinței au fost subliniate și unele lipsuri manifestate în activitatea ofițerilor de contrainformații economice. De pildă, s-a arătat că au fost situații cînd, după primirea unor semnalări, nu s-a acționat cu operativitate în vederea prevenirii stărilor de lucruri sesizate. De asemenea, în unele cazuri, deși s-au întreprins măsuri de prevenire, nu s-a continuat urmărirea informativă a persoanelor semnalate, pentru a se stabili dacă au acționat cu intenție.

S-a făcut recomandarea ca, în atenția conducerii inspectoratului și îndeosebi a ofițerilor din cadrul serviciului II, să stea și următoarele aspecte: din cauză că în unele obiective numărul rezidenților este redus, ofițerii sînt nevoiți să țină în legătură personală un număr mare de infor-

Din cuvîntul participanților

★

Apărarea oamenilor de valoare care crează, cunosc sau au adus contribuții originale, remarcabile în domeniul științei, tehnicii, culturii etc., constituie o sarcină de prim ordin a organelor noastre.

Pe această linie, în cadrul inspectoratului nostru de securitate, au fost luate ample măsuri de identificare, cunoaștere personală și studiere a tuturor specialiștilor, a inventatorilor, a cercetătorilor din laboratoarele uzinale și universitare, a tuturor persoanelor care au preocupări novatoare în domeniul științei și tehnicii, creîndu-se pentru fiecare ofițer din compartimentele de muncă respective, responsabilități concrete pentru apărarea acestor oameni de valoare.

Este necesar să fie cunoscute și înlăturate acele manifestări de birocrațism care se mai fac simțite în unele întreprinderi și instituții. Elocvent din acest punct de vedere este cazul inginerului „Mircea”, specialist în exploatarea căilor ferate, care dorea să verifice unele ipoteze ale sale într-un laborator adecvat. Solicitarea inginerului a rămas însă fără ecou, invenția propusă de el urmînd calea birocrației crase: cîteva rezoluții evazive, două coperti de dosar și clasarea în arhiva întreprinderii. Față de această

matori și de colaboratori (35-40). Contactarea acestora le ia o mare parte din timp, afectând operativitatea primirii și a exploatării informațiilor.

În încheierea ședinței a luat cuvântul tovarășul general-locotenent Grigore Răduică. „Vreau să vă informez – a spus vorbitorul – că analizând concluziile prezentate de către Corpul de consilieri și inspectori, conducerea Consiliului Securității Statului a simțit o deosebită satisfacție pentru faptul că acest colectiv de oameni entuziaști, care încadrează inspectoratul de securitate al județului Dolj, a muncit cu simț de răspundere, cu dăruire pentru îndeplinirea sarcinilor puse în fața noastră de către partid”.

Referindu-se la modul în care s-a desfășurat activitatea, tovarășul Primvicepreședinte al Consiliului Securității Statului a arătat că, în analiza făcută de către conducerea Consiliului Securității Statului, s-a

subliniat faptul că începând cu trimestrul II al anului 1969 și până în prezent, în cadrul acestui inspectorat s-a muncit cu mai multă eficiență. S-a înțeles să se acorde o atenție corespunzătoare soluționării cazurilor care au constituit obiectul preocupărilor noastre, s-a pus capăt practicilor existente în trecut cu privire la baza de lucru, în sensul că aceasta a fost analizată periodic, făcându-se o selecție corespunzătoare a elementelor care o compun.

În continuare, tovarășul Primvicepreședinte a vorbit despre contribuția adusă de către lucrătorii din Inspectoratul de securitate al județului Dolj la prevenirea unor fapte antisociale, recomandând ca și pe viitor activitatea de prevenire să constituie, pentru toți, o preocupare permanentă.

„Consiliul a apreciat – a spus tovarășul general-locotenent Grigore Răduică – că rezultatele obținute

Din cuvântul participanților

situație, inginerul „Mircea” a renunțat a-și mai verifica sau aplica invenția în țară, totodată căutând să intre în legătură cu un specialist străin, care să-i faciliteze publicarea invenției într-un stat occidental. În prezent, cazul se află în cercetarea organelor noastre.

★

Inginerul „Filimon”, din cadrul Combinatului chimic Craiova, se afla pe punctul de a definitiva o invenție, care, aplicată, ar fi adus importante beneficii la una din liniile tehnologice ale fabricii de amoniac. Din informațiile obținute de către organele noastre, rezulta faptul că doi specialiști străini, care lucrează în cadrul combinatului, se interesează cu asiduitate de inovația respectivă. Existând pericolul divulgării elementelor principale ale inovației, s-a luat hotărârea ca aceasta să fie înregistrată la biroul de documente secrete, luându-se totodată legătura cu Direcția a II-a în vederea brevetării invenției. Deoarece la Combinatul chimic respectiv lucrează mulți specialiști străini, la propunerea organelor noastre, s-a luat hotărârea ca experimentarea invenției să se facă la Combinatul chimic Făgăraș. În prezent lucrarea se află în curs de experimentare.

sînt roade ale eforturilor depuse în muncă de întregul efectiv al inspectoratului de securitate al județului Dolj. Un merit deosebit îl are în acest sens colectivul de conducere – inspectorul șef, adjuncții inspectorului șef și ceilalți tovarăși ce formează acest colectiv – care au îndrumat și au condus cu simț de răspundere activitatea subordonaților.

Consiliul a apreciat munca inspectoratului și i-a acordat calificativul „bine”, un „bine pe deplin”, care înseamnă mai mult decît „bine”.

Vă rog să-mi permiteți ca din împuternicirea conducerii Consiliului, în numele președintelui Consiliului Securității Statului, tovarășul Ion Stănescu, și al meu personal, să vă felicit pentru rezultatele pe care le-ați obținut în munca desfășurată pînă acum.

Vă rog să-mi permiteți să mulțumesc în numele nostru al tuturor, Comitetului județean de partid, perso-

nal tovarășului prim-secretar, pentru preocuparea pe care a manifestat-o față de unitatea dumneavoastră, față de colectivul acestui inspectorat”.

A luat cuvîntul apoi inspectorul șef, locotenent-colonelul Ion Bodunescu, care, după ce a prezentat succint modul în care s-a desfășurat activitatea în cadrul unității, a mulțumit conducerii Consiliului Securității Statului, Comitetului județean de partid pentru sprijinul multilateral care i-a fost acordat în activitatea de zi cu zi.

„Angajamentul nostru – a spus locotenent-colonelul Ion Bodunescu – este de a ne autodepăși, desfășurînd o activitate din ce în ce mai bună. Dorim ca la sfîrșitul acestui an să putem raporta că am executat integral prevederile Ordinului Președintelui Consiliului Securității Statului cu privire la munca de securitate pe anul 1970. Pentru aceasta nu vom precupeți nici un efort”.

Din cuvîntul participanților

★

Datorită muncii mobilizatoare desfășurată de organizația de partid, toți comuniștii din cadrul Inspectoratului de securitate al județului Dolj au manifestat un interes crescînd pentru îndeplinirea sarcinilor profesionale, au luptat pentru autodepășire.

A existat o bună conlucrare și între birourile organizațiilor de bază și comuniștii cu funcții de conducere la diferite niveluri. Nimănui nu i-a fost indiferent prestigiul unității, al organizației de partid.

În puținele cazuri de încălcări ale disciplinei, comuniștii au dovedit multă combativitate, fapt ce a dus la lichidarea grabnică a neajunsurilor, constatăndu-se cu satisfacție că cei criticați și-au îmbunătățit activitatea.

Comitetul P.C.R., birourile organizațiilor de bază s-au sprijinit efectiv pe aportul comisiilor pe probleme, ce au fost constituite pe lingă comitet.

Trebuie să remarcăm folosirea pe scară largă a metodei de consultare cu masa membrilor de partid, în situațiile cînd urmau să se stabilească anumite măsuri, să se ia unele hotărîri. Prin aceasta, s-au putut cunoaște cerințele esențiale ale activității de partid, problemele ce se cereau urgent rezolvate, fapt reflectat în măsurile ce ulterior au fost fixate în planurile de muncă ale comitetului și ale birourilor.

Mijloacele tehnice de transmitere a informațiilor se dezvoltă mereu, ceea ce atrage după sine necesitatea găsirii unor metode noi, pentru descoperirea în timp util a acestora.

Mijloace tehnice Istoria spionajului și contraspionajului marchează, pe linie *de transmitere* tehnică, o luptă acerbă între aceste două activități. În pe- *a informațiilor*

rioada primului război mondial, serviciile de spionaj au întrebuințat în mod frecvent scrierea cu „cerneală simpatică“.

Trebuie remarcat că, nu rareori, șefi ai unor servicii

de spionaj au arătat în memoriile lor că, în unele acțiuni, au întrebuințat cerneluri simpatice ce „nu pot fi depistate“. Astăzi însă, astfel de cerneluri „excelente“ nu mai pot fi întrebuințate, întrucât depistarea lor nu prezintă vreo greutate.

Edificator în legătură cu folosirea unei asemenea cerneli „excelente“ este următorul exemplu. Într-o acțiune deosebită, serviciul de spionaj german a dat unui agent al său, ca rețetă de scris simpatic, colargolul, cu ajutorul căruia trebuia să transmită din Franța informațiile obținute. În acea perioadă, scrisul cu colargol nu putea fi într-adevăr depistat; în prezent însă această rețetă de scris nu mai constituie nici o problemă.

Cunoscută fiind frecvența mare de transmitere a informațiilor prin scriere simpatică, serviciile de contraspionaj și-au intensificat activitatea de cer-

cetare, pentru a putea contracara această cale de transmitere a informațiilor.

Literatura de specialitate arată că, în perioada primului război mondial, serviciul de contraspionaj austriac ajunsese la concluzia că vaporii de iod au eficiență în depistarea scrisurilor cu cerneluri simpatice. În consecință, au hotărît aplicarea acestei metode la controlul în masă al corespondenței poștale. În acest scop, scrisorile desfăcute se așezau în niște etuve (ei le numeau clocitori), unde se introduceau vaporii de iod. Rezultatele au fost spectaculoase ca număr de scrisuri simpatice depistate, dar nespectaculoase ca număr de cazuri de spionaj descoperite (circa cinci cazuri).

Ceea ce părea că va fi hotărîtor în depistarea scrisului simpatic cu caracter de spionaj, s-a dovedit a fi

insuficient de eficace, mai ales că, după tratamentul făcut în laboratoarele de depistare, scrisorile rămineau cu un miros specific, ce pune în gardă serviciile de spionaj dușmane. Deci, în acea perioadă, cu excepția unui timp relativ scurt, metoda scrisului cu cerneală simpatică a avut un cîmp larg de acțiune, parțial doar îngrădit de către tratamentul cu vapori de iod.

Perioada de relativ avans a folosirii scrisului simpatic în raport cu posibilitatea de depistare mai durează circa zece ani, pînă în momentul cînd, în acest domeniu, se aplică metoda cercetării corespondenței la razele ultraviolete filtrate. Această metodă a permis depistarea unui număr mare de scrisuri simpatice, făcîndu-se loc ideii că transmiterea informațiilor prin scris simpatic a apus.

Realitatea nu a fost chiar aceasta. Desigur, aplicarea razelor ultraviolete filtrate a îngrădit enorm posibilitatea scrierii simpatice. Serviciile de spionaj au început imediat cercetări pentru stabilirea substanțelor care, în concentrațiile necesare pentru a putea fi revelate, nu sînt fluorescente, în scopul continuării transmiterii de informații numai cu aceste substanțe. De aici se deduce că restrîngerea cantitativă a rețetelor de scris a avut ca efect o nouă limitare în întrebuintarea acestei metode. De asemenea, orice abatere de la anumite reguli de întrebuintare a unei substanțe (în special în ceea ce privește perfectă curățenie) putea duce la depistarea scrisului făcut chiar cu o substanță care nu este fluorescentă. Putem trage deci concluzia că aplicarea razelor ultraviolete filtrate a marcat o victorie a contraspionajului în acest domeniu. Dar nu o victorie totală. Pentru că, în perioada de care am amintit mai sus, o metodă într-adevăr efi-

cace care să depisteze scrisul simpatic nu a existat.

Cîteva ani mai tîrziu, metoda cu vapori de iod este reluată și se ajunge, după o perioadă de cercetări, la un reactiv lichid iodurat, care a putut pune în evidență orice scris simpatic, făcut cu orice rețetă. Acest reactiv conține patru componente : apă, clorură de magneziu (sau clorură de calciu), iodură de potasiu și iod. Soluția saturată din una din clorurile de mai sus are rolul de suport pentru soluția de iod.

Iodura de potasiu se întrebuintează pentru a putea dizolva iodul. Acest reactiv acționează mai mult fizic, în sensul că iodul din soluție pătrunde în orice porțiune în care satinajul hîrtiei este degradat. Scrisul cu cerneală simpatică, indiferent de instrumentul cu care s-a scris, degradează satinajul hîrtiei. În „dungile” de degradare pătrunde iodul, în cantitate mai mare decît în restul hîrtiei, astfel încît scrisul, de culoare brună, se poate citi ușor.

Descoperirea și aplicarea în practică a acestui reactiv iodurat a însemnat o lovitură puternică dată metodei transmiterii informațiilor prin scris simpatic, aceasta cu atît mai mult cu cît verificarea în masă a corespondenței poștale se putea face foarte ușor. Cu un tampon de vată muiat în reactivul iodurat se ungeau cîteva porțiuni mici din scrisoare și, în cazul existenței scrierii simpatice, scrisul apărea în cîteva secunde. Urma atunci analiza chimică a scrisorii, pentru determinarea exactă a substanței cu care s-a scris, acționîndu-se în continuare conform cerințelor. În cazul că scrisorile tratate cu reactiv iodurat nu aveau text simpatic, se tamponau cu sugativă porțiunile unse, după care petele galben-brune se

ștergeau cu thiosulfat de sodiu sau metabisulfid de potasiu.

Aplicarea reactivului universal a creat mari probleme serviciilor de spionaj, în domeniul transmiterii informațiilor prin scris simpatice. Eficiența reactivului, ușurința cu care se putea folosi, numărul mare de scrisori ce puteau fi verificate, toate acestea au făcut ca folosirea scrierii cu cerneală simpatice să devină un pericol mare pentru serviciile de spionaj.

Aceasta a constituit însă doar cauza care a declanșat cercetările pentru contracararea „reactivului universal”. Dar abia cîțiva ani după cel de-al doilea război mondial s-au găsit unele soluții în acest domeniu. În principiu, cea mai importantă soluție a fost degradarea satinajului întregii file a scrisorii, astfel încît reactivul iodurat, pătrunzînd uniform pe toată suprafața hîrtiei, nu mai crea diferențieri de culoare între scris și restul foi. Voi arăta mai jos cele două metode întrebuintate pentru protejarea scrisului simpatice.

Metoda I : În mod obligatoriu, substanța întrebuintată pentru scris simpatice trebuie dizolvată într-un amestec apă-alcool, proporția fiind stabilită în funcție de gradul de solubilitate a substanței în alcool sau apă. De exemplu, dacă se scrie cu clorură de sodiu, substanță ce este solubilă în apă și insolubilă în alcool, se dizolvă substanța în apă, după care se adaugă alcool pînă aproape de pragul de precipitare, stabilindu-se astfel raportul apă-alcool. Se scrie scrisoarea cu cerneală simpatice, se lasă circa o oră să se usuce, după care ambele fețe ale foi se ung cu soluția de solvent, în raportul stabilit, obținîndu-se astfel o degradare a suprafeței hîrtiei, la nivelul degradării făcute de scrisul simpatice (dacă scrisul nu s-a făcut prea brutal). Foaia

de hîrtie se zvîntă între două foi de sugativă, după care se recondiționează. După totala ei uscare, se scrie textul banal.

Metoda a II-a : După ce s-a scris textul simpatice (solventul, de asemenea apă-alcool, pentru a pătrunde mai adînc în hîrtie), coala se aburește trei-cinci minute, scopul fiind același, degradarea satinajului. Coala este apoi recondiționată, după care se scrie textul banal.

Aceste două metode de protejare a textului simpatice, prezintă eficiență față de scopul urmărit (contracararea acțiunii reactivului iodurat), însă prezintă greutăți mari în ceea ce privește recondiționarea hîrtiei după protejare. De asemenea, la o examinare atentă, se observă că satinajul hîrtiei nu este la fel cu cel al unei hîrtii similare netratate. În consecință, serviciile de spionaj nu se puteau mulțumi cu rezultatele obținute, continuîndu-se astfel cercetările pentru obținerea unei noi metode de scris simpatice, care să nu necesite tratamente de protejare dificile. Aceste cercetări au dus la metoda scrisului uscat, întrebuintîndu-se în acest scop „indigoul alb”.

Metoda scrierii simpatice cu indigoul alb a făcut ca reactivul lichid iodurat să nu mai fie eficient. Și la această metodă este nevoie de o protejare a scrisului, nu împotriva unui reactiv general, ci împotriva examinării scrisorii la lumină oblică. Dar această protejare, ne mai fiind de ordinul a trei-cinci minute, ci trei-cinci secunde, nu mai degradează satinajul hîrtiei.

Desigur, metoda scrisului uscat pune probleme atît serviciilor de spionaj, cît și celor de contraspionaj. Prin această metodă, numărul substanțelor ce pot fi întrebuintate la scrisul simpatice se îngustează și mai mult. În cazul indigoului alb, substanța

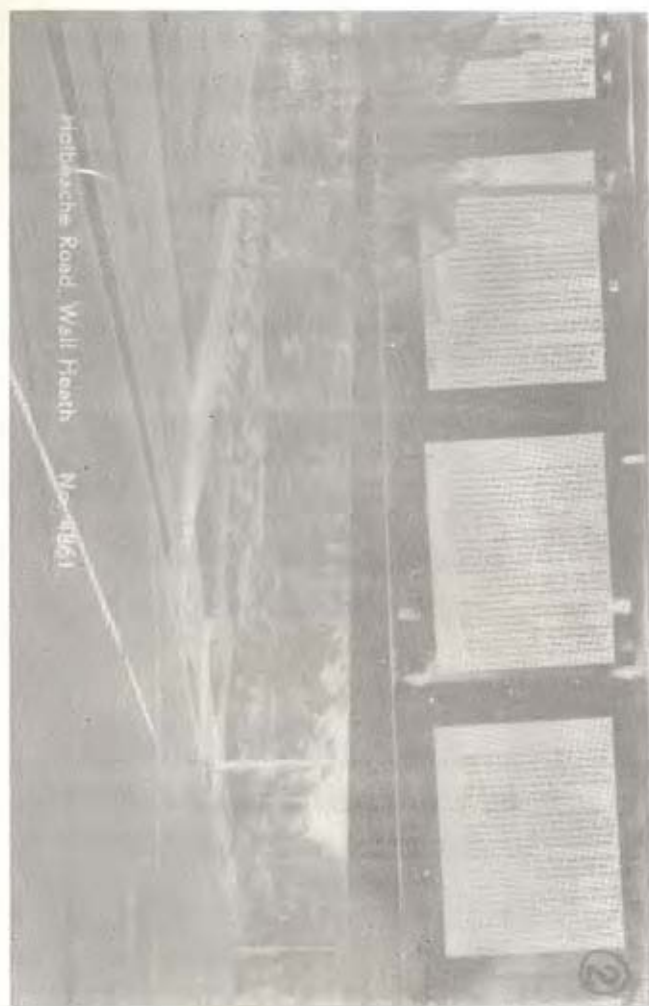

Vedere conținînd imagine fotografică latentă
pe porțiunea albă

Imaginea latentă revelată.

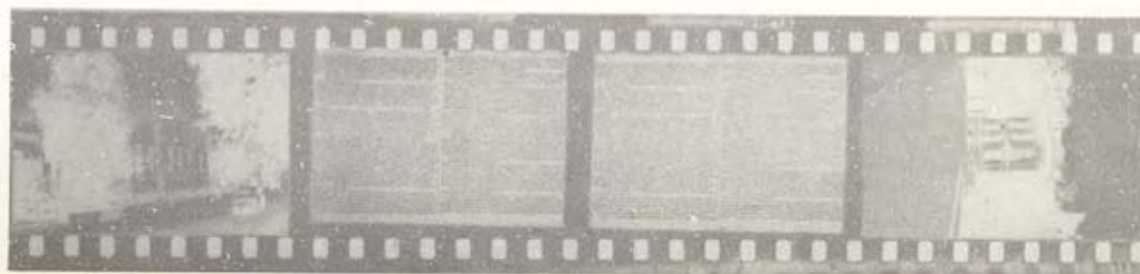

Imagine latentă revelată, pe o ilustrată
foto procurată din comerț.

Porțiunile goale conțin imaginea latentă
a unui text cifrat.

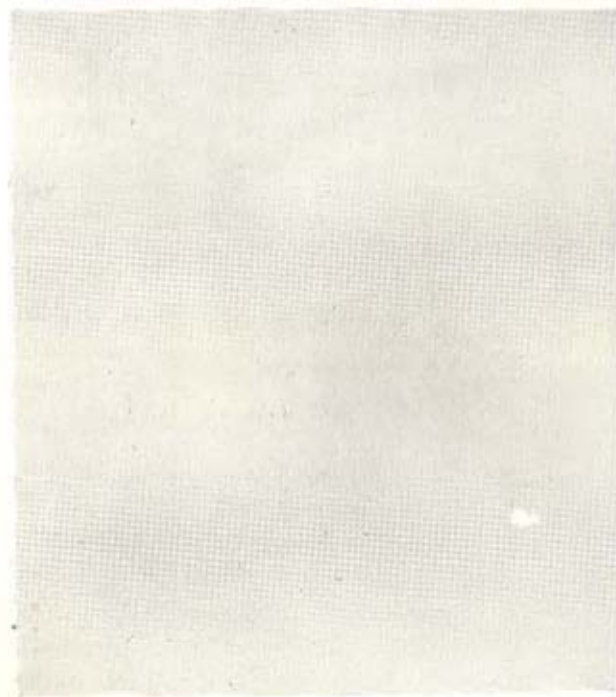
Textul secret revelat.

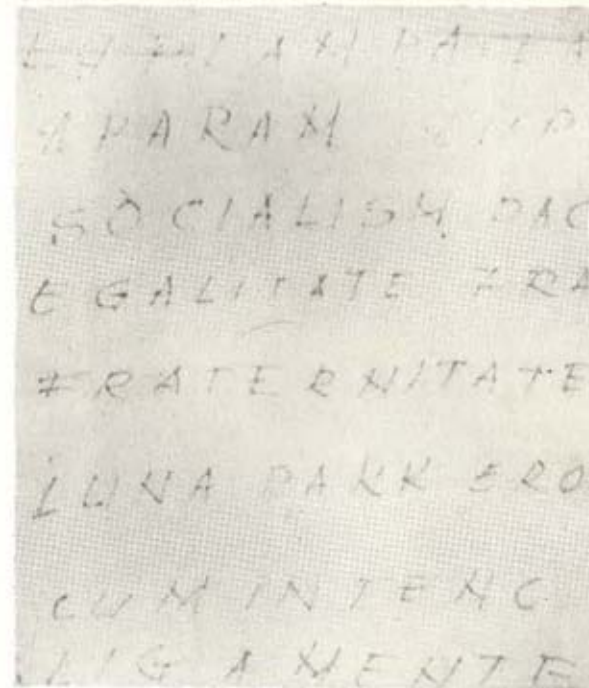
Ambalaj de medicament conținând
peliculă foto subțiată.

Ambalajul deslipit la clapă, unde se
observă pelicula foto.

Pînză conținând text simpatic.

Text simpatic revelat pe pînză.

sensibilă care se află pe suprafața unei foi de hirtie reprezintă o cantitate strict limitată. Din aceasta rezultă că se pot întrebuința numai acele substanțe care au o mare sensibilitate la reacție, pentru ca, după revelare, scrisul să poată fi citibil.

Pentru serviciile de contraspionaj, greutăți mari se ivesc în ceea ce privește depistarea scrisului în volumul mare de corespondență. Nu mai poate fi vorba de un reactiv care să pună în evidență orice scris, ci de analiza chimică, care înseamnă executarea multor reacții specifice, pentru ca una din ele să reacționeze cu substanța scrisă.

Din această cauză și-au făcut loc unele metode fizice de depistare. Printre aceste metode fizice, mai mare eficacitate are metoda analizării corespondenței la „lumină oblică” și metoda „benzilor aderente”. În orice caz, pentru serviciile de contraspionaj, depistarea scrierilor simpatice a devenit mult mai grea, aceasta cu atât mai mult cu cât metoda permite scrierea pe suprafețe pe care nu se putea scrie înainte. Astfel, cu indigoul alb nu este o problemă de a scrie în interiorul unor plicuri, însă este o problemă de a analiza aceste plicuri; cu indigoul alb se poate scrie în interiorul unor ziare, reviste, chiar pe porțiunile cu desene, însă depistarea este foarte greoaie, cu atât mai mult cu cât unele reviste au 100–150 pagini. Se pune astfel un semn de întrebare noțiunii de căutare în masă. Această noțiune consider că își schimbă oarecum conținutul. Dacă, pînă la apariția „indigoului alb” și o perioadă de timp după aceea, se putea vorbi de metode de căutare în masa corespondenței, astăzi se pune problema selecționării riguroase a persoanelor ce utilizează poșta internațională, îngustarea numărului de cazuri suspecte și acționarea în ca-

drul acestor „cazuri”. Am întrebuințat expresia „acționare”, pentru că astăzi este imperios necesară o conc lucrare cât mai strînsă între unitățile operative și unitățile tehnice, pentru cunoașterea, din toate punctele de vedere, a cazurilor deosebite, în vederea analizării lor și a stabilirii măsurilor ce trebuie luate, atât din punct de vedere operativ, cât și din punct de vedere tehnic.

Mijloacele tehnice de a transmite informațiile prin intermediul poștei nu se limitează numai la scrierea simpatice. O preocupare a serviciilor de spionaj a fost și este de a diversifica cât mai mult aceste mijloace, îngreunînd astfel depistarea legăturii între agenți și centrală.

Desigur, această diversificare necesită o pregătire tehnică mai temeinică a agenților ce au sarcina de a culege și transmite informațiile, dar, în același timp, rezultă și necesitatea unei bune pregătiri tehnico-operative a întregului aparat de contraspionaj. Voi arăta mai jos cîteva mijloace tehnice întrebuințate în transmiterea informațiilor pe calea poștei.

Imaginea latentă pe fotografii.
Pe orice fotografie familială sau reproducere fotografică, cu mijloace normale, care pot fi la îndemîna oricărui fotograf amator, se poate fixa imaginea unui text. Această imagine este invizibilă la lumina naturală și la razele ultraviolete. Textul poate fi pus în evidență prin revelare fizică, dar aceasta duce la deteriorarea întregii fotografii. Pe o fotografie 9×12 se poate fixa textul a una pînă la patru pagini format A₄. Pe o ilustrată ce se cumpără din comerț (fotografie și nu ilustrată tipărită) se pot fixa, de asemenea, pe părțile ei luminoase, imagini ale unor texte care devin invizibile. Persoana care întrebuințează acest mijloc trebuie să posede unele substanțe chimice ca: azotat de

argint, bromură de potasiu, fixaj fotografic. În această perioadă, cînd a crescut numărul fotografiilor amatori și s-a dezvoltat mult schimbul de ilustrate între persoanele din diverse țări, posibilitatea transmiterii prin acest mijloc a devenit de ajuns de mare. Metoda imaginii latente pe fotografii familiale sau pe fotografii ilustrate trebuie să fie, din acest motiv, în atenția organelor specializate în depistarea mijloacelor de transmitere prin poștă.

Imaginea latentă pe film și celofan : Același principiu al imaginii latente poate fi întrebuițat și pe film sau celofan. Se mai întîmplă ca, din țară sau din altă țară, să se trimită filme fotografice în care capetele sînt transparente sau există cîte o peliculă „scăpată”. Pe aceste porțiuni transparente se pot fixa imagini latente, care pot deveni citibile prin revelare fizică.

Celofanul obișnuit, întrebuițat la diverse ambalaje, poate fi și el un bun suport pentru imagini latente. În cazul filmului ori al celofanului, pentru formarea imaginii latente, persoana respectivă trebuie să posede tot reactivii chimici arătați mai sus.

Micropunctul : Prin micropunct se înțelege imaginea fotografică micșorată a unei foi scrise, astfel încît de la mărimea A_4 să se ajungă la o mărime a cărei suprafață să fie de circa un milimetru pătrat.

Pentru a confecționa micropunctul, un agent trebuie să posede : un aparat foto sau de filmat al cărui obiectiv să aibă distanța focală de 8–12 mm (ori numai obiectivul, la care adaptează un mic dispozitiv cilindric), film special cu o putere de rezoluție de 500–2000 linii/mm, re-

velator foto, fixaj, solvent pentru dizolvarea suportului gelatinei. În condiții mai grele, se poate executa micropunctul și cu ajutorul unui obiectiv normal, cu distanța focală de 50 mm. De asemenea, agentul trebuie să aibă un microscop sau acces la un microscop, pentru a verifica calitatea micropunctelor confecționate sau pentru a citi micropunctele.

Transmiterea micropunctelor este destul de facilă. Fără a vorbi de transmiterea prin pachete, cărți, reviste, ziare, deoarece nu constituie nici o problemă, voi arăta unele posibilități de transmitere prin scrisori, ilustrate, cărți poștale, cazuri în care se cere o anumită îndemînare.

La scrisori, micropunctele se pot plasa sub căptușeala plicului, sub timbru, sau se pot îngropa în hirtia plicului sau a scrisorii. Se desprinde într-un loc lipitura căptușelii, se lipește micropunctul cu o soluție solubilă în solvent organic (în orice situație în care se lipește micropunctul, se întrebuițează numai o astfel de soluție), după care se lipește din nou căptușeala. La timbru, printr-o tăietură făcută în spatele lui, în dreptul unei culori închise, se introduce micropunctul, lipindu-se apoi tăietura, după care se lipește și timbrul pe scrisoare. La clapa inferioară a plicului, micropunctul se introduce prin lipire în tăietura făcută sub lipitura normală a clapei. Dacă plicul sau hirtia scrisorii este mai groasă, se poate introduce micropunctul în hirtia plicului sau în hirtia scrisorii, scriindu-se textul (preferabil cu pastă, astfel încît scrisul să acopere locul unde se află micropunctul).

În ilustrate și cărți poștale, micro-

punctul se poate introduce sub timbru (aşa cum s-a arătat mai sus), sub textul tipărit sau într-un loc stabilit în prealabil, avînd grijă ca, atunci cînd se scrie conţinutul, acesta să acopere bine locul în care este îngropat. Micropunctul se mai poate introduce într-o despicătură făcută în muchia ilustratei. Această despicătură, după introducerea micropunctului, poate fi lipită sau poate rămîne dezlipită.

Cu metodele pe care le-am expus, nu am epuizat posibilităţile de transmitere a informaţiilor pe calea poştii. Se mai poate folosi transmiterea filmului (unde o peliculă 24/36 mm poate cuprinde imaginea a peste 20 foi, format A₄), scrisul pe ţesături, imaginea latentă pe pînză etc.

Pecum se vede, mijloacele de transmitere a informaţiilor prin poştă sînt variate şi ingenioase, ceea ce nu înseamnă însă că, în stadiul actual depistarea acestor mijloace este imposibilă. Pentru fiecare metodă de transmitere există metode de depistare, dar sînt de ajuns de dificile şi nu pot cuprinde decît un număr foarte limitat de materiale (scrisori, reviste etc.). Pentru scrisul cu indigoul alb, metoda analizei la razele ultraviolete, pe baza fluorescenţei unor substanţe, nu mai prezintă eficienţă. Cu rezultate mai bune, este folosită metoda „peliculei aderente”, care ridică urma scrisului de la majoritatea reţetelor de scris. Această metodă este cu atît mai importantă cu cît, fiind foarte simplă, poate fi însuşită uşor de toţi ofiţerii de contraespionaj şi aplicată în orice situaţie în care se bănuieşte că un anumit material ar conţine text simpatice, scris cu indigoul alb. Analiza mate-

rialelor la lumină oblică dă şi ea uneori rezultate, mai ales atunci cînd agentul, din motive obiective sau subiective, nu respectă întocmai instrucţiunile de scris. Şi această metodă de depistare poate fi însuşită uşor de către ofiţerii de contraespionaj.

După metodele fizice de analiză, urmează analiza chimică a imprimatelor care comportă însă un număr însemnat de reacţii, îngustîndu-se astfel foarte mult posibilitatea analizării unui volum mare de materiale.

Studierea fotografiilor, ilustratelor, fotografiilor, celofanului, în vederea depistării imaginilor latente, se poate face numai pe materialul original. Dar aceasta atrage după sine contrafacerea, în prealabil, a materialului.

Pentru depistarea micropunctelor, verificarea materialului cuprinde cîteva metode fizice. Trebuie spus că nu există metodă infailibilă pentru depistarea micropunctului, aceasta depinzînd în cea mai mare măsură de experienţa şi simţul de răspundere al lucrătorilor. În principiu, cunoscîndu-se metodele de camuflare a micropunctelor, trebuie căutate cu multă atenţie locurile în care ar putea fi ele, stabilind, la început, urmările acţiunii de camuflare.

Astfel, la ilustrate şi cărţi poştale, în cadrul direcţiei noastre, se procedează astfel: se examinează ilustratele în transparenţă, la lumina unui reflector; dacă micropunctele nu sînt albite, în multe cazuri, devin vizibile; se examinează materialul la razele ultraviolete filtrate, pentru depistarea unei fluorescenţe deosebite, ce poate proveni de la soluţia cu care s-a lipit micropunctul; la microscopul stereoscopic se examinează cele patru margini ale ilustra-

tei, pentru a vedea eventuala despicătură făcută în aceste muchii sau urma lipiturii (dacă, după introducerea micropunctelor, s-a făcut lipirea); se pipăie cu mare atenție întreaga suprafață a ilustratei sau a cărții poștale, pentru a depista asperitățile ce pot proveni de la îngroparea micropunctelor. Fiecare loc suspect se examinează la microscop; se analizează întreaga suprafață la microscop (în special locurile mai înegrite, încrucișările de linii, locurile unde apare o anumită ezitare în scris), pentru depistarea tăieturii făcute la îngroparea micropunctului.

La scrisori, ținând seamă de posibilitățile de camuflare a micropunctelor, se face o verificare minuțioasă, așa cum s-a arătat mai sus.

Din cele expuse se poate vedea mai clar de ce problema depistării în masă a mijloacelor de transmitere a informațiilor pe calea poștei și-a schimbat oarecum conținutul.

Volumul mare de corespondență, reviste, cărți, ziare etc., constituie un teren vast pentru transmiterea de informații. Fără o selecționare științifică a cazurilor suspecte și reducerea numărului lor, găsirea mijloacelor de transmitere devine o problemă de hazard; munca de securitate cuprinde un volum mare de gândire, este o muncă științifică și orice activitate desfășurată pe alte principii, nu numai că nu poate să dea rezultate bune, dar poate chiar să dăuneze.

★
★ ★

Conform ordinului Conducerii Consiliului Securității Statului, până la sfârșitul anului 1970, fiecare ofițer din direcțiile operative trebuie să aibă cel puțin două legături impersonale cu

informatori de valoare. Pentru astfel de legături, folosind poșta internă, ascunzători etc., se poate întrebuința scrisul simpatic (cu cerneală sau indigo alb). În cazul acesta nu poate fi vorba (în condiții normale) de protejarea scrisului simpatic, întrucât nu există riscul unui control executat de un organ specializat în depistarea acestui scris. În principiu, orice substanță, solubilă în apă sau amestec apă-alcool, invizibilă la lumina naturală și care poate fi pusă în evidență printr-un mijloc fizic sau chimic, poate fi întrebuințată la scrisul simpatic.

Voi da mai jos câteva rețete care pot fi întrebuințate pentru legătura impersonală internă:

1. *Soluție 2% clorură de sodiu* (sare de bucătărie) în apă. Revelatorul este format din două soluții: Azotat de argint (1 gram la 100 ml apă distilată) și revelator foto pentru pozitive.

Modul de revelare: Se introduce hirtia într-un vas curat și uscat (cristalizor, tavă) cu fața scrisă simpatic în sus, după care se toarnă peste ea soluția de azotat de argint, astfel ca întreaga hirtie să fie acoperită. După circa zece secunde, soluția de azotat se toarnă înapoi în sticlă; se spală hirtia tratată (în același vas) cu apă de robinet de circa zece ori, având grijă ca jetul de apă de la robinet să nu curgă direct pe foaie, pentru a nu o degrada; se expune circa 30 de secunde la lumina unui bec; în aceeași tavă se toarnă revelatorul fotografic. Scrisul apare de culoare neagră; se spală scrisoarea revelată de două-trei ori cu apă de robinet, pentru îndepărtarea urmelor de revelator fotografic.

Soluția de azotat de argint se poate întrebuința de mai multe ori; ea va fi

păstrată într-o sticlă brună. Soluția de revelator se poate, de asemenea, întrebuința de mai multe ori.

2. 2% sulfat de sodiu în apă sau 2% sulfat de magneziu (sare amară). Revelatorul este compus tot din două soluții: Azotat de plumb 4%, sulfură de sodiu 3%.

Modul de revelare: Se introduce hirtia într-un vas și se toarnă peste ea soluția de azotat de plumb. După câteva secunde se toarnă soluția în apoi în sticla ei; se spală hirtia cu apă de robinet de circa zece ori; se introduce în vas soluția de sulfură de sodiu; scrisul apare de culoare neagră; se spală hirtia revelată de circa cinci-șase ori cu apă de robinet.

Soluțiile de revelare pot fi întrebuințate de mai multe ori.

3. Soluție 2% clorură de bariu în apă. Revelatorul este rodizonatul de sodiu, soluție concentrată.

Modul de revelare: Hirtia scrisă cu clorură de bariu se unge cu soluția revelatoare, cu ajutorul unui tampon de vată înfășurată pe un bețișor. Scrisul apare de culoare roșie.

4. Soluție 2% de acid sulfuric în apă. La acest tip de cerneală, revelarea se va face cu ajutorul căldurii. Scrisoarea scrisă cu soluție de acid sulfuric se ține deasupra unui reșou cald sau se calcă cu mașina de călcat fierbinte. Scrisul apare de culoare neagră.

5. Soluție 2% acid oxalic în apă. Revelarea se face, de asemenea, cu ajutorul căldurii.

6. Soluție 2% azotat de plumb în apă. Revelatorul este soluția de 3% sulfură de sodiu.

Modul de revelare: Hirtia scrisă cu soluția de azotat de plumb se unge cu soluția revelatoare, folosind un tampon de vată înfășurată pe un bețișor de lemn. Scrisul apare de culoa-

re neagră. După revelare, scrisoarea se spală cu apă, pentru îndepărtarea excesului de revelator.

7. Indigoul cu dimetilglioximă. Pentru realizarea unui text scris cu indigou se procedează în felul următor: Coala de hirtie pe care urmează a se scrie textul simpatic se așează pe o placă de sticlă. Deasupra colii se așează indigoul cu partea sensibilă în jos, peste care se pune o altă coală de hirtie, scriindu-se pe această coală textul simpatic cu un creion negru. HB. Textul banal nu se va scrie pe fața ce conține text simpatic. Revelatorul se prepară astfel: Se dizolvă cinci grame acetat de nichel în apă și se adaugă trei cc de acid acetic.

Modul de revelare: Se aburește hirtia scrisă, circa 30 de secunde, pe ambele fețe, la aburul produs de un ceainic, după care se lasă hirtia să se usuce; cu un tampon de vată, se unge hirtia cu revelatorul preparat; textul simpatic apare de culoare roșie.

În cadrul legăturii impersonale interne, atunci când informatorii transmit informațiile, se va putea da acestora rețete de scris simpatic cu revelări mai greoaie. Atunci când ofițerii dau instrucțiuni informatorilor, vor trebui să țină seama de posibilitățile de revelare ale acestora. Acelora care au posibilități reduse, este preferabil să li se recomande rețetele de cerneleuri revelabile cu ajutorul căldurii.

Aplicarea în practică a legăturii impersonale duce la întărirea conspirativității muncii de securitate. Se impune ca ofițerii, în activitatea lor de instruire a informatorilor, să aibă în vedere toate aspectele ce pot duce la desconspirări, pentru ca, evitându-le, metoda legăturii impersonale să ducă la creșterea eficienței muncii.

Colonel M. ALBIN

PROBLEME

ACTUALE

ALE MUNCII DE EVIDENȚĂ

Colonel LUCIAN MATEESCU

În contextul activității sale generale, merită să transpună în viață indicațiile conducerii partidului și statului nostru, Consiliul Securității Statului manifestă o atentă preocupare pentru orientarea aparatului de securitate în direcția cunoașterii exacte, în fiecare moment, a situației operative, pentru a putea aprecia just schimbările ce s-au produs și se produc permanent în activitatea desfășurată de către elementele dușmănoase împotriva Republicii Socialiste România.

Evidențele de securitate, parte componentă a activității aparatului nostru, îndeplinesc în acest cadru, prin conținutul lor, rolul de mijloc al muncii de securitate, de „seismograf” al acesteia, cum au fost ele definite de către conducerea Consiliului Securității Statului. Concentrând datele rezultate din efortul și munca întregului aparat, evidențele de securitate

sint chemate totodată să aducă o contribuție eficientă la perfecționarea continuă a întregii activități de realizare a sarcinilor.

Elaborarea recentă a noilor Instrucțiuni privind activitatea de evidență, dispecerat și arhivă a constituit o măsură deosebit de importantă și de actuală.

Deși au trecut numai câteva luni de la punerea în aplicare a instrucțiunilor, ne putem îngădui aprecierea că ele s-au dovedit pe deplin necesare, ca act diriguitor în organizarea și exploatarea datelor evidenței.

În cele ce urmează, vom încerca să analizăm unele dintre aspectele esențiale care caracterizează acest document.

Stabilind noi norme de lucru, instrucțiunile, prin conținutul lor, reprezintă, față de cele anterioare, o formă superioară de reglementare,

prin aceea că au pus bazele perfecționării continue, de viitor, a activității de evidență.

De la început vom sublinia caracterul sintetizat al noilor instrucțiuni, care ni se înfățișează astfel ca un document analitic, un instrument de lucru, cu coordonate precise. Aplicarea prevederilor acestor instrucțiuni — care reflectă concis o îndelungată practică generalizată, la care și-au adus contribuția numeroase cadre cu experiență din aparat — este de natură a asigura muncii de evidență o cit mai mare mobilitate și eficiență.

Având rolul de a clarifica și preciza în mod deosebit elementele strict necesare muncii, prevederile cuprinse în instrucțiuni au înlocuit alte acte cu caracter de directivă în materie.

Pe baza indicațiilor primite, la întocmirea acestor instrucțiuni, s-a avut în vedere mai ales simplificarea muncii de evidență. Așa cum se menționează și în cuprinsul lor, instrucțiunile trebuie „să constituie un instrument mobil și suplu, care să furnizeze tuturor unităților de securitate datele și informațiile solicitate”.

Prin aceste instrucțiuni, se realizează în esență : simplificarea muncii de evidență și arhivă, prin reducerea unor cerințe prevăzute anterior ; sporirea gradului de conspirativitate și compartimentare a muncii (mai cu seamă în cazul materialelor referitoare la persoanele care formează obiectul urmăririi informative speciale și a acelor care fac parte din rețeaua informativă ; asigurarea unui grad sporit de operativitate în furnizarea datelor solicitate de către aparatul informativ.

Ca un element caracteristic de fond, reținem abordarea mai largă, de principiu, a unor categorii de activități, prin renunțarea la detaliile care creau deseori un cadru li-

mitativ și frinau inițiativa aparatului de securitate.

Referindu-ne în principal la simplificările aduse, vom releva că, prin noile instrucțiuni, au fost înlăturate o serie de formalități ce necesitau în trecut un mare volum de muncă, precum și cheltuieli materiale inutile. Totodată s-a redus numărul operațiilor de efectuat și deci timpul corespunzător de muncă al ofițerilor aparatului a putut fi astfel economisit și utilizat nemijlocit pentru realizarea sarcinilor informative. Vom sublinia în acest sens, de pildă, că în prezent s-a renunțat la unele formulare sau lucrări, cum ar fi referatele de deschidere și închidere a dosarelor pentru urmărirea informativă specială, hotărâri de luare în evidență în cadrul supravegherii informative generale, ori de luare în evidență a persoanelor din rețeaua informativă și altele. În proporție de peste două treimi au fost reduse documentele și formularele ce trebuiau întocmite pentru dosarele de obiectiv-problemă, acțiuni informative, dosare de urmărire penală și cele pentru persoanele din rețeaua informativă.

Evidențele de securitate constituie o valoare deosebită pentru organele de securitate, fiind bazate pe reguli exacte de organizare, înregistrare, păstrare și exploatare științifică. Afirmând aceasta, dorim să subliniem grija cu care evidențele trebuie privite și înțelese de către întregul nostru aparat, astfel încât aportul prompt și exact al fiecărui ofițer în asigurarea, menținerea la zi și utilizarea lor, să se facă pe deplin remarcat.

Concluziile conducerii Consiliului Securității Statului, cu privire la stadiul și calitatea evidențelor de securitate în activitatea desfășurată pe anul 1969, au arătat că toate unitățile de securitate s-au preocu-

pat de crearea și menținerea unor evidențe clare, de respectarea și traducerea în practică a ordinelor primite pe această linie de muncă.

La data intrării în vigoare a noilor instrucțiuni, evidențele de securitate, cu unele mici excepții, reflectau situația operativă reală, constituind un sprijin efectiv pentru întregul aparat și un mijloc eficient de informare a conducerii Consiliului Securității Statului.

Este cunoscut faptul că în trecut, în urma unor încălcări ale legalității socialiste, se ajunsese la un moment dat, pe baza „materialelor deținute”, ca evidența generală a securității statului să conțină un număr exagerat de mare de elemente considerate dușmănoase. Acea situație era de natură să creeze o imagine profund eronată și dăunătoare cu privire la compoziția și atitudinea politică a populației țării. În urma ordinelor conducerii Consiliului Securității Statului și pe baza unei analize temeinice, s-au luat măsurile necesare pentru punerea de acord a evidenței cu realitatea.

Acționând ferm pe linia perfecționării permanente a întregii munci de securitate, Consiliul Securității Statului a pus și activitatea de evidență pe baze noi, prin eliminarea unor forme perimate, respinse de viață și prin instituirea unui cadru simplificat și precis conturat, pentru munca acestui sector.

În primul rând, așa cum subliniam, s-au remarcat indicațiile date pe linia stabilirii cu strictețe a criteriilor după care o persoană trebuie, sau nu trebuie, să se afle în evidențele securității statului. Prezentele instrucțiuni asigură din acest punct de vedere o mare rigurozitate și exigență.

Hotărîrea menținerii sau scoaterii unei persoane din evidența generală,

incumbă o mare răspundere organelor de securitate, fiecărui ofițer, ea avînd, în ultimă instanță, un conținut politic. Prin urmare, ofițerii de securitate, sub directă conducere și îndrumare a șefilor lor, trebuie să dea dovadă de mult discernămint, bazat pe o temeinică însușire a documentelor de partid și a ordinelor Consiliului Securității Statului. La rîndul lor, unitatea centrală și subunitățile de evidență trebuie să vegheze cu strictețe la respectarea prevederilor instrucțiunilor în această problemă.

Pentru a da un conținut cit mai cuprinzător evidențelor de securitate și a le asigura suplețea necesară, instrucțiunile au evitat în general descrierile și enumerările limitative, care existau anterior. În prezent, sfera și conținutul evidențelor de securitate sînt definite prin categorii mai largi, de natură a le asigura mobilitatea corespunzătoare. Se remarcă faptul că au fost reduse substanțial categoriile prevăzute în vechile normative, în număr de aproape 40, a căror menținere ar fi fost depășită de evoluția societății și de problemele activității noastre actuale.

Ca și în alte domenii de activitate, în evidența noastră generală se acumulează neîncetat noi informații și materiale privind unele probleme sau persoane care interesează securitatea statului. Acumularea unor asemenea date nu reprezintă un scop în sine, ci e menită să servească la asigurarea unei trainice baze de inițiere a măsurilor operative. Prin aceasta, evidența generală contribuie la înlăturarea posibilității ca elementele dușmănoase să scape de sub urmărirea organelor de securitate, precum și la prevenirea pătrunderii acestor elemente în locuri unde ar putea aduce prejudicii statului nostru.

Toate regulile privitoare la orga-

nizarea evidenței generale și mai ales la modul de furnizare a informațiilor, au în vedere crearea unor condiții cât mai eficiente de asigurare a conspirativității și a secretului măsurilor întreprinse de organele securității statului împotriva dușmanilor orînduirii socialiste din țara noastră.

Cunoscută fiind contribuția pe care trebuie să o aducă evidența la realizarea sarcinilor muncii de securitate în bune condiții, Consiliul Securității Statului, în cadrul ansamblului de măsuri pe care le-a luat pentru îmbunătățirea generală a activității, a avut în vedere și modernizarea și perfecționarea muncii din acest sector. Faptul s-a concretizat în sprijinul efectiv acordat unității noastre prin procurarea și punerea în funcțiune a unor instalații tehnice și îndeosebi prin achiziționarea în perspectivă a unui calculator electronic necesar evidențelor de securitate și altor cerințe informaționale. Instalarea și exploatarea unei asemenea aparaturi de înaltă tehnicitate implică acțiuni preliminare de amploare, menite să pregătească cu minuțiozitate și precizie datele ce vor fi introduse în memoratorul calculatorului electronic, operațiuni care vor constitui obiective principale ale muncii noastre în viitor.

Analiza atentă și permanentă a datelor centralizate la evidența specială determină stabilirea direcțiilor spre care își îndreaptă în mod deosebit atenția elementele dușmănoase și oferă posibilitatea aparatului securității statului să-și dirijeze cu succes forțele de care dispune pentru prevenirea și lichidarea acțiunilor potrivnice statului nostru.

Consiliul Securității Statului a stabilit cadrul și criteriile care trebuie să stea la baza organizării și exploatării evidenței speciale. Apli-

carea cu caracter experimental a liniei de muncă indicată în documentele și ordinele sus-menționate a ilustrat justetea noii orientări concepționale, desprinzându-se totodată unele concluzii care au dus la necesitatea elaborării noilor Instrucțiuni privind activitatea de evidență, dispecerat și arhivă, instrucțiuni care sintetizează la nivel superior experiența dobîndită în acest domeniu.

Datorită noii concepții formulate în legătură cu rolul și conținutul activității evidenței speciale, compartimentele respective și-au dovedit mai mult viabilitatea, organizînd și exploatarea în mod eficient datele ce le dețin. În acest sens, poate fi scoasă în evidență experiența pozitivă, cîpătată de compartimentele de evidență specială din unitatea noastră, care au întocmit în cursul anului 1969 mai multe studii și documentare.

În scopul furnizării cu mai multă operativitate a datelor din evidența specială, conducerea Consiliului Securității Statului a ordonat introducerea la unitatea centrală de evidență a micii mecanizări, concretizată prin aparatul „Vedorapid”, mecanism care, conform ordinului tovarășului Președinte, a fost deja introdus în toate inspectoratele județene de securitate.

La rîndul ei, evidența rețelei informative centralizează datele privind informatorii, colaboratorii, rezidenții și gazdele caselor de întîlniri, folosiți de unitățile informative pentru prevenirea și depistarea acțiunilor potrivnice securității statului.

Trebuie subliniat că și în cadrul acestei evidențe s-a simplificat formulistica, renunțîndu-se la o seamă de tabele, ca de pildă: tabelul cu

ofițerii care au lucrat cu informatorii și colaboratorii, tabelul cu informatorii care au fost introduși în case, tabelul cu informatorii și colaboratorii care au lucrat sau lucrează într-un obiectiv etc.

Subliniind importanța noilor reglementări, am dori să arătăm că, în cadrul acestei evidențe, în anul care a trecut, au fost cazuri cînd, la unele organe informative, nu s-au înregistrat, timp îndelungat, toate persoanele recrutate, fapt de care se fac vinovate și organele de evidență respective, care nu au luat măsurile ce se impuneau pentru a confrunța periodic situația de pe teren cu cea din evidență.

În altă ordine de idei, din noile prevederi ale instrucțiunilor desprindem faptul că transferarea de la o unitate la alta a materialelor referitoare la persoanele existente în rețeaua informativă se face direct între unitățile respective.

Organele de evidență trebuie să urmărească îndeaproape această problemă, deoarece, în anul 1969, au fost găsite multe cazuri de transferări necomunicate.

În legătură cu dosarele de obiectiv sau de problemă, trebuie spus că cele existente își vor păstra forma actuală, iar cele noi se vor deschide pentru obiectivele nou înființate, o dată cu apariția unor probleme ce interesează securitatea statului. S-a făcut și aici o simplificare și anume, eliminarea hotărîrii tip de deschidere a dosarului de obiectiv sau de problemă, fiind necesar numai ordinul rezolutiv al șefului unității. De menționat și simplificarea conținutului dosarului de obiectiv-problemă, în prezent imprimatul conținînd numai două prevederi, în loc de șapte cîte erau anterior. Procesul de simplificare poate

fi ilustrat destul de grăitor și prin cifra cu care au fost reduse formulele tip din vechile instrucțiuni, rămînînd numai 10, față de cele 24 cîte erau înainte.

O atenție deosebită se acordă prin noile instrucțiuni problemei furnizării de informații din evidențele securității statului, în scopul respectării cu strictețe a normelor de conspirativitate și de compartimentare a muncii.

O seamă de dispoziții ale noilor instrucțiuni se referă la munca de triere, dispecerat – sector relativ nou în cadrul aparatului nostru – și la activitatea de arhivă a securității statului, cuprinzînd, pentru fiecare din compartimentele amintite, sarcini importante, din care unele au caracter novator. În cuprinsul prezentului material, nu ne vom opri însă asupra acestor aspecte.

În concluzie la cele expuse mai sus, rezultă că noile Instrucțiuni privind activitatea de evidență, dispecerat și arhivă, pornind de la ideea simplificării și a creșterii eficacității în compartimentele respective, au prevăzut măsuri care să ducă la eliminarea unor formalități birocratice, inutile, ce se întocmeau pînă în prezent. Ele se înscriu în rîndul documentelor de bază ale muncii de securitate, constituind o expresie elocventă a preocupărilor majore ale Consiliului Securității Statului de a reglementa, pe baze științifice, activitatea întregului aparat de securitate în concordanță cu sarcinile puse de către partid în fața noastră.

Aparatului de evidență îi revine sarcina de a lupta cu hotărîre și răspundere pentru aplicarea în practică, în mod cît mai precis și exact, a acestor instrucțiuni.

Aspecte dintr-o aplicație tactică

ÎNVĂȚĂMINTE PREȚIOASE PENTRU PREGĂTIREA DE SPECIALITATE ȘI MILITARĂ A ELEVILOR

În cursul lunii aprilie a.c., Școala militară de ofițeri de securitate a organizat, în cooperare cu Inspectoratul de securitate al județului Dîmbovița, o aplicație tactică cu tema: „Acțiunile informative și de luptă, executate de unitățile de securitate în timp de război, pentru descoperirea

și nimicirea elementelor dușmănoase și a inamicului de cercetare și diversiune”.

Aplicația a avut ca scop principal să învețe pe ofițeri și pe elevi modul în care se organizează și se execută acțiunile de luptă, informative și contrainformative în timp de război, în cooperare cu miliția, gărzile patriotice și subunitățile M.F.A. de pe teritoriul unui județ. În mod deosebit s-a urmărit ca participanții să-și însușească sistemul de lucru al unităților și al organelor de securitate și să rezolve practic unele situații complexe, specifice muncii de securitate în timp de război, cum ar fi: organizarea și executarea acțiunilor informativ-operative în perioada mobilizării, organizarea și pregătirea trecerii la activitatea clandestină a unor ofițeri de securitate în spatele frontului inamic în cazul eventualei ocupații a unei părți a teritoriului patriei noastre; executarea acțiunilor pentru descoperirea unor rețele informative inamice; zădărnicierea pătrunderii unor elemente inamice în obiective pentru culegerea de informații sau săvîrșirea de acte de diversiune; organizarea și executarea măsurilor de securitate și pază pe liniile de comunicație de pe raza județului, în cooperare cu miliția și gărzile patriotice.

De asemenea, s-a urmărit și instru-

irea efectivelor de elevi în executarea unor acțiuni de luptă în adîncimea dispozitivului forțelor proprii, în cooperare cu subunități M.F.A. și gărzii patriotice, ca de exemplu : organizarea și ducerea acțiunilor de cercetare pentru descoperirea, capturarea și nimicirea formațiunilor de cercetare diversiune și a grupurilor înarmate apărute pe teritoriul județului ; executarea acțiunilor de luptă pentru eliberarea unui aerodrom ocupat de inamic ; reținerea unor elemente dușmănoase ; încercuirea și atacul inamicului într-un grup de clădiri ; pregătirea apărării pe o direcție importantă din adîncime, pentru oprirea sau întîrzierea ofensivei inamicului.

În scopul creării cadrului necesar executării problemelor de învățămînt propuse, a fost concepută o situație tactică, care prevedea că inamicul a declanșat agresiunea pe teatrul de acțiuni militare din sud-estul Europei și, trecînd la ofensivă pe direcția generală Edirne, Sliven, Giurgiu, a reușit să iasă cu forțele principale la nord de Munții Balcani, pe un aliniament situat la aproximativ 80 km sud de fluviul Dunărea.

Inamicul a întreprins frecvent trupe de desant aerian și formațiuni de cercetare-diversiune pentru : forțarea cursurilor de apă, întoarcerea apărării și cucerirea trecătorilor din munți, culegerea de informații, executarea unor acte de diversiune și activizarea elementelor dușmănoase din spatele frontului. Introducînd în bătălie noi forțe și mijloace concentrate la sud de Munții Balcani și pe aerodromurile din nordul Greciei, inamicul avea posibilitatea ca în zilele următoare să forțeze fluviul Dunărea, concomitent cu debarcarea unei mari unități de desant maritim pe litoralul Mării Negre.

Forțele aliate de pe teritoriul Bulgariei au dus lupte dirze de apărare

pe aliniamente succesive, reușind să încetinească ritmul ofensivei inamicului și să-i producă pierderi importante.

Forțele armate ale țării noastre au terminat mobilizarea, concentrîndu-se în raioanele stabilite, iar Armata I a organizat apărarea pe Dunăre, în Dobrogea și pe litoral. Se dădeau date cu privire la acțiunile întreprinse de unele elemente dușmănoase pe teritoriul județului Dimbovița, situația bazei de lucru și a rețelei informative după mobilizare, precum și a unităților C.S.S., M.A.I., M.F.A. și Gărzilor patriotice din zona aplicației.

Școala militară de ofițeri de securitate a primit ordin să se disloce pe subunități în localitățile Pucioasa, Doicești, Fieni și Ochiuri, cu misiunea de a acționa pentru nimicirea inamicului semnalat pe teritoriul județului Dimbovița. Un număr de 60 de ofițeri și elevi au fost puși la dispoziția inspectoratului județean de securitate ca „efective mobilizate”, în vederea încadrării lor în diferite compartimente de muncă, pentru rezolvarea sarcinilor sporite ce reveneau inspectoratului.

Concepția aplicației a avut în vedere posibilitățile de acțiune ale inamicului în cazul unei eventuale agresiuni împotriva țării noastre, precum și necesitatea de a se crea, pentru forțele proprii, situații complexe, corespunzătoare scopurilor și problemelor de învățămînt propuse. Astfel, în situația tactică adusă la cunoștința tuturor participanților la începerea aplicației, se cerea să se rezolve în timp scurt : organizarea dislocării efectivelor, a tehnicii de luptă și a materialelor în noile garnizoane, executarea marșului pe coloane mici și itinerare diferite, instalarea în secret a punctelor de conducere, a grupelor operative și a subunităților, organizarea muncii de securitate în condiții de război, o

nouă repartitie a forțelor și sectoarelor de responsabilitate, măsuri de securitate și încadrare informativă a noilor obiective dislocate pe teritoriul județului etc.

Avind în vedere caracterul de învățămînt al aplicației, s-a urmărit ca participanții să cunoască situația generală și desfășurarea progresivă a acțiunilor de luptă de pe front, situațiile tactice, rezolvările date și acțiunile executate de celelalte forțe (compartimente, subunități) participante.

Pe timpul aplicației au fost create numeroase situații specifice muncii de securitate, la rezolvarea cărora au participat atît ofițerii Inspectoratului de securitate al județului Dimbovița, cit și ofițeri și elevi din școală, aceștia din urmă fiind încadrați pe diferite funcții sau folosiți ca dubluri și ajutoare ale ofițerilor din inspectoratul de securitate. Acest procedeu a asigurat însușirea cunoștințelor practice și îmbogățirea experienței ofițerilor și elevilor școlii. Trebuie subliniat, de asemenea, faptul că, paralel cu executarea misiunilor din cadrul aplicației, un număr de ofițeri și elevi au participat la rezolvarea unor probleme reale ale muncii de securitate, aflate în lucru în perioada respectivă.

Aplicația a scos în evidență unele învățăminte și concluzii care vor contribui la îmbogățirea experienței ofițerilor din unitățile de securitate. În acest scop, ne vom referi în continuare la cîteva aspecte mai semnificative.

Se știe că în situație de război, în fața organelor de securitate se ridică probleme de o complexitate și dificultate mai mare. Este suficient să avem în vedere că rețeaua se descompletează, că o serie de obiective primesc sarcini noi, altele se dislocă,

situația putînd evolua în direcții care să ridice greutăți foarte mari în organizarea și conducerea muncii de securitate, greutăți determinate de diferite cauze, nefiind exclusă nici ocuparea vremelnică de către inamic a unei părți din teritoriul țării. Avîndu-se în vedere astfel de considerente, în situația specială s-a prevăzut că rețeaua informativă, în urma decretării mobilizării, a fost descompletată în ansamblu, în proporție de 30%, iar rețeaua informativă din mediul rural în proporție și mai mare. De asemenea, s-au prevăzut mutațiile produse în baza de lucru, prin plecarea unor elemente aflate în evidență, apariția altora, dislocarea unor obiective economice pe teritoriul județului etc.

O astfel de situație complexă impunea adoptarea unor forme și metode de organizare și conducere a muncii de securitate care să se dovedească elastice, să facă față în condiții optime oricăror probleme, oricît de dificile ar fi fost.

Desfășurarea aplicației a scos în evidență că, în astfel de condiții, este indicată conducerea și coordonarea centralizată a tuturor acțiunilor informative, contrainformative și de luptă imbinată cu activitatea unor grupe operative care, acționînd în sectoare de responsabilitate, să fie în măsură să rezolve independent toate problemele muncii de securitate.

Astfel, pentru conducerea și coordonarea acțiunilor informative, contrainformative și de luptă, pe raza județului Dimbovița s-a constituit un comandament subordonat primului secretar al comitetului județean P.C.R., format din cadre de conducere ale inspectoratelor județene de securitate și de miliție, precum și din statele majore ale Gărzilor patriotice și ale Școlii militare de ofițeri de securitate.

Teritoriul județului a fost împărțit în cinci sectoare de responsabilitate în care munca de securitate a fost condusă nemijlocit de grupe operative, dislocate în principalele centre social-economice ale județului.

În compunerea grupelor au intrat ofițeri din toate compartimentele de muncă, în raport cu problemele pe care le ridică situația informativă din zonă (existența și componența bazei de lucru, obiective economice importante, locuri vulnerabile, posibilități de desantare etc.).

Grupele operative au fost întărite cu ofițeri-elevi și cadre didactice, considerați ca rezervă a inspectoratului la mobilizare. Zilnic, cite un ofițer-elev a dublat pe inspectorul șef și pe șefii de compartimente din cadrul grupelor operative, ei lucrând efectiv la conducerea și îndrumarea muncii de securitate din sectoarele respective. Alți ofițeri din școală au fost repartizați cu sarcini concrete în obiective importante din diferite localități, în efectuarea unor lucrări de filaj, de cercetare penală, filaj corespondență, contraacțiune radio-electronică etc.

Date fiind împrejurările în care au acționat încă din prima zi grupele operative, în urma măsurilor luate, au reușit să realizeze într-un timp scurt unele sarcini de importanță majoră, cum sînt: crearea unor case conspirative și de întîlniri, stabilirea unor parole și legături impersonale cu rețeaua informativă, identificarea unor ascunzători și locuri ce ar fi putut să fie folosite în caz de nevoie. De asemenea, cu sprijinul organelor de partid și U.T.C., încă din prima zi s-a acționat în mod organizat în direcția dezvoltării spiritului de vigilență al populației din toate localitățile din raza de responsabilitate, pentru a zădărnici acțiunile dușmanului.

Fiecare grupă operativă, în raport

cu situația concretă din zonă, și-a repartizat efectivele cît mai judicios, în scopul de a stăpîni în permanență situația și a putea interveni cu eficacitate, în orice moment.

Astfel, desprinzînd concluzia că inamicul își îndreaptă atenția în direcția slăbirii potențialului economic și de apărare, prin inițierea unor acțiuni de diversiune, grupele operative au întreprins măsuri energice pentru prevenirea și descoperirea la timp a oricăror încercări de acest fel ale dușmanului.

Dintre aceste măsuri se pot menționa: completarea rețelei informative pentru înlocuirea celei mobilizate; intensificarea culegerii de informații în mod nemijlocit de către ofițeri; folosirea cu randament a paznicilor, personalului P.C.I., pădurarilor, factorilor poștali; conlucrarea strînsă cu factorii de conducere din cadrul obiectivelor, cu Gărzile patriotice. De asemenea, s-a acordat o atenție deosebită punctelor vulnerabile a căror securitate a fost întărită, în primul rînd, prin mobilizarea la sporirea vigilenței a întregului personal din întreprinderi și instituții.

S-a constatat că, acolo unde astfel de măsuri au fost aplicate întocmai, posibilitățile de pătrundere ale inamicului au fost considerabil reduse.

Semnificativă este încercarea „inamicului” de a pătrunde la cabina de centralizare electrodinamică din stația C.F.R. Titu, pentru a o scoate din funcțiune. „Inamicul” cerînd relații despre cabină unui salariat C.F.R., acesta s-a oferit să-l „însoțească” prin stație. În realitate l-a condus la ofițerul de securitate.

În cîteva cazuri, „inamicul” a reușit să-și realizeze parțial sau total misiunea, ca urmare a faptului că, în unele obiective, nu au fost luate toate măsurile de întărire a muncii informa-

tive și de instruire temeinică a organelor de pază și control.

Așa de exemplu, la o uzină, „inamicul” a avut sarcina să pătrundă în interiorul acesteia pentru a marca comiterea unor acte de diversiune. După un studiu prealabil al împrejurimilor, „inamicul” a reușit să pătrundă în obiectiv printr-o intrare periferică, care nu era asigurată cu pază. Astfel, a trecut prin toate secțiile importante ale uzinei, a marcat mai multe minări, a angajat discuții cu diverși salariați, culegând informații, după care a părăsit obiectivul prin locul pe unde a intrat.

După cum se vede în acest caz, neasigurarea corespunzătoare a pazei obiectivului, lipsa de instruire a rețelei, precum și scăzutul spirit de vigilență în rindul salariaților, au făcut posibilă realizarea misiunii de către „inamic”.

În timpul aplicației, grupele operative au acordat atenție muncii de securitate în mediul rural, preocupându-se de completarea rețelei informative, în vederea depistării elementelor dușmănoase „dispărute de la domiciliu” și pentru descoperirea eventualelor acțiuni pe care elementele din baza de lucru ar fi încercat să le inițieze.

Un accent deosebit s-a pus pe mobilizarea și antrenarea efectivă a cetățenilor din comune și a Gărzilor patriotice la îndeplinirea unor misiuni. De altfel, această aplicație a demonstrat din nou că un element esențial în rezolvarea cu succes a sarcinilor ce revin unităților de securitate îl constituie sprijinul larg acordat de masele de cetățeni.

O preocupare importantă în activitatea grupelor operative a reprezentat-o luarea măsurilor pentru descoperirea și curmarea la timp a acțiunilor rețelelor de spionaj.

Această orientare s-a desprins din-

tr-o justă apreciere care s-a dat situației generale, precum și situațiilor speciale care lăsau să se întrevadă că „inamicul”, în realizarea acțiunilor sale, folosește elemente de cercetare.

În conformitate cu planul de desfășurare a aplicației, pe raza județului au acționat trei grupe de cercetare ale „inamicului”, formate din câte patru-cinci persoane, care aveau sarcina să-și găsească gazde, să organizeze acțiuni de culegere a informațiilor din diverse domenii, să organizeze transmiterea lor prin ascunzători și radio.

Măsurile luate împotriva acestor grupe de cercetare s-au dovedit eficiente. Într-un timp relativ scurt, s-a reușit ca „inamicul” să fie reperat, creindu-se posibilitatea descoperirii și contracarării acțiunilor lui.

Totuși, în activitatea grupelor operative, pe linia descoperirii rețelelor de spionaj ale inamicului, s-au făcut simțite și unele neajunsuri, din care s-au putut desprinde importante concluzii și învățăminte. Astfel, unele elemente ale „inamicului” au fost reținute încă din faza inițială a activității lor. În mod normal, ar fi fost necesar ca după identificare ori arestare să se continue urmărirea lor îndeaproape, în scopul aflării planurilor, metodelor de acțiune, complicilor etc. și, în funcție de aceasta, să se fi acționat pentru a li se paraliza întreaga activitate. Acționându-se pripit, în timpul anchetei, „inamicul” și-a dat seama că nu se cunoșteau prea multe lucruri despre misiunea ce a avut-o de îndeplinit și din această cauză n-a dezvăluit o serie de fapte prețioase pentru organele noastre.

★
★ ★

Subunitățile de elevi au executat mai multe acțiuni de luptă și în cooperare cu Gărzile patriotice și cu su-

bunități M.F.A. Dintre acestea ne vom referi la cele principale.

Lupta pentru eliberarea unui aerodrom, ocupat de trupele de desant aerian ale „inamicului”, s-a executat în cadrul unei situații tactice complexe. Prin acțiuni de cercetare în adâncime și prin informatorii lăsați în spatele frontului, s-au semnalat coloane cu trupe de toate armele în deplasare către nord, iar cercetarea aeriană și agentura au transmis date cu privire la activitățile de pregătire a unor unități de desant pe mai multe aerodromuri situate la sud de Dunăre.

Din situația creată se putea trage concluzia că inamicul pregătește desantarea mai multor unități în adâncimea dispozitivului nostru de apărare, concomitent cu introducerea în luptă a unor noi forțe, în scopul intensificării ritmului ofensivei. Analizând situația, comandamentul județean a stabilit o serie de măsuri preliminare, dintre care menționăm: alarmarea și pregătirea subunităților de elevi și de gărzi patriotice, supravegherea spațiului aerian, în special în raioanele pretabile desantării, apropierea unor subunități de aceste raioane și recunoașterea lor, legătura cu subunitățile M.F.A. din zonă etc.

În cadrul cooperării cu unitățile M.F.A. și M.A.I. de pe raza județului, s-a făcut din timp o repartitie a forțelor pe obiective și pe raioane de desantare și s-a stabilit concret misiunea, itinerarul de deplasare și modul de acțiune pentru fiecare subunitate în parte.

Pe baza dispozițiilor date de comandantul județean, s-a organizat și s-a pregătit intervenția, la aerodromul de campanie din zona orașului Tîrgoviște, cu două companii de elevi, un

batalion de gărzi patriotice și o companie de tancuri. Alte subunități au fost repartizate pentru intervenție în raioanele pretabile desantării — Lucieni și Persinari — sau au constituit rezerve antidesant la dispoziția comandamentului județean.

Procedindu-se în acest fel, comandantii de unități și subunități au avut posibilitatea să studieze terenul pe hartă, să analizeze situația, să elaboreze din timp hotărîrea (de principiu) și să ia măsuri pregătitoare în vederea intervenției rapide în raionul încredințat.

O sarcină importantă care a fost rezolvată în mod corespunzător a constituit-o informarea oportună a comandamentului asupra locului și timpului începerii desantării de către inamic. În acest scop, atît populația civilă, cît și posturile de miliție, gărzile patriotice, subunitățile militare de pe teritoriul județului au fost instruite să supravegheze spațiul aerian și să semnaleze imediat apariția avioanelor și a parașutiștilor „inamici”.

La primirea informațiilor despre începerea desantării, subunitățile destinate pentru intervenție s-au deplasat rapid în raioanele repartizate și au trecut la realizarea dispozitivului de luptă din mișcare. Intervenția rapidă a forțelor proprii, înainte de terminarea desantării, nu a permis „inamicului” să se consolideze în teren, să-și pregătească sistemul de foc și să opună o rezistență organizată.

Comandantul care a condus acțiunea împreună cu comandantii de subunități au sosit la locul desantării și, după ce s-au orientat asupra situației, tăriei „inamicului” și a dispozitivului acestuia și-au precizat hotărîrea în teren și au organizat coopera-

rea. Datorită faptului că raionul de desantare fusese recunoscut dinainte, activitatea pentru organizarea luptei s-a desfășurat în timp foarte scurt, iar subunitățile au putut trece neîntirziat la acțiune.

Detașamentul de blocare, format din două companii de gărzi patriotice, a ocupat poziții de apărare pe marginea de vest a orașului Tirgoviște cu misiunea de a interzice retragerea inamicului și pătrunderea lui în localitate.

Detașamentul de atac, format din două companii de elevi, o companie de gărzi patriotice și o companie de tancuri, a primit misiunea să nimicească inamicul desantat și să pună stăpînire pe aerodrom, atacînd de pe marginea de est a pădurii Teișu pe direcția orașului Tirgoviște. Atacul declanșat simultan și executat prin surprindere de către subunitățile de elevi și gărzi patriotice, sprijinite de tancuri și de focul aruncătoarelor de mine, a avut ca rezultat nimicirea în timp scurt a „inamicului”, cucerirea și punerea în stare de apărare a aerodromului.

Din această acțiune s-au conturat o serie de învățăminte cu privire la organizarea și desfășurarea luptei împotriva trupelor desantate de inamic în spatele frontului. În asemenea situații este necesar să se stabilească operativ care sînt raioanele probabile de desantare de pe teritoriul județului și, în funcție de numărul, dezvoltarea și importanța acestora, să se repartizeze din timp forțele care vor interveni în cazul producerii desantării. La acțiunile de nimicire a trupelor de desant lansate în spatele frontului trebuie să participe toate forțele și

mijloacele existente în zona respectivă.

O altă problemă de învățămînt urmărită în cadrul aplicației a constituit-o pregătirea și ducerea luptei de apărare pe o direcție importantă.

Din situația tactică creată pentru realizarea acesteia, rezultă că, datorită evoluției frontului, comandamentul superior a hotărît pregătirea unor alinamente de apărare succesive, de către unitățile M.F.A., C.S.S., M.A.I. și Gărzile patriotice din adîncime. Eșalonul superior a ordonat comandamentului județean să organizeze pregătirea mai multor alinamente de apărare pe direcția Tirgoviște – Moroieni, pentru a interzice pătrunderea inamicului de-a lungul Văii lă-lomița.

Analizînd situația și posibilitățile forțelor pe care le avea la dispoziție, comandamentul județean a hotărît să pregătească pentru apărare patru alinamente sprijinite pe localități, păduri și forme tari de teren. La alegerea acestor alinamente, la repartitia forțelor și la stabilirea dispozițivului de apărare, o contribuție însemnată a avut-o Statul Major al Gărzilor patriotice. S-a prevăzut, de asemenea, folosirea populației la executarea lucrărilor de amenajare genistică a terenului și la crearea obstacolelor antitanc și antiinfanterie.

Pe baza hotărîrii adoptate, s-a executat practic, cu efective în teren (demonstrativ), acțiunile de luptă ale unei companii de elevi și ale unei companii de gărzi patriotice, care au pregătît pentru apărare un aliniament puternic, situat pe înălțimile de la sud de Pucioasa.

Dispozitivul de apărare adoptat asigura închiderea Văii Ialomița, folosirea cu maximum de eficacitate a armamentului, interzicând pătrunderea tancurilor și a infanteriei inamicului de-a lungul comunicației. Ambele companii au amenajat puncte de sprijin cu lucrări genistice la profil normal și un puternic sistem de baraje pe direcțiile de acces ale inamicului. În fața limitei dinainte a apărării, pe flancuri și în intervalul dintre punctele de sprijin s-a organizat un sistem de foc încheșat, prin dispunerea judicioasă în teren a mitralierelor, puștilor mitraliere și a mijloacelor de foc antitanc.

Pe timpul ducerii luptei s-a realizat permanent o strînsă cooperare între compania de elevi și compania de gărzi patriotice prin coordonarea acțiunilor siguranței de luptă, conducerea centralizată a focului și sprijinul reciproc cu foc pentru respingerea atacului inamic.

Acțiunile de luptă pentru apărarea unei direcții importante au fost pline de învățăminte. Dintre acestea subliniem necesitatea aliniamentelor de apărare din adîncime, folosirea judicioasă a terenului și amenajarea lui genistică, realizarea unui puternic sistem de foc, combinat cu sistemul de baraje.

Aplicația a îmbogățit experiența cadrelor Școlii și a contribuit la instruirea elevilor și a ofițerilor elevi. Concluziile și învățămintele rezultate din această aplicație vor fi folosite în procesul de pregătire de specialitate și militară a elevilor.

Dintre aceste concluzii considerăm că trebuie subliniată necesitatea conducerii și coordonării centralizate a tuturor acțiunilor informative, contrainformative și de luptă de către un comandament județean subordonat Comitetului județean P.C.R., imbinată cu activitatea unor grupe operative care, acționînd în sectoare de responsabilitate, să fie în măsură să rezolve independent toate problemele muncii de securitate.

Problemele multiple și complexe ce se pun în timp de război în fața unităților de securitate pot fi rezolvate numai printr-o strînsă cooperare între

toate forțele de pe teritoriul județului și, în mod deosebit, cu Gărzile patriotice, trupele de securitate, unitățile M.A.I. și M.F.A. Această cooperare, realizată atît la nivelul organelor de conducere județene, cît și în cadrul grupelor operative, a subunităților, în localități și întreprinderi, trebuie să asigure o legătură permanentă între toate forțele, o informare oportună asupra situației, exploatarea rapidă a datelor ce se dețin și sprijinul reciproc în caz de nevoie.

Aplicația a demonstrat că un element esențial în rezolvarea cu succes a sarcinilor ce revin unităților de securitate îl constituie sprijinul larg acordat de masele de cetățeni din zonă.

Colonel VASILE BURGHELEA
Locotenent-colonel ION BOLOHAN

ORGANIZAREA TRECERII LA ACTIVITATE CLANDESTINĂ

Aplicația executată în comun de către efectivele Școlii militare de ofițeri de securitate și de cele ale Inspectoratului județean de securitate Dimbovița a constituit un prilej bun pentru transpunerea în practică, cu mai multă intensitate, a unor misiuni ordonate de către Consiliul Securității Statului, precum și un prilej de verificare a aplicabilității unor planuri întocmite.

Citeva din problemele realizate cu această ocazie ni se par mai semnificative.

În primul rînd, s-a desfășurat o activitate organizată și plină de conținut pentru pregătirea contrainformativă a întregii populații din județ și mobilizarea ei la acțiuni de interes operativ. La solicitarea noastră, orga-

nul de partid județean a intensificat munca de instruire și de pregătire a tuturor secretarilor de partid și U.T.C., precum și a conducătorilor din întreprinderi și instituții, asupra sarcinilor ce le revin pentru apărarea securității statului. La rîndul lor, aceștia au reluat în discuție — colectiv sau individual, la diverse niveluri — problemele asupra cărora au fost instruiți, în așa fel încît instructajul a fost însușit pînă la nivelul secțiilor sau al atelierelor din fabrici și uzine, al brigăzilor C.A.P. ș.a.m.d. În orașe și comune — secretarii comitetelor de partid care sînt și comandanți ai formațiunilor de gărzi patriotice — au reverificat planurile de alarmare și au introdus în acțiune grupele operative de stat major. În acest fel, contactul direct și instruirea de către organele de securitate și miliție a unor categorii de persoane, a fost mult ușurată.

În al doilea rînd, au fost rezolvate o serie de probleme specifice muncii noastre, asupra cărora voi reveni mai pe larg în cuprinsul acestui articol.

În al treilea rînd, am verificat în practică măsura în care unele planuri întocmite pentru situații deosebite sînt realizabile, creîndu-se astfel posibilitatea corectării și completării lor cu noi sarcini și măsuri. Între acestea aș aminti: planul de alarmare și aducere în unitate a cadrelor; planul de pază și apărare a sediului; planul

de dislocare și asigurare a securității efectivelor, a documentelor și a materialelor pe timpul deplasării; planurile de cooperare cu organele M.A.I., M.F.A., Gărzile patriotice și compania de securitate; posibilitățile existente pentru organizarea și pregătirea trecerii la activitate clandestină a cadrelor de securitate.

Despre acest ultim aspect imi propun să tratez ceva mai pe larg în prezentul articol, pe baza experienței câpătate de inspectoratul nostru, în cadrul acestei aplicații. Nu voi intra bineînțeles în anumite amănunte, din motive de conspirativitate.

Pornind de la ipoteza că ar fi posibilă ocuparea vremelnică și într-un timp scurt a teritoriului județului nostru de către inamic, în urma unui atac în forță și prin surprindere, am stabilit ca efectivele unității noastre, suplimentate cu efective din Școala militară de ofițeri de securitate, să fie reorganizate, pentru a asigura o descentralizare mai mare, în vederea asigurării conspirativității depline, a operativității și independenței în acțiune.

Organizarea. După executarea alarmării și aducerea cadrelor la unitate, s-a constituit un colectiv de comandă și unul de rezervă pentru comandă, precum și mai multe grupe operative de luptă, în componența cărora au intrat ofițeri care lucrează pe linia serviciilor 1, 2 și 3. Aceste grupe aveau efective mici, ușor de mascat și manevrat.

Conducerea colectivului de comandă și a celui de rezervă (pentru comandă) a fost încredințată prin

rotație celor doi inspectori șefi adjuncți.

În componența colectivelor de comandă și de rezervă a intrat câte o grupă de stat major, formată din șeful grupei, locțiitorul acestuia, ofițerul cu operațiile, ofițerul cu informațiile, ofițerul cu munca de control-sinteză, ofițerul cu legăturile, ofițerul cu asigurarea tehnico-materială.

Comanda grupelor operative de luptă a fost încredințată unor șefi de servicii, secții sau adjuncți ai acestora, care au și aprobat realizarea în concret a unor sarcini de securitate (avertizări, recrutări de informatori, documentări ale unor acțiuni informative etc.).

Atit pentru comandă, cit și pentru fiecare grupă operativă, s-au fixat nume conspirative și indicative necesare conspirării. Acestea erau cunoscute numai de inspectorul șef. La rindul lor, comandanții grupelor operative și-au fixat nume conspirative pentru ei și pentru subordonați, nume cunoscute numai de cel în a cărui legătură directă erau ofițerii respectivi. Introducerea în componența grupelor operative de luptă a unor ofițeri rezerviști chemați sub arme (în aplicația noastră rolul acestora a fost jucat de elevii școlii militare) a făcut ca nu toți participanții să se cunoască între ei.

Fiind cunoscute misiunile și zonele de responsabilitate, comandanții grupelor operative, adjuncții acestora și o bună parte dintre ofițeri au acționat individual pentru crearea unor case „conspirative” și de întâlniri, pentru recrutarea unor informatori și co-

laboratori, stabilind chiar unele ascunzători și puncte de sprijin pentru primul ajutor. De asemenea, s-au îngrijit de asigurarea încălzirii și o hranei personale.

Am experimentat și diverse sisteme de legătură impersonală între comandanți și ofițeri, între ofițeri și informatori.

Am studiat apoi zonele, locurile și clădirile care ar putea fi folosite de agresor, precum și posibilitățile pentru instalarea unor măsuri speciale și de minare a acelor clădiri înainte sau după venirea dușmanului. Comandanții grupelor operative care acționau în zona muntoasă (partea de nord a județului) au studiat și stabilit locuri pretabile pentru a primi ajutoare de la eșalonul superior, pe calea aerului (în caz de necesitate și de posibilități).

Un număr de trei ofițeri au reușit să se angajeze în serviciu. Astfel, unul s-a angajat la o balastieră, altul la un șantier de construcții, iar cel de-al treilea la o uzină, creîndu-și în același timp și unele elemente de sprijin.

Misiunea primită a fost determinată de rolul și competența fiecărui colectiv organizat și anume :

Colectivul de comandă a avut în principal următoarele misiuni : realizarea și menținerea legăturilor cu eșalonul superior, cu Comitetul de partid județean și cu comandanții forțelor angajate în cooperare ; constituirea și îndrumarea activității grupelor operative de luptă ; centralizarea, sintetizarea și documentarea informațiilor despre agresor și persoanele care s-au alăturat acestuia ; or-

ganizarea și conducerea directă a celor mai importante acțiuni, printre care infiltrarea în comandamentul sau în serviciul de informații și contrainformații al inamicului, capturarea și anchetarea unor căpetenii care conduc acțiunile agresorului etc.

Colectivul în rezervă pentru comandă – dislocat separat – a stat la dispoziția inspectorului șef cu misiunea de a prelua conducerea întregii acțiuni, în caz de necesitate. Practic, ofițerul aflat la comanda acestui grup a cunoscut întreaga acțiune și organizare existentă. Poate că ar fi fost bine – vom studia în continuare această problemă – să găsim modalitatea ca și acest ofițer să cunoască ce este necesar abia în momentul cînd preia comanda.

Grupele operative de luptă au primit și ele misiuni în mod diferențiat.

Un grup operativ de luptă cu efectiv mai mare – în care au intrat ofițeri, subofițeri și militari în termen – a avut misiunea de a asigura pazo și apărarea sediului, pînă la realizarea dislocării. Apoi s-a retras în zona muntoasă, rămînînd la dispoziția inspectorului șef.

Mai multe grupe operative de luptă – cu efective mai reduse – au primit misiunea să treacă la consolidarea măsurilor și a condițiilor necesare continuării muncii de securitate în clandestinitate, pînă la venirea agresorului, iar după aceea, au realizat următoarele misiuni : sarcinile rezultate din tematica aplicației ; sarcinile și misiunile ce revin pentru executarea ordinelor date de conducerea C.S.S.

În această idee merită să fie subliniat faptul că, intensificând activitatea, grupele operative de luptă constituite au obținut, în această scurtă perioadă, o serie de rezultate concrete și anume :

A fost contactată o parte însemnată din rețeaua informativă și a fost reînstruită asupra sarcinilor ce-i revin pentru urmărirea cetățenilor străini și a legăturilor acestora, asupra păstrării secretului de stat și a altor sarcini specifice sezonului turistic.

S-au efectuat 33 recrutări de informatori și colaboratori, două gazde case de întâlniri, s-a recrutat și reorganizat o rezidență și s-au realizat patru legături impersonale.

Ca rezultat al intensificării muncii informative, s-au efectuat nouă avertizări, s-au creat condiții pentru începerea urmăririi penale în patru cazuri, au fost cunoscute fizic 44 elemente din baza de lucru.

A fost depistat un autor de înscrisuri cu conținut dușmănos, s-au obținut probe de scris pentru trei cazuri suspecte.

S-a încheiat, de asemenea, acțiunea de instruire a comandanților formațiunilor de pază și pompieri civili, a ghizilor și gazdelor O.N.T., s-a obținut un mare volum de informații, asupra elementelor din baza de lucru a organelor noastre.

Dispozitivul s-a instalat în cinci zone, stabilite în limita teritorială a județului, în funcție de nevoile muncii. Colectivul de comandă a fost instalat în orașul Pucioasa, iar cel de rezervă a fost lăsat în orașul Tîrgoviște. Gru-

pele operative de luptă au fost dispersate în cele cinci zone, avînd punctele de comandă în centrele muncitorești : Moreni, Găești, Fieni, Titu și Tîrgoviște, iar membrii componenți a acestora, individual s-au stabilit fie în localitățile respective, fie în comunele din județ.

Legăturile au fost stabilite cu Consiliul Securității Statului și Comitetul Județean P.C.R. prin telefoanele T.O., M.P.T., C.S.S. și prin radio, iar cu grupele operative de stat major ale miliției, gărzilor patriotice și ale școlii de ofițeri, precum și cu grupele operative de luptă, legătura s-a realizat prin radio, telefon M.P.T. și curieri de legătură, mesajele fiind transmise cifrat. Comunicările spre grupele operative de luptă s-au făcut și prin intermediul gazdelor și al căsuțelor poștale, experimentînd, și în acest mod, legătura impersonală.

Fără îndoială că organizarea și pregătirea trecerii la activitatea clandestină a unor ofițeri de securitate ridică mult mai multe probleme și că acestea pot fi experimentate cu succes în cadrul unor aplicații, cu condiția axării lor pe o tematică adecvată. Aplicația în care am fost angajați a avut în principal alte scopuri și de aceea nu am reușit să realizăm decît unele din problemele pe care le ridică trecerea la activitatea clandestină a unor ofițeri.

Considerăm totuși că pe această linie, am întreprins primii pași. Urmează ca experiența căpătată să fie dezvoltată în viitor.

Colonel NICOLAE FLOREA

Probleme de metodologie în cercetarea unor evenimente deosebite

Colonel NICOLAE SIDEA
Locotenent-colonel MARIAN MOLEA

În perioada care s-a scurs de la începutul acestui an, organele de contrainformații economice din cadrul Direcției a II-a au cercetat mai multe evenimente deosebite ce au avut loc în unele obiective economice, reușind să stabilească într-un timp scurt cauzele acestora, împrejurările care le-au favorizat, precum și persoanele care au concurat la producerea lor.

În vederea împărtășirii experienței și a metodelor folosite în activitatea complexă de cercetare a locului faptei și de urmărire penală, vor fi expuse în continuare două cazuri dintre cele mai semnificative.

AVARIA FURNALULUI Nr. 8 DE LA COMBINATUL SIDERURGIC HUNEDOARA

În ziua de 1 martie 1970, cu circa 20 minute înainte de efectuarea operației de evacuare a fontei lichide, la furnalul nr. 8 s-a produs o perforare în zidăria refractară din zona de îmbinare a vetrei cu creuzetul, sub gura de vînt nr. 4, în dreptul blocurilor carbonice din rîndurile 9, 10 și 11. Perforarea a fost urmată de o puternică explozie.

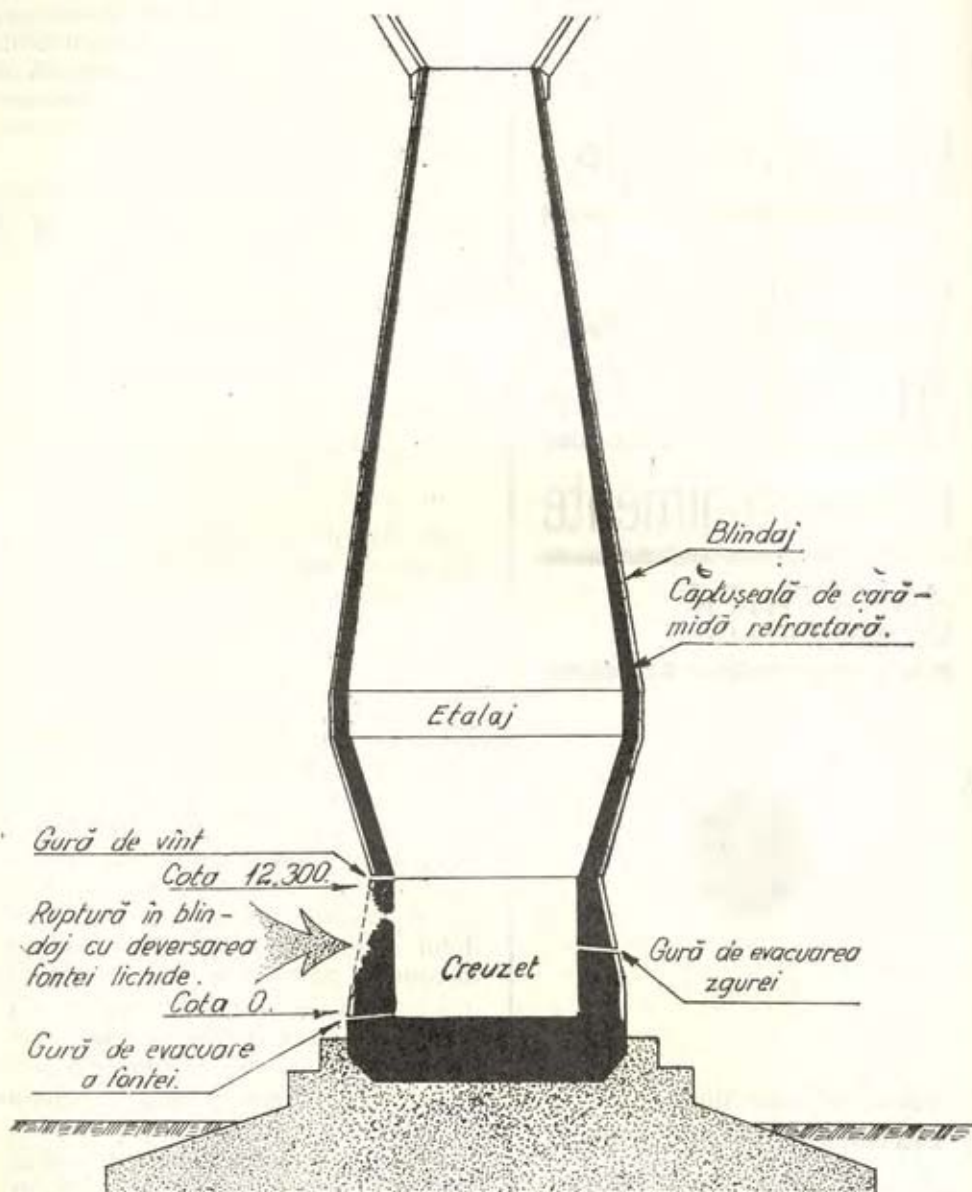
Ca urmare, în corpul blindajului s-au format două orificii de dimensiuni mari, iar elementul de răcire nr. 5 din vatra superioară a furnalului a fost topit la colțul de sus, precum și pe muchia dinspre elementul nr. 4. Concomitent cu aceste distrugerii, forța exploziei a spart blindajul furnalului de la cota zero pînă la cota 12 300 mm, situată în perimetrul gurii de vînt nr. 4.

În urma exploziei, întreaga încărcătură de fontă a fost aruncată în exterior, distrugînd instalațiile furnalu-

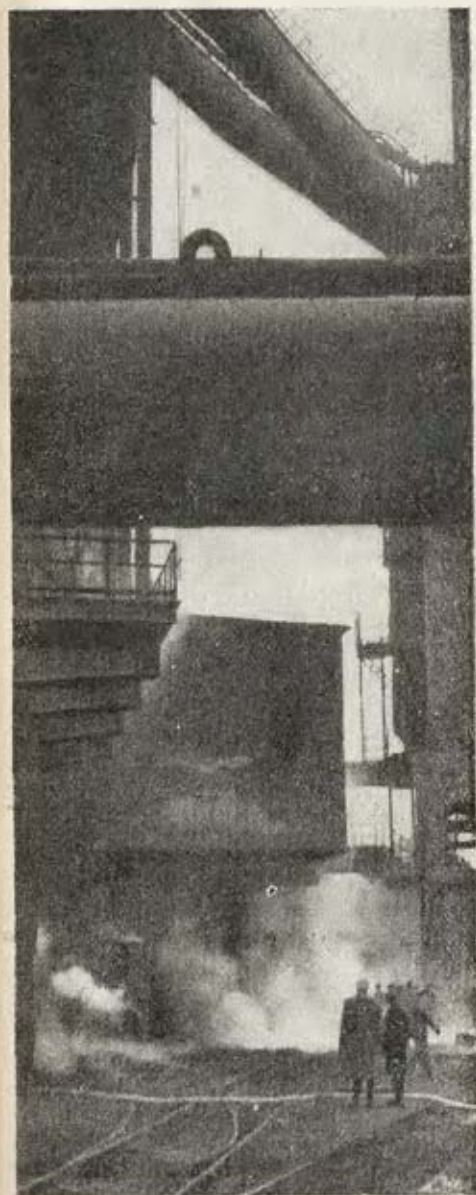
lui, iar patru salariați au fost accidentați, dintre care doi au decedat.

Pierderile rezultate în urma exploziei au fost evaluate la circa opt mi-

lioane lei. La acestea se adaugă încă opt milioane lei, reprezentând cheltuieli de producție peste cele planificate, ca urmare a nefuncționării fur-

Schița furnalului

Baza furnalului
nr. 8 după explozie

nalului pînă la efectuarea reparațiilor.

Pentru elucidarea împrejurărilor în care a avut loc acest eveniment, în timpul cercetării s-au emis următoarele ipoteze :

a. *Distrugerea parțială a furnalului s-a produs ca urmare a unui act dușmănos, prin folosirea unor materiale explozive.* În cadrul acestei ipoteze s-au avut în vedere unele variante posibile, cum ar fi : materialul exploziv a fost plasat în încărcătura furnalului ; explozia a fost cauzată de introducerea unor materiale detonante în interiorul furnalului.

Cu privire la prima variantă, în urma cercetării locului faptei, s-a stabilit că centrul de amorsare a exploziei a fost situat în zona sistemului de răcire, cuprinsă între blindaj și zidăria refractară din interiorul furnalului.

Această situație deosebit de importantă, care a constituit direcția principală a cercetării, a fost stabilită pe baza unor urme edificatoare descoperite la locul faptei. Astfel, rupturile produse de explozie în masa blindajului erau orientate spre exterior, respectiv în direcția de propagare a unei exploziei, iar în fisurile blocurilor carbonice uzate prematur și expulzate din furnal s-a găsit fontă. Prezența fontei, în fisurile blocurilor carbonice, a constituit un element esențial pe baza căruia s-a stabilit că mai întîi a avut loc o perforare a blocurilor carbonice și apoi a urmat explozia. Importanța acestei constatări făcute în timpul cercetării locului faptei este evidentă, întrucît *per a contrario*, o explozie instantanee, datorită presiunii degajate, ar fi eliminat prezența fontei în fisurile blocurilor carbonice. De altfel, în cazul unei explozii provocate din exterior, în mod indubitabil unda de șoc ar fi cauzat distrugerii la instalațiile și

Gura de vânt nr. 4, de la furnalul nr. 8, cu ruptura blindajului provocată de explozie

clădirile din imediata apropiere a furnalului. Or astfel de urme nu s-au constatat.

În ce privește cea de a doua variantă, în sensul că explozia ar fi fost cauzată de introducerea unor materiale detonante în încărcătura furnalului, în urma cercetărilor efectuate s-a stabilit că ultima încărcare s-a făcut la ora 10,00 dimineața, procesul de producție al fontei decurgând normal pînă la ora 12,30.

Admițînd totuși ipoteza că în compoziția de minereu s-ar fi putut introduce material exploziv de către o persoană rău intenționată, s-a stabilit că acest exploziv, indiferent de natura sa, nu ar fi rezistat aproape trei ore și, de asemenea, n-ar fi parcurs în cădere distanța de peste

25 m, de la gura furnalului pînă la locul unde s-a produs explozia, deoarece temperaturile din interior erau destul de ridicate.

Cu ocazia cercetării, s-a stabilit că în timpul funcționării furnalului temperatura de la gîtul acestuia este de $+ 600^{\circ}\text{C}$, crescînd progresiv pînă la $+ 1200^{\circ}\text{C}$ la vatră. Din datele pirotehnice, științific argumentate, a reieșit că toate materialele explozive amorsează la o temperatură de $+ 200^{\circ}\text{C}$. Deci, în cazul în care s-ar fi introdus material exploziv în furnal, acesta ar fi amorsat după un timp foarte scurt și în imediata apropiere a gîtului furnalului. De asemenea, din examinarea amănunțită a interiorului furnalului, de la gură spre îmbinarea vetrei cu creuzetul, nu s-a constatat

Baza furnalului nr. 8 după explozie și după
răcirea fontei ce a fost aruncată din interior

nici o urmă care să ateste că în zona respectivă s-ar fi produs vreo explozie.

Datele și urmele la care s-au făcut referiri, evidențiate în timpul cercetării locului faptei, se coroborează cu constatările specialiștilor, precum și cu ansamblul probelor administrate, infirmându-se astfel prima ipoteză emisă.

b. Verificându-se cea de a doua ipoteză, în sensul că distrugerea parțială a furnalului s-ar fi datorat exploatarei neraționale, precum și asistenței tehnice necorespunzătoare, s-a stabilit că ipoteza respectivă nu se confirmă.

Astfel, din documentele examinate cât și din verificările întreprinse a rezultat că, de la punerea în funcțiune a furnalului și pînă la data producerii avariei, exploatarea s-a făcut în condiții normale, indicatorii tehnico-economici nedepășindu-i pe cei prevăzuți în proiect.

Referitor la asistența tehnică, s-a stabilit că întreaga aparatură a funcționat normal, cu excepția a două deranjamente care au avut loc la 7 februarie 1968 și la 20 octombrie 1969. Pe baza datelor stabilite în timpul cercetării și a concluziilor comisiei de specialiști, s-a constatat că furnalul a avut o exploatare normală, iar deranjamentele menționate nu au fost de natură să contribuie la producerea exploziei. De altfel, în ziua producerii exploziei, aparatura de măsură și control aflată în lucru a indicat o funcționare normală a furnalului, excluzându-se deci fenomenul de suprasolicitare în exploatare sau faptul că nu s-ar fi acordat asistența tehnică necesară.

c. O altă ipoteză, emisă în timpul

cercetării, s-a referit la faptul că distrugerea parțială a furnalului s-a datorat schimbării repetate a poziției gurilor de vînt.

Furnalul nr. 8 era dotat cu un număr de 14 guri de vînt, care serveau la insuflarea aerului în zona de ardere. De regulă, furnalele funcționează cu guri de vînt orizontale cu secțiune circulară, al căror diametru și adîncime de pătrundere în furnal variază de la un furnal la altul, în funcție de condițiile tehnice existente. Întreruperile cele mai frecvente în funcționarea furnalului au fost cauzate de arderea gurilor de vînt, ceea ce a impus efectuarea de experimente pentru găsirea unei soluții adecvate.

Intrucît la furnalul nr. 8 gurile de vînt montate orizontal se ardeau repetat, s-a trecut la înlocuirea acestora cu altele, care aveau o poziție înclinată. Drept urmare, frecvența arderii gurilor de vînt s-a micșorat, acestea fiind folosite pînă în momentul exploziei. Din verificările efectuate, precum și din concluziile comisiei de experți, a reieșit că înlocuirea gurilor de vînt orizontale cu altele înclinate a schimbat punctul de fierbere din interiorul creuzetului, apropiindu-l mai mult de zidăria refractară.

Pe baza constatărilor făcute, s-a stabilit însă că schimbarea gurilor de vînt nu a constituit cauza avariei, deoarece nivelul la care s-a produs perforarea în blindajul furnalului era situat mai jos decît punctul de fierbere. Deci și această ipoteză a fost eliminată.

d. În fine, s-a emis și ipoteza potrivit căreia distrugerea parțială a furnalului nr. 8 s-a datorat uzurii pre-

mature a blocurilor carbonice și pastei carbonice, componente ale zidăriei refractare.

Din verificările efectuate, a rezultat că blocurile carbonice au fost importate din străinătate, fiind însoțite de pașapoartele trimise de furnizor, conform cărora materialele se încadrează în parametrii tehnici — rezistență la compresiune, poroziune, conținut de cenușă — în limitele admise. S-a stabilit însă că blocurile carbonice și pasta carbonică au fost recepționate de partea română, fără să se fi efectuat analizele de laborator pentru a se stabili dacă datele de garanție ale furnizorului concordă cu parametrii tehnologici ai materialului. Fiind examinate procesele-verbale de recepție, s-a constatat că acestea nu conțin nici o mențiune în sensul că blocurile carbonice ar fi fost necorespunzătoare.

Cu toate acestea, în timpul înzidirii furnalului s-a constatat că blocurile carbonice erau calitativ inferioare, prezentând ciobituri, fisuri, sau ruperi sub proprie sarcină în timpul manipularii lor.

Acest aspect, destul de grav, a fost sesizat, de către maiștri și lucrători, factorilor de răspundere ai combinatului, care au dispus prelevarea de probe și supunerea acestora analizelor de laborator.

Deși aceste analize efectuate în timpul înzidirii furnalului au arătat că rezistența la compresie a blocurilor carbonice este inferioară limitei admise, totuși, persoane cu funcții de răspundere din combinat nu au informat organele competente și nici nu au luat vreo măsură impusă de situația respectivă. Drept urmare, nu s-a făcut nici o reclamație furnizoru-

lui extern cu privire la calitatea necorespunzătoare a blocurilor carbonice, deși, potrivit uzanțelor comerciale, în asemenea situații, produsele livrate trebuiau să fie refuzate.

Probele administrate în timpul cercetării atestă, în mod evident, că anumiți salariați cu atribuții directe de serviciu au acceptat și dispus înzidirea în continuare a blocurilor carbonice, deși cunoșteau că acestea sînt necorespunzătoare. Consecința faptei săvîrșite de acești salariați s-a produs ulterior, în timpul exploatării furnalului, cînd o parte din blocurile carbonice înzidite în zona creuzetului și vetrei s-au uzat prematur și neuniform, prezentînd numeroase fisuri.

În timpul cercetării, s-a stabilit că, din cauza uzurilor premature, dimensiunile radiale ale unor blocuri carbonice s-au redus pînă la 600 mm, prezentînd rosturi verticale cu fisuri și adîncimi mari. În zona exploziei, dimensiunile dintre blocurile carbonice erau destul de pronunțate, ceea ce a permis ca fonta lichidă

Bloc carbonic din vatra furnalului aruncat în afară de explozie. Se vede o uzură pronunțată și neuniformă a lui

Elementul de răcire, cu serpentina distrusă de fonta lichidă care s-a infiltrat prin blocurile carbonice

să pătrundă prin aceste rosturi și să perforeze înzidirea carbonică, ajungând pînă la elementii de răcire. Fonta lichidă a deteriorat elementii de răcire din centura superioară a vetrei, perforînd o serpentină prin care a pătruns apa în zona respectivă. În continuare, fonta a perforat blindajul furnalului în două locuri, scurgîndu-se în afară. De asemenea, datorită distrugerii concomitente a unei țevi, apa a pătruns în spațiul dintre blocurile carbonice și blindaj, venind în contact cu fonta lichidă. Realizîndu-se contactul fontei cu apa, s-a produs o puternică explozie de hidrogen, ceea ce a avut ca efect spargerea blindajului pe o mare suprafață.

Datele sus-menționate, constatate în timpul cercetării locului faptei, se

coroborează cu concluziile comisiei de expertiză, precum și cu declarațiile martorilor, care au arătat că inițial s-au auzit două detunături înfundate, corespunzătoare celor două perforări ale blindajului, iar la un interval scurt, de cîteva minute, o explozie foarte puternică, corespunzătoare amorsării hidrogenului și spargerii blindajului.

Prin urmare, pe baza tuturor datelor rezultate în timpul cercetării, s-a stabilit că explozia, care a avut loc la furnalul nr. 8, a fost cauzată de uzura prematură a blocurilor carbonice, a căror rezistență la presiune n-a corespuns inițial limitelor admise de normele în vigoare. Deși unii factori de răspundere din cadrul combinatului au luat cunoștință, în perioada înzidirii furnalului, de calitatea necorespunzătoare a blocurilor carbonice, nu au întreprins măsurile ce se impun pentru prevenirea evenimentului care s-a produs ulterior. Întrucît faptele stabilite au caracter penal, cercetările urmează a fi definite printr-o soluție legală.

Prin măsurile informative întreprinse concomitent cu cercetarea cazului, s-a mai stabilit că paza combinatului nu era asigurată în mod corespunzător, iar unele puncte vulnerabile erau lipsite de supraveghere, facilitînd astfel accesul persoanelor străine. De asemenea, a mai reieșit că cetățenii dintr-un cartier al orașului practicau în mod curent trecerea prin combinat, iar salariații circulau fără nici o restricție de la o secție la alta.

Evident, pentru înlăturarea deficiențelor constatate în timpul cercetării, s-au propus și aprobat de către organele competente o serie de măsuri menite să asigure prevenirea unor fapte negative.

EXPLOZIA DE LA COMBINATUL CHIMIC VICTORIA

În ziua de 28 martie 1970, ora 15,20, la atelierul de uscare a pulberii din cadrul secției speciale, a avut loc o explozie puternică, urmată de distrugerea totală a clădirii și a instalațiilor aferente, precum și de accidentarea a cinci salariați, dintre care patru mortal.

Clădirea distrusă era destinată operației de uscare cu aer cald a pulberilor fără fum pe bază de nitroceluloză, fiind prevăzută la plafon cu patru guri de admisie a aerului cald refulat de ventilator, precum și cu un sistem de evacuare a aerului din camerele de uscare. De asemenea, clădirea mai dispunea de o in-

stalație de termoreglare, care însă era defectă, de o instalație de forță și iluminat, care nu mai corespundea cerințelor actuale, precum și de o instalație de ploaie artificială destinată stingerii unor incendii, al cărei ventil a fost găsit închis în proporție de peste 70%, nefiind astfel eficient.

În ziua cînd s-a produs explozia, în anticamera clădirii se afla depozitată, contrar normelor de protecția muncii, cantitatea de peste 12 tone pulbere uscată, care prin amorsare a imprimat o mare forță de șoc exploziei.

În ceea ce privește împrejurările de fapt care au precedat explozia, în cursul cercetărilor au rezultat următoarele :

În ziua de 27 martie 1970, ora

Vedere generală a unui atelier similar cu cel distrus de explozie

Ventilul vanei găsit la locul faptei după explozie, închis în proporție de peste 70%

16,00, operatorii schimbului doi, contrar normelor de lucru, au introdus pe geam direct în tăvile de uscare cantitatea de 2 500 kg pulbere, în timp ce în anticamera atelierului se afla depozitată cantitatea de 9 600 kg pulbere.

În ziua de 28 martie 1970, ora 15,00, la intrarea în serviciu a schimbului doi, maestrul C.I. a repartizat personalul din subordine pentru executarea operațiunilor ce se impuneau. Ca urmare, operatorii chimiști S.P. și V.O. s-au deplasat la atelierul în cauză pentru a ridica sacii necesari la ambalarea pulberii uscate. În momentul în care cei doi operatori au pătruns în uscătorul nr. 2, iar unul dintre ei a ridicat sacii de pe pardoseală, au observat o flacără care, datorită mișcării sacilor, a ieșit la suprafață. Sesizindu-se de pericol, cei doi operatori au alarmat pe maestrul de serviciu, care sosind în atelier au încercat să localizeze incendiul, însă în acel timp s-a produs explozia.

Martorii oculari au declarat că, în timp ce cei patru maiștri și operatori se aflau în clădire, au auzit o explozie înfundată și apoi imediat o alta puternică, care a distrus întreaga clădire.

Ventilul montat la o sursă arată că debitul de apă este foarte redus

Cu privire la cauzele care au provocat explozia și la împrejurările care au favorizat-o, în cursul cercetării penale s-au emis următoarele ipoteze :

a. *Explozia s-a produs ca urmare a unui act dușmănos, prin incendierea sacilor din interiorul atelierului sau prin alte mijloace.*

Pentru elucidarea acestei ipoteze, cercetările au fost axate în primul rând în direcția stabilirii cauzei directe a exploziei, precum și a cauzelor favorizante.

Ca urmare, examinându-se minuțios locul faptei și coroborându-se constatările făcute cu celelalte probe administrate în cursul cercetării penale, s-a stabilit că epicentrul exploziei s-a situat în interiorul uscătorului nr. 2 al clădirii distruse. În acest sens, la locul faptei s-a constatat că fierul beton de la stâlpii și pereții clădirii prezentau deformări evidente spre exteriorul camerei de uscare nr. 2, având forma unui evantai deschis la

maximum. Din acest loc, unda de șoc a exploziei a avut inițial o propagare pe direcțiile est-vest, datorită existenței ferestrelor din pereții laterali ai clădirii și, ca urmare, copacii aflați pe mameloanele celor două împrejurimi au fost retezați sau carbonizați.

În pardoseala uscătorului nr. 2 s-a descoperit o infundătură circulară care, de asemenea, indica în mod evident epicentrul exploziei. Datorită rezistenței opusă de mameloanele de pământ ce împrejmuiă clădirea, forța centrală de propagare a undei de șoc s-a înscris în sus, rămășițele clădirii fiind proiectate la mari distanțe.

Determinarea epicentrului exploziei s-a făcut prin constatările criminalistice la locul faptei, coroborate cu precizările comisiilor de constatare tehnică și balistică, precum și cu declarațiile martorilor oculari care au perceput momentul și forța exploziei.

Continuându-se cercetările în vede-

Infundătura circulară din pardoseala uscătorului nr. 2, indicând epicentrul exploziei

Porțiunea din pardoseală (uscătorul nr. 2) puternic înnegrită cu resturi de pînă arsă, impregnată

Saci găsiți la locul faptei, după explozie, conținând resturi de pulbere

rea determinării cauzei care a generat explozia, s-a stabilit că aceasta a fost precedată de un incendiu, deoarece :

Pe pardoseala uscătorului nr. 2, în locul unde erau așezați sacii la uscat, s-a descoperit o porțiune puternic înnegrită, provenind de la arderea inițială lentă, determinind astfel fenomenul specific de impregnare ; sub tăvile în care se afla pulbere la uscat s-au găsit urme puternice de afumare, dovedind existența inițială a unui incendiu mocnit ; în sacii găsiți la locul faptei s-a constatat existența unor resturi de pulbere acumulată în timp, care în condițiile de presiuni și temperaturi ridicate din uscător se descompune, generind fenomenul de autoaprindere a sacilor, favorizat de curenții de aer refulat. (Prezența focului în acest loc, înainte de producerea exploziei, a fost confirmată și de martorii oculari în timpul reconstituirii efectuate la locul faptei).

La aceleași concluzii au ajuns și comisiile de constatare tehnico-științifică, balistică și de protecția muncii, care și-au desfășurat lucrările conco-

mitent, răspunzând la întrebările de natură tehnică formulate de organele de cercetare penală.

În vederea elucidării unor probleme de nuanță tehnică consemnate în constatările comisiilor de specialiști și pentru fundamentarea cauzelor care au provocat și favorizat explozia, organele de cercetare penală au dispus, potrivit articolului 116 C. pr. pen., numirea unei comisii de expertiză tehnică.

Răspunzând la întrebările ce li s-au pus, experții au tras concluzia că la baza exploziei a stat proprietatea chimică pe care o are pulberea fără fum de natură coloidală, de a se auto-aprinde.

Explicînd științific fenomenul de autoaprinere, experții au demonstrat că în prima fază a început un proces lent de descompunere în anumite puncte din masa granulelor de pulbere cu concentrare locală de căldură degajată, fără vreun aspect vizibil la exterior. Pulberea fiind rea conducătoare de căldură, difuzarea în mediul înconjurător s-a redus, astfel încît a crescut progresiv, accelerînd viteza de descompunere. În faza a doua, produsul descompunerii a devenit vizibil la exterior sub forma unui fum roșu-brun, culoare specifică oxizilor de azot degajați în reacția localizată sub sacii aflați la uscat pe pardoseala uscătorului. În cea de a treia fază finală, în locurile în care s-a produs descompunerea totală, a apărut o flăcără, la început mică, care a devenit din ce în ce mai mare, cuprinzînd întreaga granulă de pulbere descompusă și apoi aprinzînd restul granulelor aflate în mediu, la fel cum un chibrit aprinde un foc.

Durata de rezistență a pulberii, de la începutul descompunerii și pînă

la aprinderea ei cu flăcără, a fost în funcție inversă de nivelul temperaturii mediului înconjurător din uscător. Această observație s-a bazat pe rezultatele probelor de stabilitate a pulberilor efectuate, coroborate cu numeroasele cazuri evidențiate de literatură de specialitate, demonstrîndu-se astfel că procesul de descompunere completă a pulberii fine, acumulată în timp în saci ori în alte locuri, și apoi autoaprinerea rezidă în condițiile de mediu existente.

În atelierul distrus de explozie, reșimul de uscare al pulberilor fără fum pe bază de nitroceluloză era de $+ 50-65^{\circ}\text{C}$, timp de 20-30 ore. În aceste condiții, pulberea acumulată în timp în crăpăturile și golurile din pardoseală și în pinza sacilor aflați la uscare, găsită cu ocazia cercetării, s-a autoaprinut producînd o deflagrație. În timpul mișcării sacilor de către operatorul S. P., flăcără pulberii aprinse a ieșit la suprafață și s-a dezvoltat, extinzîndu-se la pulberea aflată în tăvile din uscătoare, producînd la început o ardere fără explozie. După ce însă flăcările au cuprins cantitatea de 2 500 kg pulbere aflată în uscător, s-a produs prima explozie infundată, percepută și de martorii oculari. Apoi flăcările exploziei au amorsat cantitatea de 9 500 kg pulbere granule depozitată în anticameră, producînd astfel cea de a doua explozie de mare intensitate.

Prin urmare, comisia de experți a tras concluzia că explozia s-a datorat autoaprinderii resturilor de pulbere acumulată în timp în camera de uscare, precum și în pinza sacilor aflați pe pardoseală. Pulberea aprinsă a incendiat sacii, care, fiind într-un stadiu avansat de uscare, au ars la început lent, apoi datorită mișcării acestora de către operator, precum și a curențului de aer cald produs de ventila-

torul aflat în funcțiune, flacăra s-a extins declanșând succesiv cele două explozii.

Concluzia comisiei de expertiză, științific argumentată, se coroborează întocmai cu constatările făcute la locul faptei, cu cele ale comisiilor de constatare tehnică, precum și cu toate celelalte probe administrate în timpul cercetării penale.

Din analiza datelor obținute prin mijloacele muncii de securitate, precum și a celor rezultate în cursul cercetării penale, s-a stabilit că explozia nu a fost cauzată de acțiunea unei persoane rău intenționate, deoarece :

○ acțiune intenționată de provocare instantanee a exploziei prin orice mijloace este exclusă, întrucât mai întâi s-a produs un incendiu care apoi a determinat explozia.

○ acțiune intenționată de inițiere a incendiului nu se putea întreprinde decât prin introducerea unei surse de foc sub saci, deoarece, procedindu-se altfel, flacăra fie că s-ar fi stins, ca urmare a curenților puternici de aer refu-
lat din încăpere, fie că s-ar fi extins instantaneu, prin aprinderea particulelor propice existente în aer. În asemenea situație, explozia s-ar fi produs concomitent cu incendierea oxizilor de azot în mediu.

○ acțiune intenționată de introducere a unei surse de foc sub saci care să inițieze un incendiu mocnit, de asemenea, s-a exclus, întrucât în atelier în ziua respectivă au intrat numai operatorii și maeștrii de serviciu care, luând cunoștință de incendiu și acționând pentru a-l localiza, au devenit victimele exploziei.

Acest element factic cert se coroborează cu concluziile experților și celelalte probe administrate, prin care s-a determinat, de asemenea, în mod cert cauza exploziei. Deși nu au reieșit

nici un fel de date și indicii în sensul unei acțiuni intenționate, s-au luat măsuri de continuare a acțiunii informative.

b. A doua ipoteză emisă prin eliminare, a fost aceea că explozia s-a produs pe fondul unor grave deficiențe în desfășurarea procesului tehnologic.

În timpul cercetării, a rezultat că producerea exploziei și agravarea efectului acesteia s-au datorat unor cauze favorizante, rezultat al încălcării atribuțiilor de serviciu ori îndeplinirii lor defectuoase de către unii salariați.

Aceștia nu au eliminat integral, prin spălare periodică sub jet de apă, resturile de pulbere depuse în crăpăturile din pardoseală, din pereți, ori în alte locuri din uscătoare.

În timpul cercetării s-au găsit resturi de pulbere acumulată în crăpături, în sacii aflați la uscat, precum și cirpe aruncate la întâmplare, imbibate cu ulei sau motorină, învederând neurmărirea și neimpunerea efectuării în mod sistematic a operațiunilor de curățire generală a uscătoarelor de pulbere.

Se admitea efectuarea operațiunilor de uscare a sacilor, concomitent cu pulberea, în aceeași încăpere. Deși regulamentul de fabricație omitea această interdicție strictă, factorii cu atribuții de răspundere erau obligați să curme o astfel de practică deosebit de periculoasă.

Din constatările făcute a reieșit că se efectua ridicarea acestor saci în timp ce instalația de ventilare cu aer cald se afla în funcțiune, producându-se astfel puternice refulări de curenți, generatoare de extindere a unor incendii, cum s-a întâmplat chiar înainte de explozie.

Au fost tolerate și condiții de muncă periculoase, prin depozitarea

în anticamera uscătoarelor a cantităţii de peste 9 tone de pulbere.

Deşi în timpul cercetării s-a încercat să se motiveze lipsa spaţiilor de depozitare, efectuându-se verificări pe teren, s-a constatat că un atelier similar, care putea fi folosit ca depozit, a fost transformat în garaj pentru autoturismele proprietate personală a celor care trebuiau să asigure securitatea muncii.

Nu s-a verificat modul de întreţinere a instalaţiei de ploaie artificială, în vederea menţinerii acesteia în permanentă stare de funcţionare. Cu ocazia cercetării locului faptei, s-a constatat că vana pentru alimentarea cu apă a sistemului de ploaie artificială era închisă în proporţie de peste 70%, iar la reconstituirea faptului a rezultat că debitul de apă, în aceste condiţii fiind foarte redus, nu putea asigura stingerea incendiului.

Neutilizarea aparaturii de măsură şi control, montată în vederea urmăririi parametrilor tehnologici, din exteriorul clădirii prin ferestre, a creat practica periculoasă de a se intra în încăperile de uscare a pulberii pentru citirea termometrelor în timpul funcţionării ventilatorului de aer cald.

Nu se luaseră măsuri pentru efectuarea instructajului tehnologic şi de protecţia muncii şi pentru asigurarea respectării stricte a disciplinei de lucru. Fusese întocmit cu omisiuni esenţiale regulamentul de fabricaţie (obligaţia de curăţire şi spălare periodică a uscătoarelor).

Factorii de răspundere locali nu efectuaseră controale în vederea sesizării şi înlăturării stărilor de lucruri periculoase din cadrul combinatului. (De subliniat că în unele procese verbale de control încheiate chiar de

către unii tovarăşi din Ministerul Industriei Chimice, cu o lună înainte de explozie, se menţiona, în mod inexact, că în sectorul producţiei speciale nu s-au constatat deficienţe). Deficienţele constatate în timpul cercetării sînt cu atît mai grave, cu cît, în urmă cu cinci luni, a avut loc o explozie similară la Combinatul chimic Făgăraş, din cadrul aceleiaşi centrale, fără să se fi luat măsurile ce se impuneau.

Trebuie subliniat faptul că în timpul cercetărilor la Combinatul chimic Victoria, la un interval de 4-5 zile, efectuându-se o verificare pe teren, s-a constatat existenţa în continuare a o serie de stări de lucruri periculoase. Factorii de răspundere, prezenţi la locul faptei, au trecut la luarea de măsuri numai la sesizarea organelor de securitate.

★

★ ★

În cele expuse, s-a urmărit explicarea metodelor şi procedeele legale folosite în cursul cercetării pentru elucidarea cauzelor celor două explozii, învederîndu-se totodată necesitatea stabilirii concomitente a tuturor circumstanţelor favorizante în vederea prevenirii lor în viitor.

În prezent, se continuă cercetările în cele două cazuri, urmînd ca în final să se ia măsurile legale.

Important de reţinut este însă faptul că fenomenele negative şi stările de lucruri periculoase constatate puteau fi înlăturate, dacă ofiţerii de securitate instalaţi în aceste importante obiective economice le sesizau la timp şi acţionau cu toată fermitatea.

ACȚIUNI DE INFLUENȚARE A UNOR CETĂȚENI ROMÂNI, RĂMAȘI ÎN STRĂINĂTATE, PENTRU A SE ÎNTOARCE ÎN PATRIE

După cum este binecunoscut, în ultimul timp, oficinele serviciilor de spionaj capitaliste și-au intensificat acțiunile îndreptate împotriva cetățenilor români care fac vizite în Occident, urmărind, printre altele, și influențarea cât mai multor persoane în direcția răminerii lor în străinătate.

Dindu-ne seama de gravitatea unor asemenea acțiuni și avînd în vedere ordinele Consiliului Securității Statului, referitoare la prevenirea răminerii cetățenilor români în străinătate, în cadrul Inspectoratului de securitate al județului Satu Mare s-au luat o serie de măsuri, menite să ducă la punerea în practică a acestor ordine.

În ideea celor de mai sus, am ținut seama de necesitatea de a împiedica plecarea în străinătate a persoanelor despre care dețineam informații că intenționează să refuze întoarcerea în țară. Prin măsuri adecvate, am reușit să prevenim astfel răminerea în străinătate a 40 persoane.

În mod autocritic, trebuie să arătăm însă că, de pe raza județului nostru

au rămas totuși în Occident, cu ocazia diferitelor deplasări, un număr de 20 elemente. Aceasta s-a întîmplat în cursul anului 1968 și în prima parte a anului 1969.

Avînd în vedere pericolul ce-l prezintă pentru țara noastră asemenea fugari, am întreprins măsuri de urmărire a lor prin mape de lucru, propunîndu-ne să stabilim care dintre ei s-au antrenat la activități dușmănoase și care dintre ei regretă că au plecat.

Ne vom referi în continuare numai la măsurile întreprinse pentru readucerea în țară a unor persoane din această ultimă categorie.

În luna martie 1969, cu ocazia unei excursii pe care au făcut-o la Viena niște turiști din Satu Mare, cîțiva dintre ei au refuzat să revină în țară. Am luat imediat măsuri de verificare a lor prin mape de lucru, căutînd să stabilim mobilul acestei fapte, să aflăm date despre fiecare, cât și atitudinea familiilor și a rudelor rămase aici.

Am stabilit că trei dintre ei sint căsătoriți, au și copii, nu au rude în străinătate, au deținut posturi de maiștri în întreprinderile unde au lucrat înainte de plecare, că obținuseră rezultate bune în muncă, fapt pentru care fuseseră apreciați și stimați atît de șefii lor, cît și de către colegi. Despre familiile și rudele acestor fugari, s-a stabilit că sint elemente cinstite, că nu au cunoscut intențiile de rămînere în străinătate a celor plecați și că dezaprobă fapta săvîrșită de cei trei.

Pe baza acestor date, am orientat măsurile din mapele de lucru în direcția influențării pozitive a fugarilor, pentru a-i face să revină în patrie. Am acționat atît asupra rudelor rămase în țară, cît și direct asupra celor aflați în Austria.

În primul rînd, am hotărît să exercităm o influență asupra familiilor celor plecați, servindu-ne în acest scop de niște informatori cu experiență și bine verificați.

Pentru aceasta, ne-am oprit asupra a doi informatori, „Stogaru” și „Popa”, care cunoșteau familiile fugarilor și se bucurau de încrederea lor.

Informatorul „Popa” a fost instruit ca, prin intermediul soției lui, care era prietenă cu soția fugarului D.M., să intre în legătură cu aceasta și să vadă care este părerea ei despre fapta soțului. Informatorul a stabilit că femeia detestă fapta lui D.M. dar că, din scrisorile pe care le-a primit de la el, rezultă că acesta dorește ca și ea să vină în Austria.

Conform instructajului făcut, „Popa” a prezentat soției fugarului perspectiva sumbră pe care o poate avea soțul ei acolo și și-a exprimat părerea că ar fi mai bine să i se scrie și să fie sfătuit să revină în țară. Rezultatul acestei dirijări a fost pozitiv,

către fugarul D. M. începînd să plece imediat mai multe scrisori, în care soția îi cerea să vină acasă, întrucît ea nu va merge niciodată în străinătate. Avînd informații despre conținutul corespondenței dintre fugari și rudele lor, am avut posibilitatea să dirijăm măsurile noastre în funcție de atitudinea lor.

Asupra soției fugarului L.C. am acționat printr-o colaboratoare, care se bucura de încrederea acesteia și avea putere de influență asupra ei. Și L.C. îi promitea soției, prin scrisori, că o va scoate din țară, că se vor aranja bine etc. Colaboratoarea noastră i-a demonstrat însă colegei sale că în realitate nu au nici o perspectivă în Occident, că acolo nu vor primi un loc de muncă după calificarea pe care o au și că este mai bine să insiste pe lîngă soțul ei, prin scrisori, pentru a-l determina să revină acasă. Soția lui L.C. s-a conformat acestor sugestii, ba mai mult, a rugat-o pe colaboratoare să-i scrie și ea o scrisoare, în care să-l invite pe fugar să se întoarcă. Colaboratoarea a acționat desigur în sensul acestei rugămînți.

Prin aceste măsuri am presupus că reușisem să schimbăm, în mare parte, atitudinea fugarilor. Mai era nevoie ca cineva, o persoană competentă, să-i contacteze în Austria, în același scop.

Pentru această delicată misiune l-am ales pe informatorul „Stogaru”, care îi cunoștea pe fugari și familiile lor, era un om mai în vîrstă, cu o pregătire superioară celor în cauză, mai făcuse vizite în Occident, cunoștea modul de viață de acolo și îl dezaproba în mod sincer. El se bucura de autoritate, mai ales față de doi dintre cetățenii români rămași în străinătate.

Ținând seama de dificultatea sarcinilor, la alegerea informatorului am avut în vedere, pe lângă calitățile necesare, și faptul că el era verificat și apt de a înfrunta influența unor persoane din exterior, care, presupunem, ar fi putut acționa și asupra lui. Deși „Stogaru” mai fusese în străinătate, îndeplinise și alte sarcini prin care s-a dovedit a fi sincer față de noi și capabil, totuși, prin informatorul „Popa”, am verificat reacția lui în legătură cu sarcinile ce le avea pe lângă soțiile fugarilor, iar, prin alte mijloace, am verificat pregătirile pe care le făcea în vederea plecării în exterior și a contactării celor care ne interesau.

Informatorul urma să plece în vizită în Italia, trecând prin Austria. A fost instruit să facă cunoscută plecarea lui soției unuia dintre fugari, fără a face referiri la soțul ei. Astfel, la o întâlnire „întimplătoare” cu aceasta, fiind întrebat ce mai face, i-a răspuns că se pregătește pentru a pleca într-o vizită în Austria și Italia, împreună cu familia. Cu această ocazie, soția fugarului, deși s-a plins că îi este greu singură, că i-a scris soțului să vină acasă etc., nu a spus că ar vrea să transmită ceva celui plecat.

Dar, pentru a justifica întâlnirea cu fugarii vizați, cit și pentru a avea o influență mai puternică asupra lor, informatorul trebuia să ducă neapărat ceva acestora din partea soțiilor lor. De aceea, prin informatorul „Popa”, i s-a sugerat soției lui D.M. ideea de a-i trimite acestuia o scrisoare și un colet cu alimente, prin „Stogaru” (despre care ea îi spusese lui „Popa” că, peste puțin timp va pleca în Austria). Totodată, informatorul „Popa” i-a explicat femeii că ar trebui să profite de ocazie și să-l roage pe „Stogaru” să-i relateze și verbal soțului ei faptul că ea îl așteaptă să vină în țară, că nu are de

gînd să meargă în străinătate. Femeia a procedat întocmai, s-a prezentat la „Stogaru” cu o scrisoare și un colet, rugîndu-l să le predea soțului ei și să-i transmită dorința ei de a se întoarce acasă. Tot ea a discutat cu soția lui M.F. și i-a spus că „Stogaru” merge în Austria și că a transmis prin el cîte ceva soțului. Ca urmare, la scurt timp, și soția lui M.F. s-a prezentat la informator cu un comision pentru soțul ei.

În această situație, lui „Stogaru” i s-a făcut următorul instructaj asupra modului cum să acționeze în străinătate.

I s-a dat adresa lagărului din Austria și i s-a indicat să se prezinte acolo împreună cu soția sa. În caz că nu-i va găsi de prima dată pe cei doi fugari pentru care avea comisioanele, să nu le predea altcuiva, ci să lase adresa hotelului unde era cazat, pentru a fi căutat de ei. Dacă nu se va prezenta nici unul la el, să meargă din nou la intrarea lagărului, la o oră cînd ar putea fi găsiți. După ce îi va întîlni și le va preda comisioanele, informatorul a fost instruit să le prezinte situația familiilor, să le arate că le-a pricinuit multe neazuri și că soțiile l-au rugat să insiste pe lângă ei pentru a-i determina să se întoarcă acasă. S-a stabilit să le arate că el, deși are în Occident rude care i-au promis ajutorul în cazul în care ar vrea să rămînă acolo, totuși nu ar face așa ceva, întrucît cunoaște modul de viață capitalist. Noi ștîm că fugarii ajunseseră să presteze diferite munci necalificate, sens în care i s-a spus informatorului să stabilească în discuții acest aspect și să le arate că este rușinos ca ei să facă asemenea munci, atît timp cît în țară au deținut posturi de maiștri în întreprinderi importante.

Presupunînd că fugarii ar putea să-l întrebe pe informator dacă vor fi

pedepsiți, în cazul în care se vor întoarce acasă, acesta a fost instruit să le precizeze că fapta lor nu este incriminată de lege și deci nu vor fi trași la răspundere. Totodată, dacă va constata că au luat hotărîrea de a se întoarce, să le indice să meargă la ambasada noastră din Viena, de unde să ceară ajutor în legătură cu formalitățile necesare; dar în rest să păstreze în secret această hotărîre a lor.

În ce privește locul unde urma să poarte discuțiile, informatorul a fost instruit să evite hotelul și localurile publice.

În cazul cînd va intra în contact cu personalul lagărului, i s-a indicat să nu facă aprecieri asupra acestei instituții, cît și a fugarilor, să arate că vizita lui acolo se datorește faptului că, fiind în trecere prin Viena, a fost rugat de rudele din țară ale celor din lagăr să le ducă scrisori și pachete. I s-a atras atenția informatorului că, intrucît va merge la Treichirschen, s-ar putea să fie urmărit. În acest caz, să nu facă nimic deosebit, în sensul de a da de bănuît că se controlează. Dacă va fi supus la provocări, să nu divulge misiunea ce o are, să susțină legenda ce i s-a dat. De asemenea, i s-a arătat lui „Stogaru” că, acționînd conform acestor indicații, nu poate să i se reproșeze nimic deosebit, deoarece faptele sale nu constituie infracțiuni și deci nu poate fi tras la răspundere de către organele de stat din Austria.

Trebuie spus că informatorul s-a conformat întocmai acestui instructaj, reușind astfel să-i contacteze pe cei trei fugari, să discute cu ei și să-i determine să revină în țară.

El și-a continuat apoi drumul spre Italia și a revenit la rîndul său în România, fără a întâmpina nici un fel de dificultăți.

Cei trei cetățeni români, care au revenit în țară, au fost reincadrați la vechile locuri de muncă, unde au relatat colegilor că, în perioada în care au stat în lagăr, au fost supuși unor presiuni din partea organelor de poliție, pentru a le furniza informații despre diferite sectoare de activitate din țara noastră, că, după două săptămîni de anchetă, nu li s-a mai dat nici mîncare, ci au fost trimiși să-și caute fiecare de lucru, iar din ceea ce cîștigau trebuiau să plătească administrației lagărului atît mîncarea cît și cazarea. Au mai arătat că le-a fost foarte greu să găsească de lucru, fiind în cele din urmă nevoiți să îndeplinească diferite munci necalificate ca încărcător de camioane, manipulator de materiale etc. Asemenea relatări au avut un efect pozitiv puternic asupra altor elemente care intenționau să rămînă în străinătate.

Deși poziția celor trei ni s-a părut bună, după această experiență neplăcută pe care o trăiseră, am luat măsuri de a-i urmări în continuare prin mape de lucru, pentru a stabili dacă vreunul nu desfășoară totuși vreo activitate dușmănoasă. Pînă în prezent însă nu a rezultat nimic deosebit.

Fiind conștienți de importanța sarcinii de prevenire a răminerilor în străinătate a cetățenilor români și în mod deosebit a specialiștilor, pe viitor urmează a ne perfecționa acțiunile, pentru a îndeplini întocmai ordinele Consiliului Securității Statului existente pe această linie.

Căpitan FILITAȘ VULCAN

CONSIDERENTE PRIVIND ORGANIZAREA MUNCII DE SECURITATE ÎN OBIECTIVELE CU STATUT DE CENTRALE INDUSTRIALE

În ultimul timp, ca urmare a înființării centralelor și grupurilor industriale, a trusturilor și combinatelor cu statut de centrală, se pune tot mai accentuat problema : cum trebuie organizată munca de securitate în aceste obiective ; ce adaptări trebuie efectuate, față de noile condiții apărute în economia națională ?

Prin articolul de față vom încerca să venim în întimpinarea acestei cerințe majore a muncii de contrainformații economice în etapa actuală, oprindu-ne asupra unor considerente ce vor trebui să stea în atenția ofițerilor care organizează și desfășoară munca de securitate în centralele industriale.

Întrucît nu dispunem încă de experiența necesară în acest domeniu, nu avem pretenția de a da o soluție definitivă. Intenția noastră este de a contribui la scurtarea perioadei de căutare și de a-i ajuta pe ofițerii în cauză să găsească mai ușor cadrul pe deplin corespunzător desfășurării muncii de securitate în aceste obiective.

După cum cunoaștem, prin directivele aprobate de Conferința Națională a P.C.R. din decembrie 1967 pentru perfecționarea conducerii și planificării economiei naționale, s-a

stabilit că una din verigile principale de conducere a întregii activități în industria republicană o reprezintă centrala.

Centrala industrială este concepută ca o unitate economică autonomă, organizată prin gruparea mai multor întreprinderi, avînd ca scop principal producția de mărfuri, executarea de lucrări sau prestarea de servicii.

Prin organizarea centralei industriale, ca verigă intermediară între minister și întreprindere, se realizează una din condițiile principale privind apropierea conducerii de producție.

În statutul Centralei industriale, elaborat potrivit prevederilor din directivele Conferinței Naționale, este arătată în detaliu competența în ceea ce privește conducerea și controlul activității întreprinderilor care o formează.

Centrala a preluat o serie de atribuții ce reveneau ministerelor sau altor organe centrale, precum și o serie de activități de la întreprinderile componente.

Printre principalele atribuții ale centralei, prevăzute în statut, menționăm : elaborează propunerile de plan anual și de perspectivă, iar, după aprobare, stabilește sarcini obligatorii pentru unitățile subordonate ; or-

ganizează, în funcție de necesități, activitatea de cercetare și proiectare proprie, asigurând sporirea eficienței economice; organizează și răspunde de activitatea de investiții, privind construirea de unități noi, precum și de dezvoltarea și modernizarea unităților existente; organizează, coordonează și controlează desfășurarea întregii activități de conducere, de organizare științifică a producției și a muncii din sfera sa de activitate; organizează și asigură aprovizionarea tehnico-materială a unităților subordonate; organizează și asigură livrarea produselor, pe bază de contracte, beneficiarilor interni și externi.

Centrala își desfășoară activitatea pe baza principiului muncii și conducerii colective. Conducerea centralei se realizează prin consiliul de administrație, biroul executiv și directorul general.

Ne-am permis să facem aceste precizări în legătură cu rolul, locul și atribuțiile centralei industriale, pentru a ne da seama mai bine de necesitatea efectuării unor adaptări în organizarea și desfășurarea muncii de securitate și, în primul rând, a muncii de contrainformații economice.

Intrucât centralele și grupurile industriale, combinatele și trusturile cu statut de centrală au fost constituite relativ nu de mult, trebuie să subliniem că și pe linia muncii de securitate lipsește experiența în acest domeniu.

Față de această situație se poate arăta că atât la Direcția a II-a, cât și la inspectoratele județene, se duce o activitate susținută pentru aplicarea indicațiilor primite cu ocazia Convocării din 2-4 iunie 1970, ținută pe linia Direcției a II-a, în scopul organizării muncii de securitate în obiectivele cu statut de centrale industriale.

Nu putem fi mulțumiți cu ceea ce

s-a făcut până în prezent pe această linie, deși nu se poate nega faptul că există un început bun.

În organizarea muncii de contrainformații economice în centralele industriale, trebuie avut în vedere, pe lângă criteriile ce stau la baza desfășurării acestei munci în celelalte obiective importante, și următoarele: cele 194 centrale, grupuri, combinate și trusturi cu statut de centrală, cât și întreprinderile ce le aparțin sînt situate în raza mai multor județe; problemele ce privesc activitatea întreprinderilor, dar a căror soluționare depinde de centrală, trebuie comunicate de către ofițerii care deservesc informativ întreprinderile, ofițerului instalat la centrală; producerea unor evenimente deosebite, informațiile obținute asupra elementelor aflate în urmărire informativă specială și alte aspecte ce prezintă interes pentru munca de securitate vor fi raportate și de acum înainte direct la Direcția a II-a.

De regulă, aceste centrale sînt create pe lângă una din principalele unități ce intră în compunerea lor. De aceea, *organizarea și desfășurarea muncii de contrainformații economice în centrala industrială trebuie să fie încredințată unuia dintre ofițerii care sînt instalați și răspund de acel obiectiv principal.*

Acestui ofițer îi revine sarcina să se documenteze asupra organizării centralei, să cunoască ce unități sînt în subordinea ei și locul unde sînt situate, să stăpînească bine specificul ramurii de producție respective, să-și însușească principalele atribuții ale centralei, prevăzute în statut.

Paralel cu aceasta, trebuie să ia măsuri pentru crearea unei rețele informative capabile, cu ajutorul căreia să poată desfășura supravegherea informativă generală și urmărirea informativă specială, rețea de la care

să obțină totodată și alte semnalări despre aspectele ce prezintă interes operativ pentru securitatea statului.

Ofițerul va trebui să aibă, de asemenea, o legătură permanentă cu directorul general al centralei, cu membrii consiliului de administrație, cu biroul executiv și cu alți salariați de încredere, de la care să primească sesizări în legătură cu anumite probleme. La rândul lui, îi va informa pe aceștia asupra unor stări periculoase, fenomene negative etc.

Ofițerii care răspund de centralele industriale și de întreprinderile din compunerea acestora trebuie să dovedească vigilență, prevenind ocuparea unor posturi de răspundere de către foști legionari sau alte elemente dușmănoase. În acest scop, trebuie întreținută o legătură permanentă cu salariații de la serviciile de personal.

O cerință primordială pentru desfășurarea unei munci de prevenire eficiente în cadrul centralelor industriale este aceea că ofițerii care răspund informativ de centrala propriu-zisă și cei care răspund de obiectivele din subordinea acesteia trebuie să se cunoască reciproc, să existe o legătură permanentă între ei, să se consulte asupra principalelor probleme, să stabilească sarcini concrete pentru munca pe care o desfășoară, să realizeze un schimb operativ de informații și să-și conjuge forțele, în vederea prevenirii oricăror acțiuni de natură să aducă prejudicii economiei naționale.

Se impune ca, periodic, ofițerii care deservesc informativ obiectivele aparținând aceleiași centrale industriale, sau chiar centrale din ramuri înrudite, să se întâlnească între ei, să facă schimb de experiență, să analizeze formele și metodele folosite de elementele dușmănoase în ramura economică respectivă, să stabilească o direcție de acțiune comună și cele

mai eficace măsuri ce trebuie luate.

Aceste întâlniri să fie coordonate de către Direcția a II-a, care în calitate de organ central, să-și aducă o contribuție de seamă la realizarea unui schimb de experiență, la extinderea unor metode de lucru pozitive.

În interesul ridicării eficienței muncii de prevenire, care constituie de fapt scopul principal al activității de contrainformații economice, este timpul să se renunțe definitiv la așa-zisele interese înguste, care se mai manifestă în unele compartimente. Informațiile să fie transmise imediat și fără rezerve organului sau chiar ofițerului de securitate care este chemat să le verifice și să le exploateze cu maximă eficiență, urmînd ca celelalte compartimente de muncă și chiar ofițerii de la același compartiment, dar din inspectorate diferite, să-și aducă contribuția în continuare, în măsura posibilităților, la soluționarea definitivă a situației ivite.

Se impune neapărat o cooperare permanentă și un schimb operativ de informații, atît între ofițerii care deservesc informativ obiectivele din compunerea centralei și ofițerul instalat în centrală, cît și între inspectoratele respective.

Desigur că acest schimb de informații, între ofițerii care deservesc obiectivele aparținînd aceleiași centrale industriale, nu se face la întîmplare, ci sub stricta îndrumare a șefilor compartimentelor de contrainformații economice și a conducătorilor inspectoratelor, care vor trebui să acorde un sprijin susținut și să controleze îndeaproape munca ofițerilor în cauză, care sînt subordonați inspectorilor șefi, iar pe linie de muncă, Direcției a II-a.

Inspectoratele de securitate județene care deservesc obiective cu statut de centrală, vor trimite la Direcția a II-a spre verificare sau exploa-

tare numai acele materiale care au legătură cu activitatea ministerelor, institutelor de proiectare sau cercetare din ramura respectivă.

Un alt element, esențial pentru desfășurarea unei activități rodnice pe această linie, constă în selecționarea unor ofițeri care posedă o temeinică pregătire teoretică și experiență practică în munca de contrainformații economice, pe cât posibil cunoscători ai profilului centralei industriale. Lor le revine sarcina să verifice în mod operativ informațiile culese personal sau primite de la ceilalți și apoi să comunice Direcției a II-a problemele ce prezintă interes și care trebuie semnalate conducerii ministerelor, menționind însă de fiecare dată, dacă a fost sesizată conducerea centralei și ce măsuri a luat.

În legătură cu această problemă, ținem să arătăm că în ultimul timp, Direcția a II-a primește de la inspectorate, din ce în ce mai multe rapoarte, care se referă la o serie de fenomene administrative: lipsa unor piese de schimb, neprimirea unor materiale comandate, activitate de aprovizionare și desfacere defectuoasă etc. De regulă, prin aceste rapoarte, ofițerii din inspectorate solicită Direcției a II-a să intervină la ministerul tutelar pentru soluționarea problemelor respective.

Considerăm că acesta este un procedeu dăunător muncii de securitate, întrucât culegerea de informații despre astfel de probleme și încercarea de a le rezolva ne sustrag de la sarcina noastră principală de a preveni, descoperi și lichida acțiunile de sabotaj, diversiune și subminare a economiei naționale.

Ofițerii de contrainformații economice, atunci când sînt sesizați sau constată astfel de fenomene negative, au obligația să le semnaleze facto-

rilor de răspundere din întreprindere sau centrală, iar Direcției a II-a să le raporteze numai dacă nu se iau măsuri și se impune informarea conducerii ministerului tutelar.

Este necesar însă ca, de fiecare dată cînd sînt constatate fenomene negative, dăunătoare desfășurării normale a procesului de producție, să ne punem întrebarea dacă ele nu se datoresc unor acțiuni dușmănoase și să luăm măsuri, pentru elucidarea acestui aspect al problemei.

O sarcină importantă care revine ofițerilor din Direcția a II-a, tuturor ofițerilor ce răspund informativ de centralele industriale, constă în a depista, documenta și sesiza problemele majore din economie, cum ar fi nevalorificarea unor lucrări de cercetare, a unor invenții sau descoperiri etc.

Pentru realizarea acestei sarcini, care a fost pusă în fața Consiliului Securității Statului de către conducerea de partid și de stat, este necesar ca toți ofițerii de contrainformații economice, prin posibilitățile de care dispun în cadrul obiectivelor ce le au în deservire informativă, să depisteze și să raporteze asemenea probleme.

După cum am mai menționat, în prezentul articol am dorit să ne oprim asupra unor considerente privind organizarea muncii de securitate în centralele industriale. Avînd în vedere specificul acestor obiective, este normal ca și în munca de securitate să apară unele particularități și tocmai de aceea este necesar ca fiecare ofițer să manifeste preocupare pentru găsirea unor forme și metode cît mai adecvate realizării eficiente a sarcinilor ce ne revin.

Colonel EMILIAN GEORGESCU
Locotenent-colonel AL. AULIK

Correspondență de la
I. S. J. Prahova

Supravegherea informativă generală a cetățenilor străini

Ne este binecunoscut numărul mereu sporit de cetățeni străini care, mai ales în sezoanele turistice, vin în țara noastră, pentru a-și petrece vacanța. Teritoriul județului Prahova, cu cele două frumoase văi, a Prahovei și a Teleajenului, oferă obiective turistice atractive, des frecventate de cetățeni români și străini.

Desigur, însă, că acest flux de vizite în țara noastră constituie și excelente prilejuri pentru serviciile de spionaj și pentru organizațiile emigrației, de a încerca să-și introducă în România cadrele și agenții lor, în vederea realizării unor scopuri dușmănoase.

În sensul celor afirmate, poate fi edificator cazul cetățeanului străin „Frantz”, cunoscut ca fiind cadru al unui serviciu de spionaj dintr-o țară capitalistă. Începând din anul 1967, „Frantz” vine anual pe Valea Prahovei ca turist, căutând să contacteze persoane din rîndul cetățenilor ro-

mâni, ce îndeplinesc anumite funcții. S-a stabilit informativ că în contactele cu astfel de persoane, „Frantz” caută să obțină informații de ordin politic, economic etc. Cazul se află în lucru și se întreprind măsuri de documentare și finalizare.

Un alt cetățean străin, venit ca „profesor” la cursurile de limbi române ce se țin anual la Sinaia, a fost semnalat cu activitate suspectă. Fiind luat în lucru, a rezultat că este agent al organelor de informații din țara sa și că are misiunea, pe timpul șederii în România, să contacteze persoane cu pregătire de specialitate și să caute a le atrage în exterior pentru a le determina să rămână acolo. În discuțiile pe care le avea cu diferite cadre didactice, străinul încerca să obțină concomitent și unele informații, referitoare la organizarea și funcționarea învățămîntului superior, la planul de perspectivă pentru formarea cadrelor de specialiști, precum și o serie de informații de natură politică.

În cadrul personalului care a deservit unele expoziții străine ce au funcționat în orașul Ploiești, au fost identificați agenți ai serviciilor de spionaj respective. Aceștia, unii dintre ei buni cunoscători ai limbii române, în contactele și discuțiile avute cu cetățenii români care vizitau expoziția, se interesau de o serie de date cu caracter social-politic, economic și tehnico-științific. Au încercat să difuzeze și literatură de propagandă etc.

Înviea unor asemenea cazuri justifică desigur necesitatea ducerii unei susținute și calificate munci de supraveghere generală.

În aplicarea măsurilor de cunoaștere a activității și comportării cetă-

țenilor străini, noi am avut în vedere specificul județului (zonă de tranzit, condiții geografice, amplasarea de numeroase și importante obiective economice și militare), care oferă serviciilor de spionaj posibilități multiple de acțiune.

Pornind de la analiza lipsurilor manifestate de noi în anii anteriori, activitatea de supraveghere informativă generală a cetățenilor străini a fost organizată în direcția realizării următoarelor sarcini: întreprinderea celor mai corespunzătoare măsuri de organizare a muncii de supraveghere generală a străinilor, în vederea selecționării celor care prezintă interes pentru organele noastre, lucrarea eficientă a unor astfel de elemente, în scopul documentării și urmăririi activității lor dușmănoase; prevenirea scurgerii de informații cu caracter secret din obiectivele în care se concentrează asemenea date; identificarea, studierea și recrutarea unor cetățeni străini care, prin pregătire, mediul în care își desfășoară activitatea, cit și prin relațiile pe care le au, sunt utili în activitatea contra-informativă; dezinformarea serviciilor de spionaj străine despre care se dețin date că acționează pe raza județului nostru; cooperarea strânsă și eficientă cu organele de miliție, contra-informații militare, cu alte unități și inspectorate de securitate din țară și mai ales cu cele din județele Constanța, Brașov, Buzău, Dâmbovița și Ilfov. Pentru rezolvarea acestor sarcini s-a trecut la îndeplinirea unor măsuri concrete.

Astfel, pe baza unui studiu aprofundat, efectuat pe întregul teritoriu al județului, au fost selecționate și fixate toate obiectivele, zonele, traseele și punctele turistice, care ar putea fi frecventate de cetățeni străini.

S-a trecut apoi la asigurarea aco-

peririi informative a acestor obiective, în care sens au fost recrutați rezidenți, informatori și colaboratori. Au fost instruite și persoane de sprijin, în fiecare din aceste locuri, alese din rîndul personalului hotelurilor, restaurantelor și cabanelor, salariați ai O.N.T., ghizi și gazde O.N.T., cit și din rîndul cantonierilor, pădurarilor, paznicilor, conducătorilor auto ai T.I.R. și alte persoane care au locuințe izolate pe trasee.

Concomitent cu completarea rețelei informative, în locurile unde s-a impus acest lucru, a fost mobilizat și instruit întregul potențial informativ existent din legătura aparatului de securitate și de miliție, s-a trecut și la antrenarea ofițerilor și subofițerilor de securitate în rezervă, pentru supravegherea informativă generală a cetățenilor străini.

În colaborare cu organele de contra-informații militare, au fost stabilite locurile unde sînt amplasate unități militare, locurile unde sînt concentrate, cu domiciliul, cadrele militare, a fost identificată și instruită rețeaua informativă existentă în aceste locuri, pentru a ne semnală prezența unor cetățeni străini suspecți și legăturile lor cu cetățenii români.

Pentru a intra în posesia a cit mai multe informații valoroase și în timp util, s-a organizat legătura impersonală cu o parte din rețeaua informativă folosită pe această linie. Totodată, pentru informatorii și colaboratorii altor inspectorate județene, au fost create și comunicate din timp acestora, adrese conspirative și căsuțe poștale, unde să depună informațiile.

S-a realizat o mai bună înzestrare cu mijloace speciale fixe și mobile, care se folosesc pe o scară mai largă în mod judicios și cu eficiență spo-

rită. De asemenea, se folosește filajul, într-un număr mai mare de cazuri,

Ca urmare a acestor măsuri întreprinse, au fost deja obținute unele informații despre prezența și comportarea suspectă a unor cetățeni străini pe raza județului nostru, rezultând că, în ansamblu, munca s-a îmbunătățit în raport cu perioadele precedente.

Au fost semnalate altor unități și inspectorate un număr însemnat de elemente suspecte din rindul cetățenilor străini, cit și legături ale acestora, din rindul cetățenilor români.

Iată, de exemplu, cetățeanul străin „Tedy”, originar din România, a venit în mai multe rânduri în vizită la rudele și cunoștințele sale din țara noastră, ultima dată în anul 1970. Din supravegherea sa informativă generală pe timpul șederii în țară, s-au obținut date care indică că fostul cetățean român este folosit de către un serviciu de spionaj, pentru studierea și contactarea de persoane care au posibilități să se deplaseze, în diverse scopuri, în țara respectivă.

Numitul „Andreescu”, cetățean străin, a venit în România, atît ca delegat al unei firme de turism străine, cit și ca turist. Informativ și prin alte mijloace de supraveghere generală, au rezultat date că ar fi agent al „Intelligence Service” avînd misiunea să desfășoare activitate contra-informativă în rindul grupurilor de turiști străini, pe care le-a însoțit ca delegat. În exterior, el se află în anturajul emigrației române.

Cetățeanul român „Gabriel”, cu funcție de răspundere într-un obiectiv important din județ, a fost semnalat că a intrat în relații neoficiale cu un cetățean străin care vine foarte des la noi în țară. Din verificările făcute asupra cetățeanului străin rezultă că acesta este folosit de către un servi-

ciu de spionaj pentru obținerea de informații din domeniul economic. Informativ, prin mijloace speciale și prin filaj, s-au obținut date din care reiese că cei doi au avut mai multe întîlniri și discuții suspecte, care atestă preocuparea cetățeanului străin pentru informații și date secrete.

Cazurile arătate și altele de acest fel, au fost luate în lucru și se află în curs de soluționare.

Tot ca urmare a datelor obținute din supravegherea informativă generală a străinilor, organele noastre au selecționat, studiat și recrutat, după o temeinică verificare, mai mulți cetățeni străini. Alții au fost contactați, tot în aceleași scopuri.

Așa de exemplu, a fost atras la colaborare cu organele noastre, cetățeanul străin „Fabian” care vine frecvent în România. El se află în anturajul unor persoane din exterior, care lucrează pentru serviciul de spionaj străin și care racolează cetățeni români ce merg în exterior. Despre aceste elemente, „Fabian” a furnizat deja informații utile.

Deși munca de supraveghere informativă generală a străinilor s-a îmbunătățit, lucru reflectat în unele rezultate obținute, mai există totuși deficiențe care fac ca, în unele situații, să nu se obțină rezultatele scontate. De pildă, cu toate că au fost asigurate informativ toate punctele, obiectivele și traseele turistice, nu în aceeași măsură și în toate situațiile, se asigură un sistem operativ de primire și de exploatare a informațiilor.

În funcție, însă, de precizările făcute în ordinele privind munca pe anul în curs și în funcție de sarcinile concrete pe care ni le-am stabilit pe baza acestor ordine, rămîne ca în viitor asemenea lipsuri să fie lichidate.

Locotenent-colonel P. STĂNESCU

Învățămintele desprinse din cercetarea penală a unor cauze

Organele de cercetare ale securității efectuează, potrivit legii, cercetarea penală în cauzele privind infracțiunile contra securității statului (art. 155-173 din Codul penal) și în cauzele privitoare la infracțiunile de nerespectare a regimului armelor și munițiilor, prevăzute de art. 279 alin. 3 lit. a și b și în art. 280 din Codul penal, dacă au avut ca obiect cantități mari sau importante de arme, muniții ori materii explozive sau radioactive, precum și în cauzele privitoare la infracțiunea de contrabandă, dacă au avut ca obiect arme, muniții sau materii explozive sau radioactive.

Pentru a-și putea începe activitatea de urmărire penală, organele de cercetare ale securității trebuie să fie sesizate prin plângere sau denunț, ori se sesizează din oficiu, cînd află, pe orice altă cale, că s-a săvîrșit o infracțiune de competența lor.

De regulă, în cauzele mai compli-

cate, ofițerul de cercetare, înainte de începerea urmăririi penale, întocmește un plan de cercetare.

După cum este cunoscut, unul din mijloacele de bază pentru asigurarea unei calități superioare a cercetării penale este planificarea modului de desfășurare a acesteia.

O bună planificare a urmăririi penale înlesnește atingerea țelului, deplinătatea, obiectivitatea, multilateralitatea și rapiditatea cercetărilor.

Nu se poate recomanda un plan tip de cercetare penală pentru toate infracțiunile, deoarece indicațiile metodice cu privire la cuprinsul planului de cercetare penală nu sînt la fel pentru diferitele categorii de infracțiuni. În afară de aceasta, cercetarea penală a fiecărui caz în parte își are particularitățile sale. De aceea, planul de cercetare penală din fiecare cauză trebuie să fie individual. Numai principiile de planificare și

formele sînt comune pentru cercetarea tuturor cauzelor.

Planul de cercetare penală îl ajută pe ofițer să-și organizeze just munca, îi permite să-și vadă greșelile și lipsurile în orice stadiu al cercetării și îi dă posibilitatea să înlăture la timp tot ceea ce este inutil. De altfel, rapiditatea cercetărilor este bună numai atunci cînd ofițerul de cercetare penală determină în mod just calea cea mai scurtă pentru rezolvarea problemelor ce-i stau în față, manifestînd cu acest prilej un adevărat caracter operativ și asigurînd cercetărilor o calitate superioară. Adevăratul caracter operativ în muncă este de neconceput fără un plan de cercetare penală chibzuit în amănunțime.

Planul cercetării penale se întocmește în așa fel, încît să se adune materiale din care să rezulte : ce infracțiune s-a comis ; cine a comis-o ; unde și cînd a avut loc ; cu ce scop și cu ce mijloace a fost săvîrșită.

De cele mai multe ori, într-o cercetare penală centrul de greutate cade asupra operativității în acțiunile de cercetare. Cu cît va fi începută mai repede urmărirea penală, cu cît mai operativ și mai cu inițiativă va fi ofițerul de cercetare, cu atît va avea mai multe șanse de succes.

Rapiditatea efectuării cercetărilor are o importanță deosebită, deoarece timpul distruge sau modifică probele fără de care demascarea infractorului este imposibilă. Slăbesc percepțiile ce s-au format în mintea martorilor oculari ai infracțiunii, se șterg trăsăturile care scot la iveală elementele caracteristice ale infracțiunii. Veridicitatea declarațiilor martorilor, după cum este cunoscut, de-

pinde de capacitatea individuală a fiecărui martor de a percepe faptele, de a le memoriza și de a le reproduce. Dar, ofițerul de cercetare penală, pentru a aprecia în mod just dacă declarațiile unui martor sînt veridice, trebuie să ia în considerație timpul care s-a scurs din momentul percepției de către martor a faptului respectiv și pînă în momentul reproducerii — în declarațiile sale, în fața organului de urmărire penală — a celor percepute. Cu cît această perioadă de timp va fi mai mare, cu atît martorul va uita mai mult din faptele percepute și, în consecință, cu atît declarația sa va conține mai multe omisiuni, imprecizie și greșeli. Iată pentru ce rapiditatea este unul din principiile importante ale cercetării penale.

Pentru a ilustra cele de mai sus, vom reda cercetarea penală efectuată de către Inspectoratul de securitate al județului Sibiu în cooperare cu Direcțiile a III-a și a XIII-a în cauza privitoare la C. A.

Din analiza materialului informativ rezulta că numitul C. A., în perioada noiembrie 1967 — februarie 1968, în timp ce se afla în vizită la sora sa din Austria, a transmis un material privind populația de naționalitate germană din R. S. România, numitului H. H., cunoscut ca fiind cadru al Serviciului Federal de Informații al R. F. a Germaniei. Tot din datele deținute de Inspectoratul de securitate al județului Sibiu mai rezulta că sora numitului C. A. din Austria îi confirma printr-o scrisoare, în mod convențional, primirea de către H. H. a datelor transmise, cit și faptul că așteaptă noi comunicări.

Despre C. A. se mai cunoștea că a fost conducătorul Institutului de cercetări statistice și demografie po-

litică din cadrul Grupului Etnic German din România și că se ocupa cu stringerea unor date social-economice, pe care le prelucra în spirit nazist.

Fiind cunoscute aceste aspecte, la 7 octombrie 1969, s-a dispus începerea urmăririi penale împotriva lui C. A.

Intrucît cel în cauză folosea în transmiterea datelor multă abilitate și procedee subtile, care nu au fost descoperite în perioada urmăririi informative — pe baza unui plan de cercetare bine chibzuit — s-a trecut la cercetarea lui C. A. în stare de libertate (dar fiind supravegheat încontinuu, în vederea stabilirii legăturilor sale, precum și a locurilor unde are ascunse materialele pe baza cărora întocmise datele statistice transmise).

Simultan cu cercetarea, a fost efectuată la locuința lui C. A. și percheziția domiciliară.

După cum este cunoscut, în timpul percheziției, organul de cercetare trebuie să acorde o atenție deosebită însemnărilor și corespondenței poștale. Examinarea minuțioasă a actelor și analizarea chibzuită a datelor examinării dau organului de cercetare posibilitatea să tragă anumite concluzii preliminare, în legătură cu împrejurările în care s-a săvîrșit infracțiunea.

Cu ocazia percheziției domiciliare efectuată la C. A., ofițerii de cercetare au descoperit și au ridicat copii de pe scrisorile expediate de către aceasta sorei sale (în care îi făcea cunoscute anumite date, în mod convențional, pentru H. H.), copiile lucrărilor transmise în R. F. a Germaniei, precum și lucrări statistice, grafice, hărți și studii întocmite pe baza acestor date.

Descoperirea acestor documente, ca urmare a percheziției făcute, a avut un rol foarte important în descoperirea infracțiunii și în stabilirea vinovăției lui C. A. care, în cele din urmă, a fost nevoit să-și recunoască faptele săvîrșite.

Astfel, după cum s-a arătat, în transmiterea datelor Serviciului Federal de Informații al R. F. a Germaniei, C. A. a folosit procedee foarte subtile, dar care, cu ocazia cercetărilor, au fost stabilite. Acest fapt se datorește ofițerilor de cercetare penală care, efectuînd o percheziție foarte amănunțită la domiciliul lui C. A., au descoperit într-un roman cartea de vizită a fostului atașat cultural al Ambasadei R. F. a Germaniei la București. În cursul cercetărilor, prezentîndu-i-se lui C. A. cartea de vizită a atașatului cultural al Ambasadei R. F. a Germaniei, el a recunoscut că, după ce a predat memoriul privitor la situația sașilor din R. S. România lui H. H. de la Serviciul Federal de Informații al R. F. a Germaniei, acesta i-a cerut să-i trimită în continuare prin intermediul lui H., de la Ambasada R. F. a Germaniei, date și documente statistice concrete asupra proprietăților pe care le dețin sașii. Și-a argumentat cererea arătînd că, în situația cînd se va reuși emigrarea generală, se va pune și problema despăgubirii emigranților de către statul român.

Ca urmare a cererii lui H. H., C. A. a transmis, în luna aprilie 1969, prin intermediul lui H., o lucrare cu privire la numărul locuitorilor și proprietățile lor funciare din cca. 220 localități cu o populație preponderent săsească.

C. A. a fost trimis în judecată pentru săvîrșirea infracțiunii de tră-

dare prin transmitere de secrete (prevăzută și pedepsită de art. 157 alin. 2 Cod penal).

O cercetare penală bună a fost și aceea efectuată de către Inspectoratul de securitate al județului Galați, în cooperare cu inspectoratele de securitate ale județelor Brașov, Bacău, Vaslui, Vrancea, Direcțiile I, a II-a și a XIII-a, în infracțiunea de complot prevăzută și pedepsită de art. 167 alin. 3 Cod penal, săvârșită de B. T. și de către alții.

După cum este cunoscut, la săvârșirea infracțiunii de complot participă de regulă mai multe persoane. În asemenea cazuri, se poate presupune că, în numărul mare de participanți la infracțiune, se vor găsi unii mai puțin vinovați, care au luat parte la comiterea infracțiunii sub influența altora mai activi, sub influența inițiatorilor sau organizatorilor. Asemenea persoane sînt gata să-și recunoască vina și să dezaprobe ceea ce au făcut, pentru a-și ușura astfel situația. Alții caută însă să creeze impresia nevinovăției lor, luînd atitudine de indignare față de învinuirea care li se aduce.

Este deosebit de important ca ofițerul de cercetare penală să găsească în asemenea cauze veriga slabă din grupul criminal și să-și înceapă munca, prinzîndu-se de această verigă. De aceea, trebuie chibzuit în mod amănunțit cu cine să se înceapă munca și în ce ordine să se treacă la ascultarea celor în cauză.

Există situații cînd unei persoane i se propune să adere la o asocierie în vederea desfășurării unei activități antidemocratice, iar aceasta nu acceptă și încunoștințează de îndată organele de cercetare. În asemenea situații urmărirea penală se începe pe baza denunțului făcut de persoana respectivă. De asemenea, sînt și situații

cînd o persoană care a participat la săvîrșirea infracțiunii de complot denunță această faptă organelor de cercetare penală, mai înainte de a fi descoperită. În această situație este apărută de pedeapsă, potrivit art. 167 alin. 5 Cod penal, iar urmărirea penală se începe pe baza denunțului persoanei respective.

În cercetarea efectuată de organele Inspectoratului de securitate al județului Galați, în cooperare cu celelalte unități menționate mai sus, urmărirea penală s-a început pe baza denunțului făcut de C. I., care la propunerea lui B. I. a refuzat să facă parte din gruparea constituită în vederea săvîrșirii unei activități cu caracter antidemocratic.

De menționat este faptul că, în cadrul urmăririi informative, deși s-au folosit toate mijloacele muncii de securitate, identificarea tuturor membrilor complotului nu a fost posibilă, deoarece în discuțiile purtate, aceștia nu foloseau numele membrilor. Din această cauză, s-a trecut inițial, pe baza denunțului, la arestarea simultană a lui B. T., B. I. și C. E.

În urma rezultatelor obținute cu ocazia cercetărilor acestor trei elemente, ofițerii de cercetare penală au arestat alte opt elemente, iar un număr de cinci persoane au fost cercetate în stare de libertate.

B. T. împreună cu celelalte 15 elemente au fost trimise în judecată: 13 dintre ei pentru săvîrșirea infracțiunii de complot (prevăzută și pedepsită de art. 167 alin. 3 Cod penal), iar ceilalți trei pentru săvîrșirea infracțiunii de nedenunțare a infracțiunii de complot (prevăzută și pedepsită de art. 170 alin. 1 Cod penal raportat la art. 167 alin. 3 Cod penal).

Locotenent-colonel V. DUMITRESCU
Maior ION DATU

RĂPIRILE UNOR PERSOANE ÎN AMERICA LATINĂ

În unele țări ale Americii Latine, practica răpirii de persoane este mai veche, însă, în ultimul timp, aceasta s-a intensificat și a vizat în special diplomați.

În mare parte, aceste acțiuni sînt explicate ca metode de luptă împotriva politicii guvernelor de dictatori din America Latină. (În 150 de ani în aceste țări au fost circa 220 de dictatori).

Referindu-se la răpirea, în Brazilia, a lui Burke Elbricht, ambasadorul Statelor Unite, ziarul francez „Le Monde” (26 martie 1970) scria: „Acest fapt a dezvăluit opiniei publice internaționale existența în Brazilia a unor mișcări clandestine vizibile bine organizate și care luptă împotriva unui regim militar care pretinde, datorită unei cenzuri deosebit de riguroase, să mențină tăcere în jurul unei situații interne tulburi și în jurul metodelor folosite de serviciile specializate în represiune... Ceea ce este însă adevărat în Brazilia este de asemenea adevărat în Guatemala, în alte țări ale Americii centrale cum ar fi Nicaragua, unde membrii familiei Somoza „domnesc” de peste 30 de ani, în Haiti unde „președintele pe viață”, François Duvalier, se cramponează de palatul său, în Republica Dominicană unde după criza din primăvara anului 1965 s-a continuat asasinarea militanților de stînga. De fapt, tortura și execuțiile sumare sînt metode folosite de mult și frecvent în anumite țări ale subcontinentului. Nu este surprinzător faptul că violența revoluționară a dobîndit o înfățișare deosebit de brutală

în țări ca Guatemala, unde clasele conducătoare sînt ostile oricărei reforme, sau în Republica Dominicană, îndeaproape controlată de Statele Unite, după răscoala civilă și militară din 1965”.

Generalizarea acestor acțiuni de comando la orașe, organizarea în luna aprilie a unei întâlniri în Bolivia a conducătorilor unor grupuri din Argentina, Brazilia, Bolivia, Columbia, Chile, Ecuador, Guatemala, Mexic, Paraguay, Peru, Uruguay și Venezuela, din care unele se declară răspunzătoare de acțiuni de acest fel, apariția în revista „Tricontinental” (organ al Secretariatului Executiv al Organizației de Solidaritate a Popoarelor Africii, Asiei și Americii Latine — OSPAAAL) a unui „minimanual pentru guerilla urbană”, toate acestea arată că folosirea metodei răpirilor se intensifică. Manualul luptei de guerillă, întocmit de brazilianul Carlos Marighella (ucis de poliția din Sao Paulo, la 4 noiembrie 1969), prevede: „Răpirea are drept scop obținerea unui schimb sau eliberarea tovarășilor revoluționari făcuți prizonieri și care sînt supuși torturilor în închisorile dictaturii militare”.

Printre cei care sînt prevăzuți a fi răpiți sînt: „Un polițist, un agent al S.U.A., o personalitate politică sau un adversar al mișcării revoluționare”.

În același timp, în manual se prevăd și obiective strategice ale guerillei, ca: lichidarea fizică a reprezentanților armatei și ai poliției, exproprierea unor capitaliști

pentru întreținerea guerillei și a revoluției în general. Atacarea unor bănci ori a unor case de economii este considerată în manual un „examen preliminar al guerillei urbane și uceniciei sale în războiul revoluționar”. În acest manual de 20 000 de cuvinte, în 41 de capitole, se prevăd deci principalele probleme de organizare, logistică, propagandă, obiective, scop final, de care trebuie să țină seama un luptător din guerillă.

Manualul arată și eventualele greșeli pe care le poate face luptătorul de guerillă ca: evaluarea inexactă a adversarului; limbuția; excesul de încredere și vanitatea; în caz de reușită; tendința de a supraestima posibilitățile guerillei urbane; precipitarea sau nerăbdarea în pregătirea operațiunilor; lipsa pregătirii psihologice în alegerea momentului; tendința de a improviza.

Mai jos, prezentăm cronologic astfel de acțiuni numai din anul 1956 pînă în luna mai 1970:

21 martie 1956. În Columbia a fost răpit Harold Eder, fost ministru și magnat al industriei zahărului. El a fost găsit mort la 12 aprilie;

23 februarie 1958. În Cuba, a fost răpit pilotul Juan Fangio (care participa la o cursă automobilistică), ca diversiune împotriva guvernului reacționar al lui Batista;

24 august 1963. În Venezuela a fost răpit internaționalul de fotbal Di Stefano, care a fost eliberat după două zile;

Octombrie 1964. În Venezuela a fost răpit colonelul Smolen, șeful misiunii militare americane la Caracas, pentru a forța guvernul american să intervină pe lângă guvernul de la Saigon în scopul de a nu fi executat patriotul Nhuyen Van Troi, care fusese condamnat la moarte. Colonelul a fost eliberat după asigurările date Statelor Unite de către guvernul din Saigon;

16 martie 1968. În Guatemala a fost răpit arhiepiscopul Casariego, de către extremiști de dreapta, pentru a-l constringe să colaboreze cu ei. După patru zile a fost eliberat;

7 august 1968. În Uruguay a avut loc răpirea lui Reverbel, asistentul președintelui republicii, care a fost eliberat după patru zile;

4 septembrie 1969. În Brazilia era răpit ambasadorul Statelor Unite, Bruke Elbricht. Ambasadorul a fost schimbat contra 15 deținuți politici brazilieni, pe care guvernul i-a eliberat și trimis în Mexic;

5 octombrie 1969. În Columbia au fost

răpiți Josef Staesseler, în vîrstă de 15 ani, fiul consulului elvețian la Cali și Herman Puff, secretar al ambasadei Elveției la Bogota. În schimbul eliberării, a fost cerută suma de 300 000 de dolari. Consulul elvețian din Cali este principalul deținător de acțiuni la firma „Croydon Pacifico”;

27 februarie 1970. În Guatemala a fost răpit Fuetes Moher, ministru de externe. Membrii organizației „Forțele armate rebele” au cerut în schimb eliberarea liderului lor, Giron Calvillo, arestat la 25 februarie. Autoritățile au permis lui Calvillo să plece în Mexic și ministrul de externe a fost eliberat;

6 martie 1970. În Guatemala avea loc răpirea (tot de către „Forțele armate rebele”) a bancherului Biguria, care a fost eliberat peste zece zile și pentru care s-a cerut suma de 1 375 000 franci;

6 martie 1970. În Guatemala era răpit și Sean Holly, al doilea secretar al Ambasadei S.U.A. din Ciudad de Guatemala, de către „Forțele armate rebele”. Cel în cauză a fost eliberat după două zile în schimbul trimeriei în Mexic a trei revoluționari arestați;

11 martie 1970. În Brazilia a fost răpit Nobuo Okuchi, consul general al Japoniei la Sao Paulo. În schimbul a cinci deținuți politici brazilieni puși în libertate și trimiși în Mexic, consulul a fost eliberat peste patru zile;

23 martie 1970. În Argentina avea loc răpirea lui Waldemar Sanchez, consulul Paraguayului la Ituzaingo, de către „Frontul de Eliberare Argentinian”, pentru a fi eliberați doi deținuți politici.

La 29 martie consulul a fost eliberat;

24 martie 1970. În Republica Dominicană a fost răpit atașatul forțelor aeriene S.U.A. la Santo Domingo, locotenent-colonelul Donald Crownley. La 27 martie, Crownley a fost pus în libertate în schimbul eliberării din închisoare și trimeriei în Mexic a 20 de foști deținuți politici;

29 martie 1970. În Argentina se încerca răpirea unui reprezentant al delegației comerciale a U.R.S.S. la Buenos Aires. Tentativa este revendicată de organizația extremistă de dreapta, „Mano”;

31 martie 1970. În Guatemala, avea loc răpirea ambasadorului R.F. a Germaniei, Karl von Sprei, care a fost ucis, întrucît guvernul guatemalez a refuzat să pună în libertate pe deținuți politici ceruți de cei care l-au răpit pe ambasador;

29 mai 1970. În Argentina a fost răpit Pedro Aramburu, fost președinte al Ar-

gentinei, pentru a fi judecat sub acuzația că, din ordinul lui, au fost executați 27 de lideri peroniști, autori ai tentativei din 1956, de a aduce la conducere pe Juan Pe-

ron. Grupul de comando care își revendică răpirea se numește „Juan Jose Valle“, după numele unui general peronist, executat în 1956.

INFORMAȚII EXTERNE

Postul de radio vest-german „Deutsche Welle“ caută să-și extindă activitatea, în special prin emisiuni destinate ascultătorilor din țările socialiste, pentru a sprijini, așa cum spunea directorul său general, Walter Steiger, „străduințele guvernului de a ajunge, în condiții mai bune, la un dialog cu popoarele și statele din Europa răsăriteană“.

Pe lângă recurgerea la serviciile unor emițătoare pe unde scurte ale unei societăți de radio internaționale, directorul postului anunță o schimbare a conținutului programelor, pentru a le asigura „o sinceră obiectivitate“; a le curăța de „propaganda plictisitoare“; a le folosi „în timp de pace, păcii“; a nu se amesteca „în treburile interne ale altor popoare“; a da prin acestea „nu o agitație în plus, ci un plus de informații“.

Indemnând să se urmărească emisiunile cu noul lor conținut, directorul postului se adresează ascultătorilor din Europa răsăriteană, spunându-le: „Vrem să câștigăm noi prieteni. Acesta este sensul lărgirii programului nostru“.

★

A.C.E.N. a fost fondată la 20 septembrie 1954 și își are sediul central la New York. Se consideră organizație internațională, grupind reprezentanți ai transfugilor din Albania, Bulgaria, Cehoslovacia, Polonia, România, Ungaria precum și din republicile baltice ale U.R.S.S. (Estonia, Letonia, Lituania). Are ca organizații asociate: Uniunea democrat-creștină din Europa centrală, Centrul internațional al sindicatelor libere din exil, Uniunea internațională țărănească, Uniunea democratică liberală din Europa centrală și orientală, Uniunea socialistă din Europa centrală și orientală. Organul central al A.C.E.N. este Adunarea plenară, care se întrunește în fiecare an la New York, în sesiune ordinară, în același timp cu sesiunile O.N.U.

A.C.E.N. convoacă în fiecare primăvară, la Strasbourg, sesiuni speciale, în același timp cu sesiunile Adunării consultative ale Consiliului European, și cere, în fiecare an, ca pe ordinea de zi a O.N.U. să fie înscrise și probleme din programul său.

Din 1959, A.C.E.N. organizează anual „Săptămîna națiunilor captive“, care gă-

sesce un anumit ecou în S.U.A., și imprimă multe materiale de propagandă, dispunînd de un organ de presă „ACEN NEWS“.

A.C.E.N. are delegați permanenți în Argentina, Australia, R.F. a Germaniei, Brazilia, Canada, Franța, Marea Britanie, Italia, Suedia.

★

Reluînd o știre publicată de ziarul egiptean „AL AHRAM“, agenția „FRANCE PRESS“ a transmis următoarele:

„Elemente aparținînd serviciului militar de informații al Egiptului au întreprins o acțiune în localitatea El Arich, din zona de la est de Canalul de Suez, de unde au răpit pe cetățeanul Ali El Tawil, pe care l-au adus la Cairo“.

Potrivit informațiilor pe care le dețineau organele de informații egiptene, Ali El Tawil lucra pentru forțele israeliene din coridorul Gaza, sub numele de „El Nmovgi“ și era cotate ca unul dintre colaboratorii cei mai valoroși ai Israelului. În comunicatul respectiv se afirmă că Ali El Tawil a făcut mărturisiri complete, iar cazul său a fost trecut spre judecare unui tribunal militar.

Ali El Tawil a fost salariat în cadrul forțelor de urgență ale O.N.U. din ținutul Gaza, din 1957 și pînă la retragerea acestor forțe, la sfîrșitul lunii mai 1967. Sub acoperirea funcției pe care o avea, el transmitea statului major israelian informații cu privire la organizațiile de rezistență ale arabilor palestinieni. A fost acuzat și de ajutorarea directă a autorităților militare israeliene, în urmărirea și prinderea unor partizani arabi.

Știrea arată în continuare că grupul egiptean s-a dus în zona Gaza, la bordul unei nave de pescuit. Este pentru prima oară cînd o operațiune de acest gen este întreprinsă de serviciile speciale ale armatei egiptene. Se precizează totodată că serviciile de informații egiptene dispun de informații detaliate asupra situației de la est de Canalul de Suez și că sînt prevăzute un șir de operațiuni cu scop asemănător, anume, de a neutraliza pe acei cetățeni arabi din teritoriile Gaza și Sinai care colaborează cu autoritățile israeliene.

ecouri

1

**LEGĂTURA IMPERSONALĂ
CU REȚEAUA INFORMATIVĂ**

2

Stilul de muncă al șefilor — factor esențial în realizarea sarcinilor de securitate. LUAREA HOTĂRÎRII

3

Contribuții la stabilirea și delimitarea sferei activităților informative de cea a ACTELOR PREMERGĂTOARE

● **Maior ȘT. PETRESCU**

Pînă în prezent, noi, ofițerii din Inspectoratul de securitate al județului Constanța, am experimentat și apoi am utilizat mai multe procedee de legătură impersonală. Rezultatele pozitive obținute au creat în rîndul ofițerilor o preocupare sporită pentru diversificarea acestor procedee.

Deoarece, în timpul sezonului de vară, pe litoral se vor găsi atît ofițeri, cît și informatori ai diferitelor inspectorate, am pregătit un sistem de legătură impersonală pe care îl prezentăm în cele ce urmează, spre a servi eventual și la instruirea informatorilor respectivi.

În stațiunile de pe litoral există mai multe cutii poștale, ce pot fi folosite atît de informatorii și colaboratorii noștri cît și de cei ai altor inspectorate. Pentru realizarea cu succes a scopului urmărit prin aplicarea acestui procedeu, noi am indicat informatorilor și colaboratorilor ca, pe plicul în care introduc informațiile, la destinatar, să treacă o adresă fictivă din Constanța (asemenea adrese au fost comunicate inspectoratelor interesate) iar, la expeditor, informatorii ori colaboratorii vor semna cu numele conspirativ, la care se va adăuga numele județului de unde vin. De exemplu: Preda Ion — Brașov.

Tot pentru o identificare rapidă a plicurilor ce conțin informații, în cadrul operațiunii de triere (operațiune executată de către ofițeri de

specialitate), este necesar ca informatorii și colaboratorii să fie instruiți în sensul de a nu timbra plicurile în care introduc informații. Aceasta întrucît, corespondența de la cutiile poștale din stațiunile Mamaia și Mangalia-Nord este ridicată zilnic de către colaboratori verificați ai secției a IX-a, în saci numerotați (numerele corespund celor de pe cutiile poștale), după care acești saci sînt predați ofițerilor organelor noastre care se ocupă de controlul secret al corespondenței.

Prin respectarea cerințelor susmenționate există posibilitatea să primim zilnic de la secția a IX-a, plicurile cu informațiile respective, în maximum zece ore de la depunerea lor.

Pentru informatorii și colaboratorii detașați sau veniți la odihnă în stațiunile din sudul litoralului, respectiv Eforie Nord, Eforie Sud, Costinești, au fost închiriate de la Oficiul II P.T.T.R. Constanța un număr de căsuțe poștale care au primit numerele de ordine ale poștei. Pentru utilizarea acestor căsuțe, pe plicurile cu informații (ce vor fi timbrate normal) se va trece la destinatar numărul căsuței poștale și oficiul respectiv (exemplu: căsuța poștală nr. 500 Constanța, oficiul II), iar la expeditor numele conspirativ al informatorului și județul de unde vine.

De la aceste căsuțe poștale, plicurile cu informații sînt ridicate de

către ofițerul secției a IX-a, care lucrează acoperit în acest oficiu poștal.

Ținând seama de posibilitățile de care dispune secția a IX-a în cadrul unui oficiu poștal din Constanța, au fost selecționate mai multe străzi ce intră în raza de activitate a acestui oficiu, iar prin serviciul XII, au fost identificate toate persoanele care domiciliază pe străzile respective, stabilindu-se un număr de 15 adrese fictive (numere de case și nume de persoane care nu există pe aceste străzi), la care informatorii și colaboratorii vor putea trimite plicurile cu informații, prin poștă.

Pe aceste plicuri, la destinatar, se trec adresele fictive indicate de către noi, iar la expeditor numele conspirativ și localitatea de unde vine informatorul. Aceste adrese fictive au fost comunicate numai acelor informatori care sînt verificați și lucrează în probleme mai deosebite (deci unui număr mai restrîns) și cărora nu li se vor comunica alte sisteme de legătură.

În ipoteza că plicul nu ar fi reținut și ar scăpa în circuitul poștal, factorul negăsind destinatarul și numărul de imobil indicat, conform obligațiilor de serviciu pe care le are,

va preda plicurile ca rebuturi, la oficiul poștal. De acolo, prin unicul salariat, care este colaboratorul nostru, vom intra în posesia lor.

Experimentarea și aplicarea acestor sisteme de legătură impersonală, au dus la obținerea unor rezultate bune, în sensul că absolut toate plicurile care ne-au interesat au intrat într-un timp relativ scurt în posesia noastră.

În încheierea acestui articol aș vrea să subliniez că, pînă în prezent, sistemul legăturii impersonale, experimentat de noi încă dinaintea începerii sezonului trecut și aplicat cu succes în anul turistic 1969, nu a dat totuși rezultatele pe care le scontăm. Aceasta, deoarece, unele inspectorate județene n-au instruit informatorii și colaboratorii asupra modului de utilizare a procedurilor respective, din care cauză numărul informațiilor nu a fost la nivelul așteptărilor. De aceea, folosind această cale, am dori să apelăm la județele care vor trimite o parte din rețea pe litoral, în sensul de a realiza în prealabil un instructaj temeinic, pentru ca numărul și calitatea informațiilor să crească la nivelul posibilităților reale.

Locotenent-colonel PETRE NIȚU
Maior GHEORGHE MOCEA

Conducerea Consiliului Securității Statului a pus în centrul activității organelor de securitate ridicarea la un nivel superior a calității muncii cu rețeaua informativă și perfecționarea într-o măsură din ce în ce mai mare a formelor de legătură cu aceasta.

În funcție de particularitățile fiecărui caz în parte și de condițiile în care se poate desfășura munca informativă la un moment dat, ofițerii trebuie să caute și să aplice acele forme de legătură care asigură într-o cit mai mare măsură conspirativitatea și operativitatea primirii informațiilor.

Pentru aceasta, și în cadrul inspectoratului Timiș a fost necesar ca, pe baza ordinelor și instrucțiunilor C.S.S., să se studieze și să se ex-

perimenteze forme noi de legătură impersonală cu informatorii.

Au fost mai întâi întreprinse unele măsuri în vederea pregătirii teoretice a ofițerilor, după care s-au organizat unele consultări și dezbateri pe colective de muncă, pentru a se putea aplica în practică metodele și procedeele cele mai bune ale legăturii impersonale, avându-se în vedere complexitatea problemelor care se cer a fi rezolvate în acest sens.

Pregătirea care s-a efectuat a avut totodată ca scop și necesitatea înțelegerii de către ofițeri a selecționării cu grijă a cazurilor în care să se utilizeze sistemul legăturii impersonale, pornindu-se de la criterii obiective, impuse de cerințele muncii de securitate actuale și de perspectivă.

Analizând împreună cu șefii de colective posibilitățile de realizare a legăturii impersonale, conducerea inspectoratului a hotărât ca, pentru început, această metodă să fie folosită de un număr de ofițeri cu experiență mai mare în munca de securitate și cu informatori bine verificați.

Pe baza rezultatelor obținute, s-a trecut apoi la generalizarea aplicării sistemului cu întregul aparat informativ. În prezent, toți lucrătorii din aparatul informativ folosesc unul sau mai multe procedee de legătură impersonală.

Înaintea organizării acestei legături impersonale, fiecare ofițer a discutat cu șeful său ierarhic asupra felului cum propune să o realizeze. Apoi a purtat discuții cu informatorul pentru a-i obține asentimentul (și eventuale sugestii). O atenție deosebită s-a acordat instructajului și verificării prealabile a sistemului, cu materiale fictive.

Încă de la început s-a prevăzut, în cazul mai multor informatori, cîte două sisteme diferite de legătură im-

personală, asigurându-se astfel posibilitatea schimbării lor în funcție de împrejurări. S-a ajuns astfel ca, în realizarea legăturii impersonale cu rețeaua informativă, să se folosească o gamă variată de procedee și mijloace, între care : ascunzători naturale sau amenajate, căsuțe poștale, adrese conspirative, sistemul trimiterilor la post-restant etc.

Ascunzătorile, spre exemplu, sînt folosite într-o mare varietate, utilizându-se în acest sens locuri prestabile, cum ar fi : lucrări de artă, țevi de la parapetele unor poduri, stilpi metalici de susținere, garduri de zid, scorburi etc.

Pentru crearea unor ascunzători, s-a avut în vedere ca acestea să fie în primul rînd ușor accesibile, să asigure conspirativitatea, să ofere bune posibilități de depunere și ridicare a materialelor.

Practica muncii a dovedit că ascunzătorile create cu grijă și simț de răspundere dau rezultate pozitive. Așa de exemplu, unele ascunzători create în vagoanele de cale ferată, care au fost folosite de ofițerii de contrainformații economice, cît și de cei ce deserveșc informativ orașele din județ, au permis obținerea de informații la timp și în condiții bune de conspirativitate.

Astfel, cu informatorul „Ionașcu”, angajat în cadrul unui obiectiv din Timișoara, dar domiciliat într-un oraș situat la 50 km de municipiul Timișoara, legătura impersonală s-a organizat prin folosirea unor ascunzători într-unul din vagoanele garniturii cu care informatorul face naveta zilnic. Anunțarea depunerii materialului informativ se face printr-o comunicare convențională telefonică, în care se indică numărul de vagon și locul ascunzătorii.

De asemenea, cu informatorul „Do-

boșan", care lucrează și domiciliază într-un alt oraș din județ, s-a realizat legătura impersonală printr-o ascunzătoare stabilită în compartimentul unui vagon de clasa I. Pentru depunerea materialelor, informatorul cere consimțământul ofițerului, printr-o convorbire telefonică desigur convențională, iar confirmarea ridicării materialului de către ofițer se face prin același procedeu.

Rezultate pozitive dau și ascunzătorile special amenajate, mai ales în cadrul orașului Timișoara. În aceste cazuri, se folosesc pentru depunerea materialului diferite containere de forme adecvate, ținându-se seama de mărimea ascunzătorii, de culoarea mediului înconjurător etc.

Se folosesc cu rezultate bune unele containere cu magnet, special construite, de formă dreptunghiulară sau conică, ce pot fi aplicate fără dificultăți în locuri corespunzătoare din anumite cabine telefonice, lifturi, mese instalate în localuri cu larg acces al publicului, cum ar fi la poștă, la telefoane, policlinici, restaurante etc.

Astfel, cu informatorul „V. H.-23” s-a organizat legătura impersonală, folosind pentru depunerea informațiilor și a instrucțiunilor containere magnetice, care se introduc în interiorul unei cutii de telefon public. Depunerea materialului este comunicată ofițerului prin telefon, folosindu-se convorbiri convenționale. La scurt interval de timp (10–15 minute), ofițerul ridică materialul, iar a doua zi, la aceeași oră, depune instrucțiunile pentru informator. În scop conspirativ, datele principale ale notei informative sînt codificate.

Cu rezultate bune se folosesc și alte ascunzători, de pildă cele amenajate pe una din căile de acces ale informatorului și ofițerului în diferite locuri. De exemplu, un stilp de țevă

metalică, mascat de un gard viu. O asemenea ascunzătoare este folosită pentru păstrarea legăturii cu informatorul „Ionescu”. În acest caz sînt excluse comunicările telefonice, folosindu-se exclusiv — pentru depunere, ridicare și chemare la întîlniri — semnele grafice de diferite culori, care se execută cu cretă.

Fiecare ascunzătoare este în prealabil verificată cu materiale convenționale, iar durata utilizării ei este limitată. De aceea, pentru organizarea legăturii cu un informator se folosesc prin rotație mai multe ascunzători, conform unui grafic întocmit în acest sens.

Noi am mai acordat o mare atenție acoperirii și mascării informațiilor ce se transmit prin legătura impersonală. Pentru aceasta, la început, informațiile erau cît mai scurte. Ele au fost codificate pe baza unor înțelegeri între ofițeri și informatori. În prezent, se folosește cu unii informatori și scrisul simpatic. Astfel, cu informatorul „König” legătura impersonală se realizează prin post-restaurant, mascarea informațiilor și a instrucțiunilor făcîndu-se cu ajutorul unui text convențional; datele importante, care ar putea duce la identificarea persoanei la care se referă materialul, se scriu cu cerneală simpatică.

Pe baza unei analize, care s-a făcut în cadrul inspectoratului nostru cu privire la legătura impersonală, s-au constatat la un moment dat și unele neajunsuri. Așa de pildă, după ce ofițerii și-au creat legături impersonale, au întrerupt legătura directă cu unii informatori pe intervale de timp mari, lucru care a dus la scăderea calității materialelor informative.

S-a atras atenția ofițerilor că legătura impersonală cu informatorii nu exclude contactul direct, care trebuie

realizat periodic, în raport de necesități, în vederea unei instruirii mai detaliate. Am avut și cazuri de folosire excesivă a unor ascunzători sau sisteme de legătură fără să fie înlocuite la timp cu altele. Au fost adică greșeli, inerente poate începutului, care sînt în prezent eliminate.

Din cele relatate, rezultă că legătura impersonală cu rețeaua informativă se impune ca o necesitate obiectivă în munca organelor noastre, însă, așa cum demonstrează practica, ea nu

poate fi absolutizată, nu poate fi aplicată fără discernămint și nu poate fi folosită acolo unde condițiile concrete de muncă cu rețeaua nu impun acest procedeu.

Legătura impersonală cere desigur permanent, din partea tuturor ofițerilor, o preocupare atentă, pătrunsă de mult simț de răspundere, ingeniozitate și inventivitate, datorită fiecăruia fiind aceea de a avea o contribuție cît mai mare la realizarea cu succes a acestui sistem de legătură cu rețeaua.

● Locotenent-colonel GH. DIȚĂ

Problema realizării legăturii impersonale a suscitat și continuă să suscite un interes tot mai mare printre ofițerii noștri. Acest lucru este și firesc, dacă avem în vedere faptul că legătura impersonală reprezintă o latură principală a muncii informative. Pentru a răspunde ordinelor și instrucțiunilor date în această direcție de către Consiliul Securității Statului, ofițerii inspectoratului Olt au pornit de la necesitățile obiective ale muncii, de la particularitățile specifice județului.

Activitatea de realizare a legăturii impersonale noi am început-o cu selecționarea și instruirea informatorilor. Apoi, în funcție de condiții și persoană, am stabilit cele mai potrivite procedee de legătură impersonală. Iată cîteva exemple :

Informatorul „Aristarc”, domiciliat într-unul din orașele județului, a fost recrutat de către noi în urmă cu nouă ani. În acest interval de timp, el a

dovedit nu numai posibilități multiple de informare, ci și calități deosebite. Este și normal ca legătura cu un astfel de informator să fie asigurată și menținută în orice fel de împrejurări. Din aceste considerente, s-a perfectat cu „Aristarc” și un procedeu de legătură impersonală, care se realizează astfel : la date în prealabil stabilite, informatorul scrie comunicările în mod codificat și le depune în cutia de corespondență a unui pensionar, care a fost recrutat de către noi în acest scop. De aici, informațiile sînt ridicate de către ofițer, care, la rîndul său, transmite anumite comunicări și instrucțiuni, scrise cu cerneală simpatică, folosind cutia de scrisori de la poarta pensionarului, cutie la care are acces numai „Aristarc”. Dacă are de făcut o comunicare urgentă, informatorul depune în același mod materialele, dar îl anunță pe ofițer printr-un telefon convențional, pentru a merge să le ridice.

Un alt exemplu îl constituie cazul informatorilor „Mușat” și „Ionescu”, care „lucrează” amîndoi într-o grupare iehovistă. În etapa finalizării acțiunii

informative, s-a pus problema unei legături permanente între aceștia și ofițeri. Legătura personală, cu toate măsurile de prevedere, prezenta multe riscuri (susceptibilitatea de care dau dovadă iehoviștii, diversele forme de verificare ale membrilor sectei etc.). De aceea, s-a recurs la un procedeu de legătură impersonală. Fiecare informator a primit cite o adresă conspirativă, unde comunică informațiile urgente. De reținut faptul că legătura personală nu a fost exclusă, ci a continuat să se realizeze, însă la intervale de timp mai mari.

Într-un oraș din județul nostru există un sediu al arhivelor statului unde unul dintre ofițerii noștri a plantat o cutie pentru cereri-reclamații. Dispusă în spatele sediului unde informatorul „Costescu” lucrează, acesta poate introduce în orice zi, după ora 16,00, când se termină programul, informațiile codificate, cerute de ofițer. Datele când se depun și se ridică materialele sînt fixate anticipat. O cheie de la această cutie o păstrează informatorul, iar una ofițerul. În eventualitatea când în cutie mai sînt găsite și cereri ori reclamații, acestea sînt ridicate de către ofițer și predate șefului arhivelor statului.

Un alt procedeu de legătură impersonală s-a stabilit cu informatorul „Petrescu”, inginer mecanic într-un mare obiectiv industrial al județului. În afara unor comunicări obișnuite în legătură cu rezultatul realizării sarcinilor pe care le primește cu ocazia întîlnirilor planificate, informatorul este solicitat foarte frecvent pentru a stabili și a ne informa asupra cauzelor care ar putea favoriza producerea unor accidente tehnice ori împrejurările în care s-au produs astfel de accidente. Deoarece întîlnirile prea dese s-au dovedit a fi riscante și

totodată greu de realizat, s-a impus necesitatea creării unei legături impersonale.

S-au confecționat două containere din tablă, prevăzute cu un suport magnetic. Un container este păstrat de informator și altul de ofițer. În cadrul halei unde lucrează „Petrescu” s-a stabilit o anumită bară metalică unde se aplică containerul; evident după o înțelegere prealabilă convențională, care se realizează prin telefonul automat. În această situație, ofițerul merge în hală și, sub pretextul că se interesează de bunul mers al producției, ridică sau lasă containerul. (Ofițerul este cunoscut în obiectiv, deoarece își desfășoară activitatea numai în cadrul uzinei și deci prezența lui nu trezește suspiciuni). Cînd sînt situații deosebite, containerul este aplicat la apariția ofițerului în hală.

Trebuie să arătăm că în stabilirea procedeeleor și a mijloacelor de realizare a legăturii impersonale corespunzătoare fiecărui informator, s-a impus consultarea prealabilă a acestora. Au fost selecționați oameni cu experiență în munca informativă, care au venit desigur cu diverse propuneri interesante și eficiente.

De exemplu, informatorul „Costache”, care lucrează în transporturi feroviare, a sugerat ofițerului ideea folosirii drept ascunzătoare a pliurilor care există la vagoanele de clasă I, între partea superioară a canapelei și rezemătoarea pentru cap. Informatorul, fiind navetist, călătorește zilnic pe o distanță de aproape 30 km. În momentul cînd se așază în compartiment și își aranjează în cuier haina ori paltonul, strecoară în pliul stabilit informațiile, care sînt ridicate de ofițer după ce informatorul coboară din tren.

Un alt informator (fost comisar de poliție) a stabilit cu ofițerul trei ascunzători: prima, într-un orificiu din postamentul unui izvor, a doua, într-un colț, sub tribuna de lemn a stadionului sportiv din localitate și a treia, improvizată prin montarea discretă a unei cutii de corespondență, la un centru de desfacere a produselor petroliere. La primele două ascunzători, informatorul are posibilități naturale de a depune materialele, deoarece, fiind pensionar, se plimbă zilnic (singur sau însoțit de nepoți); la a treia ascunzătoare introduce informațiile când vine să cumpere petrol lampant. Ofițerul ridică apoi informațiile, prin intermediul vânzătorului, care a fost recrutat. (Ascunzătoarea poate fi deci considerată o adresă conspirativă, care însă exclude circuitul poștal).

Un alt informator din Balș vine periodic în Slatina, unde are rude. Având magnetofon, el înregistrează (în mod codificat) comunicările și lasă banda la magazinul cu articole și instrumente muzicale din Slatina, într-o cutie bine lipită, primind în schimb o altă bandă care, de la caz la caz, este „curată” sau are înregistrate (tot codificat) instrucțiunile ofițerului. Gestionara magazinului, care a fost recrutată de către noi, face oficiul de a transmite materialele primite.

Cu unii informatori folosim și procedeul „adreselor conspirative”. Astfel, un informator, care în timpul liber se ocupă cu apicultura, folosește ca adresă conspirativă biroul filialei „Asociației apicultorilor”, dintr-un oraș al județului. Scrisorile poartă la expeditor un nume convențional, după care sunt recunoscute și reținute din circuitul poștal de către ofițerii grupei de cenzură a corespondenței din orașul respectiv. În situația când scrisoarea nu ar fi reținută din circuit,

ea ajunge la secretarul filialei care, fiind singurul salariat, a fost recrutat. Secretarul predă scrisoarea ofițerului, recunoscând-o tot după expeditor (se folosește desigur un nume fictiv).

O problemă mult discutată a fost aceea a modului de redactare a comunicărilor scrise, fiind cunoscute cerințele de conspirativitate și riscurile pe care le implică legătura impersonală. Comunicările nu sunt redactate în clar. Se folosesc, de la caz la caz, cerneluri simpatice, cifruri, coduri etc., în general cât mai simple și accesibile informatorilor, dar care să asigure conspirativitatea comunicării.

Iată un exemplu de cifru: $a = 4, 15, 65, 82$; $b = 7, 12, 48, 93$; $c = 1, 52, 71, 99...$ etc. (Informatorul folosește una dintre aceste cifre, pentru fiecare literă).

Fiecare legătură impersonală are alt cod ori cifru, care se schimbă, de la caz la caz, trimestrial, semestrial etc.

Așa cum preciza și tovarășul general-maior Dumitru Borșan în articolul publicat în ultimul număr al publicației „Securitatea”, dacă legătura impersonală prezintă eficiență din punct de vedere al conspirativității, ea ridică și unele greutăți. Pentru informatori apar anumite complicații, dar acestea pot fi depășite, dacă ofițerii noștri reușesc să facă un instructaj complet informatorilor, în cadrul întâlnirilor periodice. De altfel, noi am realizat și realizăm legătura impersonală numai cu informatori bine selecționați și o folosim în mod frecvent în acele acțiuni informative în care împrejurările concrete limitează posibilitatea realizării legăturii personale dintre informator și ofițer.

Un aspect deosebit al problemei, îl prezintă permanenta verificare a informatorilor cu care se realizează legătura impersonală și a informațiilor furnizate de către ei. Dacă veri-

ficarea informatorilor și a informațiilor este o cerință obligatorie în munca de securitate în general, în cazul legăturii impersonale această cerință se impune cu și mai multă acuitate. Pe de o parte, informatorii, fiind contactați mai rar de către ofițeri, pot face greșeli care să-i ducă la desconspirare, pot comite erori sau pot intra sub influența unor elemente urmărite. Pe de altă parte, informațiile scrise (cifrat, codificat ori cu cerneală simpatcă) nu pot fi înțelese deseori pe deplin. În toate aceste situații, lipsa unei verificări permanente a informatorilor și a informațiilor poate avea urmări deosebit de grave pentru muncă. De aceea, pentru verificare, noi am folosit în unele cazuri și alte mijloace ale muncii de securitate, cum ar fi filajul, investigațiile, instalarea mijloacelor speciale etc.

În acest sens, redăm cazul informatorului „Barbu”. Acesta furniza date în legătură cu un obiectiv care intrase în relații cu străini și de la care primea diferite cadouri. După stabilirea legăturii impersonale însă, „Barbu” a încetat să ne mai informeze despre activitatea și comportarea obiectivului. Realizând și o legătură directă cu el, „Barbu” ne-a informat că nu mai are de comunicat nimic deosebit despre obiectivul pe lângă care dovedise până atunci că

are posibilități bune. În această situație, am trecut la verificarea informatorului, prin instalarea mijloacelor speciale la domiciliul său. A reieșit că obiectivul îi făcea vizite informatorului, că se creaseră unele afinități între ei. Discutau împreună despre străini și obiectivul îi dăduse chiar un cadou primit de la un străin cu care se afla în relații. Desigur, nu s-a întrerupt legătura cu informatorul, ci s-a căutat să se ducă o muncă de dezinformare a obiectivului. Concomitent, a fost luat în lucru și „Barbu”.

Din experiența acumulată până în prezent, putem afirma că o legătură impersonală cu cit este mai simplă, din punct de vedere al concepției, cu cit se vor folosi procedee și mijloace mai adecvate, în raport cu persoana și preocupările fiecărui informator, cu atît va fi mai ușor de realizat și va fi mai eficientă.

Ofițerii din cadrul Inspectoratului de securitate al județului Olt, învingînd anumite ezitări inerente perioadei de început, dispun în prezent de un număr apreciabil de informatori cu care au organizat legături impersonale, manifestînd o preocupare permanentă pentru diversificarea acestui sistem de lucru menit să conducă la realizarea unor noi forme și metode de legătură impersonală, în spiritul ordinelor în vigoare.

Maior OCTAVIAN NEAGU

În cele ce urmează, ne propunem să împărtășim din preocupările ofițerilor Inspectoratului județean de securitate Brașov, pentru realizarea și perfecționarea sistemului de legătură impersonală cu rețeaua informativă.

Vom prezenta cîteva dintre procedeele și mijloacele folosite de către noi.

După cum este cunoscut, menținerea legăturii cu informatorii care lucrează în obiectivele turistice și îndeosebi cu cabanierii, prezintă anumite particularități, determinate de distanța mare la care se află aceste obiective față de centrele populate, de

programul de lucru al oamenilor (program care reclamă aproape permanent prezența lor la locul de muncă), de lipsa mijloacelor de transport etc. În asemenea condiții, sistemul legăturii impersonale răspunde cel mai bine necesităților muncii informativ-operative.

Iată cum a fost rezolvată această sarcină în cazul unui informator al cărui loc de muncă (obiectiv turistic) se află la o distanță apreciabilă de orașul Brașov. Pe șoseaua care duce spre obiectivul turistic, într-un loc unde rambleul șoselei este protejat cu zid și unde se află o bancă pentru odihna trecătorilor, a fost aleasă o ascunzătoare. O a doua ascunzătoare a fost aleasă pe același traseu, la distanță de circa 1 000 metri de prima, locul ei fiind de data aceasta situat în imediata apropiere a unei cișmele. Accesul la ambele ascunzători este ușurat de faptul că sînt situate pe marginea unui drum public și în locuri unde, în mod firesc, oamenii se opresc să se odihnească sau să bea apă.

Pentru a fi protejate, materialele depuse în ascunzători sînt introduse mai întii în cutii metalice închise ermetic, pe care le posedă atît informatorul, cît și ofițerul. Depunerea și ridicarea materialului informativ, respectiv a instrucțiunilor, se realizează la date și la ore ce se menționează de fiecare dată în ultima parte a materialului aflat în containerul depus sau ridicat. Totodată, se stabilește și ordinea utilizării uneia ori a alteia dintre ascunzători. În afară de acestea, pentru situații cu totul deosebite, atît informatorul cît și ofițerul uzează de convorbiri telefonice codificate, prin care stabilesc depuneri, respectiv ridicări de materiale.

În funcție de persoana informatorilor și a colaboratorilor din categoria

menționată, de obiectivele în care lucrează, de programul de lucru ori de alte criterii, au fost aplicate cu rezultate pozitive și alte procedee de legătură impersonală.

Într-o uzină brașoveană, spre exemplu, s-a ivit necesitatea organizării legăturii impersonale cu informatorul „Vifor”, un om cu suficientă experiență în munca informativă, verificat, folosit pentru supravegherea informativă a unor specialiști străini. Studiind cu atenție condițiile din biroul de lucru al informatorului, ofițerul a ajuns la convingerea că aparatul telefonic, mai exact receptorul acestuia, poate servi drept container și ascunzătoare pentru materialul informativ. „Vifor” redactează materialul, folosind scrisul simpatic și, după ce împăturește bine coala de hirtie, desurubează unul din capacele receptorului, introduce materialul înăuntru, apoi remontează capacul. Această operație este realizată de informator dimineța, înainte de venirea celorlalți colegi de birou. Cît privește pe ofițer, acesta ridică materialul și depune instrucțiunile în orele de după terminarea programului.

Admițînd ipoteza că cineva ar găsi în mod întimplător materialul în receptor, faptul că acesta apare ca o coală de hirtie, albă, împăturită, reduce simțitor pericolul desconspirării.

Într-un alt caz, ofițerul a exploatat împrejurarea că informatorul se servește, pentru deplasarea la serviciu, de bicicletă. După cum este cunoscut, multor biciclete li se aplică la extremitățile ghidonului, pentru o mai mare siguranță, manșoane din lemn, cauciuc sau material plastic. Aplicate pe ghidon, aceste manșoane realizează o închidere aproape etanșă a țevii ghidonului. De comun acord cu informatorul, ofițerul a hotărît să folosească ghidonul bicicletei drept ascunzătoare. Informatorul redactează

materialul acasă (uneori, are condiții să facă acest lucru și la birou) și-l introduce în ghidon, după care aplică manșonul (în cazul descris se utilizează manșoane din cauciuc, care oferă o mai mare etanșeitate). Sosit în uzină, el depune bicicleta într-un anumit loc, la rastelul care există în fiecare mare întreprindere. Ofițerul cunoaște bine bicicleta, cit și locul de depozitare, și ridică materialul, folosindu-se de împrejurările favorabile care se ivesc.

În funcție de culoarea ambalajului din material plastic în care este introdusă nota informativă (înainte de ascunderea în ghidon), ofițerul realizează și un sistem de cod cu informatorul, prin care își transmit reciproc comunicări urgente, de genul: am găsit și ridicat materialul; solicit urgent întâlnire la casa conspirativă; mă găsiți la telefon nr.; nu am depus materialul etc.

Specifică unui alt caz în care se folosește metoda legăturii impersonale este utilizarea cu succes a extincătoarelor pentru incendiu, cărora li s-a confecționat fund dublu, colorat identic și atașat la extincător printr-un sistem simplu de clame interioare. Spre a evita orice surpriză, atît ofițerul cît și colaboratorul se anunță reciproc la telefon înainte de depunerea ma-

terialului, astfel ca acesta să fie ridicat în timp util. (În câteva cazuri, pentru a verifica conspirativitatea ascunzătorii și a sistemului folosit, ofițerul a controlat în mod discret momentul depunerii și ridicării de către informator a materialului, convingându-se că acesta și-a însușit bine instructajul și indicațiile date).

După cum s-a subliniat și cu alte prilejuri, organizarea legăturii impersonale cu rețeaua oferă o multitudine de procedee și metode. Cu titlu informativ, mai amintim câteva procedee utilizate de ofițerii din inspectoratul nostru: utilizarea unor containere (avînd aspectul unui virf metalic de baston rupt) care se introduc în pămînt, în mijlocul unor boscheți, straturi de flori etc., a unor containere metalice cu sistem de prindere sub obiecte din lemn (mobilă, birouri, bănci), folosirea cutiilor pentru scrisori ale caselor conspirative și de întâlniri, utilizarea trimiterilor poștale combinate cu adrese conspirative, post-restant, căsuțe poștale și alte procedee.

Condiția de bază, care trebuie îndeplinită în fiecare caz este necesitatea ca procedeul ales să asigure mai buna conspirare a rețelei și primirea în timp util a informațiilor.

ecouri

2

● **Colonel ELEMER BRDELYI**

Am studiat cu multă atenție materialul tovarășului colonel C. Niculescu, privitor la stilul de muncă al șefilor. Socotim că apariția articolului va deschide posibilitatea de a dezbate această problemă

care, după părerea noastră, este pe deplin oportună. În condițiile în care conducerea C.S.S. este preocupată de perfecționarea activității în toate domeniile, tema în discuție constituie o problemă majoră,

de care depinde ridicarea calității și a eficienței în muncă, pe tărîmul prevenirii, depistării și curmării acțiunilor dușmănoase.

Îmbrățișînd teza din articolul menționat, apreciem că aspectul luării hotărîrii constituie o parte integrantă dintr-un stil de muncă chemat să răspundă cerințelor actuale, să rezolve în cele mai bune condiții sarcinile care ne stau în față. Calitatea unei hotărîri este, credem, în raport direct cu gradul de competență al șefului care ia hotărîrea respectivă.

Astfel, cu cît un șef este mai competent, cu cît cunoaște și trăiește mai profund problemele ce frămîntă colectivul pe care-l conduce, cu atît hotărîrea lui este mai bună și cu atît mai ușor își corectează stilul și metodele de muncă. Firește, aceasta implică o bună pregătire profesională, discernămint politic, putere de analiză și sinteză, pentru că, așa cum afirmă și autorul articolului, activitatea șefului nu se poate mărîni doar la exercitarea autorității funcției sale.

Stilul de muncă, deși diferă formal de la un șef la altul — în raport de atribuții și funcție — trebuie să aibă totuși un numitor comun: vederea clară și supletea în gîndire, care să permită scoaterea esențialului din orice problemă pusă spre rezolvare.

Pe baza cunoașterii temeinice a documentelor de partid, a ordinelor și instrucțiunilor C.S.S., șeful trebuie să răspundă prompt la întrebările: Ce am de realizat? Ce realizez? Cu ajutorul cui? etc.

Răspunzînd cu competență la aceste întrebări, prin exprimarea gîndirii sale, șeful trebuie să imprime o anumită direcție și un anumit ritm muncii. Cu cît va cunoaște mai profund situația operativă dintr-un anumit caz și va dovedi competență, cu atît ordinele sale vor accelera soluționarea lucrării. Tot astfel, cu cît va cunoaște mai bine specificul județului în raza căruia lucrează, cît și oamenii din subordinea sa, cu atît mai bine va putea să determine sferele de atribuții și să

utilizeze mai corect forțele de care dispune.

Avînd această concepție despre stilul de muncă, imediat după înființarea acestui inspectorat, conducerea unității noastre a făcut o analiză profundă asupra bazei operative, cît și asupra mijloacelor de muncă de care dispune pentru urmărirea elementelor ostile din județ. Determinînd specificul activităților ostile desfășurate de elementele aflate în atenția noastră, activități caracterizate prin acțiuni iredentiste și naționalist-maghiare, conducerea unității a orientat principalele forțe în direcția prevenirii oricăror acțiuni dușmănoase pe care ar putea să le pună la cale elementele naționalist-șovine.

În acest sens, a fost bine venită hotărîrea conducerii C.S.S., care ne-a permis ca, în fruntea Serviciului I, să fie numit unul dintre adjuncții inspectorului șef. Acest cumul de funcții a avut ca rezultat o conducere mai completă a serviciului, prin aceea că, adjunctul inspectorului șef — ca membru al colectivului de conducere — cunoscînd toate problemele importante ce preocupă aparatul nostru județean (atît în ce privește pe naționaliștii din interior, cît și pe emigranții din exterior), a reușit astfel să introducă în serviciu un stil de muncă mai apropiat cerințelor actuale. Avînd în legătură rețea, pe linia serviciului, el poate cunoaște mai profund formele și metodele de activitate ale naționaliștilor maghiari, poate cere mai mult de la subalterni și impulsiona munca acestora, poate stimula mai ușor spiritul de răspundere și independența în acțiune a ofițerilor.

În încheiere, dorim să ne exprimăm părerea că, în numerele viitoare ale „Buletinului Intern” ar fi bine să se continue publicarea unor materiale pe această temă. Am socoti însă oportun ca, alături de comandanți, despre stilul de muncă să publice articole și șefii de birouri, șefii de secții, care lucrează nemijlocit cu ofițerii, cît și ajutorii șefilor serviciilor I, care se ocupă cu munca de securitate în mediul rural.

Fără îndoială că abordarea și punerea în dezbateră a acestei teme de către publicația „Securitatea” este o inițiativă meritorie, care ridică o problemă de actualitate, mult așteptată, cred, de către toți ofițerii.

Se oferă, în fapt, un bun prilej de formare și aprofundare a stilului științific în munca de conducere, se aduce o contribuție la creșterea eficienței întregii noastre munci, barindu-se totodată calea subiectivismului, a spiritului de „suficiență”, ce se mai întâlnesc pe alocuri în munca unor șefi cu cadrele din subordine.

Tocmai de aceea subscriu la punctul de vedere exprimat de către tovarășul colonel Constantin Niculescu, anume că, în procesul luării hotărârii, în general în munca de conducere, nu trebuie să ne bazăm doar pe intuiția personală, pe aplicarea arbitrară a unor soluții folosite anterior, în situații similare; aceasta cu atât mai mult cu cât — practica ne-a dovedit-o — din atâtea și atâtea cazuri pe care le avem de rezolvat, nici unul nu este identic cu celălalt.

Devine astfel pe deplin clar că luarea hotărârii trebuie să fie un proces bazat pe raționamente logice, pe cunoașterea și analizarea concretă, temeinică a situației existente la un moment dat. Cu toate acestea, mi se pare util să opinez pentru o anumită diferențiere în ceea ce privește oportunitatea luării hotărârii — ca proces de studiu și analiză sistematică.

În activitatea noastră cotidiană, în procesul organizării și desfășurării muncii informativ-operative, nu putem avea de-a face, în fiecare caz, cu un proces tipic de „luarea hotărârii”, cu un proces amplu de analiză și deliberare, ci, în cele mai multe și mai obișnuite cazuri, hotărârea îmbracă forma unei aprecieri rapide a situației, prin darea unor ordine scurte și precise, cum ar fi: „Verificați informația și raportați rezultatul până la data de...”, „Intensificați supravegherea informativă în cazul x” etc.

În astfel de cazuri, este hotărâtoare, după părerea mea, **experiența de muncă** a șefului respectiv, intuiția sa justă, gradul de cunoaștere a calităților și trăsăturilor caracteristice ale subordonaților, autoritatea sa.

Desigur, mă gândesc și eu la acea autoritate definită de tovarășul colonel Con-

stantin Niculescu, care nu se rezumă la autoritatea funcției, ci se completează cu competența profesională și este dublată cu **competența psihologică**; aceasta pentru că, o știm cu toții, munca noastră este prin excelență o muncă cu omul, cu cele mai fine resorturi ale acestuia.

Mă refer la acea autoritate caracterizată prin siguranță și fermitate, la exigența bazată pe spiritul de dreptate și principialitate comunistă. De la un astfel de șef subordonații au întotdeauna de învățat, îl respectă și îi execută ireproșabil ordinele.

Am ținut să subliniez aceasta, întrucât mai apar pe alocuri și șefi — avem și noi, din păcate, astfel de cazuri — șefi care se bazează pe o autoritate șubredă, care consideră că autoritatea le este asigurată prin simpla investire cu puterea funcției și a gradului. De-a lungul anilor am observat că, de regulă, un astfel de șef se caracterizează prin **rigiditate** în relațiile cu subordonații, tinzând să transforme autoritatea într-un fel de autocrație, manifestând neîncredere în subordonații săi, pe care mai mult îi subestimează.

Cu alte cuvinte, în luarea hotărârii și darea ordinelor de executare a sarcinilor „curente”, nu se întâmplă — și cred că nici nu este necesar — să explicăm raționamentele hotărârii, să trecem hotărârea prin toate etapele de geneză; în asemenea situații, pentru buna reușită a acțiunii trebuie să veghem însă ca fiecare om să fie la locul potrivit. Normal însă că, atunci când este vorba de probleme de muncă mai complexe, se impune ca luarea hotărârii să devină un proces amplu, la care să concure mai mulți factori.

Din practica Inspectoratului nostru am desprins că principii muncii și conducerii colective, valorificarea înțelepciunii și experienței fondului uman de care dispunem trebuie să opereze plenar în luarea hotărârilor, atunci când pe agenda de lucru a șefului figurează probleme cum ar fi: aprecierea situației operative și stabilirea măsurilor care se impun într-o acțiune ce trebuie finalizată; impulsionearea și perfecționarea muncii în diferite compartimente; analizarea și aprecierea unei informații deosebite; conceperea unor combinații informative, pentru realizarea acțiunilor de dezinformare, pătrundere informativă, destrămare etc.; realizarea acțiunii de notare a cadrelor noastre, stabilirea acțiunilor stimulatorii, disciplinare, precum și altele de acest gen.

În astfel de situații, „mecanismul luării hotărârii” are ca element preponderent **consultarea**, ascultarea opiniilor pro și

contra însușirea soluțiilor principiale și temeinic argumentate.

Strîns legat de acest lucru, apreciez ca valoroasă ideea subliniată de tovarășul colonel Constantin Niculescu, care menționa: „Trebuie să-i determinăm pe subordonați să-și spună părerea”. Pentru a evidenția și mai mult această idee, aș opina că termenul „să-i determinăm” este oarecum impropriu, deoarece include acea nuanță de ceva impus; ori inițiativa, emulația, spiritul novator trebuie stimulate, sprijinite pe toate căile.

Formarea și stimularea permanentă a inițiativei și a personalității este și trebuie să fie o practică curentă în stilul de muncă al șefilor, iar munca stăruitoare pe care o desfășoară în acest sens conducerea Consiliului Securității Statului cu cadrele sale de bază este o dovadă că se poate de grăitoare.

De altfel, mi se pare că aceasta este și cheia problemei pe care o discutăm, anume: cum ne cunoaștem subordonații, în ce măsură ne ocupăm de stimularea inițiativei lor?

Noi obișnuim să le cerem subordonaților inițiativă — și trebuie să facem acest lucru — dar poate că nu în aceeași măsură le-am stimulat inventivitatea și dorința de afirmare. Aceasta pentru că, așa cum o dovedesc unele cazuri și din cadrul inspectoratului nostru, în stilul de muncă

al unor șefi de diferite niveluri se mai întâlnesc rigiditatea, autoritatea greșit înțeleasă.

Este adevărat că munca noastră, prin implicațiile ei, naște un mare grad de responsabilitate și maturitate, chiar o anumită gravitate aș zice, dar aceasta nu înseamnă că șeful trebuie să fie tot timpul încruntat. Consider că astfel de șefi nu ar greși cu nimic dacă ar imprima mai mult optimism și bună dispoziție de muncă subordonaților. Desigur, nu am în vedere acea bună dispoziție cauzată de superficialitate, îngăduință, ori toleranță, ci acea stare optimistă rezultată din combativitate și fermitate în executarea ordinelor Consiliului Securității Statului și ale propriilor noastre hotărâri, din pasiunea și satisfacția profesională, ce trebuie cultivate cu perseverență.

În încheiere, consider că problema stilului de muncă, a artei conducerii trebuie să rămână în continuare, mereu, în atenția noastră. Preocupările prezente în această direcție se înscriu pe linia ordinelor și eforturilor perseverente ale conducerii Consiliului Securității Statului, privind perfecționarea învățămîntului de securitate.

Cred de aceea că ar fi potrivit ca și la formele de pregătire — mă refer în special la șefi — să se studieze și să se dezbată un număr sporit de teme privind stilul de muncă.

Locotenent-colonel P. PUNCESCU

Arta de a conduce este un proces destul de complicat, solicitînd o continuă și multilaterală pregătire. A conduce înseamnă a sesiza ce este esențial și oportun în activitatea pe care o coordonezi, înseamnă să nu te pierzi în lucruri mărunte, dar nici să scapi din atenție amănunte care prezintă importanță.

Autoritatea reală a unui șef constă în personalitatea lui, în bogăția cunoștințelor ce le posedă, în modul în care știe să-și apropie subordonații. De aci și pretențiile pe care le incumbă complexitatea funcției de conducere, problemă bine sesizată de autorul articolului. Să acționezi în virtutea autorității funcției, neglijînd climatul ce trebuie să domine

relațiile dintre șef și subordonați, cu pretenția că ai gîndit totul și altul nu mai are ce gîndi, este o mare eroare. Prin climat, aci în discuție, înțeleg crearea unor condiții în exprimarea liberă, degajată a opiniei subordonaților, în nici un caz formal, cum se mai întîmplă.

Nu o dată am avut impresia că am luat o hotărîre bună. Cînd am pus însă problema în dezbateră colectivului, s-au făcut completări foarte utile.

Intuiția și precedentul au un rol important în activitatea noastră, în special în acțiuni de moment, în situații deosebite, cînd hotărîrea se ia concomitent cu ascultarea comunicării sau în momente-surpriză, cînd ești pus în situația să acționezi ca un resort. Aici, un rol important îl au măsurile de prevedere, ca pe baza lor să se poată interveni cu maximum de operativitate.

Este cunoscut faptul că cele mai multe

hotărâri se iau în urma unui studiu atent al situației ivite, al unei analize aprofundate, dar nu fără operativitate. Am în vedere și implicațiile unei hotărâri pripite (ofițerii sînt convinși că acționează în deplină concordanță cu prevederile legale, dar rezultatul este invers — dezolare și neîncredere în acțiunile viitoare — dacă n-a fost totul în ordine cînd putea să fie, impresia produsă asupra celor care au suportat consecințele, fie ele și de mică importanță ș.a.).

În luarea hotărîrii consider că trebuie să se țină seama de două aspecte importante: să te afli în situația adversarului și în situația practică de a acționa împotriva lui.

În prima situație, chiar dacă se vor scăpa unele amănunte, ele vor fi minore și riscurile mult reduse. Dar această punere în scenă nu este un moment, ci trebuie să continue pînă la finalizare, pentru că și adversarul gîndește și își schimbă mereu planul de acțiune.

În a doua situație, desfășurînd mintal acțiunea pe care intenționăm s-o întreprindem, vom observa unele minusuri sau că ne-am propus mai mult decît trebuie și vom aduce astfel corectările corespunzătoare. Și mai important este faptul că nu vom trece pe lîngă unele amănunte, care în timp pot fi foarte importante.

Se stabilesc mai multe variante și se merge pe cea mai favorabilă. Este însă indicat să ne punem și unele ipoteze privind eventuale situații neprevăzute și în consecință stabilirea unor mijloace și forțe de rezervă, ca și cooperarea și sistemul de urmărire a punerii în aplicare a hotărîrii luate.

Ideal este să dispunem de informații bine verificate, dar în practică nu totdeauna se întîmplă așa. Asta nu înseamnă că nu trebuie să acționăm dacă situația o cere. În asemenea cazuri însă (ca și în celelalte) hotărîrea urmează să fie luată de așa natură încît măsurile ce se vor întreprinde să nu depășească limitele legii, să nu lezeze interesele statului, ale cetățenilor.

S-ar părea că cele spuse pînă aici lasă impresia că factorul timp nu a fost avut în vedere. Dimpotrivă, totul trebuie să se rezolve în timpul cel mai scurt. Fără operativitate nu vom obține rezultatele dorite. În același mod primim și participarea subordonaților la luarea hotărîrii. Un șef poate lua o hotărîre bună numai ascultînd subordonații. Dacă în anu-

mite situații am luat hotărîrea înainte de a cere și părerea subordonaților, nu trebuie să rămînem pe poziție dacă sînt păreri noi, mai practice.

Am întîlnit situații cînd un șef sau mai mulți au dezbătut îndelung o problemă și au hotărît cum să se acționeze. Dar înainte de a pune hotărîrea în practică s-au gîndit să ceară totuși și părerea ofițerului care avea lucrarea. Și ofițerul a venit cu o soluție cît se poate de originală, care a răsturnat aproape totul. În asemenea situații, nu este cazul să ne jenăm că nu am gîndit mai mult. Trebuie să renunțăm la ce am hotărît și să ne însușim ce a propus el.

Procedînd astfel îi vom determina pe ofițerii noștri să gîndească mai mult, să găsească soluții, le vom dezvolta fantezia, spiritul de inventivitate și prevedere, dînd un randament mai mare în muncă, iar noi vom lua o hotărîre mai bună. De fapt, este normal să cerem părerea celor care vor executa hotărîrea. Mai mult, în statul nostru munca colectivă a devenit o instituție juridică și sîntem obligați s-o respectăm.

Dacă subordonații au venit cu propuneri care nu pot fi aplicate în întregime, trebuie să-i convingem, să luăm ce este bun din ele și să hotărîm împreună cum este mai bine să procedăm. O respingere categorică a celor ce au propus îi va pune într-o stare de inhibiție și în continuare nu vor mai putea să-și aducă o contribuție reală. Din analiză își vor da singuri seama unde nu au gîndit bine și nu vom greși dacă le-o vom spune și noi. După ce am informat subordonații despre hotărîrea luată, urmează să verificăm cum și-au însușit-o. Să le dăm posibilitatea să întrebe dacă au neclarități, să li se dea explicații și să nu fie opriți să-și exprime păreri noi, chiar dacă dispunem de puțin timp. Înțeleg întrebări și păreri deosebite și nu discuții interminabile, căci e mai bine să întrebe sau să-și dea o părere la început decît să greșească în timpul aplicării hotărîrii.

Autorul articolului publicat în numărul anterior, colonelul Constantin Niculescu, vorbește de faptul că pentru subordonați este penibil ca șeful să fie nehotărît. Adevărat, dar este cu atît mai penibil pentru șef. De fapt, însăși noțiunea de hotărîre exprimă fermitate în conduită, în atitudine, ceva stabilit sigur, fără șovăială, cu alte cuvinte, cel care ia hotărîrea trebuie să știe ce vrea.

● **Maior IULIAN SĂLĂJAN**

Inițiativa luată de redacție de a trata și supune dezbaterii o asemenea temă o consider binevenită, deoarece activitatea noastră reclamă tot mai mult necesitatea ca, în lucrările pe care le finalizăm, cunoștințele de drept penal și de procedură penală să fie aplicate în conformitate cu prevederile legale și, bineînțeles, cu respectarea strictă a principiilor muncii de securitate. Cu alte cuvinte, rezultă necesitatea de a documenta activitatea infracțională cu mijloace de probă legal administrate, fără a desconfira sau a crea posibilitatea desconfirării metodelor și surselor folosite în timpul supravegherii informative.

Articolul apărut sub semnătura tovarășului Alexandru Toader este bine axat și orientat din punct de vedere teoretic. Folosind mai multe izvoare și făcând trimiteri la articole și opinii ale unor cadre din conducerea Consiliului, a reușit să cuprindă o arie mare de probleme și de momente importante, atât ale supravegherii informative generale, ale urmăririi informative speciale cât și ale urmăririi penale. Consider însă că materialului îi lipsesc exemplificările practice.

În legătură cu problemele puse în discuție, privind stabilirea și delimitarea sferei activităților desfășurate pe linia supravegherii informative generale, a urmăririi informative speciale de cea a actelor premergătoare, opinez:

În privința efectuării actelor premergătoare, nu trebuie impusă nici o condiție în legătură cu existența celor două forme de supraveghere, ele trebuind să fie fructificate ori de câte ori este necesar și posibil a nu scăpa nici o ocazie care să faciliteze documentarea și transformarea lor în mijloace de probă. În aceasta se materializează de fapt gradul de pregătire, discernământ și ofensivă cu care muncește ofițerul pentru aplicarea în practică a legilor și ordinelor.

A încerca impunerea în mod arbitrar

a unei delimitări în efectuarea actelor premergătoare și condiționarea de existența celor două forme de supraveghere ar constitui o frână în dezvoltarea simțului de răspundere și de inițiativă al ofițerului, în găsirea și folosirea momentelor celor mai prielnice pentru documentarea operativă și completă a cazurilor.

Aceasta nu înseamnă că ofițerul nu trebuie să aibă în vedere în permanență luarea tuturor măsurilor pentru a asigura conspirativitatea acțiunilor sale, atunci când se impune necesitatea luării de contact cu persoane ce ar putea încunoștința elementele urmărite, ba dimpotrivă trebuie să acționeze numai atunci când are asigurate toate condițiile ca măsurile întreprinse nu vor fi desconfirate.

Cu privire la formularea autorului articolului cum că „atâta timp cât nu este declanșată din oficiu urmărirea penală prin întocmirea procesului-verbal de sesizare, activitățile de informare desfășurate nu pot fi privite ca intrând în competența actelor premergătoare” (pag. 91 coloana I penultimul aliniat) sînt de acord, dar cu precizarea că activitățile informative nu pot fi privite automat ca acte premergătoare nici după întocmirea procesului-verbal de sesizare, deoarece au fost obținute prin mijloacele secrete ale muncii de securitate. Dar, deși nu intră în componența actelor premergătoare, pot să devină în măsura în care conțin aspecte cu privire la faptă sau făptuitor și pot fi transformate în acte premergătoare sau direct în mijloace de probă.

Asemenea aspecte pot apare mai frecvent în materialele informative (indiferent din ce sursă provin), în rapoartele de investigații, notele de filaj, sesizările oamenilor muncii, constatările directe ale ofițerului.

Consider că este necesar a se reține că actul premergător nu întotdeauna ne poate conduce la desfășurarea unei activități care impune începerea urmăririi penale. Pot să intervină, pe parcursul urmăririi

informative speciale sau a urmăririi penale, situații din cele prevăzute de art. 10 C. pr. pen. ori alte situații impuse de interese operative.

Deci, pe parcursul urmăririi penale unele acte prealabile își pot pierde valoarea, dar altele, coroborându-se și cu alte mijloace de probă, își întăresc forța probantă. De exemplu, pe parcursul urmăririi informative speciale, din filaj, pot să rezulte unele întâlniri și schimburi de mesaje, dar care ulterior să se dovedească că nu sînt în legătură cu activitatea infracțională. În asemenea situații, actele prealabile ce s-au încheiat își pierd valabilitatea. În dosarul de urmărire penală își vor găsi justificarea și vor trebui să

se afle acolo numai acelea care au legătură cu cauza și deci au conținut procedural penal.

Mi-aș permite să concluzionez că nu este bine să se meargă pe linia delimitărilor în cadrul celor două forme de supraveghere între actele prealabile și celelalte activități de informare și prevenire. Acestea trebuie să constituie un ansamblu de măsuri armonios organizat, care să conducă în mod operativ la obținerea de informații certe și, în măsura în care condițiile permit, să fie transformate în acte premergătoare, vizînd întotdeauna posibilitatea concretizării acestora în mijloace de probă.

● MAIOR EUGEN CASPAROVICI

În materialul apărut în numărul 1 (9) 1970 al publicației „Securitatea” la rubrica „Puncte de vedere”, se fac referiri complete cu privire la sarcinile ce revin organelor de securitate, sarcini stabilite prin Decretul nr. 295, din 4 aprilie 1968, aprobat prin Legea nr. 24, din 25 iunie 1968. De asemenea, se relevă posibilitățile de care dispun organele respective pentru a-și realiza sarcinile. În acest sens, au fost evidențiate activitățile specifice organelor de securitate, respectiv supravegherea informativă generală și urmărirea informativă specială, care, de altfel, au și fost definite.

Am mai putea completa arătînd că organele de securitate, pentru a-și îndeplini atribuțiunile ce le revin, dispun și de o altă posibilitate care nu este specifică muncii de securitate. Aceasta este reglementată de Codul de procedură penală și se referă la faptul că organele respective, prin ofițeri anume desemnați, efectuează urmărirea penală în acele spețe care au ca obiect infracțiuni îndreptate împotriva securității statului nostru¹.

Această completare am făcut-o din dorința de a stabili cadrul general al posibilităților de care dispun organele de securitate în realizarea sarcinilor ce le sînt atribuite, mai ales că, la un moment dat, urmărirea informativă specială se interferează cu urmărirea penală. Aceasta însă nu trebuie să creeze confuzii

sau falsa impresie că aceste activități s-ar confunda. Ele sînt de sine stătătoare, chiar dacă între ele există o strictă interdependență și se condiționează reciproc.

Din definiția supravegherii informative generale, formulată în materialul la care ne-am referit, se desprind sarcini concrete ce revin organelor de securitate în lupta pe care acestea o duc împotriva infracțiunilor care afectează securitatea statului. Acestea sînt: căutarea, identificarea și prinderea persoanelor care intenționează sau comit infracțiuni contra securității statului, cunoașterea împrejurărilor ce pot favoriza comiterea unor asemenea infracțiuni, precum și obținerea materialelor de primă sesizare.

Cît privește urmărirea informativă specială desfășurată de către organele de securitate, acestea i se stabilește sarcina verificării veridicității materialelor care au fost obținute prin supravegherea informativă generală.

Pentru realizarea sarcinilor ce revin atît supravegherii informative generale, cît și urmăririi informative speciale, organele de securitate uzează de toate mijloacele muncii de care dispun.

Acestea, după cum este bine știut, sînt următoarele: rețeaua informativă, investigația, filajul, tehnica operativă și evidența operativă.

Prin intermediul acestor mijloace, organele de securitate pot obține date concrete cu privire la fapte prevăzute de legea penală care sînt îndreptate împotri-

¹ A se vedea art. 201 și 206 C. pr. pen.

va securității statului, date care pot reclama, în condițiile prevăzute de lege, tragera la răspundere penală a persoanelor care le-au săvârșit.

Se pune deci, în mod firesc, în asemenea condiții, problema posibilității folosirii materialelor și a datelor obținute în cadrul supravegherii informative generale și a urmăririi informative speciale, în procesul penal, ca mijloace de probațiune.

Pentru elucidarea acestei probleme, se impune definirea cât mai concretă a actelor premergătoare și a se stabili dacă și în ce măsură activitățile realizate în cadrul supravegherii informative generale și a urmăririi informative speciale, prin mijloace proprii muncii de securitate, pot fi considerate acte premergătoare.

Din cuprinsul art. 224. C. pr. pen., rezultă că, în vederea sesizării din oficiu și a începerii urmăririi penale, organul de cercetare penală poate efectua acte premergătoare. Asemenea acte, potrivit dispozițiilor aceluiași articol, pot fi făcute și de către lucrători operativi anume desemnați din cadrul C.S.S. Și tot art. 224 C. pr. pen., reglementează că atunci când efectuarea acestor acte este consemnată în cadrul unui proces-verbal, acesta poate constitui mijloc de probă.

Dat fiind scopul în care se efectuează actele premergătoare, putem afirma că acestea sînt acte care conțin date cu privire la săvîrșirea unor fapte prevăzute de legea penală.

Pentru a stabili și delimita sfera actelor premergătoare, ne vom orienta însă după practica urmăririi penale care recunoaște ca fiind astfel de acte investigațiile efectuate în scopul culegerii unor informații, date ale stabilirii unor elemente cu privire la săvîrșirea de fapte prevăzute de legea penală.

În cadrul actelor premergătoare pot fi ascultate și persoane, dar nu se pot lua declarații de martori, pentru că, fiind o activitate desfășurată în afara procesului penal, nu pot fi aplicate dispozițiile art. 78 C. pr. pen. și următoarele și mai ales cele prevăzute de art. 85 C. pr. pen. referitoare la ascultarea martorilor.

Considerăm, de asemenea, că și persoana care a săvîrșit fapta prevăzută de legea penală poate fi ascultată în cadrul actelor premergătoare, dar bineînțeles nu în postura de învinuit.

Toate aceste acte însă luate separat nu pot constitui prin ele însele mijloace de probă și deci, nu pot face dovada vinovăției unei persoane, deoarece, așa cum se dispune în art. 224 C. pr. pen., numai

„procesul-verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare poate constitui mijloc de probă”.

În cadrul actelor premergătoare, în general, nu pot fi administrate probele și luate măsurile procesuale pe care legea le condiționează de începerea urmăririi penale, ca de pildă: reținerea, arestarea preventivă, percheziția, sechestrul asigurator etc.

Este și firesc să fie așa, pentru că altfel s-ar friza legalitatea socialistă, învinuitul sau inculpatul neputînd să-și exercite drepturile sale la apărare, drepturi garantate prin lege².

Chiar dacă, din punct de vedere procesual penal, valoarea actelor premergătoare este limitată, practic ele au o însemnătate deosebită, deoarece contribuie în mod substanțial la soluționarea cât mai fidelă a cauzelor la care se referă, la stabilirea pe deplin a adevărului cu privire la fapta săvîrșită, cât și cu privire la persoana făptuitorului.

Actele premergătoare își au geneza, de regulă, în momente legate direct de săvîrșirea faptei prevăzute de legea penală iar dacă nu, ele se plasează în timp, în imediata apropiere a unor asemenea momente.

Activitățile prin care pot fi surprinse astfel de momente care sînt legate direct de săvîrșirea faptei prevăzute de legea penală sau prin care se pot înregistra anumite aspecte ale faptei respective, imediat după comiterea ei, ne sînt oferite de către supravegherea informativă generală și urmărirea informativă specială și, mai concret, de către mijloacele informativ-operative prin care acestea sînt exercitate.

Astfel prezentîndu-se situația, se impune deci ca materialele și datele obținute prin intermediul mijloacelor informativ-operative (cunoscută fiind importanța lor pentru lămurirea, sub toate aspectele și în mod cât mai veridic, a cauzelor penale ce presupun competența organelor de securitate) să poată contribui efectiv la realizarea acestor obiective ale procesului penal.

Acest deziderat va putea fi realizat numai prin considerarea unor asemenea date sau materiale ca acte premergătoare, fapt ce va permite punerea lor în deplină valoare.

Această considerare este intrutotul po-

² A se vedea art. 171 C. pr. pen.

sibilă, mai ales că scopul procesual penal al activităților aflate în discuție este identic, dacă avem în vedere dispozițiunile art. 1 C. pr. pen., în conținutul căruia se reglementează printre altele că: „Procesul penal are ca scop constatarea la timp și în mod complet a faptelor care constituie infracțiuni...”

În mod practic însă, în realizarea transpunerii datelor și a materialelor obținute în cadrul activităților de supraveghere informativă generală și urmărire informativă specială, în sfera actelor premergătoare, trebuie să se aibă în vedere caracterul secret al mijloacelor folosite de către organele de securitate.

Pentru aceasta, transpunerea respectivă trebuie făcută cu cea mai mare atenție astfel încât să nu se aducă prejudicii muncii de securitate. Prudența trebuie fără îndoială să păstreze limitele necesarului și să nu conducă la favorizarea elementelor dușmănoase, la exonerarea de răspundere penală a unor infractori periculoși, cum sînt cei care atentează la securitatea statului nostru.

Este, credem, îndeobște cunoscut că nu vom putea considera acte premergătoare materialele informative obținute de la rețeaua organelor de securitate. Aceste materiale vor putea însă contribui la efectuarea unor acte premergătoare, ca de exemplu ascultarea unor persoane.

Materialele obținute prin interceptarea corespondenței după începerea urmăririi penale, în condițiunile prevăzute de art. 98 C. pr. pen., vor putea fi folosite în procesul

penal, ca mijloace de probă de sine stătătoare.

Vor putea fi transpuse în sfera actelor premergătoare sau mai bine zis considerate astfel, materialele obținute prin investigații, efectuate de către ofițeri competenți și consemnate în așa fel încît să corespundă cerințelor procedurale.

De asemenea, materialele și datele obținute prin filaj vor putea fi transpuse în sfera actelor premergătoare, cu condiția ca acestora să li se dea aspectul unei constatări personale ale ofițerilor îndrituiți să le facă, fără a se preciza natura activității de securitate desfășurată, mijlocul muncii informativ-operative prin care s-au obținut acele date sau materiale.

Constataările respective se pot referi la vizitarea anumitor adrese, realizarea unor întâlniri și pot fi însoțite de fotografii.

Nota de filaj, întocmită de către ofițeri competenți, chiar după lege, nu va putea fi considerată act premergător, atît din motive de conspirativitate, cît și pentru faptul că ea nu poate constitui, din punct de vedere procedural, un astfel de act.

Pentru ca materialele și datele obținute în cadrul activităților de supraveghere informativă generală și de urmărire informativă specială să poată fi considerate, la data începerii urmăririi penale, acte premergătoare, este necesară o judicioasă selecționare a acestora, astfel încît, să nu se afecteze regulile conspirativității muncii de securitate și, în același timp, să fie astfel administrate încît, din punct de vedere procedural, să corespundă cerințelor Codului de procedură penală.

Maior EMERIC BUZAȘ

În analiza problemelor ce fac obiectul studiului inițiat de redacția „Securitatea”, considerăm că trebuie pornit de la obiectul urmăririi penale, pe de o parte, iar pe de altă parte, de la competența și atribuțiunile organelor de securitate.

Astfel, potrivit art. 200 C. pr. pen., urmărirea penală are ca obiect stringerea probelor necesare cu privire la existența infracțiunilor, la identificarea făptuitorilor și la stabilirea răspunderii acestora, pentru a se constata dacă este sau nu cazul să se dispună trimiterea în judecată. Conform

art. 221 C. pr. pen., această activitate, respectiv urmărirea penală, poate fi declanșată atunci cînd organul de urmărire penală este sesizat prin plîngere sau denunț, ori se sesizează din oficiu, cînd află, prin orice altă cale, date sau informații privitoare la săvîrșirea unei infracțiuni de competența sa (în cazul organului de urmărire penală a securității, dintre cele prevăzute la art. 206 C. pr. pen.).

În vederea sesizării din oficiu, datele și informațiile inițiale, de regulă, trebuie verificate și de aici nevoia efectuării de acte premergătoare, investire pentru organele de cercetare penală conform art. 224 C. pr. pen. De asemenea, potrivit aceluiași articol, pot efectua acte premergătoare, în vederea stringerii datelor necesare or-

ganelor de urmărire penală, pentru începerea urmăririi penale, și lucrătorii operativi din Consiliul Securității Statului, anume desemnați în acest scop. În practica muncii de securitate, pot apare toate cele trei situații de sesizare, însă cea mai frecventă și specifică o considerăm sesizarea din oficiu, ca rezultat al îndeplinirii atribuțiilor date în competența Consiliului Securității Statului prin Decretul nr. 295/1968, care, printre altele, prevede organizarea și desfășurarea activităților de prevenire, descoperire și lichidare a infracțiunilor contra securității statului.

Aceste atribuții se realizează prin supravegherea informativă generală, cit și prin urmărirea informativă specială. Ele apar ca verigi premergătoare urmăririi penale. Legătura între cele două activități (urmărirea informativă și urmărirea penală) se realizează prin acele date obținute în procesul muncii informative, care pot fi valorificate în procesul penal. Rezultă deci, că urmărirea informativă are rolul de a iniția și a constitui suport pentru procesul penal, iar uneori accelerează și contribuie efectiv la realizarea sarcinilor urmăririi penale, pe tot cursul desfășurării acesteia, având în vedere faptul că urmărirea informativă nu se oprește o dată cu declanșarea urmăririi penale.

Din cele de mai sus, după părerea noastră, se mai poate desprinde concluzia, că supravegherea informativă generală și urmărirea informativă specială au o sferă de cuprindere mai largă decât sfera actelor premergătoare, în care intră numai acele date și informații care se referă la existența unei infracțiuni sau tentative, la împrejurările săvârșirii lor, ori la identificarea autorilor, și care pot fi transpuse pe plan procesual penal. Am făcut această subliniere, dat fiind faptul că în activitatea informativă pot fi situații când subiectul se află într-o fază incipientă, când încă nu a trecut la executarea hotărârii delictuoase, sau se stabilește numai existența unei situații generatoare de infracțiune. În aceste cazuri, datele respective vor fi valorificate în scopul prevenirii săvârșirii infracțiunii, ceea ce de fapt constituie sarcina primordială a organelor de securitate.

Una din problemele ridicate în materialul publicat o constituie, după câte am înțeles, susținerea ideii, potrivit căreia dacă din actul de sesizare rezultă existența uneia din cauzele de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale, totuși se va dispune de către organele de cercetare, începerea urmăririi penale, în-

ainte de a fi trimis dosarul la procuratură cu propuneri corespunzătoare, conform art. 230 C. pr. pen. Nu împărtășim decât în parte această idee, respectiv că acest procedeu trebuie urmat numai în cazurile când sîntem sesizați printr-o plîngere sau denunț, care întrunește criteriile prevăzute în C. pr. pen. În cazul sesizării pe bază de plîngere și denunț, la începerea urmăririi penale, se pot distinge două momente, respectiv primirea actului de sesizare de către organul competent și dispunerea începerii urmăririi penale prin rezoluție. Deci, la realizarea începerii urmăririi penale în această situație, concurează victima sau denunțatorul, pe de o parte, și organul de urmărire penală, pe de altă parte, care, în temeiul art. 228 C. pr. pen. este obligat să înceapă urmărirea penală. Dacă din cuprinsul actului de sesizare rezultă vreo cauză de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale prevăzute în art. 10 C. pr. pen., organul de urmărire penală înaintează dosarul procurorului, făcînd propuneri corespunzătoare. Considerăm că în aceste situații (sesizarea prin plîngere sau denunț) este explicabilă necesitatea începerii urmăririi penale înainte de a face propuneri procurorului. Întrucît, pentru aceste cazuri, legea nu prevede efectuarea de acte premergătoare înaintea începerii urmăririi penale. De asemenea, trebuie avut în vedere că fiecare plîngere sau denunț, trebuie să primească o soluție, iar cei care le-au introdus, un răspuns legal și motivat din partea procurorului.

Considerăm că cu totul alta este situația în cazul sesizării din oficiu, cînd începerea urmăririi penale este precedată, de regulă, de acte premergătoare, în scopul descoperirii și strîngerii datelor necesare cu privire la săvîrșirea infracțiunii, astfel încît nici o persoană să nu fie urmărită penal, fără să rezulte indicii temeinice că a săvîrșit o faptă prevăzută de legea penală, precum și pentru a constata dacă, în momentul respectiv, nu sînt cauze de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale.

În cazurile cînd din datele și informațiile obținute — în cadrul activității informative — vor rezulta cauze de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale (conform art. 10 C. pr. pen.), organele de cercetare și cele informative ale securității vor soluționa cazul conform ordinelor interne, fără începerea urmăririi penale și respectiv, fără trimiterea cazului cu propuneri la procuratură. În această situație, datele și informațiile obținute nefiind valorificate pe plan procesual penal,

își vor păstra caracterul de acte interne informativ-operative. În acest sens, ne alăturăm opiniei colonelului **G. Alexandrescu** care în articolul „Efectuarea actelor premergătoare în vederea sesizării din oficiu și a începerii urmăririi penale”, din „Securitatea” Nr. 4/1969, aduce critici acelor practici de a declanșa urmărirea penală, fără o analiză și verificare temeinică a materialelor informative, având drept consecință propuneri în vederea scoaterii de sub urmărire a persoanelor cercetate, potrivit art. 249 C. pr. pen.

În ceea ce privește aplicarea dispozi-

țiilor art. 216 și 218 C. pr. pen. și art. 6 și 9 din Legea nr. 60, din 26.XII.1968, pentru organizarea și funcționarea Procuraturii R.S. România, ne alăturăm ideii că supravegherea procurorului se exercită numai asupra activităților concretizate în actele atașate la dosarul penal, ca acte cu conținut procedural penal. Selecționarea actelor respective, precum și consemnarea și atașarea lor la dosarul penal, fiind o sarcină exclusivă a organelor Consiliului Securității Statului, nu se va aduce nici o știrbire conspirativității muncii informative.

● **Maior ION GH. GORGĂNEANU**

Decretul nr. 295, din 4 aprilie 1968, aprobat prin Legea nr. 24, din 25 iunie 1968, determină locul și sfera de activitate a Consiliului Securității Statului în cadrul organelor centrale ale administrației de stat. Atribuțiile sale în domeniul apărării securității statului sînt complexe și variate. Pe cale de consecință, și activitățile pe care le realizează lucrătorii de securitate au acest caracter.

Actul normativ amintit stabilește — pe lângă regulile de organizare și funcționare a Consiliului Securității Statului — și cadrul general și de principiu al întregii activități ce se realizează de către aparatul de securitate. Dar acesta nu este singurul act normativ care statornicește legalitatea și obligativitatea acțiunilor de prevenire, descoperire și lichidare a oricăror activități care vizează, în orice mod, securitatea statului. Formele și metodele muncii de securitate își au izvorul, înainte de toate, în documentele Partidului Comunist Român cu privire la politica internă și externă a Republicii Socialiste România. Conducerea de partid controlează și orientează permanent activitatea în domeniul apărării securității statului. Documentele de partid stabilesc liniile directoare și trasează sarcinile de perspectivă în orice domeniu al vieții sociale. În ce ne privește, este suficient să amintim numai cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la consfătuirea cadrelor de bază din securitate, miliție, procuratură și justiție, în

care se analizează activitatea acestor organe. Evidențiind rezultatele bune obținute, în cuvîntare se reliefează și unele lipsuri manifestate în acest domeniu, dîndu-se totodată orientarea muncii organelor de securitate, miliție, procuratură și justiție.

Reglementarea activității lucrătorilor de securitate decurge din legea fundamentală a țării, Constituția, care în art. 13 stabilește scopul întregii activități de stat și direcțiile de acțiune pentru atingerea acestui scop. Între ele figurează și cele referitoare la apărarea proprietății socialiste, la garantarea exercitării depline a drepturilor cetățenilor, asigurarea legalității socialiste și apărarea ordinii de drept, la apărarea țării și altele. Din aceste prevederi se desprind sarcini deosebite pentru Consiliul Securității Statului, ca organ central al administrației de stat, cu atribuțiuni speciale în domeniul apărării securității statului. Dar funcțiile din nomenclatura acestui organ sînt ocupate de oameni, cetățeni ai R. S. România și ca atare aceștia sînt obligați — și în această calitate — să respecte Constituția și legile, să apere patria și proprietatea socialistă, să contribuie la întărirea și dezvoltarea orînduirii noastre socialiste (art. 39 și 41 din Constituție). Iată cum, din însăși legea fundamentală rezultă corelația obligațiilor legate de funcția ocupată în cadrul Consiliului Securității Statului și cele care privesc calitatea de cetățean al țării pentru lucrătorii de securitate, pe de o parte, și legalitatea întregii lor activități, pe de altă parte.

Dar formele și metodele variate ale muncii noastre practice își găsesc suportul juridic în Codul penal, în Codul de procedură penală, în legile de organizare

judecătorească și de organizare și funcționare a Procuraturii R. S. România, precum și în alte legi speciale. Astfel, Codul penal arată care sînt infracțiunile îndreptate împotriva securității statului, Codul de procedură penală stabilește competența organelor de cercetare penală — printre care și cele ale securității statului. Totodată, reglementează activitatea premergătoare urmăririi penale cit și formele de realizare a urmăririi penale.

Așadar, întreaga activitate desfășurată de lucrătorii de securitate are o temeinică reglementare politico-juridică ce oferă largi posibilități de acțiune împotriva elementelor dușmănoase. Ea trebuie însă cunoscută și aplicată în practică. Uneori teama de a nu greși, lipsa de combativitate a unor lucrători trebuie căutată și în necunoașterea sau neînțelegerea corespunzătoare a unor texte de lege. Așa se face că unii lucrători din organele de stat au înțeles că nu trebuie să mai facă nimic, spre a nu fi acuzați de ilegalități și abuzuri, spunea tovarășul Nicolae Ceaușescu la consfătuirea amintită mai sus. Asemenea concepție — se arată în aceeași cuvîntare — nu are nimic comun cu concepția noastră despre organizarea socială și, în general, cu rolul pe care îl au asemenea organe în societatea noastră socialistă.

Am făcut aceste sublinieri în ideea de a-i face să înțeleagă pe acei lucrători de securitate care se mai întreabă „care este baza legală a cutărei sau cutărei acțiuni”, că ea există, dar trebuie cunoscută și respectată în munca practică.

În cele ce urmează dorim a ne spune părerea asupra unei probleme discutate și care prezintă un vădit interes teoretic dar mai ales practic. Este vorba de actele premergătoare.

Pentru ca un organ judiciar să-și poată începe activitatea procedurală în legătură cu o faptă prevăzută de legea penală, trebuie să fie sesizat. Codul de procedură penală reglementează în amănunt instituția sesizării organelor judiciare.

Cum organul de cercetare penală al securității statului este organ judiciar, vom face referiri la acesta și ne vom ocupa numai de sesizarea organelor de urmărire penală nu și de cele ale procuraturii sau de instanțele judecătorești.

Astfel, potrivit art. 221 C. pr. pen., sesizarea organelor de urmărire penală se realizează prin plîngere, denunț ori din oficiu, cînd află pe orice cale, că s-a săvîrșit o infracțiune. Din momentul sesizării sale, organul de cercetare penală,

dacă constată că sînt suficiente date cu privire la infracțiunea comisă, începe urmărirea penală. Atît plîngerea cit și denunțul sînt moduri de sesizare prin care se aduce la cunoștința celor în drept faptele comise.

În consecință și organele de securitate pot fi sesizate prin plîngere sau denunț. De regulă însă, aceste organe se sesizează din oficiu. Sesizarea din oficiu se referă la faptul că organele de urmărire penală pot obține date despre săvîrșirea unei infracțiuni și pe alte căi decît prin plîngere sau denunț. Așa spre exemplu, pot fi încunoscîntate prin informări, anonime, scrise sau verbale, prin reclamații sau sesizări ale oamenilor muncii, scrise sau verbale. De asemenea, organele de urmărire penală se pot sesiza — prin intermediul presei, radioului, televiziunii sau cu ocazia dezbaterii publice a unor aspecte negative din activitatea unor instituții sau întreprinderi economice, ori a unor persoane — de aspecte care, deseori, capătă caracter penal.

Unele dintre organele de urmărire penală au însă posibilitatea ca, prin activitățile proprii, specifice muncii ce o desfășoară, să se sesizeze de comiterea anumitor infracțiuni. Asemenea posibilități au organele de procuratură, de miliție și de securitate.

Astfel, lucrătorii de securitate desfășoară muncă informativă sub forma supravegherii informative generale și a urmăririi informative speciale. De regulă, activitatea informativă se realizează înainte de începerea urmăririi penale. Principalul său scop este acela de a cunoaște intențiile elementelor dușmănoase și de a preveni comiterea de infracțiuni împotriva securității statului. Prin folosirea judicioasă a metodelor și a mijloacelor muncii de securitate, trebuie să se cunoască permanent baza de lucru, fluctuațiile ce apar în rîndul elementelor ce o compun, intențiile și planurile acestora, pentru a se putea preveni orice acțiune ce se îndreaptă împotriva securității statului. Acolo însă unde nu s-a putut preveni comiterea de infracțiuni, prin mijloacele muncii informative, trebuie să se asigure în mod operativ stabilirea împrejurărilor în care au fost comise faptele, identificarea celor vinovați, pentru a fi trași la răspundere penală, și să se evalueze exact prejudiciile cauzate. În acest scop, se string o serie de date, se verifică altele care deja au fost obținute, se constată existența unor probe și se iau măsuri de conservare a lor.

Munca informativă este atât de complexă, măsurile care pot fi luate sînt așa de variate, încît este greu să fie măcar enunțate. Procedeele și mijloacele folosite sînt în raport cu fiecare caz în parte.

În cadrul acestei munci informative se realizează și actele premergătoare. Ele sînt o componentă a acesteia, o modalitate a sesizării din oficiu. Drept urmare, nu orice activitate informativă constituie și un act premergător. Așa spre exemplu, asigurarea cu informatori a unei acțiuni, ori dirijarea unui informator, sau recrutarea unei gazde sînt tot activități informative. De asemenea, notele primite de la informatori furnizează o serie de date, dar ele nu constituie acte premergătoare. Ele sînt activități ce se realizează înainte de începerea urmăririi penale, sînt prealabile acesteia, dar nu sînt acte premergătoare.

Actele premergătoare sînt numai acelea a căror efectuare este constatată prin proces-verbal. Așa bunăoară, într-o infracțiune de propagandă împotriva orînduirii socialiste (art. 166 C. pen.), prin măsurile informative, se stabilește că o anumită persoană are manifestări dușmănoase. Notele informative ce provin de la doi informatori ne indică și persoanele față de care cel în cauză s-a manifestat. Pe baza acestor date, fără a se desconfia informatorii, se poate trece la discutarea cu persoanele în cauză — nu la ascultarea lor ca martori — după care se poate întocmi un proces-verbal, de către lucrătorul care urmărește cazul. Acest proces-verbal constată existența manifestărilor dușmănoase, identitatea făptuitorului, împrejurările comiterii faptei, cît și posibilitatea de probare a acesteia, adică tocmai datele necesare începerii urmăririi penale. Ulterior, după începerea urmăririi penale, persoanele respective vor fi ascultate în calitate de martori.

Sau, într-o infracțiune de trădare prin transmitere de secrete, se constată printr-un proces-verbal, că cel în cauză a luat cunoștință de conținutul unui document la care nu avea acces. Ori se constată prin proces-verbal dispariția unui asemenea document. Ulterior, prin alte măsuri informative, se stabilește că acel document a fost sustras tocmai de persoana suspectă.

Procesele verbale încheiate, prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare, pot constitui mijloc de probă. Legea spune „pot constitui”, nu „constituie”. De aceea credem că mijloc de probă constituie numai acele procese verbale

din al căror conținut rezultă împrejurări legate de faptă și făptuitor.

Legea nu nominalizează actele premergătoare și nici măcar nu le exemplifică. Ele au caracter extra-judiciar și sînt realizate în afara procesului penal, în scopurile de a obține date pentru sesizarea din oficiu, în vederea începerii procesului penal. Așadar, fiind o activitate extra-judiciară, ea nu este supusă regulilor ce reglementează această materie. În consecință, în cadrul actelor premergătoare, nu pot fi efectuate acte și măsuri procesuale care, potrivit legii, pot fi dispuse și îndeplinite numai în cadrul procesului penal. Așa de pildă, nu pot fi efectuate ascultări de martori, ridicări de obiecte și înscrisuri, percheziții, expertize, constatări tehnico-științifice sau medico-legale, nu se poate lua față de persoana făptuitorului vreuna din măsurile preventive, nu pot fi dispuse măsuri asigurătorii și altele. Toate acestea sînt specifice procesului penal și se iau numai în cadrul acestuia.

Actele premergătoare sînt de un real folos în munca practică. Ele ajută la constatarea operativă a unor împrejurări de fapt pe baza cărora se poate începe urmărirea penală și pot fi realizate de către orice lucrător operativ de securitate, indiferent că este atestat sau nu pentru munca de cercetare.

Legea (art. 224 C. pr. pen.) arată că pot efectua acte premergătoare organele de cercetare penală cît și lucrătorii operativi din Ministerul Afacerilor Interne și din Consiliul Securității Statului, desemnați în acest scop.

O altă problemă care se pune în legătură cu actele premergătoare este aceea de a ști dacă, după începerea urmăririi penale mai pot fi efectuate acte premergătoare. Răspunsul de principiu, după părerea noastră, este negativ. Din moment ce s-a început urmărirea penală se poate efectua orice activitate procesuală permisă de lege. Nu are rost ca, mai întîi să se constate anumite date prin acte premergătoare și apoi să se realizeze actul procedural prevăzut de lege, chiar și în cazurile cînd acțiunea informativă este simultană cu urmărirea penală. Același răspuns se impune și în situația în care în sarcina inculpatului se descoperă noi fapte sau se stabilesc noi persoane care au participat la comiterea infracțiunii pentru care s-a început urmărirea penală. În asemenea situații se procedează la extinderea cercetării penale potrivit art. 238 C. pr. pen.

Sînt însă situații cînd, din urmărirea

penală rezultă că alte persoane au comis fapte prevăzute de legea penală, dar care n-au legătură cu fapta pentru care se realizează urmărirea penală. Într-o asemenea situație se realizează acte premergătoare, pentru obținerea de date în legătură cu noile fapte și persoane în scopul începerii urmăririi penale.

Și într-un caz și în celălalt pot fi întreprinse o serie de măsuri informative care să contribuie la soluționarea justă a cauzelor. Acestea nu se identifică însă cu actele premergătoare.

În fine, o ultimă problemă pe care dorim să o discutăm se referă la faptul dacă actele premergătoare intră sau nu în sfera de supraveghere a procurorului. Problema prezintă mai multe aspecte.

În primul rând, dacă admitem că actele premergătoare constituie o activitate ex-

trajudiciară, credem că ele nu sînt supuse supravegherii procurorului. Procurorul supraveghează activitatea de urmărire penală realizată de organul de cercetare penală potrivit dispozițiilor Codului de procedură penală din art. 216—220. De altfel, în nici o dispoziție din Codul de procedură penală și nici în Legea de organizare și funcționare a Procuraturii R. S. România, nu se vorbește de controlul procurorului asupra activității organelor judiciare înainte de începerea procesului penal. Controlul lor se poate face de către conducerea profesională a celui care le realizează.

În cazul începerii urmăririi penale, procesele verbale prin care se constată actele premergătoare care au stat la baza sesizării din oficiu vor fi supuse controlului procurorului, întrucît ele intră de acum în dosarul de urmărire penală.

Locotenent-colonel M. MOLEA

Preocuparea pentru lămurirea aspectelor esențiale ale problematicii actelor premergătoare, în condițiile specifice ale activității organelor de securitate, este evidentă atît prin publicarea unor puncte de vedere, cit și prin numeroasele discuții ce se poartă pe această temă.

Interesul suscitât și îndeosebi necesitatea de ordin practic a lămuririi unor aspecte privind efectuarea actelor premergătoare procesului penal, impun deci abordarea problemei în discuție.

1. Competența privind efectuarea actelor premergătoare

Potrivit dispozițiilor articolului 201 Cod procedură penală, competența de a efectua urmărirea penală și ca atare și actele premergătoare începerii urmăririi penale, revine procurorului, organelor de cercetare penală ale securității, miliției și organelor de cercetare speciale.

Corelativ cu aceste dispoziții de lege care reglementează competența, articolul 206, Cod procedură penală, precizează că cercetarea penală și, pe cale de consecință, actele premergătoare acesteia se efectuează de către organele de cercetare ale securității, în cazurile prevăzute de art. 155—

173 și 279 al. 3, lit. a și b și art. 280 din Codul penal.

Dispozițiile respective stabilesc deci că organele de cercetare penală ale securității au o competență materială specială, iar în ceea ce privește subiectul infracțiunilor respective, competența nu cunoaște nici un fel de limitări.

În deplină concordanță cu aceste reglementări, dispozițiile art. 224 al. 2 Cod procedură penală prevăd că actele premergătoare se efectuează de lucrătorii operativi din Consiliul Securității Statului anume desemnați în acest scop.

Problema care suscită discuții se referă la modul în care trebuie interpretată dispoziția din art. 224 al. 2 Cod procedură penală: „Lucrători operativi anume desemnați în acest scop”.

Potrivit dispozițiilor interne ale Consiliului Securității Statului, o mare parte a ofițerilor au fost atestați a efectua cercetarea penală, avînd deci calitatea de a face și acte premergătoare.

În ce privește restul ofițerilor care nu au fost atestați încă, considerăm că și în lipsa unei atestări sau a unei desemnări anume în acest scop, ei pot efectua acte premergătoare începerii urmăririi penale.

Unele acte premergătoare efectuate în condițiile muncii speciale de securitate, nu vor putea fi realizate nici chiar atunci cînd toți ofițerii vor fi atestați cu cercetarea penală, întrucît împrejurările concrete

sint de multe ori complexe, actele respective neputind practic a fi indeplinite numai de acești ofiteri.

Dar, indiferent de aceste considerente, esențial este ca actele premergătoare efectuate să poată avea valoare probantă. Această valoare nu rezidă însă în procedura de stringere a unor acte premergătoare, ci, dimpotrivă, ea constă în calitatea acestor acte menite să ateste existența unei activități infracționale.

De altfel, potrivit articolului 224 alineatul ultim, Cod procedură penală, valoarea probantă a actelor premergătoare se realizează prin constatarea lor într-un proces-verbal, care poate constitui mijloc de probă în măsura în care actele respective se coroborează cu celelalte probe administrate după începerea urmăririi penale.

Prin urmare, numai competența de a încheia procesul-verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare revine ofițerilor de securitate atestați cu cercetarea penală.

Actele premergătoare începerii urmăririi penale se pot efectua însă atât de ofițerii atestați precum și de alți lucrători care concură la culegerea de date, fie personal, fie prin mijloacele complexe ale muncii de securitate.

2. Scopul efectuării actelor premergătoare

Așa cum de altfel se precizează în dispozițiile art. 224 alineatul 1, actele premergătoare se efectuează în vederea sesizării din oficiu și a începerii urmăririi penale, atunci când unele informații indică pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni.

În raport de acest scop, ofițerii de securitate se sesizează din oficiu despre pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni, urmînd ca datele și informațiile de care dispun să fie verificate. Prin verificarea acestor informații se realizează efectuarea actelor premergătoare.

Sesizarea din oficiu nu este limitată sub aspectul surselor de informare, aceasta operînd ca urmare a oricăror date obținute în cadrul supravegherii informative generale, urmăririi informative speciale, ori a unor informații culese personal.

În cazul cînd astfel de informații confirmă pregătirea sau săvârșirea unor infracțiuni, evident se iau în primul rînd măsuri eficiente de curmare a activității infracționale, efectuîndu-se concomitent și actele premergătoare în vederea începerii urmăririi penale.

Dacă însă ofițerii de securitate intră de

la început în posesia unor probe care atestă existența unei activități infracționale, ori a unei infracțiuni consumate, ei pot începe urmărirea penală fără a mai efectua acte premergătoare.

Prin urmare, necesitatea efectuării unor acte premergătoare în vederea începerii urmăririi penale din oficiu, variază în funcție de datele și informațiile care atestă săvîrșirea unei infracțiuni și care pot constitui, prin ele însele, dovezi în acest scop.

Atunci cînd există informații despre săvîrșirea unei infracțiuni, actele premergătoare se pot efectua după caz, în cadrul supravegherii informative generale, sau în orice fază a urmăririi informative speciale.

3. Noțiunea juridică și conținutul actelor premergătoare

Actele premergătoare a căror reglementare este dată prin dispozițiile articolului 224 Cod procedură penală au caracter procedural penal, efectuîndu-se deci în condițiile prevăzute de lege pentru actele de urmărire penală.

Prin urmare, deși noțiunea juridică de acte premergătoare nu este aceeași cu noțiunea de probe, actele respective avînd un caracter extraprocesual, totuși, aprecierea valorii probante nu se deosebește conceptual, aceasta fiind în funcție de conținutul lor și nu în raport de procedura de efectuare.

Este deci posibil ca, în urma verificării informațiilor deținute de către ofițerii de securitate, să rezulte unele dovezi certe privind săvîrșirea unei infracțiuni, a căror valoare probantă nu poate fi mai prejos decît a unor probe administrate după începerea urmăririi penale.

Pornind însă de la noțiunea juridică de acte premergătoare, trebuie să se aibă în vedere că ele sint efectuate în scopul stabilirii temeiului legal al începerii urmăririi penale și nu pentru dovedirea activității infracționale.

Această diferență de scop între actele premergătoare și probele administrate în cursul cercetării penale, evidențiază conținutul și limitele acestor acte ce preced procesul penal.

Actele premergătoare al căror conținut este de natură a invedera diferite aspecte faptice privind pregătirea ori săvîrșirea unei infracțiuni, precum și unele date despre persoana făptuitorilor, se efectuează prin mijloacele specifice muncii de securitate, constînd din investigații, verificări, filaj, fotografieri, filmări, înregistrări pe

benzi magnetice, fotocopieri de documente incriminate, fotocopieri de obiecte, instrumente, scule folosite de făptuitor, inclusiv a unor trimiteri poştale, precum şi orice înscrisuri concludente etc.

Evident, efectuarea acestor acte premergătoare trebuie realizată cu operativitate şi competenţă, avându-se permanent în vedere utilitatea fiecăruia în parte.

Procesul-verbal în care sînt consemnate actele premergătoare, nu se substituie procesului-verbal de începere a urmăririi penale din oficiu, întrucît primul constituie mijloc de probă iar ultimul este în esenţă un act procedural.

Dacă, în urma efectuării acestor acte, se constată săvîrşirea infracţiunii, însă autorul nu este încă cunoscut, se va începe totuşi urmărirea penală care se va desfăşura potrivit legii procesual penale.

Efectuarea actelor premergătoare este o consecinţă firească a activităţii de supraveghere generală informativă şi a activităţii informative speciale, presupunînd verificarea informaţiilor ce se obţin despre săvîrşirea unor infracţiuni.

Prin urmare, atît sub aspect conceptual, cît şi din punctul de vedere al modului de realizare, activităţile informativ-operative şi cele care privesc urmărirea penală se condiţionează reciproc, indiferent dacă unele preced sau sînt concomitente.

4. Legalitatea efectuării actelor premergătoare

Întrucît actele premergătoare sînt supuse aceluiaşi condiţii prevăzute pentru actele de urmărire penală, aceasta înseamnă că nu orice elemente de fapt pot constitui acte premergătoare, ci numai acelea care prin conţinutul lor sînt de natură a atesta existenţa unei activităţi infracţionale.

Actele premergătoare trebuie să aibă deci o valoare probantă, altfel nejustificîndu-se efectuarea lor. De aceea, conservarea lor în faza premergătoare începerii urmăririi penale trebuie să se facă în aceleaşi condiţii de legalitate, ca şi în cazul probelor, asigurîndu-se astfel garanţia că începerea urmăririi penale este fondată.

Atunci cînd actele premergătoare efectuate indică săvîrşirea mai multor infracţiuni, care însă nu sînt conexe sub raport causal, ele vor fi separate urmînd a face obiectul unor cercetări penale aparte.

Trebuie menţionat că nu se poate vorbi

de efectuarea unor acte premergătoare după începerea urmăririi penale, nici chiar în situaţia în care se descoperă fie fapte noi intrînd în conţinutul aceleiaşi infracţiuni, fie alte fapte în concurs cu infracţiunea pentru care s-a început urmărirea penală, fie alte persoane care gravitează în cîmpul infracţional respectiv.

Se pot însă efectua acte premergătoare atunci cînd apar date care atestă săvîrşirea unor fapte ce nu sînt conexe sub raport causal, ori nu sînt în concurs cu cele pentru care s-a început urmărirea penală.

Dacă din conţinutul actelor premergătoare rezultă cu certitudine existenţa vreuneia dintre cauzele de împiedicare a punerii în mişcare a acţiunii penale, se va începe totuşi urmărirea penală, procedîndu-se în consecinţă prin trimiterea dosarului procurorului pentru a lua măsura legală, impusă de situaţia ivită.

Potrivit dispoziţiilor art. 216 Cod procedură penală, supravegherea exercitată de procuror priveşte numai activitatea de urmărire penală a organelor de cercetare.

Prin urmare, supravegherea exercitată de procuror nu se extinde şi asupra fazei efectuării actelor premergătoare, această supraveghere fiind specifică numai activităţii de urmărire penală.

Dacă efectuarea unor acte premergătoare este condiţionată de aprobarea prealabilă a procurorului (de exemplu, în cazul interceptării unei scrisori), se va începe urmărirea penală concomitent cu solicitarea aprobării.

Începerea urmăririi penale se impune în astfel de situaţii, întrucît procurorul dispune măsurile procesuale numai în cadrul urmăririi penale şi nu în afara acesteia.

Evident, în asemenea cazuri, începîndu-se urmărirea penală, documentele ridicate şi actele încheiate cu această ocazie ies din sfera actelor premergătoare, ele devenind probe şi mijloace de probă.

În tot cursul efectuării actelor premergătoare, ofiţerii de securitate au obligaţia de a respecta dispoziţiile legii penale referitoare la administrarea probelor şi a mijloacelor de probă, precum şi de a conspira sursele şi metodele folosite pentru efectuarea acestor acte.

NOTĂ. Articolelor referitoare la actele premergătoare nu li s-au adus modificări în redacţie.

La 15.XI.1968, N. S. (fost condamnat la 10 ani închisoare corecțională pentru uneltire contra ordinii sociale și eliberat de la locul de executare a pedepsei la data de 15.X.1964) împreună cu B. C., S. H. și I. V. s-au constituit într-o grupare denumită „Rechinul”, avînd drept scop aducerea în stare de neîntrebuințare a instalațiilor industriale ale unei fabrici de armament ai cărei angajați erau.

La data de 20 decembrie 1968, I. V. a reușit să determine pe minorul P. S., în vîrstă de 15 ani, să adere la gruparea sus-menționată.

După ce a participat la două ședințe de instruire în însușirea procedeelor ce urmau să fie folosite în activitatea infracțională, la data de 30 decembrie 1968, P. S. a comunicat celorlalți că dorește să nu mai facă parte din grupare, deoarece îi este teamă că va fi descoperit și tras la răspundere. De la această dată, P. S. a întrerupt orice legătură cu cei arătați mai sus.

Instruirea sus-menționată a continuat pînă la data de 10 ianuarie 1969.

În perioada 10 ianuarie – 8 august 1969, gruparea „Rechinul”, compusă din N. S., B. C., S. H. și I. V., a reușit să aducă în stare de neîntrebuințare trei mașini și să pună astfel fabrica în imposibilitatea de a-și îndeplini sarcinile de producție pe întregul an. Aceste fapte sînt de natură să aducă atingere securității statului.

Situația de fapt expusă fiind pe deplin dovedită, se cere să se arate motivat, pentru fiecare infractor, care sînt textele din Codul penal pe baza cărora va fi tras la răspundere și să se sublinieze problemele mai dificile de rezolvat.

REFERIRI LA MATERIALELE PUBLICATE

„MĂSURI HOTĂRÎTE ÎMPOTRIVA TENDINȚEI DE INTENSIFICARE A ACTIVITĂȚII IEHOVISTE”

Am citit cu mult interes articolul apărut în publicația „Securitatea” nr. 1/1970, privind măsurile luate de către Inspectoratul de securitate Bistrița-Năsăud, în vederea cunoașterii și contracarării activității ostile a unor sectanți iehoviști.

Nu pot fi decât de acord cu concluziile care se desprind din analiza pe care o face tovarășul colonel Dumitrașcu Neculai, autorul articolului, în sensul că, o perioadă destul de îndelungată, noi am procedat în mod greșit, când prezentăm celor avertizați un act întocmit de noi, în care, după ce arătăm faptele ostile, probate conform procedurii, tot noi menționăm că refuzăm pornirea procesului penal, deoarece, „infracțiunea săvârșită nu prezintă un pericol social deosebit”.

Modul acesta greșit în care am procedat nu a dus la contracararea și la prevenirea activității iehoviste; căci multe dintre persoanele avertizate și-au continuat activitatea ostilă. Astfel de avertizări nu s-au făcut doar la Inspectoratul Bistrița-Năsăud, ci și la alte unități de securitate.

La București, de exemplu, noi am avertizat mai de mult un iehovist cu rol de conducere. După ce a luat cunoștință și a semnat concluziile anchetei — de unde rezulta că se refuză pornirea procesului penal din lipsa unui pericol social deosebit — cel în cauză, reîntors acasă la el, le-a spus iehoviștilor: „Puteți să vă ve-

deți mai departe de treabă; securitatea nu mai are ce vă face”.

Sînt de aceeași părere cu tovarășul colonel Dumitrașcu Neculai și în ceea ce privește răspunderea și obligația pe care o au organele noastre de a cunoaște și proba temeinic activitatea ostilă a conducătorilor iehoviști. Aici aș mai adăuga însă o idee. Din experiența muncii, cunoaștem că uneori, anumiți membri duc acțiuni mai periculoase decât cei ce au un rol conducător. Aceasta impune ca organele de securitate să acorde o atenție sporită tuturor categoriilor de persoane care acționează împotriva securității statului nostru.

În ultimii doi ani, pe baza indicațiilor conducerii C.S.S., noi am efectuat numeroase avertizări în rîndul iehoviștilor (atît a unora cu rol conducător, dar cu sănătatea șubrezită, cit și a altora care erau predispuși să-și sporească activitatea, ori să atragă alte persoane în cadrul sectei) fără să mai întocmim, bineînțeles, documentul de refuzare a pornirii procesului penal. Nu numai atît, dar avertizarea în sine a căpătat un nou conținut și eu, ca de altfel mulți lucrători, am constatat că ea este o metodă de muncă cu multă eficacitate pe linia prevenirii și contracarării activității anumitor persoane.

Vreau să mai arăt că unii ofițeri, deși dispun de datele necesare, pe baza cărora pot trece la avertizarea persoanelor în cauză, mai așteaptă, în mod nejustificat, să obțină și alte date. În acest timp activitatea elementelor ostile se dezvoltă. Se impune deci, mai multă operativitate și răspundere personală.

Maior ION BANCUI

„IDENTIFICAREA CRIMINALISTICĂ A VOCII“

În publicația „Securitatea“ nr. 4 din decembrie 1969, a apărut articolul intitulat „Identificarea criminalistică a vocii“. În urma acestui fapt, s-a cerut, nu de mult, de către o unitate a Consiliului Securității Statului, efectuarea unei identificări după voce, într-un caz real, ce face obiectul muncii noastre.

Probabil că în viitor această metodă își va afirma din ce în ce mai mult viabilitatea în activitatea ofițerilor de securitate.

Trebuie să spunem că efectuarea unei asemenea expertize impune respectarea câtorva indicații.

În cazul sus-amintit, pentru a se putea efectua comparația, în vederea identificării, a fost necesar să se ia de trei ori modele de voce de la persoanele suspecte. Aceasta întrucât ofițerii care au luat primele două rînduri de probe nu au cunoscut cîteva reguli, simple de altfel, de ridicare a probelor.

Obținerea obiectului „mijloc“ sau a modelului tip, în vederea comparării, prezintă un moment deosebit de important în cursul oricărui proces de identificare criminalistică.

Pentru ca rezultatele identificării să fie dintre cele mai exacte, modelele de voce trebuie luate cu aceleași mijloace tehnice și în aceleași condiții și împrejurări, în care a fost realizată fonograma în litigiu.

Realizarea înregistrării modelului de voce cu ajutorul aceluiași tip de magnetofon, de microfon și de bandă magnetică se impune. Aceasta întrucît, în procesul imprimării, diferențele de la un tip la altul de magnetofon și bandă magnetică pot produce unele deformări ale vocii, aparent nesemnificabile, dar care, în procesul identificării, pot avea importanță. Tipul de microfon folosit la imprimarea modelului de voce prezintă și mai multă importanță, fiind cunoscut faptul că nu toate tipurile de microfon redau aceeași gamă de frecvență.

Ideal este să înregistrăm deci modelele de voce de la persoanele suspecte, cu același magnetofon, microfon și pe aceeași bandă pe care s-a înregistrat și vocea în litigiu.

Dar respectarea acestor prime reguli nu creează încă un cadru suficient pentru obținerea unor rezultate concludente. Modelul de voce mai trebuie imprimat în condiții și împrejurări identice cu cele în care s-a făcut și înregistrarea vocii în litigiu.

Așadar, modelul de voce se impune a fi înregistrat cu aceeași viteză de imprimare, la aceeași oră, loc și distanță de microfon, ca și fonograma în litigiu.

Modelul de voce trebuie să cuprindă, în primul rînd, datele de stare civilă ale persoanei de la care s-a luat. În continuare, se vor imprima literele alfabetului, pronunțate de suspect, după care va urma înregistrarea aceluiași text care este imprimat și pe fonograma în litigiu. În final, persoana va pronunța data, locul și ora la care s-a făcut înregistrarea.

Pentru o cît mai bună reușită, este bine ca persoana suspectă să pronunțe de mai multe ori textul din fonograma în litigiu, spre a se evita eventualele ei încercări de a-și falsifica vocea. De asemenea, înregistrarea modelelor de voce trebuie ferită pe cît posibil de sunete parazite care pot apare în momentul înregistrării.

În încheiere, prezentăm semnificativul caz al persoanei care a adresat un mesaj de șantaj proprietarului hotelului „Franken Hof“ din orașul Hochberg. Anchetatorii i-au adus la cunoștință persoanei suspecte învinuirea și i-au comunicat că își poate dovedi nevinovăția rostind cîteva cuvinte la telefon.

I-au dat același text pe care l-a adresat șantajistul proprietarului de hotel și l-au dus la cabina telefonică de la care acesta a transmis mesajul delictos. Cuvintele rostite de presupusul șantajist au fost imprimate pe banda magnetofonului montat în instalația telefonică a hotelului, pe care se înregistrase în prealabil și fonograma în litigiu. Efectuîndu-se expertiza vocii, s-a stabilit că persoana în cauză este autorul mesajului de șantaj transmis proprietarului hotelului „Franken Hof“, fapt în urma căruia a fost arestat și deferit justiției.

Maior ION ANGHELESCU

Tov. maior MARIN MOTOI și maior GH. PAPUC (Prahova).

Am considerat ca fiind mai de actualitate articolul trimis de tovarășul locotenent-colonel Petre Stănescu, referitor la turiștii străini, fapt pentru care a avut prioritate în publicare.

De altfel, materialul dv. cuprinde multe probleme generale, pe care le considerăm bine cunoscute de către ofițerii de securitate. Sînt demne de reținut cîteva idei care dezvoltate și exemplificate pot prezenta interes pentru cititori. Reținem în acest sens activitatea cabinetelor de specialitate, a cercurilor de criminalistică, precum și problemele: „teme practice, în special din domeniul urmăririi penale”, „referate și comunicări cu caracter de cercetare științifică”, „informări și instruc-taje pe diferite linii de muncă”.

Tov. căpitan GHEORGHE DRĂGAN și locotenent-major FLOREA LEAOTĂ (Sălaj).

Rezultatele obținute de inspectoratul județean de securitate Sălaj, pe linia pregătirii profesionale și militare au fost prezentate, în corespondența trimisă, doar cu titlu informativ. Era însă mult mai interesant dacă ați fi arătat în mod concret cum s-a ajuns la obținerea acestor rezultate. Un asemenea articol ar fi servit mai bine scopului publicației noastre, acela de a promova experiența pozitivă.

Tov. maior EUGEN IFTIME (Brăila).

Articolul trimis de dv. — referitor la legătura impersonală — a fost apreciat ca un material bun, interesant. Cu toate acestea, a trebuit să-l oprim a vedea lumina tiparului, din motive de conspirativitate.

Tov. căpitan FLORIAN OPREA (Cluj).

Construcția lucrării dv. ni se pare reușită. Dar folosiți, din nefericire, și o serie de procedee tip (limbaj, comportare a personajelor) care au fost deja mult uzitate.

În funcție de spațiul disponibil, noi am putea publica o povestire în care, pe primul plan, s-ar afla modul de acțiune al ofițerilor de securitate (cu greutățile reale, cu ezitățile lor omenești, de moment). În povestirea „Misiuni secrete” dv. scrieți despre ofițerii de securitate doar trei rînduri.

Tov. maior V. PARAVAN (Maramureș), maior I. PESCARU (Olt), maior N. PREDOIAȘ, locotenent-major O. UNGHEREA (Dolj), maior I. APOSTOL, locotenent-major I. VLĂDOIU (Tulcea).

De materialele dv. ne vom ocupa într-un număr viitor.

INDEX

LEGISLATIV

Continuăm să redăm, în sumar, unele acte normative elaborate în ultima vreme :

●●
H.C.M. nr. 170, din 26 februarie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 12 din 1970), pentru modificarea art. 42 din H.C.M. nr. 2006/1967, elaborat pentru aplicarea Decretului nr. 141/1967, privind pensiile militare de stat și pensia suplimentară.

Prin această modificare se admite ca încadrarea în grade de invaliditate a militarilor — cadre din Garnizoana București care aparțin M.A.I. și C.S.S. — să se facă de către Comisia de expertiză medico-militară ce funcționează în cadrul spitalului M.A.I.

●●
H.C.M. nr. 77, din 5 februarie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 13/1970), privind aplicarea sistemului contractual în activitatea de cercetare științifică.

Această hotărîre dă reglementări de amănunt privind contractarea lucrărilor de cercetare științifică cu unitățile economice beneficiare. Prevederile cuprinse în hotărîrea respectivă au la bază dispozițiile Legii nr. 28/1969 privind organizarea activității de cercetare științifică și ale Legii nr. 71/1969 a contractelor economice.

●●
Decretul nr. 111, din 11 martie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 21 din 1970), privind modificarea unor dispoziții ale Legii nr. 58/1968 pentru organizarea judecătorească.

Modificările dispuse prin acest act normativ se referă, în principal, la comasarea secției militare a Tribunalului Suprem cu secția penală a acestei instanțe. Cauzele de competența fostei secții militare vor fi judecate, în continuare, de complete formate din judecători militari care funcționează în cadrul secției penale.

Decretul nr. 148, din 24 martie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 24 din 1970), privind modificarea articolelor 68 și 68¹ din Codul muncii.

În redactarea dată prin acest decret, articolele sus-menționate dau o reglementare mai clară problemei răspunderii materiale integrale a angajaților pentru pagubele cauzate, precum și modalităților de recuperare din salariu a sumelor imputate.

Legea nr. 1, din 26 martie 1970, pentru organizarea și disciplina muncii în unitățile socialiste de stat, publicată în Buletinul oficial nr. 27/1970.

Normele stabilite prin această lege dau o reglementare corespunzătoare raporturilor de muncă, în concordanță cu stadiul de dezvoltare a societății noastre. Drepturile și obligațiile reciproce dintre unitatea care angajează și angajat, modalitatea încheierii contractului de muncă, stabilirea vechimii neîntrerupte în muncă și în aceeași unitate, recompensele care pot fi acordate angajatului, sancțiunile ce-i pot fi aplicate, condițiile esențiale de aplicare a acestora, precum și unele probleme privind jurisdicția muncii, ocupă locul principal în legea sus-menționată.

Prin noua lege se aduc importante modificări Codului muncii. Astfel, sînt abrogate în mod expres articolele 17³, 20 lit. e, 24—26 inclusiv, 125, 133 și 133¹, iar articolele 12, 13, 16, 16³ și 117 se modifică în mod corespunzător noilor reglementări.

Legea nr. 2, din 26 martie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 28/1970), privind asigurarea și controlul calității produselor.

Această lege stabilește obligații pentru toate unitățile producătoare, mergînd pînă la fiecare angajat în parte, de a lua toate măsurile, pe întregul flux tehnologic, care să situeze produsele rezultate la nivelul celor mai ridicate performanțe realizate în țară sau peste hotare.

Legea nr. 3, din 26 martie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 28/1970), privind regimul ocrotirii unor categorii de minori.

Avînd în vedere grija sporită a statului nostru pentru creșterea, educarea și ocrotirea minorilor, legiuitorul a dat o nouă reglementare acestei probleme în favoarea celor lipsiți de familie, a celor deficienți, a celor ce au compromisă în familia proprie dezvoltarea fizică, morală, intelectuală ori sănătatea, precum și a celor cu comportări care necesită luarea unor măsuri speciale.

Potrivit acestei legi, sînt precizate instituțiile de ocrotire, diferențiate după anumite criterii, care să asigure o creștere și educare corespunzătoare a minorilor. În viitor, instituțiile de ocrotire subordonate M.A.I. se vor ocupa numai de infracțiuni minori.

Decretul nr. 156, din 24 martie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 32/1970), privind regimul pașapoartelor.

Prin decretul sus-menționat, această problemă este mai bine reglementată, precizîndu-se caracterul actelor respective, drepturile și îndatoririle ce rezultă din ele, organele competente cu privire la pașapoarte și vize, eliberarea și păstrarea pașapoartelor, cauzele pentru care nu se eliberează astfel de acte și nu se acordă vize, precum și obligația organelor M.A.I. și C.S.S. de a stabili dacă persoanele solicitante sînt în vreuna din situațiile ce le-ar face nedemne de a obține pașapoarte sau de a li se acorda vize.

Decretul cuprinde și prevederi limitative privind faptele care sînt considerate contravenții la regimul pașapoartelor și sancționate ca atare.

H.C.M. nr. 424, din 9 aprilie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 32/1970), privind stabilirea unor măsuri în legătură cu regimul pașapoartelor.

Hotărîrea sus-menţionată stabileşte atribuţiunile fiecăruia dintre organele care, potrivit decretului nr. 156/1970, au competenţă cu privire la paşapoarte şi vize, precizează categoriile de persoane cărora li se eliberează paşapoarte diplomatice, de serviciu, simple şi paşapoarte pentru cetăţenii români domiciliaţi în străinătate, arătând, totodată, condiţiile de valabilitate a paşapoartelor şi vizelor.

În aplicarea Legii nr. 32/1968 (publicată în Buletinul oficial nr. 148/1968), s-a elaborat **Decretul nr. 153, din 24 martie 1970** (publicat în Buletinul oficial nr. 33/1970), pentru stabilirea şi sancţionarea unor contravenţii privind regulile de convieţuire socială, ordinea şi liniştea publică.

Stabilind şi sancţionând faptele ce aduc atingere relaţiilor sociale de acest gen, care prin condiţiile în care sînt săvîrşite nu intră sub incidenţa legii penale, prin acest decret s-au edictat noi măsuri legislative pentru lichidarea manifestărilor incompatibile cu ţinuta morală a omului societăţii socialiste şi asigurarea ordinii publice necesare exercitării nestingherite a drepturilor garantate de lege tuturor cetăţenilor.

Ca o măsură coercitivă nouă, apare închisoarea contravenţională ce poate fi aplicată în condiţiile prevăzute de actul normativ sus-menţionat.

Decretul nr. 154, din 24 martie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 33/1970), pentru modificarea Codului penal şi a Codului de procedură penală.

În ce priveşte Codul penal, modificarea vizează refuzul înapoierii în ţară, furtul în paguba avutului obştesc şi înşelăciunea în paguba avutului obştesc.

Potrivit acestor modificări, refuzul înapoierii în ţară a cetăţenilor români, care se deplasează în străinătate în interes de serviciu sau obştesc, constituie infracţiunea de trădare.

Prin modificarea adusă Codului de procedură penală, se limitează cazurile de trimitere spre rejudicare a cauzelor penale devolute în faţa instanţei supreme, şi anume, se procedează astfel numai atunci cînd este necesară administrarea de probe sau cînd s-ar putea crea inculpatului o situaţie mai grea, ori s-ar putea schimba încadrarea juridică a faptei sau modifica pedeapsa.

Decretul nr. 128 din 17 martie 1970 (publicat în Buletinul oficial nr. 45/1970), pentru modificarea Decretului nr. 328/1966 privind circulaţia pe drumurile publice.

În scopul realizării unei securităţi sporite a circulaţiei pe drumurile publice, în condiţiile dezvoltării traficului rutier, s-au dispus următoarele modificări la prevederile Decretului nr. 328/1966: au fost reformulate: art. 16, 20, 35—39, 40 alin. 1, 41 şi 47; au fost abrogate: art. 24, 25 şi 42; au fost introduse: alin. 2 la art. 2, art. 2¹, 10¹, 27¹, 38¹ şi 39¹.

Decretul nr. 328/1966, cu modificările la zi, a fost republicat în Buletinul oficial nr. 46—47/1970.

H.C.M. nr. 324 din 17 martie 1970 (publicată în Buletinul oficial nr. 45/1970), referitoare la modificarea Regulamentului pentru aplicarea Decretului nr. 328/1966 privind circulaţia pe drumurile publice şi pentru stabilirea şi sancţionarea contravenţiilor în acest sector, aprobat prin H.C.M. nr. 772/1966.

Acest regulament, cu modificările la zi, a fost republicat în Buletinul oficial nr. 46—47/1970.

Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului de Miniştri al Republicii Socialiste România şi a Consiliului Naţional al Frontului Unităţii Socialiste, privind unele măsuri de ajutorare a populaţiei şi a cooperativelor agricole de producţie care au avut de suferit din cauza calamităţilor naturale din luna mai 1970, publicată în Buletinul oficial nr. 53/1970.

